

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

A 868,780

LAMBLICHUS

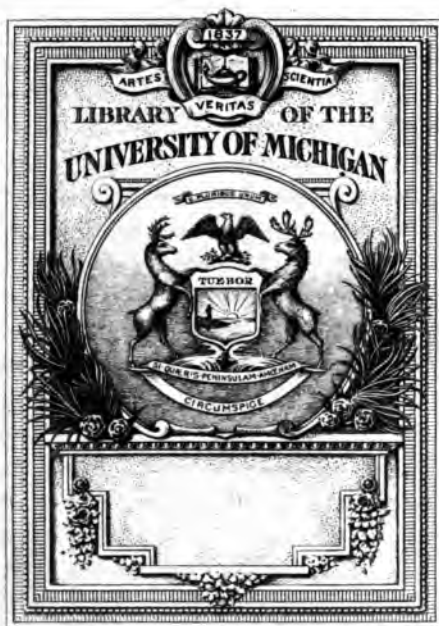
PROTREPTIUS

EDITIT

H. PISTELLI

LIPSIAE
IN AEDIBVS B.G. TEVBNERI

xxx
Jip
P68

IAMBLICHI
PROTREPTICUS

AD FIDEM CODICIS FLORENTINI

EDIDIT

HERMENEGILDUS PISTELLI

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI
MDCCCLXXXVIII

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI

12-29-26 (F.)

Quaest.
Hansen
1892-1893
13. 2. 1893

PRAEFATIO.

Iamblichi Protrepticum qui ante me ediderunt Iohannes Arcerius Theodoretus (Franekerae a. 1598) et Theophilus Kiessling (Lipsiae a. 1813) codicibus usi sunt mendis turpissimis scatentibus, quorum exiguum admodum partem sustulit editorum sollertia. Ac 'bonus' quidem Arcerius ita frequenter et vehementer vituperatus est ab doctis hominibus, ut pudeat nunc maledicta maledictis addere¹⁾. Aliquanto melior est Kiesslingii editio, qui nonnulla et ipse ex ingenio emendavit²⁾, saepius autem nova damna intulit, cum locos non paucos vel sanissime traditos 'corrigeret', id est foedissime corrumperet. Exempla colligat quisvis ex quavis fere pagina: adferam nonnulla. P. 60, 21 distinguit θεωρίας ἀμηχάνους, τὸ κάλλος ἀτενέ-

1) Quae ab Arcerio dicenda erant dixit Nauckius in Prolegom. ad Vit. Pyth. p. V adn. Neque desunt in Protreptico Arcerii emendationes et correctiones quae iniquius esse Cobeti iudicium testentur.

2) Invenerat p. 9, 7 τῷ σώματι vel τῷ σώματι τὸ σῶμα, 15 τε, 16, 1 ἀποτρέπει, 18, 21 οὕτως vel ὅντως, 29, 10 ταῦτα, 36, 24 τοιαῦτα, 49, 12 ἕνεκα τούτου etc.; coniecit τῷ τὸ σῶμα, 78, προτρέπει, ὅντως, ταύτης, τοιαῦται, ἕνεκά του etc., quae nunc omnia ut Kiesslingius correxerat obtulit codex Florentinus. Praeterea cf. Adnot. Crit.

ζοντες κτλ. ('difficillimis contemplationibus occupati, pulchritudinem animo intuentes' etc.), quamvis vel Arcerius verum vidisset. P. 116, 13 de coniectura scribit *μὴ παρορᾶν τὰ ἀπολλύμενα καὶ διαφθ.*, ἅτε τῆς τοῦ κόσμου κτλ., nimirum quia non intellexerat participia ex verbo *παρορᾶν* (i. *περιορᾶν*) pendere. P. 122, 20 addidit post *μεταλαβεῖν* voculam *ἐξ*, 'quum *δοκιμάζεσθαι* non cum simplici genitivo construatur'! Contra p. 57, 16 quod pro absurdo *ποιητοῦ* verissime coniecerat Vulcanius (immo Anonymus) *ποιητικοῦ*, sprexit Kiessling, 'nam τὸ ποιητὸν nonnumquam idem est quod τὸ ποιητικόν'; neque feliciter p. 34, 24 ex vitiosa apographorum scriptura *αὶ δ' ἄλλαι τὴν* elicuit *αὶ τὴν ἄλλην*, cum dudum rem acu tetigisset Vulcanii (i. Anonymi) coniectura *αὶ δι' ἄλλο* (at *ἄλλα* cod. Flor.) *τὴν*. Accedit quod et ipsis subsidiis quae ad manum haberet, Arcerianam dico editionem et Cizensem codicem, satis neglegenter usus est¹⁾; neque Parisiensem librum ipse vidit neque Scaligeri emendationes; sed perscrutatus est editionis Arcerianae exemplum in bibliotheca Senatus Lipsiensis asservatum, cuius marginibus vir quidam doctus adscripsit quae ex codice Parisiensi in Berolinense editionis Arcerianae exemplum Nicolaus Rigaltius transtulerat (v. Kiesslingii Praefat. p. XII). Ita factum est ut interdum Scaligero libri Parisiensis vitiosas scripturas tribueret (ex. gr. p. 121, 15 *ὕπερ-τατον* pro *ὕπερ πάντων*), Scaligeri autem coniecturas

1) Ex. gr. p. 15, 6 extat *ἡγεμόνι* in editione Arceriana, omittit Kiesslingius etiam in interpretatione latina. De Codice Cizensi cf. Nauck p. XL sqq. et quae ipse disputavi in Comparetti *Mus. ital. d'antich. class.* II p. 466.

vel omnino praetermitteret vel libro Parisiensi adscriberet (ex. gr. p. 110, 15 *ῥηρον* [sic etiam cod. Flor.] pro *οἶκον*).

Latina etiam Kiesslingii interpretatio, quamquam longe exsuperat bonitate Arcerianam qua nihil potest esse mendosius, omnibus numeris absoluta in Platonici¹⁾ praesertim et Aristotelicis excerptis iudicari nequit. Ab ea tamen me esse adiutum ingenue fateor; neque Kiesslingio sunt omnia vitia opprobrio vertenda, cum loci permulti graviter corrupti neque verti neque intellegi ullo modo possent.

Longe meliora me praestitisse in editione mea sine arrogantiae crimine affirmare possum, siquidem non ex ingenio et doctrina editoris haec laus accessit, sed ex virtute codicis Florentini (Laurent. LXXXVI, 3; cf. Bandini III, 286 sq. Cobet, *Mnemos.*² II [1874], 261 sqq. Nauck l. c. p. XXXIII sqq.), quem archetypum esse omnium quotquot extant librorum primus edixit Cobetus, firmissimis autem, ut opinor, argumentis ipse demonstrare conatus sum *Mus. ital.* l. c. p. 457 sqq. Florentini igitur archetypi ope innumera vitia sunt sublata vel saltem detecta, manent alia quae meliore nunc spe licet procurent ingeniosi homines de tradita scriptura edocti³⁾. Equidem non hoc mihi

---

1) In Platoniciis excerptis Ficinum est plerumque secutus Kiesslingius (cf. Praef. p. XV), ita ut locorum quos Iamblichus mutaverit, immo vero corruperit, nullam rationem in interpretatione haberet.

2) Codicis Florentini lectiones tantum non omnes iamdudum publici iuris fecerant Cobetus (op. cit.), Hillerus (*Jahrbücher für Phil.* CVII [1873], p. 387 sq.), Vitellius (*Mus.-Z.*

proposui ut Iamblicheum centonem emendarem, verum ut codicis Florentini scripturas quam accuratissime referrem. Codicem igitur ita contuli, ut nulla me effugisse memoratu digna acriter contendam; et quamquam, paucis exceptis locis, priorum editionum discrepantes scripturas in adnotatione non commemoravi, fidem mihi vel tacenti haberi velim; quod ab omnibus me facile impetraturum confido qui sciant singulas editionis meae plagulas cum Cod. Flor. ab H. Vitellio rursum esse conlatas. Litterarum compendia aliquotiens in adnotatione critica commemoravi, cum propter perplexas eorum formas (quo de diligenter disseruit Nauckius l. c. p. XXXVII sqq.) quid in Florentino legeretur in dubium vocari posset: in *ν ἐφελκυστικῶ* ante consonantes ponendo, in *ὕγεια* vel *ὕγλεια* scribendo, *τέλειος* vel *τέλειος*, *τελειοῦσθαι* vel *τελειοῦσθαι*, *γίνεσθαι* vel *γίγνεσθαι*, *οὕτω* vel *οὕτως* sim. optimum codicem sum secutus. Ubique vero scripsi *ζῶον*, *σῶζειν*, *θυήσκειν*, *μιμνήσκειν* sim., quamvis *ζῶον*, *σῶζειν* etc. constanter praebeat codex, et in verbis *σῶζειν* *θυήσκειν* *μιμνήσκειν* *ι* perperam additum putet Cobet, Miscell. Crit. p. XV. Praeterea tacite plerumque mutavi interpunctionem et, cum a recepto usu discrepant, accentus. Numerorum notas marginibus in codice adscriptas,

---

di antich. class. I p. 10 sqq.), unde multo emendatiora proponere poterat doctissimus Aristoteleorum fragmentorum editor Valentinus Rose (in exemplo Teubneriano). Martinus quoque Schanzius, in Platonis dialogis, quos post annum MDCCCLXXIV locupletissimis adnotationibus instructos edendos curavit, utitur quidem Cobeto, sed desultoria ut videtur opera: v. ad Gorg. 493 A. Menexen. 248 A etc.

quibus *ἐννομίαις* bona *ἀνομίαις* mala (p. 101, 17 — 103, 20) numerabantur, omnino abiciendas duxi, cum neque ordine distribui possent, neque rebus ab Iamblichio disputatis satis responderent, neque illius loci difficultatibus explanandis ullo modo inservire viderentur.

Praeter Arcerium et Kiesslingium operam Protreptico emendando dederunt Anonymus quidam¹⁾, Scaliger²⁾, Fabricius (*Zeitschr. für die Alterthumsw.* 1840, n. 1 sqq.), Hemsterhusius (ib. 1838, n. 111), quorum tamen coniecturas plerasque silentio praeterii (quas enim vitiosas scripturas temptaverant Florentinus codex plerumque sanavit); itemque apographorum nullam habui rationem, cum neque in Vaticano neque in Laurent. LXXXVI, 29, quos libros ipse contuli, quamquam ceteris omnibus longe praestant, ullam lectionis discrepantiam invenerim, quam equidem memoratu dignam iudicarem. Sed non inutile videtur omnia recensere apographa quotquot mihi huc usque innotuerunt.

I. Vatican. Gr. 1028, saeculi, ut opinor, (cf. Vitelli, praefat. in Philopon. Phys. p. XV) XIV. — II. Laur. LXXXVI, 29, saec. XV. — III. Paris. gr. 1981,

---

1) Anonymi (de quo v. Nauck, l. c. p. IV, itemque *Mus. ital.* l. c. p. 468) emendationes vel coniecturas in adnotatione ad pp. 19, 9. 34, 19. 47, 21. 59, 28. 60, 7. 113, 3. 118, 10. 123, 27. Kiesslingii errore deceptus Vulcanio tribui.

2) De Scaligero cf. Nauck, l. c. p. XXIX sq. *Museo ital.* l. c. p. 468. Emendationem *διαβάθρας* (p. 125, 4) Scaligero dubitanter tribui; abest enim nota *Sc.* vel *Scal.* quae in Exempl. Arcer. Berol. Scaligeri coniecturis adponitur.

saec. XVI. — IV. Paris. gr. 2093, saec. XV. — V. Marc. Ven. 243, saec. XV. — VI. Cizens., saec. XVI. — VII. Franequeranus, saec. XVI (a. 1548). — VIII. Memmian., ex quo Sam. Tennulius quartum Iamblichi librum descripsit. — IX. Neapolit. III B 20, saec. XVI.¹⁾

Testimonia qua potui diligentia collegi. Quae ad cap. vicesimum afferrem nulla inveni. Aristotelem et in hac Protreptici parte latere censuit Hirzel, argumenta attulit nulla. Item ex Aristotele fluxisse putat Diels (p. 489 dissertationis in Addend. ad p. 24, 14 laudatae) quae leguntur p. 7, 12 sqq. editionis nostrae et alterum Iamblichei Protreptici caput praenunciant. Multa quidem in medium proferre poteram testimonia ubi (cap. XXI) de Symbolis Pythagoricis disputat Iamblichus; quod non feci ne *πάρεργον ἔργον* ὡς *ποιεῖσθαι* viderer.

Indices huic editioni addi volui duos²⁾, alterum *nominum*, scriptores praesertim complexum quos Iamblichus compilavit vel commemoravit, alterum *verborum* in quem omnia quibus utitur vocabula recepi, praeter quae vel admodum vulgaria essent, vel

---

1) His codicibus addas: 1. cod. Vindobon. (Nessel, catal. IV p. 8 sq. cod. XI); 2. cod. Monacens. 392 quem commemorat Rose, Arist. fragm. ed. Teubn. p. 66; 3. cod. Escorial. (Graux, *Essai sur le fond grec de l'Esc.*, p. 265 Y — I — 1, cf. p. 442); 4. cod. Taurin. (Pasini, catal. I p. 327 sq.). Et hos omnes ex uno codice Florentino fluxisse satis superque ipsae Protreptici et libri quarti in Nicomachi Arithmeticam inscriptiones ostendunt.

2) In Indice nominum latine scripsi quae ad testimonia pertinerent. Uncis adhibitis indicavi quae ex Scholiis excerpti.

in Platonis locis tantum aut in Pseudoarchytæ¹⁾ fragmentis reperirentur.

Quae silentio praeterii ne adnotationem scripturarum haud satis probabilium farragine onerarem, item observationes et emendationes quas dum hic liber typis describebatur H. Vitelli mecum communicavit, omnia denique quae retractanda viderentur coniciam nunc in

Addenda et Corrigenda.

P. 7, 2 'Verba πάσας δὲ παιδείας si auctoris nostri in scribendo diligentia esset maior, delenda censerem' K || p. 10, 5 lege τὰ μικρὰ || p. 14, 11 de v. ἐπεισοδιώδη (coniectura eam assecuti erant Hemsterhusius et Christ. Godofr. Müller) cf. Iamblich. ap. Stob. Ecl. II 8, 4 (v. II p. 175, 4 Wachsm.). Friedlein, Index ad Procl. in Euclid. s. v. Busse praef. in Porphyrr. Isag. p. VII. ἐπουσιώδη scripserat K de Scaligeri conjectura (ἐπεισιώδη Laur. 86, 29 et A) || p. 15, 18 et 16, 3 'paenitet me nunc futilis conjecturae, qua Crotone saniora verba φύσεων et φύων attrectavi'. Vitelli || p. 16, 20 πράγμασιν] omnibus in rebus humanis et N. Scutellius vertit (de secta Pyth. p. 28); qui codice, ut videtur, non spernendo usus quaedam ex Protreptico latine excerpsit in libro qui inscribitur 'Iambl. de Myster. Aegypt. etc. Nicolao Scutellio interprete. Adiecti de vita et secta Pythagorae Flosculi, ab eodem Scutellio ex ipso Iamblichō collecti' (Romae a. 1556) || p. 18, 27 verba καὶ ἐπεσημύνατο vel propter communem formam suspecta non respicit Iambl. in explicatione p. 19, 18 sq. || p. 19, 7 'Schneider in lexico suo

---

1) Archytæ philosopho Tarentino adscribenda esse quae ex libro Περὶ σοφίας adferuntur (pp. 16—24) fragmenta, vix erit qui credat. Si quis aliter censeat, per me licet restituat doricam dialectum qualem Archytæ restituendam ducit Blassius in *Mélanges Graux* p. 573 sqq. Ego contra bene multas vulgares formas patienter tuli, sed in aperto est ne personatum quidem Archytam modo ἐντί modo ἐστὶ scribere potuisse.

dubitat de forma *ὀπύζειν* K, qui tamen addit 'quo iure, non video'. Dielesio venit in mentem Dorica vox *ὀπύλλος*: 'der metonymische Gebrauch des Wortes *ὀφθαλμός* (Xenoph. Oec. 12, 20 *δεσπότου ὀφθαλμός*, vgl. Aesch. Cho. 933. Pers. 171 etc.) würde den halbpoetischen Ausdruck erklären.' || p. 20, 8 *ὄρμη* et *ἀρχή* etiam alibi confunduntur, velut Arist. Phys. B 1, 192^b, 18 (cf. Philopon. ad h. l. p. 203, 18 ed. Berol.) || p. 21, 19 *ἀν-τᾶς*] *ἐκᾶστω* perperam Mullach || p. 23, 8 *ἀναλύειν* voluit Anon. cf. p. 26, 16. 30, 11. 70, 14. 93, 25 al.; at p. 83, 27 sq. *ἐλ βου-λοίμεθα ὄντως εὐδαιμονήσειν*. || p. 23, 14 *ἐκᾶνός ἤ* scr. K. || p. 24, 14 *Πινθ. διαιρ.*] v. nunc H. Diels, Zu Aristoteles Protreptikos und Ciceros Hortensius (Arch. für Gesch. der Philos. I, 4) p. 489 n. 20 || p. 27, 1 codicis *ποιεῖσθαι* vertit 'per alios faciendum curare' et καὶ <τὸ> *χορῆσθαι* scribi vult Cobet (Mnemos.² II p. 264), qui Platonis verba (Euthyd. p. 289 B) non agnovisse videtur || p. 30, 25 certum est Platonem solis genuinisque formis uti *φιλόνομος*, *φιλονικία* etc. Sed dudum ante Iamblichum (in Vit. Pyth. *φιλόνομος*, *φιλονειμία* constanter praebet F) irrepserant *φιλόνομος*, *φιλονειμία* etc., quas vel sano alioquin iudicio grammatici defendere conati erant. Item p. 62, 13 *θρυλλοῦσιν*, p. 68, 8. 11 *ἐργμοῦ* codicis scripturas servavi || p. 31, 1 *φιλομαθείας* poterat fortasse servari || p. 34, 5 adn. adde Dielesii dissertationem in Addendis ad p. 24, 14 laudatam || p. 34, 7 l. *εἰκῇ* || p. 34, 13 sq. *τὸ δ' οὐκ ἔχον*] *τὸ δ' ἄλογον* K ex apogr. Ciz. || p. 34, 19 *mentis igitur et intelligentiae causa* vertit Scutellius (l. c. p. 32) || p. 35, 22 *συνάπαντας* malit K || p. 36, 27 cf. Diels op. cit. p. 485 n. 13 || p. 37, 3—9 cf. Aristot. ap. Stob. Flor. III, 54 (Fr. 57, Rose ed. Teubn.). Diels op. cit. p. 480 sqq. || p. 37, 6 *πλέον θάτερον ἀπεργάζεσθαι* Plat. Phaedon. p. 114 E (infra p. 71, 11). Cf. Euthydem. p. 280 E (supra p. 25, 17) || p. 37, 23 adn. ante 41, 2 adde 40, 13 || p. 40, 23 sq. subestne senarius *πονεῖν γὰρ οὐδείς βούλεται πολὺν χρόνον*? || p. 41, 16 sq. cf. supra p. 27, 13 sq. (Plat. Phaed. p. 80 A) || p. 42, 19 *κυβεῖ* l. *κυβε-* || p. 43, 1 l. *φρονήσεως* || p. 43, 3 *κρίνεται* Scaliger || p. 45, 7 'Perverse in verbis *τὴν μεγίστην ἀπ' ἀν-θρώπων οὐσίαν* eiecit Kiessling praepositionem, neque felicius ipse κατ' ἀνθρώπων conieci. Ut enim Lysias Plato

Aeschines alii (v. Steph. Thes. s. v. ἄνθρωπος p. 785 D) ἐξ ἀνθρώπων dixerunt τὰς γραφάς, τὰς πηγάς, τὰ παράγματα, τὴν εὐδαιμονίαν, τὸ κάλλος (τὸν ἐξ ἀνθρώπων πλοῦτον Dionys. Hal. A. R. Excerpt. l. XII, 1 p. 173, 10 Kiessl. 686, 22 Prou; quo de v. Cobet, Obs. ad Dion. Hal. p. 13), ita nullus nunc dubito quin scripserit Aristoteles τὴν ἐξ ἀνθρώπων οὐσίαν (*divitias hominum modum excedentes*). Sed si ipsis Aristotelis libris adhaeserat interpretamentum μεγίστην, non is erat Iamblichus qui putidum emblema detegeret: certe idem sexcentas codicum platonicorum corruptas scripturas integra fide servavit. In Iamblichio igitur retinendum fortasse μεγίστην, sed ἀπ' in ἐξ utique mutatum oportuit'. Vitelli || p. 45, 21 τοῦ φρονεῖν abesse malim || p. 46, 19 verba καὶ τὸ δῆλον et 20 καὶ τὸ σαφές delet Rose || p. 47, 14 πῶς voluit et A in Castigg. || p. 47, 21 πολὺ τι. τίς ἂν scr. K || p. 48, 4 in *Tyrrhenia* vertit Scutellius (p. 34) || p. 48, 7 memor erat Vitelli loci Platonici ab ipso Iamblichio (p. 68, 7) descripti || p. 48, 25 τὸν κατὰ νοῦν βίον scribendum videtur, cl. p. 4, 2. 19. 56, 13 al. || p. 49, 16 interpolatum esse ὅτι et res ipsa docet et similis locus Aristot. de part. anim. A 1. 639^b, 18 sq. Nimirum ἀποδίδωσιν ὁ τὴν τέχνην ἔχων λόγον δι' ὃν γράφει καὶ οὐ ξνεκα, sed ignorat idem καθὸ τεχνίτης quae ad philosophum pertinent, melius esse scilicet τὸ οὐ ξνεκα quam τὸ διὰ τοῦτο γιγνόμενον. Ceterum paulo ante scribendum ὁ τὴν γραφικὴν ἔχων vel ὁ τὴν <γραφικὴν> τέχνην ἔχων (cf. p. 50, 7 sq.) suspicabatur Vitelli || p. 51, 13 ἐρώτησιν. 1. ἐρώτησιν, || p. 51, 22 ψυχὴν l. ψυχῇ || p. 52, 3 post τέλος adde comma || p. 52, 7 adn. coniectura τῷ Scaligero debetur || p. 53, 23 adn. similiter ἐπιδώσω pro ἐπιθήσω scribi vult Nauck in versu Iliadis Ψ 796 || p. 53, 24 ἐλοίμεθ' ἂν debetur A in Castigg. || p. 55, 1 ne δὴ conicias cf. Bonitz, Index Arist. p. 167^a, 15 sqq. || p. 55, 7 sqq. cf. Diels op. cit. p. 492 sq. || p. 55, 18 πράττει voluit et Scaliger (erat in A πράττειν) || p. 55, 18 sq. μιμούμενος καὶ ἀποβλέπων de altera Vitellii coniectura scribendum erat, cl. Iambl. lib. III p. 224, 24 Villosius. πρὸς ἅπερ ἀποβλέπων τις καὶ μιμούμενος || p. 56, 8 lege ἡμεν et dele adnotationem || p. 59, 14 num delendum ἀπό? || p. 60, 12 adn. αἰσθάνεσθαι l. αἰσθάνοιτο || p. 61, 5 adn. scilicet et hic et in

summario coniecerat Vitelli *παρὰ* || p. 69, 20 adn. l. delevit. A in Castigg. || p. 70, 2 l. *Πηνελόπης* || p. 71, 17 adn. l. Plat. apol. Socr. p. 29 D—30 B || p. 72, 4 adn. post 91, 26 sqq. adde 99, 16 || p. 73, 18 adn. pro PK l. PAnon. || p. 74, 22 l. *καταφαίνεται* || p. 78, 26 adn. l. A et Cobet ex P || p. 80, 3 *προσβάλλοντα* et Anonymus voluit || p. 86, 3 *ἐναργῶς* scribendum, ut A coni. in Castigg.; cf. p. 5, 20 || p. 95, 6 adn. excidit accentus in vocola *ἄν* || p. 96, 29 'praetulerim *οὐχ οἶόν τε* <οὔτε> ὅψ' *ἀρξαμένω οὔτε κτλ.*' Vitelli || p. 97, 23 sq. *καταχρώμενος* — *πονηρὰ*[*χρώμενος*], vel *χρώμενος* — *πονηρὰ καταχρώμενος* malit Vitelli || p. 98, 6 adn. excidit accentus in verbis *εὖ ποιητικός* || p. 98, 19 adn. cf. etiam p. 95, 6 || p. 98, 24 adn. *ταυτόν ἐστιν ἡ ζωὴ καὶ* l. *ταυτόν ἡ ζωὴ ἐστι καὶ* || p. 99, 27 *λείπεσθαι* *ἀνταλλάττεσθαι* (vel *ἀλλάττεσθαι*) coni. Vitelli. de *ἀθάνατον* = *ἀθάνατόν τι* v. Krüger ad Thuc. 2, 91, 3 || p. 104, 27 fort. *τῆς* <*Πυθαγορικῆς*> *αἰρέσεως*, vel cl. p. 105, 21 <*τῆςδε*> *τῆς αἰρέσεως* || p. 106, 9 calidius fortasse recepi *ἀλλήλους* ex Vit. Pyth. cf. Rittershusius ad Porphy. Vit. Pyth. p. 21 Kuster || p. 106, 10 sq. cf. et Vit. Pyth. p. 158, 9 sq. Nauck || p. 106, 15 *ἀπροματικὸν* A in interpretatione latina, itemque in Castigg. || p. 106, 19 sqq. cf. et Vit. Pyth. p. 61, 10 sqq. Nk. || p. 108, 5 *μὴ* l. *μὴ* || p. 108, 14 *μεταφύττει*? cf. 125, 12 sqq. || p. 108, 17 Vitellii emendationem *κατ' ἰδίαν* δὲ praecepit Scutellius (p. 44) qui vertit: *communiter quidem* — *privatim vero* || p. 110, 6 adn. l. *τούτοις*, sed praestat fortasse totam adnotationem induci || p. 113, 3 *ἀνέεται*] cf. U. v. Wilamowitz-Moellendorff, Homerische Untersuchungen p. 317 n. 26 || p. 113, 13 verba *ξεῖ* — *θαλπόμενος* post *καλοῦμεν* (v. 12) transposuerit Vitelli || p. 113, 15 adn. excidit accentus in voce *γνώμην* || p. 113, 24 l. *ῥαθυμίας* || p. 115, 20 an *ἐκεῖνο* *προλέγει*? || p. 116, 1 adn. l. τὸ alterum addidit K || p. 116, 8 *ζῶαδις* legendum esse viderant A in Castigg., Anonym., Scutellius, qui vertit (p. 48) *cum sensualitate* || p. 116, 13 adn. cf. etiam Cobet, Miscell. Crit. p. 581 || p. 116, 25 *philosophandum ergo est* vertit Scutellius (p. 48) || p. 117, 4 adn. pro 15, 14 et 36, 11 l. 15, 4 et 32, 11 || p. 117, 8 *benignus esto et dapsilis*, ut A voluit, vertit Scutellius (p. 48) || p. 118, 4 *σχέζον* coni. Goettling || p. 119, 24 *αὐτήν* pro *ἐαυτήν* requirit Anon. || p. 120, 10

προσέχεσθαι scripserat K || p. 120, 20 alterum *μὴ* deleri iussit Anon. || p. 121, 19 adn. *ἀντὸν* debetur Arcerio (in Castigg.) || p. 122, 12sq. *sed ad sacrificia, quamvis alio tempore sint neglecti, adduc ipsos ad te* vertit Scutellius (p. 50), Kiesslingii emendationem occupans || p. 123, 8 *neque propinquorum* (*τῶν πέλας*) *clade laetatur* vertit Scutellius (p. 51) || p. 124, 10 adn. post littera *ρ* adde *ι* || de forma *ἐρῶθῖνον* nunc dubito, nam veriloquium quod Iamblichus subicit commendare videtur alteram formam *ἐρῶθῖνον*. Potuit certe *ἐρῶθαινώμενον* pro *ἐρῶθῖνωτα* scribere || p. 125, 4 adn. excidit accentus in voce *διαβάθρας* || p. 128, 19 dele cancellos et adnotationem || p. 128, 25 l. *οὐχ* (est in Cod. *οὐκ*).

Restat ut amplissimis viris, quorum humanitate in hoc opere perficiendo sum potissimum adiutus, in primis Hermanno Diels, a quo nonnullas emendationes et correctiones accepi, et Ottoni Hense, cui debetur si quae ex Iamblichi Protreptico (p. 8, 17—19. p. 8, 20—p. 9, 2. p. 9, 8—11. p. 32, 13—15) excerpserit in Florilegio Stobaeus critico quem vocant apparatu instructa proponere potui, gratias maximas agam, maiores etiam habere profitear. Hieronymo Vitelli, qui auctor mihi fuit ut Protrepticum edendum susciperem, quid et ipse debeam et haec Iamblichei operis editio primo quidem adspectu docti homines iudicabunt. Neque minori me beneficio obstrinxere Laurentianae Bibliothecae, itemque Vaticanae Marcianae Berolinensis Parisiensis Praefecti, qui et Iamblicheorum librorum copiam fecerunt et quae mea scire interesset mecum liberalissime communicaverunt.

Ser. Florentiae mense Septembri

a. MDCCCLXXXVIII.

H. Pistelli.

Notarum explicatio.

F = Laur. LXXXVI, 3, ex quo in adnotatione refertur
nulla nota adhibita.

A = Arcerius.

K = Kiessling.

P = Plato.

Florilegii
Stobaeensis {
A = cod. Vindobon.
L = cod. Laur. VIII, 22.
Br = cod. Bruxell.
M = cod. Escorial (de M^a cf. Mus. Rhen. 39 p. 359 n.).
A = cod. Paris. 1984.
Tr = ed. Trincav.

NB. In adnotatione critica Summariis subiecta, notis 'h. l.'
(= hoc loco) Summaria indicavi quae in codice ante Protrep-
ticum leguntur, foliorum numeris eadem Summaria iterum in
marginibus paginarum singula singulis capitibus adscripta.

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΕΠΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ

κ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΛΟΓΟΥ.

- Α Τίς ἡ ἀρχὴ κατὰ Πυθαγόραν τῆς εἰς παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν εἰσαγωγῆς, καὶ πῶς κοινοτάτῃ ἐστὶ καὶ εἰς πάντα τὰ εἰς φιλοσοφίαν ἀγαθὰ διατείνουσα, τίς τε αὐτῆς ἡ τάξις καὶ ὅτι τριχῇ διαιρεῖται, καὶ πῶς ἀεὶ 5 πρόεισιν ἐπὶ τὸ καθαρώτερον.
- Β Γνωμικὰ ὁμοιώματα προτρεπτικὰ ἀπὸ τῶν ἑναρ- γῶν πᾶσι κινοῦντα ἡμῶν τὴν προθυμίαν ἐπὶ τὸ γεν- ναίως ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς κοινῆς κατὰ πᾶσαν αἴρε- σιν νοουμένης ἀρετῆς. 10
- Γ Πυθαγορικὰ γινώμαι προτρεπτικὰ ἕμμετροι, εἰς πᾶσαν τὴν ἀρίστην καὶ θειοτάτην φιλοσοφίαν παρακα- λεῖν δυνάμεναι.
- Δ Ἐπιστημονικὰ ἔφοδοι εἰς προτροπὴν τείνουσαι τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας μετὰ τοῦ καὶ διδασκαλίαν παρ- 15
- κ. εἶχειν ὅσον τε καὶ ἡλίκον ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ σοφία καὶ διὰ τίνας αἰτίας περισπούδαστον τοῖς εὖ φρονοῦσι.
- Ε Πυθαγορικὰ ἰδίως προτροπαὶ πολὺ παραλλάττου- σαι τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις φιλοσόφοις παρακλήσεις καὶ ἰδίας ποιούμεναι τὰς ἐφόδους. 20
- Ε Σύμμικτοι προτροπαὶ πρὸς τε τὴν πρακτικὴν καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν καὶ πρὸς τὴν τῆς τελειοτέρας κατὰ νοῦν σοφίας κτῆσίν τε καὶ χρῆσιν.

1 De Summariis cf. Nauck Vit. Pyth. p. 1 || 2 τίς ἀρχὴ fol. 47 b || 16 ἐστὶν ἀγαθὸν h. l.

Ἰδιάζουσai παρακλήσεις πρὸς τὴν θεωρητικὴν φιλο- Z
σοφίαν καὶ διαφερόντως τὴν κατὰ νοῦν ζωὴν, αἱ μὲν
ἀπὸ τῆς τοῦ ὄντως ἀνθρώπου φύσεως, αἱ δὲ ἀπὸ τῶν
ἐναργῶν ὑπομιμνήσκουσαι τουτὶ τὸ προκειμένον.

5 Ὑπομνήσεις ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν παραμυθού- H
μεναι τὸ πρῶτως ὀρεκτὸν καὶ δι' ἐαυτὸ αἰρετὸν φιλο-
σοφίας, ἐναργῶς τε προάγουσαι εἰς τὴν προτροπὴν ἀπὸ
τῶν γνωρίμων τοῖς πᾶσιν.

Ἀπὸ τοῦ βουλήματος τῆς φύσεως ἔφοδος εἰς προ- Θ
τροπὴν κατὰ τὴν Πυθαγόρου ἀπόκρισιν, ἣν εἶπε τοῖς
ἐν Φλιοῦντι πυνθανομένοις τίς ἐστι καὶ τίνας ἔνεκα
γέρονε· ταύτῃ γὰρ ἐπομένως συλλογιζόμεθα τὴν προ- p. 5 K
τροπὴν ὅλην.

Ὅτι καὶ μεγάλας ὠφελείας παρέχεται πρὸς τὸν βίον I
15 ἡ θεωρητικὴ φρόνησις, ὑπομνήσεις πλείονες καὶ ἀπὸ
πλείονων ἀφορμῶν τρόποι τε τῆς χρείας ὑποδείκνυνται
διάφοροι καὶ πρὸς πολλὰ τέλη τῶν συμφερόντων ἡμῖν
συμβαλλόμενοι.

Ὅτι τῷ τὸν κατὰ νοῦν ἐλομένῳ βίον καὶ τὸ χαῖρον IA
20 διαφερόντως ὑπάρχει.

Ἀπὸ τοῦ πρὸς εὐδαιμονίαν φέρειν φιλοσοφίαν τε- IB
λέως καὶ ἀληθῶς ἔφοδος εἰς προτροπὴν τοῦ φιλοσοφεῖν
τελέαν καὶ ἀννσιμωτάτην.

Ἀπὸ τῶν περὶ φιλοσοφίας ἐννοιῶν ἔφοδοι εἰς προ- IG
25 τροπὴν κατὰ τὰς Πυθαγορικὰς ὑποθέσεις καὶ κατὰ τὰς
ἀληθεῖς περὶ ψυχῆς δόξας.

Ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ τῆς ὅλης ID
ζωῆς τοῦ φιλοσόφου ἀφορμαὶ εἰς προτροπὴν, ὁμοῦ ἐξ

1 Summaria ε' et ζ' h. l. coniuncta sunt || 3 ὄντως fol. 57 a:
ὄντος h. l. || 6 πρῶτον fol. 58 b || αὐτὸ h. l. || 8 πᾶσι fol. 58 b || 19 fort.
χαίρειν cl. p. 160, 6 et 170, 3 Kiessl. || 23 τελέαν fol. 62 b: τελέως h. l.

ἀντιπαραθέσεως ἐπιδεικνύουσai ὅσῳ δὴ τινι προέχει ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῶν ἄλλων τῶν δοκούντων εὐδοκίμων εἶναι βίων.

IE Ἀπὸ τῆς παιδείας καὶ ἀπαιδευσίας ἡ προτροπή, εἰ
 6 κ. τὸ μὲν μέριστον τῶν ἀγαθῶν, τὸ δὲ τῶν κακῶν μέρι- 5
 στον, εἰ καὶ αὐτά τέ ἐστι τοιαῦτα καὶ ἔοικε τοιούτοις
 τισὶν ἐτέροις οἷαπέφ' ἐστὶν αὐτά, καὶ ὅτι φιλοσοφία μὲν
 παιδείας ἐστὶν ἡγεμών, τὸ δὲ ἐναντίον κατάρχει ἀπαι-
 δευσίας.

IF Ἄλλαι ἐφοδοὶ ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς παιδείας προ- 10
 τρέπουσαι ἐπὶ τὴν συγγενῇ πρὸς τὸ παιδεύεσθαι φιλο-
 σοφίαν, τό τε ἔργον ὁμοῦ τῆς φιλοσοφίας ἐπιδεικνύουσai
 καὶ τὴν ὅλην αὐτῆς ἐπιμέλειαν περὶ τὰς ἀρίστας ἐνεργείας τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων.

IZ Ἀπὸ τῶν παλαιῶν λόγων καὶ τῶν ἱερῶν μύθων τῶν 15
 τε ἄλλων καὶ τῶν Πυθαγορικῶν ὑπομνήσεις εἰς προ-
 τροπὴν ἐπὶ τὸν σῶφρονα καὶ μέτριον καὶ κεκοσμημένον
 βίον· αἱ δὲ αὐταὶ μεταβάλλουσι τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἐκ
 τοῦ πρὸς τὴν ἀκολασίαν καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡδονὴν βίου.

IH Ἀπὸ τῶν ἐναργῶς περὶ τὸ σῶμα φαινομένων τά- 20
 ξεων καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸ κόσμου κατὰ τὴν ἀνάλογον
 μετάβασιν τῆς διανοίας ἐπὶ ψυχὴν μεταβαίνοντες ποιού-
 μεθα τὴν προτροπὴν γνωρίμως τοῖς ἀκούουσai καὶ πι-
 θανῶς διὰ τὸ ἀπὸ τῶν ἐναργῶν αὐτὴν προεῖναι.

IO Ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθῶν ἐφοδος εἰς προτρο- 25
 πὴν ὥς ὄντων κυριωτάτων εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ ἀπὸ
 1 κ. τῶν ἀρετῶν ὥς αὐτάρκων ὑπαρχουσῶν πρὸς τὸν μακά-
 ριον βίον ἢ ὁμοία παράκλησις.

12 τό τε fol. 69 b: τό τε γάρ h. l. || 15 sq. τῶν τε] τῶν om. h. l. ||
 16 πυθαγορείων p. 246, 13 Kiessl. || 18 sq. ἡμῶν πρὸς τὴν ἀναλ.
 καὶ τὸν κατὰ τὴν ἡδ. βίον h. l. || 23 γνωρίμοις h. l. || 24 προσεῖναι h. l.

Μεμιγμέναι ὑποθήκαι προτροπαῖς κοινῇ διήκουσαι Κ
ἐπὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ μέρη πάντα τὰ ἐν φιλο-
σοφίᾳ καὶ τὰ τέλη τοῦ βίου, ὧν στοχάζεται ἡ ἀρετή.

Τίς ἡ συμβολικὴ προτροπὴ καὶ πῶς γίνεται διὰ ΚΑ
5 συμβόλων, ἀνάπτυνξίς τε καὶ κοινὴ τῶν συμβόλων καὶ
ιδία ἐκάστου, μόνον ἀπ' αὐτῶν τὸ προτρεπτικὸν ἐξη-
γουμένη ποσαχῶς γίνεται, τὴν δὲ ἄλλην πραγματείαν
περὶ τῶν συμβόλων ἀλλαχοῦ ὑπεριθεμένη.

IAMBAIXOY XALKIDEOY THS KOIΛHΣ P. 1

10

ΣΥΡΙΑΣ ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΕΠΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ. P. 8

Ι. Περὶ μὲν Πυθαγόρου καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν βίου
τῶν τε Πυθαγορικῶν ἀνδρῶν τὰ σύμμετρα ἐν τοῖς πρὸ
τούτων εἰρήκαμεν, ἀρχώμεθα δὲ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ τῆς
15 αἰρέσεως ἀπὸ τῆς κοινῆς εἰς πᾶσαν παιδείαν καὶ μά-
θησιν καὶ ἀρετὴν παρασκευῆς, ἥτις οὐ κατὰ μέρος
ἀπολαβοῦσα πρὸς ἓν τι τῶν πάντων παρασκευάζει τὸν
ἄνθρωπον ἐπιτήδειον, ἀλλ' ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν τὰς ἐν
αὐτῷ προθυμίας προτρέπει εἰς πάντα μὲν τὰ μαθη-

2 τὰ πάντα τὰ ἀγ. h. l.: πάντα ἀγ. fol. 73 a. || πάντα ἐν φιλ.
h. l. || 4 γίγνεται h. l. || 5 sq. κοινῇ τῶν συμβ. καὶ διὰ ἐκάστου αὐτοῦ
h. l. || 7 ποσαχῶς] πῶς ἀρχή fol. 76 b || 10 sq. προτρεπτικός ἐπὶ φιλο-
σοφίαν in indice libr. Iambl. (f. 1 a): πυθαγορείων ὑπομνημάτων
περιέχ' τοὺς προτρεπτικοὺς λόγους εἰς φιλοσοφίαν (cf. lemmata
Stobaei floril. II 40. XLIII 71. VI 41, itemque XLVI 70) in in-
scriptione: πυθαγ. ὑπομνημ. <λόγος δεύτερος> περιέχων τοὺς
προτρ. λόγ. εἰς φιλ. Fabricius (Zeitschr. für die Alterthumsw.
1838, 111) || 14 ἀρχώμεθα A: ἀρχόμεθα.

- ματα, πάσας δὲ τὰς ἐπιστήμας, πάσας δὲ τὰς ἐν τῷ
 10 K. βίῳ καλὰς καὶ γενναίας πράξεις, πάσας δὲ παιδείας,
 καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν πάντα ὅσα μετέχει τοῦ καλοῦ. οὕτε
 γὰρ ἄνευ τοῦ προτραπῆναι οἶόν τε ἐστὶν ὁρμῆσαι ἐπὶ
 τὰ καλὰ καὶ γενναῖα ἐπιτηδεύματα, οὕτε οἶόν τε εὐδὺς 5
 2 A. ἐπὶ τὸ ἀκρότατον καὶ τελειότατον ἀγαθὸν προευτρε-
 πίζειν τινὰ πρὶν ἐμποιῆσαι ὑποκατασκευὴν τῆς ψυχῆς
 διὰ τῆς προτροπῆς· ἀλλ' ὥσπερ ἡ ψυχὴ κατὰ βραχὺ
 πρόεισιν ἐπὶ τὰ μείζονα ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, διὰ πάν-
 των τε διέξεισι τῶν καλῶν, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τὰ τε- 10
 λεώτατα ἀγαθὰ εὐρίσκει, οὕτως καὶ τὴν προτροπὴν
 δεῖ ὁδῷ προῖέναι ἀρχομένην ἀπὸ τῶν κοινῶν. εἰς γὰρ
 φιλοσοφίαν ἀπλῶς παρορμήσει καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ φιλο-
 12 K. σοφεῖν συλλήβδην καθ' ἡντινοῦν ἀγωγὴν, μηδεμιᾶς
 τῶν αἰρέσεων ἔντικρυς προκρινομένης, ἀλλὰ κοινῶς 15
 κατὰ γένος ἀπασῶν ἐπαινουμένων καὶ παρὰ τὰ ἀνθρώ-
 πινα ἐπιτηδεύματα πρεσβευομένων κατὰ τινὰ κοινὸν
 καὶ δημῶδη προτρεπτικὸν τρόπον. μετὰ δὲ ταῦτα μέση
 τινὶ μεθόδῳ χρηστέον, οὕτε παντάπασιν δημῶδει οὔτε
 μὴν ἄντικρυς Πυθαγορικῇ, ἀλλ' οὐδὲ ἀπηλλαγμένη 20
 ὀλοσχερῶς ἐκατέρου τοῦ τρόπου τούτου. ἐν δὲ ταύτῃ
 κοινὰς τε πάσης φιλοσοφίας τάξομεν παρορμήσεις, ὥστε
 3 A. κεραιρίσθαι αὐτὰς Πυθαγορικοῦ βουλήματος κατὰ γε
 τοῦτο, συμμίζομεν δὲ ἐγκαιρότατα καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν
 τούτων κυριατάτας δόξας [εἰς αἷς προτρέπειν τῶν Πυ- 25
 θαγορικῶν], ὥστε οἰκεῖον γίγνεσθαι [τὸν τρόπον] τῶν

18 sqq. cf. infra c. XXI p. 306, 6 sqq. Kiessl.

18 μετὰ δὲ] hinc alterum caput in codice: ipse K et ca-
 pitis α' summarium sequor || 19 sq. οὕτε μὴν (ex p. 306, 11 Kiessl.)
 reposui: οὐδὲ μὴν || 25 sq. εἰς αἷς (οἷας vel ἱκανὰς coni. et τῶν
 Πυθ. del. Vitelli) πρ. τῶν Πυθαγορικῶν et τὸν τρόπον δελεῖ.

Πυθαγορικῶν ἀνδρῶν κατὰ γε τοῦτο τὸν τρόπον τῶν λόγων· ἄφ' οὗ δὴ λεληθότως, ὥς τὸ εἰκός, ἀπὸ μὲν τῶν ἐξωτερικῶν ἐννοιῶν ἀποστησόμεθα, μεταβησόμεθα ¹⁴ δὲ καὶ οἰκειωσόμεθα ταῖς κατὰ τὴν αἴρεσιν τεχνολογούμεναις ἀποδείξεσιν, οἷον διὰ τινος γεφύρας ἢ κλίμακος κάτωθεν εἰς ὕψος ἀνιόντες. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τὰ ἴδια προτρεπτικὰ τῆς Πυθαγορικῆς αἰρέσεως συντάξομεν, ἀλλότρια καὶ ἀπόρρητα τρόπον τινὰ πρὸς τὰς ἄλλας ἀγωγὰς ὑπάρχοντα.

¹⁰ II. Ἀρξώμεθα δὲ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῶν ὥς πρὸς ἡμᾶς πρῶτων. ἔστι δὴ τὰ ἐναργῆ ταῦτα καὶ φαινόμενα πᾶσι καὶ μηδέπω προεληφότα τὴν οὐσίαν τῆς ἀρετῆς, κατὰ δὲ τὰς κοινὰς ἐννοίας περὶ αὐτῆς ἀνεγείροντα ἡμῶν τὴν προθυμίαν κατὰ τινας γνωρίμους τοῖς πολλοῖς γνώμας, ἀπεικαζόμενας πρὸς τὰ ἐναργῆ δείγματα ¹⁵ τῶν ὄντων. ἔχουσι δὲ αὗται ὧδέ πως·

Ψυχῇ ζῶντας ἡμᾶς τῇ ταύτης ἀρετῇ φητέον εὖ ζῆν, ὥς ὀφθαλμοῖς ὁρῶντας τῇ τοῦτον ἀρετῇ καλῶς ¹⁴ ὁρᾶν. οὕτε χρυσοῦ νομιστέον ἰόν, οὕτ' ἀρετῆς αἰσχος ¹⁶ ὄπτεσθαι. καθάπερ εἰς ἄστυλον τέμενος τὴν ἀρετὴν

5 διὰ τινος γεφύρας κτλ.] cf. Nicomach. Arithm. I 3, 6 (p. 7, 21 sqq. Hoche). Iamblich. in Villoison Anecd. II p. 189, 13 || 17 sqq. cf. Mullach Fragm. Philos. Graec. I 492 sqq. || 17. 19. ψυχῇ — ὁρᾶν Stob. Flor. I 58 Br. Tr. (lemma ἐν τῶν Ἰαμβλίχου Tr.: τοῦ αὐτοῦ Br., ubi praecedat Iamblichii excerptum editum ab O. Hense, De Stob. Flor. Excerpt. Bruxell. [Friburgi i. Br. 1882] p. 33) || 20. p. 9, 2 καθάπερ — ἐκδοτοὶ Stob. Flor. I 59 MAt. (lemma Ἰαμβλίχου ἐν τῶν προτρεπτικῶν λόγων [λόγον M] MA: in Tr. cohaeret cum I 58).

1 τοῦτο scripsi: τοῦτον || 11 δὴ τοι ἐναργῆ et 12 περιεληφότα Hemsterhusius (Zeitschr. für die Alterthumsw. 1840, 1) || ¹⁴ <καὶ> κατὰ? Vitelli

ὁρμητέον, ὅπως πρὸς μηδεμίαν ἀγεννή ψυχῆς ὕβριν
 ᾤμεν ἔκδοτοι. [περὶ κοινωνίας βίου καὶ παραμονῆς.]
 ἀρετῇ μὲν θαρσνητέον ὥς σῶφρονι γαμετῇ, τύχῃ δ' ὥς
 ἀστιάτῳ πιστευτέον ἑταίρῳ. κρεῖττον μετὰ πενίας ἀρε-
 τὴν ὑποληπτέον ἢ πλοῦτον μετὰ κακίας, ὀλιγοσιτίαν
 μετὰ ὑγείας ἢ πολυφαγίαν μετὰ νόσου. βλαβερὰ μά-
 λιστα τροφῆς μὲν ἀφθονία τῷ τὸ σῶμα, κτήσεως δὲ
 18 K. τῷ τὴν ψυχὴν διακειμένῳ κακῶς. καὶ ἐπισφαλὲς καὶ
 ὅμοιον μαινομένῳ δοῦναι μάχαιραν καὶ μοχθηρῷ δύνα-
 μιν. καθάπερ τῷ ἐμπύῳ βέλτιον τὸ καίεσθαι τοῦ δια-
 μένειν, καὶ τῷ μοχθηρῷ τὸ τεθνάναι τοῦ ζῆν. τῶν
 κατὰ σοφίαν θεωρημάτων ἀπολαυστέον ἐφόσον οἶόν τε,
 καθάπερ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος· ἀκήρατόν τε γὰρ τὸ
 ἀπ' αὐτῶν ἡδὺ καὶ † τὸ θεῖον τὸ μεγαλόψυχον † δύ-
 νεται [τε] ποιεῖν, καὶ εἰ μὴ ἀδίους, αἰδίων γε ἐπι-
 20 K. στήμονας. εἰ εὐκτὸν ἢ εὐαισθησία, μᾶλλον σπουδαστὸν
 5 A. ἢ φρόνησις· ἔστι γὰρ τοῦ ἐν ἡμῖν πρακτικοῦ νοῦ οἰονεῖ
 τις εὐαισθησία· δι' ἣν μὲν γὰρ ἐν οἷς πάσχομεν οὐ
 παραισθανόμεθα, δι' ἣν δὲ ἐν οἷς πράττομεν οὐ παρα-

6 sq. cf. Menandr. inc. fab. fragm. 65 (Cóm. Gr. IV 252 Mein.) ||
 8. 10 ὁμοίως ἐπισφαλὲς μαιν. — δύναμιν Stob. Flor. II 40 MA
 Br. XLIII 71 SMA (lemma: II 'Εκ τῶν προτρεπτικῶν εἰς φιλο-
 σοφίαν [ἐκ φιλοσῶ^φ M^d] λόγων MA, om. Br.: XLIII 'Ἰαμβλί^χ S,
 cum XLIII 67 cohaer. in MA) || 10. 11 καθάπερ — ζῆν Stob. Flor.
 XLVI 70 SMA (lemma 'Ἰαμβλίχου ἐκ τῶν προτρεπτ. εἰς (sic M:
 πρὸς A) φιλοσ. λόγων MA: 'Ἰαμβλί^χ S).

1 πρὸς] εἰς Stob. Tr. || τύχης Stobaeus; quod si verum est,
 scribas in proximis ἐκδοτεο || 2 περὶ — παραμονῆς delevit Hem-
 sterhusius: loco inscriptionis habenda putat K || 4 ἀπιστητέον
 Cobet || 8 καὶ ἐπισφαλὲς καὶ ὅμοιον] immo ὁμοίως ἐπισφαλὲς
 cum Stobaeo || 9 μοχθηρῷ] πονηρῷ Stobaei (t. II) codex A ||
 10 ὑποπύῳ et καίεσθαι Stobaeus, ubi mox οὕτω (sic MAS) καὶ τῷ ||
 14 καὶ [τό] θεῖον, καὶ μεγαλοψύχους tentabat Diels || 15 τε delevit.

λογιζόμεθα. καὶ τὸν θεὸν σεβόμεθα κατὰ τρόπον, εἰ
 τὸν ἐν ἡμῶν νοῦν παρασκευάσαιμεν πάσης κακίας
 ὥσπερ τινὸς κηλίδος καθαρόν. κοσμητέον ἱερὸν μὲν
 ἀναθήμασι, τὴν δὲ ψυχὴν μαθήμασιν. ὥς πρὸ τῶν
 5 μεγάλων μυστηρίων τὸ μικρὰ παραδοτέον, καὶ πρὸ
 φιλοσοφίας παιδεῖαν. ὁ μὲν τῆς γῆς καρπὸς δι' ἐνι-
 αυτοῦ, καθ' ἕκαστον δὲ ὥρας μόριον ὁ <τῆς> φιλο-
 σοφίας ἀποδίδεται. καθάπερ χώρας μάλιστα ἐπιμελη-
 τέον τῷ τῆς ἀρίστης ἐπιτυγχόντι, καὶ ψυχῆς, ὅπως τῆς
 10 φύσεως ἄξιον ἐνέγκηται τὸν καρπὸν.

Τοιαῦτα ἂν τις ἀπὸ τῶν ἐναργῶν γνωμικὰ ὁμοιώ-
 ματα παρατιθέμενος κοινῶς ἂν εἰς φιλοσοφίαν προ-
 τρέψειεν.

III. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τύπος γνώμαις χρώμενος 22.
 15 καὶ αὐτός, οὐκέτι δὲ διὰ παραβολῆς ἀντιπαρατιθεῖς τὰς 6 A
 ὁμοιώσεις, ἔμμετρος καὶ ἐναρμόνιος, γνήσιος τῶν ἀν-
 δρῶν τούτων, ὃν ἔχομεν παρειληφότες ἐν ἄλλοις τε
 καὶ ἐν τοῖς Χρυσοῖς ἔπεσιν, ὧν ὀλίγα ἄττα δείγματα
 παραθετέον τὰ τοιαῦτα·

20 ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων χρὴ ἐρεῖν σε·
 ταῦτά σε τῆς θείας ἀρετῆς εἰς ἔχνια θήσει.

διὰ γὰρ τούτων εἰς πάντα τὰ καλὰ μαθήματά τε
 καὶ ἐπιτηδεύματα προτρέπει, μήτε πόνων φείδεσθαι
 οἰόμενος δεῖν, μήτε μελέτην ὑφιέναι μηδεμίαν, εἰς
 25 ἔρωτά τε καὶ προθυμίαν τῶν καλῶν διεγείρων, καὶ

3. 4 κοσμητέον — μαθήμ.] cf. Stob. Ecl. II 31, 53 (v. II p. 210, 16 sq. Wachsm.) || 4. 6 ὥς — παιδεῖαν] cf. Stob. I. c. 27 (p. 206, 26 sqq.) || 20 sq. Carm. Aur. vv. 45 sq.

1 καὶ delet Vitelli || 7 τῆς addidit K || 10 ἐνέγκη καὶ coni. K ||
 18 ἄττα || 20 ταῦτ' ἐκπό' || 24 μελέτης ὑφιέναι μηδεμιᾶς vel με-
 λέτην ἀφιέναι μηδεμίαν Hemsterhusius.

πάντα ταῦτα ἀνάγων εἰς τὴν τῆς ἀρετῆς ἐπιτήδευσιν
οὐχ ἀπλῶς τῆς τυχοῦσης, ἀλλ' ἥτις ἡμᾶς ἀφίστησι
4 K. μὲν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἐπὶ δὲ τὴν θείαν οὐσίαν
καὶ τὴν γνῶσιν τῆς θείας ἀρετῆς καὶ τὴν κτήσιν αὐτῆς
περιάγει. ἀλλὰ μὴν εἰς γε τὴν θεωρητικὴν σοφίαν 5
διὰ τούτων παρακαλεῖ·

τούτων δὲ κρατήσας

γνώσκει ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων
σύστασιν, ἥ τε ἕκαστα διέρχεται ἥ τε κρατεῖται·
γνώσῃ δ', ἥ θέμις ἐστί, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην, 10
ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν μήτε τι λήθειν.

τούτων γὰρ οὐκ ἔστιν ἄλλα θαυμασιώτερα τοῖς εὖ
17 A. πεφυκόσιν εἰς τὸ παρορμᾶσθαι γενναίως εἰς τὴν θεω-
ρητικὴν φιλοσοφίαν. ἡ μὲν γὰρ γνῶσις τῶν θεῶν ἀρετῇ
τέ ἐστι καὶ σοφία καὶ εὐδαιμονία τελεία, ποιεῖ τε ἡμᾶς 15
τοῖς θεοῖς ὁμοίους, ἡ δὲ τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιστήμη
τάς τε ἀνθρωπίνας ἀρετὰς παρέχει καὶ τῶν ἡμετέρων
πραγμάτων ἐμπείρους ποιεῖ, τὰ τε ἀπὸ τούτων ὠφέ-
λιμα καὶ βλαβερά διακρίνει, καὶ τὰ μὲν φυλάττεται
τὰ δὲ περιποιεῖ, καὶ ὅλως τὴν σύστασιν ἥτις ἐστὶ τῆς 20
ἀνθρωπίνης ζωῆς λόγῳ τε καὶ ἔργῳ καταμανθάνει.
18 K. τὸ δὲ θαυμασιώτατον ἐκεῖνο διδάσκεται ἀπὸ τῆς τοιαύ-
της εἰδήσεως, κατὰ τί διέρχεται εὐλύτως καὶ ἀκωλύτως
ἕκαστα τῶν ἐν ἡμῖν, ὅσα ἐστὶ τῆς κρείττονος μοίρας,
καὶ κατὰ τί κρατεῖται καὶ κωλύεται, ὥστε μὴ δύνα- 25
σθαι ῥαδίως ἐξιέναι καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύεσθαι.

7 sqq. Carm. Aur. vv. 49—53.

11 ἄελπτα || 14 θεῶν Reinesius, cf. Nauck ad Vit. Pyth.
p. 89, 14. Plutarch. Plac. I Prooem. (ap. Diels, Doxograph.
p. 273, 12) || 16 ἀνθρώπων ex apographo Cizensi K || 18 ἐπὶ τού-
των coni. A.

Ἡ δὲ μετὰ ταύτην γνώμη εἰς φυσιολογίαν ποιεῖται
τὴν παράκλησιν καὶ πᾶσαν τὴν περὶ τὸν οὐρανὸν θεω-
ρίαν. ἡ γὰρ τούτου φύσις ἀέλ' ἐστὶν ὁμοία κατὰ τὴν
αὐτὴν περιφορὰν ὡσαύτως περιοῦσα, ἣν ἐάν τις κατα-
μάθῃ, οὐτ' ἂν ἀπροσδόκητὰ ποτε προσδοκῇσειεν, οὐτ'
ἂν ἀγνοήσῃε τι τῶν κατ' ἀνάγκην αὐτῷ μελλόντων ^{8 A.}
συμβαίνειν.

Αἱ δὲ ἐπὶ τούτοις γινώμμαι ἀπὸ τῆς προαιρετικῆς
ἐν ἡμῖν ζωῆς ποιοῦνται τὴν παράκλησιν, οἷον
10 γνῶσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πῆματ' ἔχοντας
τλήμονας.

εἰ γὰρ ἀρχαὶ τῶν πρᾶξεων εἰσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ^{28 K}
δύναμιν ἔχουσιν ἐξ ἑαυτῶν οἰκείαν εἰς αἴρεσιν τῶν
ἀγαθῶν καὶ φυγὴν τῶν κακῶν, ὁ μὴ χρώμενος ταύτῃ
15 τῇ δυνάμει τῶν δοθέντων ἐκ φύσεως αὐτῷ πλεον-
εκτημάτων ἐστὶν ἀνάξιος. οὐδὲν οὖν ἄλλο λέγει ἢ
τοῦτο, ὅτι ἡμεῖς τὸν δαίμονα αἰρούμεθα, καὶ ὅτι αὐτοὶ
ἑαυτοῖς ἐσμεν ἐν τύχῃς τάξει καὶ δαίμονος, καὶ ὅτι
ἐν δαίμονας αὐτοὶ ἑαυτοὺς παρασκευάζομεν· ὁ πρὸς
20 μόνον τὸ καλὸν προτρέπει καὶ τὴν τούτου τιμὴν δι'
ἑαυτὸ αἰρετὴν ἐπιδείκνυσιν.

Παραπλήσια δὲ τούτῳ καὶ τὰ τοιαῦτά ἐστιν·

10 sq. Carm. Aur. vv. 54 sq.

4 περιούσα A: περιούσαν (cf. Plat. Theaet. p. 153 C) Hemsterhusius: vel hoc vel <καλ> κατὰ scripserit K. servandam duxi atticam verbi περιέναι formam: cf. Voemel ad Demosth. IV 10 (Thuc. 1, 30, 3. Xen. Hell. 3, 2, 25), Epicurus ap. D. L. X 114 (Usener, Epicur. p. 53, 17), et comicorum loci quos composuit Iacobi in Indice dict. com. p. 832 s. v. περιέμι || 5 οὐτ' ἂν (priore loco) A: οὐ τὰ || 10 δέ. || 21 αὐτὸ Hemsterhusius: 'auctor in animo habuit μόνον τὸ καλὸν καὶ δι' ἑαυτὸ αἰρε-
τόν' K || αἰρετὴν A: ἀρετὴν.

οἷ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὗτ' ἐσορῶσιν
οὔτε κλύουσι, λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνιᾶσι.

τὸ γὰρ ἐγγὺς εἶναι τἀγαθὰ καὶ συμπεφυκέναι ἡμῶν
τῇ ψυχῇ πάντων δὲ ὑπάρχειν οἰκειότατα ἡμῖν, θαυ-
μαστῶς ἐστὶ προτρεπτικά. καὶ τὸ μήτε ὄρᾶν μήτε ⁵
ἀκούειν, ὑπὸ δὲ τῆς αἰσθήσεως ἐπισκοτεῖσθαι, δαι-
⁰ κ. μονίως εἰς τὴν νοερὰν ζωὴν παρακαλεῖ, ὥς τοῦ νοῦ
μόνου καὶ ὁρῶντος πάντα καὶ ἀκούοντος. ἡ δὲ ἀπαλ-
⁹ Α. λαγὴ τῶν κακῶν, ἣν ὀλίγοι καθορῶσι, προτρέπει εἰς
τὴν λύσιν τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ τὴν ζωὴν τὴν ¹⁰
καθ' ἑαυτὴν τῆς ψυχῆς, ἣντινα μελέτην θανάτου
προσαγορεύομεν.

Καὶ ἄλλος δ' ἐστὶ προτρεπτικὸς τρόπος ἐφεξῆς
ἀπὸ τῆς διαβολῆς τῶν κακῶν. οὐ γὰρ ἀνεκτόν ἐστι
κυλινδροῖς ἐοικότας 15

ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρεσθαι, ἀπείρονα πῆματ' ἔχοντας.

τὸ γὰρ βίαιον καὶ ἀλόγιστον καὶ εἰκῇ φερόμενον καὶ
ἄλλοτε ἄλλοῖον καὶ μάλιστα τὸ ἀπέραντον ἢ κακία
παρίστησιν, ἃ δεῖ διαφερόντως φεύγειν.

Ἡ δὲ μετὰ ταῦτα γνώμη ἐστὶ τοιαύτη. 20

λυγρὰ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθε
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προάγειν, εἰκοντα δὲ φεύγειν.

ἐνταῦθα καὶ τὸ διττὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπέ-
δειξε, καὶ τὸ παραπεφυκὸς ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως

1 sqq. Carm. Aur. vv. 55 sq. || 5 sqq. cf. Epicharm. ap. Mul-
lach I p. 144 (Lorenz, p. 255 sq.). Vit. Pyth. p. 158, 16 sqq. Nauck
et infra Protr. p. 178, 16 sqq. Kiessl. || 11 cf. Plat. Phaedon. p. 67 D
(Stallbaum ad p. 64 A) || 16 et 21 sq. Carm. Aur. vv. 58—60.

ἀλλότριον ζῶον, ὅπερ οἱ μὲν πολυκέφαλον θηρίον,
οἱ δὲ θνητόν τι ζῶης εἶδος, ἄλλοι δὲ φύσιν γενεσιουργ-
γὸν καλοῦσιν· ἐνταῦθα δὲ ἔρην σύμφυτον ἐπω-
νόμασεν, οὐχ ὥς ἴσῃν τάξιν ἔχουσιν ἡμῶν πρὸς τὴν
5 κυριωτάτην ζωὴν, ἀλλ' ὥς συνοπαδὸν συνακολουθοῦ- 32 B
σαν τῇ πρεσβυτέρᾳ ζωῇ. ταύτην δὴ οὖν παραγγέλλει
φeyγειν, ἀντὶ δὲ ταύτης ἀνταλλάττεσθαι τὴν ἄνευ
ἐναντιώσεως ἐνοειδῇ νοερὰν ἐνέργειαν, ἥτις ἀντὶ μὲν 10 A
τοῦ βλάπτειν ἀγαθοειδὴς ἐστίν, ἀντὶ δὲ τοῦ ῥέπειν
10 εἰς ὕλεθρον σωτηρίας ἀρχὴν παρέχει, καὶ τὴν μὲν
ἐπεισοδιώδη καὶ δευτέραν συνεπομένην ὑπόστασιν
ὥς ἀλλοτρίαν ἐκτὸς μεθίησι, τὴν δὲ πρωτογενὴν καὶ
ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐν ἑαυτῇ πάντα ἔχουσιν τελεωτάτην
ζωὴν προσείλῃ. διὰ πάντα οὖν ταῦτα ἐκείνην
15 μὲν ὥς ἐπὶ βραχύτατον συστέλλειν ἄξιον, ταύτην 34 B
δὲ προάγειν ὥς ἐπὶ πλεῖστον· καὶ οὕτως εἰς τὴν κατὰ
νοῦν ζωὴν ἢ τοιαύτη προτροπὴ γέγονεν ἀνυσιμωτάτη.

Πρὸς γε μὴν τὴν θεϊαν τελειότητα καὶ τὴν μετὰ
θεῶν συνεπομένην ἀρίστην κατάστασιν αἱ τοιαῦται
20 γινώμμαι παρακαλοῦσι·

Ζεῦ πάτερ, ἡ πολλῶν γε κακῶν παύσεως ἅπαντας,
εἰ πᾶσιν δείξεις οἷῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.

ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν.

ἐν δὴ τούτοις μία μὲν ἀρίστη παράκλησις εἰς τὴν
25 θεϊαν εὐδαιμονίαν ἢ μεμιγμένη ταῖς εὐχαῖς καὶ ἀνα-
κλήσεσι τῶν θεῶν καὶ μάλιστα τοῦ βασιλέως αὐτῶν

1 πολυκ. θηρ.] Plat. Civit. IX p. 588 C || 21 sqq. Carm. Aur.
vv. 61—63.

3 ἐπωνόμασεν scripsit K: ἐπωνόμασαν || 21 γε] τε. cf. Nauck
ad h. vers. || 22 πᾶσι || δείξαις Carm. Aur. 7

Διός, δευτέρα δὲ ἡ τοῦ δοθέντος καὶ συγκληρωθέν-
τος ἡμῖν ἀπὸ τῶν θεῶν δαίμονος δεξιῆς ἐμφανῆς καὶ
1 A. δι' αὐτοῦ πάλιν πρὸς τοὺς θεοὺς ἀναγωγή. οὐδὲ γὰρ
ἂν ἄλλως τις δυνηθείη πρὸς τὸ θειότατον ἑαυτοῦ
καὶ κυριώτατον τῆς οὐσίας ἀναδραμεῖν, εἰ μὴ τῷ 5
36 K. τοιούτῳ δαίμονι ἡγεμόνι χρῆσαιτο, ὃν δεῖ πάντα τὸν
ἐραστὴν τῶν θεῶν γνησίως ἀποκαθαίρειν. ἀφ' οὗ δὴ
πρώτη μὲν ἔσται κακῶν παῦλα τῶν συμπεφυκότων
ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως, ἔπειτα γνῶσις ἡμῖν ἀληθινῇ
παρέσται τῆς δαιμονίας καὶ μακαρίας ζωῆς, ὅση τίς 10
ἔστι καὶ ὁποῖα· μεθ' ἧς ἀνιόντες τὸ ἀρχηγρὸν θεῖον
γένος τῶν ἀνθρώπων κατοψόμεθα, καὶ εἰς αὐτὸ ἐνι-
δρυσθέντες τέλος ἔξομεν τοῦ προτεθέντος ὑπὸ τῶν
θεῶν τοῖς ἀνθρώποις μακαριωτάτου βίου.

Ἐπὶ τέλει τοίνυν πρὸς τὴν μετάστασιν τῆς ψυχῆς 15
προτρέπει καὶ τὴν ζωὴν αὐτῆς τὴν καθ' ἑαυτήν, καθ'
ἣν ἀπὴλλακται τοῦ σώματος καὶ τῶν τῷ σώματι συν-
ηρτημένων φύσεων. λέγει δὲ οὕτως·

ἡνίοχον γνώμην στήσον καθύπερθεν ἀρίστην,
ἣν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλευθερον ἔλθῃς, 20
ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός.

τὸ μὲν οὖν ἐν τῇ ἀνωτάτῳ τάξει τὸν ἄριστον νοῦν
ἡγεμόνα προστήσασθαι, τῆς ψυχῆς ἀκραιφνή τὴν
18 K. ὁμοιότητα διασφίξει πρὸς τοὺς θεοὺς, εἰς ἣν καὶ

19 sqq. Carm. Aur. vv. 69—71.

2 fort. καὶ <ῆ> || 10 sq. ὅση (η ex corr.) et ὁποῖα || 18 et p. 16, 3
φύρεων et φύρσιν? Vitelli, cui tum vocis φύραμα usus (ex gr.
Marc. Anton. Comm. 7, 68 p. 94, 20 Stich.), tum alii scriptorum loci
obversabantur, inprimis Plat. Phaedon. p. 66 C (infra p. 184, 1
Kiessl.). praeterea conferri iubet Valckenaer ad Eur. Hipp. 1114
p. 283. at cf. Phaedon. p. 67 A (infra p. 186, 16 Kiessl.)? || 23 di-
stinguit post ψυχῆς.

προτρέπει πρῶτως· τὸ δ' ἀπολιπεῖν τὸ σῶμα καὶ μεταστῆναι εἰς τὸν αἰθέρα, μεταλλάττειν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν εἰς τὴν τῶν θεῶν καθαρότητα¹² καὶ ἀντὶ θνητοῦ βίου ἀθάνατον ζωὴν προαιρεῖσθαι, ⁵ εἰς τὴν αὐτὴν οὐσίαν τε ἀποκαθίστασθαι παρέχει καὶ μετὰ θεῶν περιόδον, ἥνπερ εἰχομεν καὶ πρότερον πρὶν ἐλθεῖν εἰς ἀνθρώπινον εἶδος. πέφηνεν ἄρα καὶ ἡ τῶν τοιούτων παρακλήσεων μέθοδος εἰς ὅλα τὰ γένη τῶν ἀγαθῶν καὶ πρὸς πάντα τὰ εἶδη τῆς βελ- ¹⁰ τίονος ζωῆς ἡμᾶς προτρέπουσα.

IV. Εἰ δὲ δεῖ λοιπὸν καὶ ἐπὶ τὰς ἐσωτερικὰς τε καὶ ἐπιστημονικὰς προτροπὰς ὁρμῆσαι, προχειρισώμεθα πρῶτας ἐκείνας, ὅσαι μετὰ τοῦ διδαχὴν παρέχειν τῶν κυριωτάτων καὶ πρώτων οὐσιῶν ὁμοῦ καὶ προτρέ- ¹⁵ πουσιν ἐπὶ τὴν θεολογικὴν καὶ νοερὰν αὐτῶν ἀνεύρεσιν τε καὶ μάθησιν, καὶ πρὸς τὴν πρεσβυτάτην σοφίαν παρακαλοῦσιν. Ἀρχύτας τοίνυν ἐν τῷ Περὶ σοφίας εὐθὺς ἀρχόμενος προτρέπει οὕτως· 'τοσοῦτον⁴⁰ διαφέρει σοφία ἐν πᾶσι τοῖς ἀνθρωπίνοις ²⁰ πράγμασιν, ὅσον ὅψις μὲν αἰσθασίων σώματος, νόος δὲ ψυχᾶς, ἄλιος δὲ ἄστρων. ὅψις τε γὰρ ἐκαβολεστάτα καὶ πολυειδεστάτα τᾶν ἁλλῶν αἰσθασίων ἐντὶ καὶ νόος ὑπατος λόγῳ καὶ διανοίᾳ τὸ δέον ἐπικραίνων καὶ ὅψις καὶ ²⁵ δύναμις τῶν τιμιωτάτων ὑπάρχων. ἄλιός γε μὴν ὀφθαλμός ἐντι καὶ ψυχὰ τῶν φύσιν ἐχόν- ¹³.

18 sqq. Archytæ fragmenta v. in Mullach I p. 558 sqq.

²⁰ πράγμασιν m. rec. marg. Laur. 86, 29: σώμασιν || ²³ ἐντι K: ἐστὶ || λόγῳ || ²⁴ et p. 17, 26 διανοίας (cl. p. 18, 1) coni. K: διανοία || ²⁴ Galei (opusc. Mythol. p. 732) coniecturam ἐπικραίνων improbat I. Conr. Orelli (opusc. vet. sentent. II p. 682).

των· ὁρῆται τε γὰρ δι' αὐτῷ πάντα καὶ γεν-
νῆται καὶ νοῆται, ῥιζωθέντα καὶ γενναθέντα
δὲ τράφεται τε καὶ ἀέξεται καὶ ζωπυρῆται μετ'
αἰσθασίος.' πάνυ ἐπιστημονικῶς ἐνταῦθα τὴν τε
φύσιν καὶ ἐνέργειαν τῆς σοφίας ἐπιδείκνυσι, καὶ ἀπὸ 5
3 K. τοῦ χρησιμωτάτην αὐτὴν εἶναι καὶ ἡγεμονικωτάτην
ποιεῖται τὴν προτροπὴν ἐπὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν θεωρίαν.
καὶ ἄλλο δὲ θαυμάσιον οἶον εἰς προτροπὴν ἀγαθὸν
παρέχεται· ἀπὸ γὰρ τῶν γνωρίμων ποιεῖται τὴν ὑπό-
μνησιν δι' ἀναλογίας ἐναργοῦς. τὸ γὰρ ὅψιν εἶναι 10
ὀξυτάτην τῶν αἰσθήσεων καὶ ἀκριβεστάτην καὶ τιμω-
τάτην πᾶσι πρόδηλον, καὶ τὸ τὸν ἥλιον τῶν ἄστρων
ὑπερέχειν οὐδένα λέληθε, καὶ τὸ τὸν νοῦν τῆς ψυ-
χῆς εἶναι ἐξάρχοντα ἐν ταῖς κοιναῖς ἐννοαῖς προ-
ειλήφαμεν. ἀπὸ δὴ τούτων τὸ διαφέρειν παραδηλοῖ 15
τῆς σοφίας πρὸς ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα
γνωρίμως καὶ ἐπιστημονικῶς, ὥστε εὐμαθὲς εἶναι τὸ
ἀληθὲς καὶ εὐληπτον τοῖς ἀκούουσι τὸ κρυπτόμενον
ἐν ἀφανεί. πρὸς τούτοις τοίνυν καὶ ἀπὸ τῶν δια-
φορῶν ἐκάστου ἢ τε εἰδησις τῆς σοφίας καὶ ἢ πρὸς 20
αὐτὴν προτροπὴ ἀναδιδάσκειται. τοῦτο μὲν γάρ, εἰ ἡ
1 A. ὅψις ἐκαβολεστέρα καὶ πολυειδεστέρα τῶν ἄλλων
αἰσθασιῶν ἐντί, καὶ ἡ σοφία κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ
πορρωτάτω ἀφεστηκότα ὡς παρόντα νοεῖ καὶ πάντων
τῶν ὄντων τὰ εἶδη περιείληφεν ἐν ἑαυτῇ· τοῦτο δέ, 25
εἰ ὁ νόος ὑπατος λόγῳ καὶ διανοίας τὸ δέον
4 K. ἐπικραίνων καὶ ὅψις καὶ δύνამις τῶν τιμω-
τάτων ὑπάρχων, πάντως που καὶ ἡ σοφία ὡσαύτως

3 τε post τράφεται transposui, quod post ζωπυρῆται lege-
batur; cf. ad p. 18, 9 || 15 num ἀποδηλοῖ? || 23 ἐντί K: ἐστὶ ||
24 πορρωτέρ.

ὑπερέχει λόγον καὶ διανοίας καὶ ταῖς ἀπλουστέραις
 τούτων ἐπιβλητικαῖς νοήσεσι τὰ ὄντα θεωρεῖ, τὰ τε
 ἀγαθὰ κρίνει ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐπιτελεῖ ἐν ἑαυτῇ, τῶν
 τε νοητῶν ἐστὶν ὄψις καὶ δύνάμεις τῶν θειοτάτων καὶ
 5 τελειοτάτων ἐνεργειῶν ὑπάρχει· τοῦτο δ' αὖ, εἰ ὁ
 ἥλιος ὀφθαλμός ἐντι καὶ ψυχὰ τῶν φύσιν ἔχόν-
 των· ὁρῆται τε γὰρ δι' αὐτῷ πάντα καὶ γεννῆ-
 ται καὶ νοῆται, ῥιζωθέντα καὶ γενναθέντα δὲ
 τράφεται τε καὶ ἀέξεται καὶ ζωπυρῆται μετ'
 10 αἰσθάσιος· δηλὸν πού καὶ ἀπὸ τούτων γίννεται ὥς
 ὀφθαλμός ἐστι καὶ ζωὴ τῶν νοερῶν ἢ σοφία, καὶ τὸ
 ὁρᾶσθαι τοῖς νοουμένοις παρέχει πᾶσι καὶ τὸ εἶναι 15 A
 τοῖς οὖσι, δημιουργίας τε πάσης ἀρχηγὸς γίννεται ἐν
 τῷ κόσμῳ καὶ γεννήσεως τῆς πρώτης καὶ τάξεως, καὶ
 15 δὴ καὶ ἐν ἡμῖν ὡσαύτως. τὴν δὴ τοιαύτην τε καὶ
 τοσαύτην αἰτίαν καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ παρέχουσιν τίς 46 K
 οὐκ ἂν μετὰ μεγάλης σπουδῆς μεταθέοι ἂν προθύμως,
 βουλόμενος τῆς ἀρίστης εὐδαιμονίας μεταλαμβάνειν;
 Ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ τίμιον εἶναι τὴν σοφίαν
 20 προιοῦσα εἰς προτροπὴν ἔφοδός ἐστι τοιαύτη, ἣ δὲ ἀπὸ
 τοῦ ὄντως ἀνθρώπου ὑπομιμνήσκουσα τῆς ἐπὶ τὰ αὐτὰ
 προτροπῆς διὰ τῶν ἐξῆς ἐπιδείκνυται τῶν οὕτω λεγο-
 μένων· ἄνθρωπος πάντων ζώων ἐπὶ πολλὸν
 γέγονε σοφώτατος· θεωρῆσαί τε γὰρ δυνατός
 25 ἐντι τὰ ἐόντα καὶ ἐπιστάμαν καὶ φρόνασιν
 λαβὲν αὐτῶν ἀπάντων. παρὸ καὶ ἐνεχάραξε
 [καὶ ἐπεσημήνατο] τὸ θεῖον αὐτῷ τὸ τῷ παντὸς
 λόγῳ σύσταμα, ἐν ᾧ τὰ τε εἶδεα πάντα τῷ

7 γεννᾶται || 9 τε post τράφεται traieci; est in codice
 post ἀέξεται || 25 ἐντι K: ἐστι || 26 λαβὲν Gale p. 733: λάβεν ||
 27 καὶ ἐπεσημήνατο delevit Vitelli.

- 48 K *έόντος ένδέδασται καλ τάλ σαμασίαι [τε] τών
όνυμάτων τε καλ ρημάτων. τοίς μέν γάρ φθόγ-
γοίς τὰς φωνᾶς τόπος ἀφώρισται φάρυγξ καλ
στόμα καλ ρίνες. ὥσπερ δὲ τών φθόγγων, δι'
ὧν τὰ ὀνύματά τε καλ ρήματα τυπούμενα σαμα- 5
νεται, γέγονεν ἄνθρωπος ὄργανον, οὕτω δὲ
16 A. καλ τών νοαμάτων έν τοίς έόντεσσιν † ὀπιζο-
μένοις. ἔργον σοφίας τοῦτο δοκεῖ μοι ἤμεν,
ποθ' ὅπερ καλ γέγονε καλ συνέστα ὁ ἄνθρωπος
καλ ὄργανα δὲ καλ δυνάμεις εἴλαφε παρὰ τῷ 10
θεῷ. αὕτη ἡ ἔφοδος ἐπὶ τὴν προτροπὴν ἀπὸ τῆς
φύσεως γέγονε τοῦ ἀνθρώπου. εἰ γάρ σοφώτατός
έστι καλ θεωρησαι τὰ ὕντα δυνατός, τῆς θεωρητικῆς
αὐτὸν καλ θεολογικῆς σοφίας δεῖ ἀντιποιεῖσθαι· καλ
εἴπερ ἐπιστήμην καλ φρόνησιν λαβεῖν ἀπάντων δύναμιν 15
50 K. ἔχει παρὰ τῆς φύσεως, τὴν ἀποδεικτικὴν ἐπιστήμην
αὐτὸν δεῖ μεταδιώκειν καλ τὴν κατὰ φρόνησιν ἀρετὴν
ὥς μάλιστα αὐτῷ πρέπουσαν. διότι γε μὴν ἐνετυ-
πώσατο έν αὐτῷ τὸ θεῖον τὸ τοῦ παντὸς λόγον
σύστημα, έν ᾧ καλ τὰ εἶδη πάντα τών ὄντων καλ αἱ 20
σημασίαι ένυπάρχουσι τών ὀνομάτων τε καλ ρημάτων,
διὰ τοῦτο τῆς λογικῆς αὐτὸν φιλοσοφίας πάσης ἀντι-
λαμβάνεσθαι προσήκει, ἐπειδὴ οὐ τών σηματομένων
μόνον <διὰ τών φθόγγων ὄργανον> γέγονεν ὁ ἄν-
θρωπος, ἀλλὰ καλ τών νοημάτων τών έν τοίς οὗσι 25*

1 *ένδέδασται*] cf. Kiessling ad Vit. Pyth. p. 410 (§ 201) ||

ταλ] ται || *τε* delet K || 3 *τὰς φωνᾶς* || 7 *ὀπιζομένοις* corrup-
tum: *ὀπιζομένων* Gale: *ὀπιζομένοις* Theodor. καλ τοῦτο δοκεῖ
(deletis *ἔργον σοφίας*) scripsit K || 8 *σοφίας*: τοῦτο || 9 *ποθ' ὅπερ*
Vulcanius: *πόθ' ἅπερ* || 18 *ἐνετυπώσατο* Vitelli: *ἀνετυπώσατο* ||
24 *διὰ τών φθόγγων ὄργανον* addidi: *διὰ τών φθόγγων μόνον*
γέγ. ὁ *ἄνθρ.* *ὄργανον* coni. K.

- θεωρὸς ὑπάρχει, καὶ πρὸς τοῦτο γέγονε καὶ ὄργανα
καὶ δυνάμεις εἴληφε παρὰ τοῦ θεοῦ. διὰ ταῦτα δὴ
πάλιν περὶ πᾶν τὸ ὄν, ἢ ὄν, τῆς θεωρητικῆς σοφίας
ἐφίεσθαι αὐτὸν χρή, καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ κριτήρια ^{17 A}
⁵ πάσης γνώσεως μεταθεῖν ἐπιστημονικῶς περὶ πάντα
τὰ γένη τῶν ὄντων· αὐτόν τε τὸν νοῦν καθ' ἑαυτὸν
καὶ τὸν καθαρώτατον λόγον ἐπισκοπεῖσθαι ἄξιον· καὶ
ὅσαι ἀπ' αὐτοῦ ἀρχαὶ ἐνδίδονται εἰς τὰ καλὰ καὶ
ἀγαθὰ τοῦ ἀνθρώπινου βίου, καὶ ὅσα περὶ ἀρετῶν
¹⁰ ἐπιλογιζόμεθα καθόλου, καὶ ὅσα περὶ μαθημάτων ἢ
ἄλλων τινῶν τεχνῶν ἢ ἐπιτηδευμάτων μανθάνομεν,
προσῆκει προθύμως ἀναδιδάσκεισθαι. καὶ οὕτω πρὸς ^{52 K}
ὅλην τὴν φιλοσοφίαν καὶ ἡ ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ
ἀνθρώπου ὁρμωμένη γέγονε παράκλησις.
- ¹⁵ Ποιεῖται δὲ καὶ ἄλλην σύμμικτον ἐφοδὸν ἐπὶ τὰ αὐτὰ
προτρέπουσαν ὡδὲ πως· 'γέγονε καὶ συνέστα ὁ ἄν-
θρωπος ποττὸ θεωρεῖσθαι τὸν λόγον τὰς τῷ ὅλῳ
φύσιος· καὶ τὰς σοφίας ὧν ἔργον <κτᾶσθαι> καὶ
θεωρεῖν τὰν τῶν ἐόντων φρόνασιν.' ὃ δὴ φάμεν
²⁰ ἐν τούτοις σύμμικτον, ἐκεῖνό ἐστι· τῇ γὰρ ἰδίᾳ φύσει
τὴν κοινὴν συνεκέρασεν, ὥς ἔχουσιν τούτων συμφω-
νίαν πρὸς ἀλήθειαν. εἰ γὰρ ὁ τε λόγος τοῦ ἀνθρώπου
θεωρητικός ἐστιν ἐν τῷ λόγῳ τὰς τῷ ὅλῳ φύσιος
καὶ ἡ σοφία τοῦ ἀνθρώπου κτᾶται καὶ θεωρεῖ τὰν
²⁵ τῶν ἐόντων φρόνασιν, ὁμοῦ μὲν ὁμολογία οὐσα
ἀποδείδειται τῆς μεριστῆς τοῦ λόγου καὶ τῆς τοῦ ^{54 K}
ὅλου νοεραῆς φύσεως, ὁμοῦ δὲ καὶ ἡ προτροπὴ τελεω- ^{18 A}

16. 19 γέγονε — φρόνασιν Perictione ap. Stob. Flor. I 62.

8 ὁρμαὶ Vitelli || 18 σοφίας ὧν scripsit K: σοφίας· ὧν || κτᾶ-
σθαι addidit K || 19 θεωρεῖν || 23 τῷ ὅλῳ Gale: τῷ λόγῳ.

τέρα γέγονεν. οὐ γὰρ ἄλλως διαβιωσόμεθα κατὰ φύσιν, οὐ πάντες διαφερόντως ἐφιέμεθα, ἐὰν μὴ κατὰ λόγον ζῶμεν τὸν θεῖον καὶ τὸν ἀνθρώπινον, οὐδὲ ἄλλη πη εὐδαιμονήσομεν, ἐὰν μὴ κτησώμεθα διὰ φιλοσοφίας καὶ θεωρήσωμεν τὴν τῶν ὄντων φρόνησιν. ἄλλη 5 τοίνυν ἐν τοῦτοις τοιαύτη νοείσθω σύμμιξις· ἐν ταύτῃ γὰρ παρορμᾶν ἐπιχειρεῖ εἰς τε τὴν πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν φιλοσοφίαν. τὸ μὲν γὰρ κτήσασθαι φρόνησιν ποιητικῆς τινός ἐστι καὶ πρακτικῆς ἀρετῆς ἔργον, ἥς τέλος οὐ τὸ κατιδεῖν ἀπλῶς οὕτως, ἀλλὰ 10 τὸ προσλαβεῖν αὐτὸ διὰ τῶν ἐνεργειῶν, τό γε μὴν θεωρῆσαι τοῦ θεωρητικοῦ νοῦ ἐνέργημα ὑπῆρχε. πρὸς ἀμφοτέρω τοίνυν ἡ προτροπὴ δεόντως γέγονεν.

Ἐπεὶ τοίνυν μᾶλλον τὸ κοινὸν καὶ διατεῖνον ἐπὶ πάντα τῆς σοφίας ἀγαθὸν διαφαίνεται, καὶ ἡ προτροπὴ 15 τελεωτέρα πρὸς αὐτὸ γίνεται διὰ τῶν τοιούτων· ἡ σοφία οὐ περὶ τι ἀφωρισμένον ἐντὶ τῶν ὄντων, 56 K. ἀλλ' ἀπλῶς περὶ πάντα τὰ ὄντα, καὶ δεῖ μὴ πρῶ-
ταν αὐτὰν τὰς ἀρχὰς αὐτᾶς ἀνευρεσθαι, ἀλλὰ τὰς 19 A. κοινὰς τῶν ὄντων· οὕτω γὰρ ἔχει σοφία περὶ 20 πάντα τὰ ὄντα ὥς ὅψις περὶ πάντα τὰ ὄρατά. τὰ ὧν καθόλου πᾶσι συμβεβακότα συνιδὲν καὶ θεωρῶν τὰς σοφίας οἰκῆον, καὶ διὰ τοῦτο σοφία τὰς τῶν ὄντων ἀπάντων ἀρχὰς ἀνευ-
ρίσκει· πάλιν γὰρ ἐνταῦθα οὐκ ἀφορίζει περὶ τι 25

16. 25 ἡ σοφία — ἀνευρίσκει] cf. Perictione ap. Stob. Flor. I 63.

10 κατιδεῖν (τὸ ἀγαθόν)? cf. Schol. || 16 τελεωτέρα || 19 αὐ-
τὰς (vel αὐταύτας) Vitelli: αὐτὰς || 22 ὧν K: ὧν || 22 et p. 22, 5
καθ' || συμβεβηκότα et 23 οἰκῆιον: doricās formas servavit Sto-
baeus.

μέρος τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, ἀλλὰ κοινῇ διήκειν φησὶν ἐπὶ πάντα τὰ ὄντα, τὰς τε ἀρχὰς τὰς κοινὰς τῶν ὄλων φησὶν αὐτὴν ἐπισκοπεῖν καὶ κατὰ γένη ταῦτα θεωρεῖν καὶ κατὰ ἀπλουστάτας ἐπιβολάς, ὥσπερ ἡ ὕψις τοῖς
 5 ὁρατοῖς ἐπιβάλλει, τοὺς τε καθόλου λόγους πάντων φησὶν αὐτὴν περιέχειν, καὶ πρὸς τοῦτῳ θεωρεῖν καὶ διαλογίζεσθαι· μόνην δὲ καὶ ἀνυπόθετον εἶναι ἐπιστήμην, ἅτε δὴ τῶν ὄντων πάντων τὰς ἀρχὰς ἀνευρίσκουσιν καὶ περὶ τῶν οἰκείων ἐαυτῆς ἀρχῶν δυνα-
 10 μένην λόγον διδόναι. εἰς καλὸν ἔρα συμβαίνει ἡ ἐφοδος τῆς προτροπῆς· εἰ γὰρ τῆς τοιαύτης σοφίας οὔτε καθολικωτέραν οὔτε τελειωτέραν οὔτε κοινοτέραν 58 K. οὔτε αὐταρκεστέραν οὔτε ἀγαθοειδεστέραν ἢ καλλίονα δυνατὸν λογισμῷ λαβεῖν, ταύτης ἐφίεσθαι χρὴ τοὺς
 15 βουλομένους κατὰ λόγον καὶ νοῦν εὐδαιμονεῖν.

Ἐν τῷ τέλει τοίνυν πρὸς αὐτὸ τὸ ἀκρότατον ἔνεισιν ἡ παράκλησις ὧδε πως· ὅστις ὦν ἀναλῦσαι οἶός τε 20 Δ. ἐντι πάντα τὰ γένη αὐτῶν ὑπὸ μίαν τε καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχὰν καὶ πάλιν συνθεῖναι τε καὶ συναριθ-
 20 μῆσασθαι, οὗτος δοκεῖ μοι καὶ σοφώτατος ἦμεν καὶ παναλαθέστατος, ἔτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν εὐρηκέναι, ἀφ' ἧς δυνατὸς ἐσσεῖται τὸν θεὸν κατοψεῖσθαι καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ
 συστοιχίᾳ καὶ τάξει τῷ ἐκείνῳ κατακεχωρι-
 25 σμένα, καὶ ταύταν ἀρματήλατον ὁδὸν ἐκπορι- 60 K.

17. 24 ὅστις ὦν — κατακεχωρισμένα Perictione l. c.

6 τοῦτο fort. recte K, nescio unde || 7 πρώτῃ Vitelli ||
 17 ὅστις ὦν] hinc novum caput (IV) in A || τ' ἐντι K: τέ ἐστι ||
 19 συναριθμῆσθαι coniecit K || 21 παναλαθέστατος Gale: πανα-
 ληθέστατος || 24 τάξει Mullach (II p. 33) || ἐκείνῳ K: ἐκείνου ||
 25 ταύταν τὴν K, nescio unde.

σάμενος τῷ νόμῳ κατ' εὐθεΐαν ὁρμαθῆμεν καὶ
 τελεοδρομάσαι τὰς ἀρχὰς τοῖς πέρασιν συν-
 άψαντα καὶ ἐπιγνόντα διότι ὁ θεὸς ἀρχά τε καὶ
 τέλος καὶ μέσον ἐντὶ πάντων τῶν κατὰ δίκαν
 τε καὶ τὸν ὁρθὸν λόγον περαιομένων.² σαφῶς 5
 δὴ καὶ ἐν τούτοις τὸ τέλος ἐπέθηκε τῆς θεολογικῆς
 προτροπῆς, μὴ ἴστασθαι ἀξιῶν ἐπὶ τῶν πολλῶν ἀρχῶν
 καὶ πάντων τοῦ ὄντος γενῶν, ἀναλύσειν δὲ προθυ-
 μούμενος ὑπὸ μίαν τε καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τὰ πάντα,
 ἀπὸ δὲ τῆς μιᾶς διαιρῶν κατὰ ἀριθμὸν ὁρισμένον τὰ 10
 πλησίον τοῦ ἐνὸς καὶ οὕτως ἀεὶ τὰ πορρωτέρω ἀφι-
 στάμενα καὶ διυστάμενα ἐπισκοπῶν, ἕως ἂν ἐπὶ τὰ
 σύνθετα καὶ ἐκ πολλῶν συνεστηκότα συναριθμησῇται
 Α. τὸ πλήθος· ἐπ' ἕμφω τε οὕτω προῖόν ἱκανὸς ἦν ἀνάγειν
 τε ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ πλήθους ἐπὶ τὸ ἓν καὶ κατάργειν 15
 ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τὸ πλήθος. ἐπεὶ δὲ μάλιστα ἀλη-
 Κ. θείας καὶ σοφίας ἐφιέμεθα, προτρέπων ἐπὶ τὴν τοι-
 αύτην ἐπιστήμην σοφώτατον καὶ παναληθέστατόν φησιν
 εἶναι τὸν τὴν τοιαύτην δικαιοδικὴν ἔχοντα ἐπιστήμην
 διὰ τῶν πρώτων εἰδῶν καὶ γενῶν, συνάγοντά τε αὐτὴν 20
 εἰς ἓν διὰ τῆς ὁριστικῆς ἐπιστήμης, τοῦ τε ἐνὸς ὄντα
 θεωρητικόν, ὕπερ τέλος ἐστὶ πάσης θεωρίας. καὶ τούτου
 δ' ἔτι κυριώτερον ἀγαθὸν ἐπήγαγε, τὸ ὥσπερ ἀπὸ
 σκοπιᾶς ἐντεῦθεν δύνασθαι τὸν θεὸν καθορᾶν καὶ
 πάντα τὰ ἐν τῇ συστοιχίᾳ τοῦ θεοῦ. εἰ γὰρ πάσης 25
 ἀληθείας καὶ εὐδαιμονίας οὐσίας τε καὶ αἰτίας καὶ
 τῶν ἀρχῶν ὁ θεὸς ἐξηγείται, σπουδαστέον ἐν τούτῳ

2 τελεοδρομάσαι || συνάψας τε καὶ ἐπιγνοὺς Mullach: contra
 p. 22, 25 ἐκπορισάμενον I. Conr. Orelli (Opusc. vet. sentent. II
 p. 665) || 4 ἐντὶ Mullach: ἐστι || 8 malim ἀναλύειν vel, cum Scalig-
 gero, ἀναλύσαι || 14 ἧ scripsit K || 20 αὐτὰ Vitelli || 25 συστῆναι.

μάλιστα ἐκείνην τὴν ἐπιστήμην κτήσασθαι, δι' ἧς
 ἀτενίσει τις αὐτὸν καθαρὸν καὶ δι' ἧς πλατεῖαν εὐρήσει
 τὴν πρὸς αὐτὸν πορείαν καὶ δι' ἧς τὰ τέλη ταῖς ἀρχαῖς
 συνάψει. τελεωτάτη γὰρ ἡ τοιαύτη ζωὴ καὶ εὐδαι-
 5 μονία, οὐκέτι διωρισμένως τὰ τελευταῖα ἀπὸ τῶν
 πρώτων διακρίνουσα, ἀλλ' εἰς ἓν τὰ συναμφοτέρα
 ταῦτα συλλαβοῦσα ἀρχάς τε καὶ τέλος καὶ μέσον ὁμοῦ
 συνέχουσα. τοιαύτη γάρ ἐστιν ἡ θεία αἰτία, ἧς δεῖ
 ἀντέχεσθαι τοὺς μέλλοντας εὐδαιμονήσειν. οὕτω μὲν
 10 οὖν ἡ προτροπὴ διὰ πάντων διεξελθοῦσα τῶν τε ἐν 64 K.
 ἡμῖν καὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν διὰ πάν-
 των τῶν ὄντων, συνεκεφαλαιώσατο πάσας τὰς ἐφόδους 22 A.
 εἰς μίαν τὴν ἐπὶ τὸν θεὸν ἀνήκουσαν ἀναγωγὴν.

V. Δεῖ δὲ λοιπὸν αὐταῖς ταῖς Πυθαγορικαῖς δια-
 15 ρέσεσι προσχρησθαι εἰς τὸ προτρέπειν. πᾶν γὰρ
 ἐντρεχῶς καὶ τελειότατα καὶ πρὸς τὰς ἄλλας φιλο-
 σοφίας ἐξηλλαγμένως οἱ κατὰ τήνδε τὴν αἵρεσιν διήρουν
 ἐπόμενοι ταῖς ἐκείνου διδασκαλίαις τὸν εἰς παρόρμησιν
 ἐπὶ φιλοσοφίαν λόγον, εὐμηγάνως ἐπιρρωννύντες καὶ
 20 πιστούμενοι ἀποδείξεσιν ἐπιστημονικωτάταις μηδὲν ἀνα-
 κόλουθον συναγαγούσας. εἰσὶ δὲ τοιαῦται·

Πάντες ἄνθρωποι βουλόμεθα εὖ πράττειν, εὖ δὲ
 πράττομεν, εἰ ἡμῖν πολλὰ ἀγαθὰ παρείη. ἀγαθὰ δὲ
 τὰ μὲν ἐστὶ κατὰ σῶμα, ὥστε ἱκανῶς αὐτὸ παρ-
 25 εσκευάσθαι πρὸς τὴν κατὰ φύσιν συμμετρίαν καὶ 66 K.
 κρᾶσιν καὶ ῥώμην· τὰ δὲ ἐν τοῖς ἐκτός, ὥσπερ εὐγέ-
 νειαι καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ ἐν τῇ ἐαυτοῦ πατρίδι·

22. p. 27, 2 cf. Plat. Euthyd. pp. 278 E—289 B.

2 fort. τις <εἰς> || 16 τελειότῃ || 19 ἐπιρρωννύντες || 24 fort. κατὰ <τὸ> σῶμα cl. Plat. l. c. p. 279 A.

- τὰ δὲ περὶ ψυχὴν, ὥς τὸ σώφρονά τε εἶναι καὶ δίκαιον
καὶ ἀνδρείον, καὶ διαφερόντως τὸ σοφὸν εἶναι· μεθ'
ᾧ οὐ μικρὸν διαφέρει τὸ συνεπιλαμβάνειν καὶ τὴν
εὐτυχίαν ταῖς ὁρθαῖς πράξεσιν, ἥτοι ὑπὸ τῆς σοφίας
ἐπιφερομένην, ἢ καὶ καθ' αὐτὴν ἔχουσαν ἰδίαν τινὰ 5
- 23 A. δύνανμιν. ἀλλ' οὐκ εὐθὺς εὐδαιμονοῦμεν διὰ τὰ παρ-
όντα ἀγαθὰ, εἰ μὴδὲν ἡμᾶς ὠφελοῖ· ὠφελεῖ δὲ οὐδέν,
εἰ εἴη μόνον ἡμῖν, χρῶμεθα δὲ αὐτοῖς μή. οὐδὲ γὰρ
ἄλλο οὐδὲν παρὸν διὰ τὴν κτήσιν ὠφελεῖ ἄνευ τοῦ
χρησθαι αὐτῷ, οὐδ' εἰ τις οὖν πλούτου καὶ ἂ νῦν 10
δὴ ἐλέγομεν ἀγαθὰ κεκτημένος εἴη, χρῶτο δὲ αὐτοῖς
μή, οὐκ ἂν εὐδαιμονοῖ διὰ τὴν τούτων τῶν ἀγαθῶν
κτήσιν. δεῖ ἄρα μὴ μόνον κεκτησθαι τὰ τοιαῦτα
ἀγαθὰ τὸν μέλλοντα εὐδαίμονα ἔσεσθαι, ἀλλὰ καὶ
χρησθαι αὐτοῖς, ἢ οὐδὲν ὄφελος τῆς κτήσεως γίγνεται. 15
ἀλλ' οὐδὲ τὸ χρησθαι μόνον ἐξαρκεῖ, ἀλλὰ δεῖ προσ-
- 68 K. εἶναι τὸ ὁρθῶς χρησθαι. πλεον γὰρ θάτερόν ἐστιν,
ἐὰν τις χρῆται μὴ ὁρθῶς ὀτρωῦν πράγματι, ἢ ἐὰν ἑᾶ·
τὸ μὲν γὰρ κακόν, τὸ δὲ οὔτε κακὸν οὔτε ἀγαθόν.
ἀλλὰ μὴν ἔν γε τῇ χρήσει τε καὶ ἐργασίᾳ πάσῃ τῇ 20
περὶ ὀτιοῦν τὸ ἀπεργαζόμενον τὸ ὁρθῶς χρησθαι ἐπι-
στήμη παρέχεται· καὶ περὶ τὴν χρεῖαν οὖν ᾧ ἐλέγομεν
τὸ πρῶτον τῶν ἀγαθῶν, πλούτου τε καὶ ὑγείας καὶ
κάλλους, τὸ ὁρθῶς πᾶσι χρησθαι τοῖς τοιούτοις ἐπι-
στήμη ἡγουμένη καὶ κατορθοῦσά ἐστι τὴν πράξιν. οὐ 25
μόνον οὖν εὐτυχίαν, ἀλλὰ καὶ εὐπραγίαν ἢ ἐπιστήμη
- 24 A. παρέχει τοῖς ἀνθρώποις ἐν πάσῃ κτήσει τε καὶ πράξει,
καὶ οὐδὲν ὄφελος τῶν ἄλλων κτημάτων ἄνευ φρονή-
σεώς τε καὶ σοφίας. τί γὰρ ὄφελος κεκτησθαι πολλὰ

καὶ πολλὰ πράττειν νοῦν μὴ ἔχοντα μᾶλλον ἢ ὀλίγα;
οὐχ ὁ μὲν ἐλάττω πράττων ἐλάττω ἐξαμαρτάνει, ἐλάττω
δ' ἐξαμαρτάνων ἦττον ἂν κακῶς πράττοι, ἦττον δὲ
κακῶς πράττων ἄθλιος ἂν ἦττον εἴη; συγχωρεῖν ἀναγ-
5 καῖον τούτοις, καὶ ὅτι ὁ μὲν τὰ εἰρημένα ἀγαθὰ κεκτη-
μένους ἄνεν νοῦ πλείονα πράξει, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ἔχων
[τὰ κακὰ] ἐλάττωνα. ἐν κεφαλαίῳ ἄρα κινδυνεύει
πάντα ἃ τὸ πρῶτον ἔφαμεν ἀγαθὰ εἶναι, οὐ περὶ
τούτου αὐτοῖς ὁ λόγος εἶναι, ὅπως αὐτὰ γε καθ'
10 αὐτὰ πέφυκεν ἀγαθὰ εἶναι, ἀλλ', ὥς ἔοικεν, ὧδε ἔχει· 70 K
ἐὰν μὲν αὐτῶν ἡγῆται ἀμαθία, μείζω κακὰ εἶναι τῶν
ἐναντίων, ὅσῳ δυνατώτερα ὑπηρετεῖν τῷ ἡγουμένῳ
κακῷ ὄντι· ἐὰν δὲ φρόνησις καὶ σοφία, μείζω ἀγαθὰ
αὐτὰ δὲ καθ' αὐτὰ οὐδέτερα αὐτῶν οὐδενὸς ἄξια εἶναι.
15 μόνῃ τοίνυν ἡ μὲν σοφία ἀγαθὸν ἐστίν, ἡ δὲ ἀμαθία
κακόν. ἐπειδὴ τοίνυν εὐδαίμονες μὲν εἶναι προθυμοί· 25 A
μεθὰ πάντες, ἐφάνημεν δὲ τοιοῦτοι γιγνόμενοι ἐκ τοῦ
χρησθῆναι τε τοῖς πράγμασι καὶ ὀρθῶς χρῆσθαι, τὴν δὲ
ὀρθότητα καὶ εὐτυχίαν ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ παρέχουσα,
20 δεῖ δὴ, ὥς ἔοικεν, ἐκ παντὸς τρόπου πάντα ἄνδρα
παρασκευάζεσθαι, ὅπως ὥς σοφώτατος ἔσται· μόνον
γὰρ τοῦτο τῶν ὄντων εὐδαίμονα καὶ εὐτυχῇ ποιεῖ τὸν
ἄνθρωπον. ἀναγκαῖον οὖν φιλοσοφεῖν τοῖς βουλομέ-
νοις εὖ πράττειν· ἡ δὲ φιλοσοφία ὑρεξίς ἐστι καὶ κτῆ-
25 σις ἐπιστήμης, οὐχ ἥτις κτητικὴ μόνον ἐστὶ τῶν δο-
κούντων ἀγαθῶν, οὗθ' ἥτις ποιητικὴ αὐτῶν, χρηστικὴ
δὲ οὐ. τοιαύτης οὖν δεῖ ἐπιστήμης, ἐν ᾗ συμπέπτικεν

2 sqq. cf. Trag. adesp. fr. 259, et quos ibidem locos attulit Nauck.

7 τὰ κακὰ deleui || 26 οὗθ'] fort. οὐδ'.

ἄμα τό τε ποιεῖν καὶ τὸ ἐπίστασθαι καὶ χρῆσθαι τούτῳ
 2 K. ὁ ἂν ποιήσῃ. εἰ τοίνυν αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι ἐπιστήμαι
 θρηνητικαὶ τινές εἰσι καὶ παρασκευαστικαὶ τῶν ἀγαθῶν,
 μόνῃ δὲ ἡ τελέα δικαιосύνῃ καὶ φρόνησιν τὴν κατ'
 ἀξίαν χρῆσιν ποιοῦνται ἐκάστω καὶ ἀναφέρουσι ταύτην 5
 πρὸς τὸν ἡγεμόνα νοῦν, αὕτη ἂν εἴη ἥς δεῖ ἀντι-
 ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ τὸ θεωρεῖν καὶ κρίνειν ἐν αὐτῇ
 ἔχει καὶ τὰς ἀρχὰς ἔχει τῆς ὀρθῆς χρήσεως τῶν ἀγα-
 θῶν, ἥς τυχόντες καλῶς ἂν τὸν ἐπίλοιπον βίον διεξέλ-
 6 A. θοίμεν. τοιαύτη τίς ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς <πρώτης> διαίρε- 10
 σεως προτρεπτικὴ ἔφοδος.

Ἄλλη δέ ἐστι παρὰ αὐτοῖς τοιαύτη διαίρεσις· ὥς
 ἐστὶ μὲν τι ψυχῇ ἐστὶ δέ τι σῶμα ἐν ἡμῖν, καὶ τὸ
 μὲν ἔρχεται τὸ δὲ ἔρχεται, καὶ τὸ μὲν χρῆται τὸ δ'
 ἐστὶ τοιοῦτον οἷον ᾧ χρῆται, καὶ τὸ μὲν θεῖον καὶ 15
 ἀγαθὸν καὶ οἰκειότατον ἡμῖν, τὸ δὲ ἄλλως συνηρη-
 μένον ὑπουργίας τινὸς ἔνεκα καὶ χρείας ἐχόμενον τῆς
 εἰς τὸν κοινὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον. δεῖ τοίνυν τοῦ
 ἄρχοντος μᾶλλον ἀλλὰ μὴ τοῦ ἀρχομένου, καὶ τοῦ θειο-
 τέρου καὶ οἰκειοτέρου ἡμῖν ἀλλὰ μὴ τοῦ καταδεεστέρου 20
 ἐπιμελεῖσθαι.

1 K. Ταύτη δ' ἐστὶ παραπλησία τοιαύτη διαίρεσις· ὥς
 τριχῇ τὰ ἡμέτερα πάντα διήρηται, εἰς τε ψυχὴν καὶ
 σῶμα καὶ τὰ τοῦ σώματος· τούτων δὲ τὰ μὲν ἐστὶ
 πρῶτα, τὰ δὲ δεύτερα, τὰ δὲ τρίτα· καὶ προηγουμένως 25

9 sq. ἥς — διεξέλθοιμεν] cf. Plat. Euthyd. p. 293 A.

1 ἐπίστασθαι ex P scripsi: ποιεῖσθαι || 5 ἐκάστον Vitelli ||
 7 ἐν ἐαυτῇ (αὐτῇ scripsi) scripsit K: ἐαυτήν || 10 πρώτης (scil. A,
 quod facili errore excidit ante A) addidit Vitelli: <ταύτης> τῆς
 scripserat K: possis etiam <τῆσδε> τῆς || 13 μὲν τι scripsit K:
 μέντοι || 15 οἷον ᾧ] οἷον scripsit fortasse recte K.

μὲν δεῖ στοχάζεσθαι τῶν τῆς ψυχῆς, τὰ δ' ἄλλα τῆς
 ψυχῆς ἔνεκα πράττειν· καὶ γὰρ τοῦ σώματος ἐπιμελεῖ-
 σθαι χροὴ ἀναφέροντας αὐτοῦ τὴν ἐπιμέλειαν ἐπὶ τὴν
 τῆς ψυχῆς ὑπηρεσίαν, καὶ τὰ χρήματα κτᾶσθαι δεῖ διὰ
 5 τὸ σῶμα, πάντα δὲ τῆς ψυχῆς ἔνεκα διατάττειν καὶ
 τῶν τῆς ψυχῆς ἀρχουσῶν δυνάμεων. εἰ δὲ τοῦτο οὐ-
 τως ἔχει, οὐδὲν τῶν δεόντων πράττουσιν ὅσοι χρο-
 μάτων μὲν πέρι τὴν πᾶσαν σπουδὴν ἔχουσι, δικαιο- 27 ^Α
 σύνης δὲ ἀμελοῦσι δι' ἣν ἐπιστάμεθα ὀρθῶς χρῆσθαι
 10 τοῖς χρήμασι, καὶ τοῦ μὲν ζῆν καὶ ὑγιαίνειν φροντί-
 ζουσι τῷ σώματι, τοῦ δὲ ὀρθῶς χρῆσθαι τῇ ζωῇ καὶ
 τῇ ὑγείᾳ ἀμελοῦσι, καὶ τῆς μὲν ἄλλης παιδείας ἐπιμε-
 λοῦνται δι' ἣν οὐδέποτε ὁμοιοητικὴν φιλίαν κτήσα-
 σθαι δύνανται, τὴν δὲ τῆς ὁμοιοίας ἀρχηγὸν ἐπιστή-
 15 μὴν παρορθῶσιν ἥτις διὰ φιλοσοφίας μόνης κάλλιστα
 παραγίγνεται, καὶ ταῖς μὲν πράξεσιν ἐπιχειροῦσι, τὸ δὲ
 πῶς δεῖ πράττειν ἕκαστον τῶν ἔργων οὔτε ἴσασιν οὔτε
 λογίζονται.

Ἀπ' ἄλλης δὲ ἀρχῆς διαιροῦσι τὰ τοιαῦτα· χωρὶς 76 ^Β
 20 δὴπουθέν ἐστιν αὐτὸς ἕκαστος, τὸ ἑαυτοῦ, ἃ ἐστὶ τῶν
 αὐτοῦ. αὐτὸς μὲν οὖν ἕκαστός ἐστιν ἡμῶν ἢ ψυχῇ,
 τὸ δ' αὐτοῦ ἐστὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ τοῦ σώματος, ἃ δ'
 ἐστὶ τῶν αὐτοῦ, τὰ χρήματά ἐστιν, ὅσα τοῦ σώματος
 ἔνεκα κτᾶμεθα. καὶ ἐπιστήμαι τοίνυν τρεῖς εἰσὶν ἐπὶ
 25 τοῖς τρισὶ τοῦτοις πράγμασιν. ὁ μὲν οὖν τὰ τοῦ
 σώματος γινώσκων, τὰ αὐτοῦ ἄλλ' οὐχ αὐτὸν ἐγνώκειν.

7 sq. οὐδὲν — ἔχουσι] cf. Plat. Clitoph. p. 407 B || 19. p. 29, 10
 Plat. Alcib. I p. 130 E sqq.

4 τῇ ψυχῇ praetulerit Vitelli || 7 post ὅσοι est μη deletum ||
 21 αὐτοῦ K: αὐτοῦ || 23 ἐστὶ <καὶ> ὅσα?

ὁθεν οἱ ἱατροὶ οὐχ ἑαυτοὺς γιγνώσκουσι καθόσον
 ἱατροί, οὐδὲ οἱ παιδοτρῖβαι καθόσον παιδοτρῖβαι. καὶ
 ὅσοι δὲ πορρωτέρω τῶν ἑαυτῶν τὰ περὶ τὸ σῶμα
 γιγνώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται, ὥς οἱ γεωργοὶ
 8 A. καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί, πολλοὺ δὴ δέονσιν ἑαυτοὺς 5
 γιγνώσκειν· οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν οὗτοι γιγνώσκουσι.
 διὰ ταῦτα δὴ καὶ βάνανσοι αὐται αἱ τέχναι δοκοῦσιν
 εἶναι. μόνη δὲ σωφροσύνη ἐστὶν ἡ τῆς ψυχῆς γνῶσις,
 καὶ τῷ ὄντι ἡμετέρα ἀρετὴ μόνη ἐκείνη ὑπάρχει, ἥτις
 τὴν ψυχὴν βελτίονα ἀπεργάζεται. ταύτης ἄρα μάλιστα 10
 ἀντιποιεῖσθαι ἄξιον τοὺς βουλομένους ὁμολογουμένως
 8 K. τῇ ἑαυτῶν οὐσίᾳ διακοσμεῖν τὸν ἑαυτῶν βίον καὶ
 ἑαυτοὺς ἀπεργάζεσθαι καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ τῷ ὄντι
 ἑαυτῶν ἐπιμελεῖσθαι προαιρουμένους.

Τῆς δὲ αὐτῆς ἔχεται γνώμης καὶ ταῦτα· ὥς τῶν 15
 ἡμετέρων κτημάτων μετὰ θεοὺς ψυχὴ θειότατον οἰκείό-
 τατόν τέ ἐστι, τὰ δ' ἡμέτερα διττὰ πάντα ἐστὶ πᾶσι,
 τὰ μὲν κρείττω καὶ ἀμείνω δεσπόζοντα, τὰ δὲ ἥττω
 καὶ χείρω δοῦλα. τὰ δεσπόζοντα οὖν προτιμητέον
 τῶν δουλευόντων. οὕτως οὖν τὴν ψυχὴν μετὰ θεοὺς 20
 τῶν ἄλλων προτιμητέον πάντων· τιμᾷ δὲ αὐτὴν οὐχ
 ὁ χείρωνα ἐκ βελτίονος ἀπεργαζόμενος, οὐδ' ὁ κακῶν
 καὶ μεταμελείας ἐμπιπλὰς αὐτήν, οὐδ' ὁ φεύγων τοὺς
 ἐπαινουμένους πόρους καὶ φόβους καὶ ἀλγηδόνας καὶ
 λύπας (ἄτιμον γὰρ αὐτὴν ἀπεργάζεται ὁ τοιοῦτος), οὐδ' 25
 ὁ φεύγων τὸν θάνατον (τὴν γὰρ λύσειν τὴν ἀπὸ τοῦ
 σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τὴν καθ' ἑαυτὴν ζῶην δυσχεραί-
 νοιτο ἂν ὁ τοιοῦτος), οὐδ' ὁ πρὸ ἀρετῆς προτιμῶν

15. p. 30, 2 Plat. Legg. V pp. 726—728 A.

8 δέ] γὰρ K nescio unde: cf. Plat. Alc. I p. 131 A || 10 τῷ .

κάλλος ἢ χρήματα (τῶν γὰρ χειρόνων οὕτω τὴν κρείτ- 29.
 τουα ψυχὴν καταδεστέραν ἀποφαίνει). μία τοίνυν
 ἔσται τιμὴ τῆς ψυχῆς ἢ κατὰ τὸν ὁρθὸν λόγον ζωὴ καὶ 80.
 κατὰ νοῦν τελειότης τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ὁμοιοῦσθαι τοῖς
 5 οὓσιν ἀρίστοις παραδείγμασι καὶ τὸ τοῖς ἀμείνοσιν
 ἔπεσθαι τὰ χείρονα, ὅσα γενέσθαι βελτίω δύνανται, καὶ
 τὸ φεύγειν μὲν τὸ κακόν, ἰχνεῦσαι δὲ καὶ ἔλειν τὸ
 πάντων ἄριστον, καὶ ἐλόντα αὖ κοινῇ ξυνοικεῖν τὸν
 ἐπίλοιπον βίον. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ δεόντως
 10 φιλοσοφεῖν, ὥστ' ἐξ ἅπαντος τρόπου φιλοσοφητέον
 τοῖς βουλομένοις εὐδαιμονεῖν.

Τελέως δ' ἂν καὶ οὕτως ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκ διαιρέσεως
 ἐπέλθοιμεν. τρία τριχῇ ψυχῆς ἐν ἡμῖν εἶδη κατ'ὀκισται,
 τὸ μὲν ᾧ λογιζόμεθα, τὸ δὲ ᾧ θυμούμεθα, τρίτον δὲ ᾧ
 15 ἐπιθυμοῦμεν. τυγχάνει δ' ἕκαστον αὐτῶν κινήσεις ἔχον-
 τὸ μὲν οὖν αὐτῶν ἐν ἀργίᾳ διάγον καὶ τῶν ἑαυτοῦ
 κινήσεων ἡσυχίαν ἔχον ἀσθενέστατον ἀνάγκη γίνεσθαι,
 τὸ δὲ ἐν γυμνασίοις ἐρωμενέστατον· διὸ φυλακτέον,
 ὅπως ἂν ἔχωσι τὰς κινήσεις πρὸς ἀλλήλας συμμέτρους.
 20 διαφερόντως δὲ δὴ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς εἶδος,
 ὅπερ δαίμονα ὁ θεὸς ἐκάστω δέδωκε καὶ ὅπερ ἀπὸ γῆς 82.
 ἡμᾶς αἶρει πρὸς τὴν ἐν οὐρανῷ ξυγγένειαν ὡς ὄντας
 φυτὸν οὐκ ἔγγειον, ἀλλ' οὐράνιον, τοῦτο δὴ μάλιστα 30.
 ἀσκητέον. τῷ μὲν γὰρ περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἢ περὶ
 25 φιλονεικίας ἐσπουδακότι καὶ ταῦτα σφόδρα διαπνονοῦντι
 πάντα τὰ δόγματα ἀνάγκη θνητὰ ἐργεγονέναι, καὶ
 παντάπασι καθόσον μάλιστα θνητὸν γίνεσθαι θνητῷ,
 τούτου μηδὲ σμικρὸν ἐλλείπειν, ἅτε τὸ τοιοῦτον ηὐξή-

13. p. 31, 19 Plat. Timae. pp. 89 E—90 D.

4 τελειδ' || 13 et 20 ψυχ' || 19 ἄλληλα P.

κότι· τῷ δὲ περὶ φιλομάθειαν καὶ περὶ τὰς τῆς ἀλη-
 θείας φρονήσεις ἐσπουδακότι καὶ ταῦτα μάλιστα τῶν
 αὐτοῦ γεγυμνασμένῳ, φρονεῖν μὲν ἀθάνατα καὶ θεῖα,
 ἔνπερ ἀληθείας ἐφάπτεται, πᾶσα ἀνάγκη που, καθόσον
 δ' αὖ μετασχεῖν ἀνθρωπίνῃ φύσει ἀθανασίας ἐνδέχεται, 5
 τούτου μηδὲν μέρος ἀπολείπειν, ἅτε δὴ αἰὲ θεραπευ-
 οντα τὸ θεῖον ἔχοντά τε αὐτὸν εὖ κεκοσμημένον τὸν
 Κ. δαίμονα ξύννοικον ἑαυτῷ, διαφερόντως εὐδαίμονα εἶναι.
 Θεραπεία δὲ δὴ παντὶ παντὸς μία, τὰς οἰκείας ἐκάστῳ
 τροφὰς καὶ κινήσεις ἀποδιδόναι· τῷ δ' ἐν ἡμῖν θεῷ 10
 ξυγγενεῖς εἰσι κινήσεις αἱ τοῦ παντὸς διανοήσεις καὶ
 Α. περιφοραί. ταύταις δὴ οὖν ξυνεπόμενον ἕκαστον δεῖ
 τὰς περὶ τὴν γένεσιν ἐν τῇ κεφαλῇ διεφθαρμένας
 ἡμῶν περιόδους ἐξορθοῦν, διὰ τὸ καταμανθάνειν τὰς
 τοῦ παντὸς ἀρμονίας καὶ περιφοράς, τῷ κατανοουμένῳ 15
 δὲ τὸ κατανοοῦν ἐξομοιωσαὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν φύσιν,
 ὁμοιωσάντα δὲ τέλος ἔχειν τοῦ προτεθέντος ἀνθρώποις
 ὑπὸ θεῶν ἀρίστου βίου πρὸς τε τὸν παρόντα καὶ τὸν
 ἔπειτα χρόνον. οὐ γὰρ δὴ λυσitteλεῖ τὸ παντοδαπὸν
 θηρίον ὥσπερ τὴν ἐπιθυμίαν εὐωχοῦντας ποιεῖν ἰσχ- 20
 ρόν, οὐδὲ τὸν λέοντα οἶον τὸν θυμὸν καὶ τὰ περὶ
 τὸν λέοντα τρέφειν ἄξιον καὶ ἰσχυρὰ ποιεῖν ἐν ἡμῖν,
 6Κ. τὸν δὲ ἀνθρώπου ὥσπερ τὸν λόγον λιμοκτονεῖν καὶ
 ποιεῖν ἀσθενῆ, ὥς ἔλκεσθαι ὅπη ἂν ἐκέλευον ὁπότερον
 ἄγῃ, καὶ μηδὲν ἕτερον ἐτέρῳ συνεθίζειν μηδὲ φίλον 25
 ποιεῖν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τὸν ἐν ἡμῖν θεῖον ἀνθρώ-
 που τοῦ πολυκεφάλου θρέμματος ἐγκρατῇ ποιητέον,

19. p. 33, 27 Plat. Civit. IX pp. 588 E—591 E.

1 φιλομάθειαν PK: φιλομαθείας || 8 ξυννοικόν || ἐν αὐτῷ PK ||
 12 ταύταις] hinc novum caput (VI) in AK.

ὅπως ἂν τὰ μὲν ἡμερα τῶν ἐπιθυμιῶν εἶδη τρέφῃ καὶ
 τιθασσεύῃ, τὰ δὲ ἄγρια ἀποκωλύῃ φύεσθαι, σύμμαχον
 ποιησάμενος τὴν τοῦ θυμοῦ φύσιν καὶ κοινῇ πάντων
 κηθόμενος, φίλα ποιησάμενος ἀλλήλοις τε καὶ ἑαυτῷ, ^{32 A}
 οὕτως αὐτὰ θρέψει. καὶ ὁ μὲν τοιοῦτος κατὰ πάντα
 ἔσται ἄριστος, ὁ δ' ἐναντίος οὐδὲν ὑγιὲς ἔχει. καὶ
 τὸ μὲν καλὸν ἐν τῷ τοιούτῳ διαφαίνεται (ὑπὸ γὰρ τῷ
 θεῷ τὰ θηριώδη τῆς φύσεως ὑποάττεται), τὸ δ'
 αἰσχρὸν ἐν τῷ ἐναντίῳ· ὑπὸ γὰρ τῷ ἄγριῳ τὸ ἡμερον
¹⁰ δουλοῦται, καὶ τὸ βέλτιστον ὑπὸ τῷ μοχθηροτάτῳ καὶ
 τὸ ἑαυτῷ θεϊότατον ὑπὸ τῷ ἀθεωτάτῳ τε καὶ μιαρω-
 τάτῳ δουλοῦται καὶ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ψυχῇ πλημμελεῖ.
 καὶ μὴν τό γε ἀκολασταίνειν διὰ τὰ τοιαῦτα πάλαι ^{88 K}
 ψέγεται, ὅτι ἀνίεται ἐν τῷ τοιούτῳ τὸ ἐπιθυμητικὸν
¹⁵ εἰς ἐλευθερίαν πέρα τοῦ δέοντος. καὶ ἡ αὐθιὰ δὲ
 καὶ δυσκολία ψέγεται, ὅταν ὁ θυμὸς ἀναρμόστως
 αὔξηται καὶ συντελεσθῇ. τρυφή δὲ ἐπὶ τῇ τοῦ αὐτοῦ
 ἀνέσει ψέγεται, ὅταν ἐν αὐτῷ δειλίαν ἐμποιῇ. κολακεία
 δὲ καὶ ἀνελευθερία παρενοχλεῖ, ὅταν τις τὸ θυμοειδὲς
²⁰ ὑπὸ τῷ ὀχλώδει θηρίῳ ποιῇ, καὶ ἔνεκα χρημάτων καὶ
 τῆς ἐκείνου ἀπληστίας προπηλακίζομενον ἐθίξῃ ἐκ νέου
 ἀντὶ λέοντος πίθηκον γίνεσθαι. καὶ τᾶλλα δὲ ἀπὸ
 τούτου δηλαῶς ἔστι δεινά, ὅσα τὸ βέλτιστον ἐν ἡμῖν ^{33 A}
 εἶδος ἀσθενὲς ἀπεργάζεται. μόνως τοίνυν εὐδαιμονή-
²⁵ σομεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ φρονίμου ἀρχόμενοι. οὕτω
 γὰρ εἰς δύναμιν πάντες ὅμοιοι ἐσόμεθα καὶ φίλοι τῷ

18. 15 καὶ μὴν — δέοντος Stob. Flor. VI 41 LMA (lemma
 εἰς [sic M^aA: ὁ rubro L] φιλοσοφίαν λόγων).

11 ἑαυτοῦ PK: fort. ἐν αὐτῷ || 12 αὐτοῦ K: αὐτοῦ || 18 διὰ
 τὰ τοιαῦτα om. Stobaeus || 19 παρενοχλεῖ scripsit K: παρενοχλεῖ.

αὐτῷ κυβερνώμενοι. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ νόμος ὅτι τὸ τοιοῦτον βούλεται, πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει ξύμμαχος ᾖ· καὶ ἡ τῶν παιδων ἀρχή, τὸ μὴ εἶναι ἐλευθέρους εἶναι, ἕως ἂν ἐν αὐτοῖς ὥσπερ ἐν πόλει πολιτείαν καταστήσωμεν, καὶ τὸ βέλτιστον θεραπεύσαντες τῶν παρ' ἡμῖν, ⁵ τούτῳ ἀντικαταστήσωμεν φύλακα ὅμοιον καὶ ἔρχοντα
^κ ἐν αὐτῷ, καὶ τότε δὴ ἐλεύθερον ἀφίεμεν. οὐκοῦν ὅ γε νοῦν ἔχων πάντα τὰ αὐτοῦ εἰς τοῦτο ξυντείνας βιώσεται, πρῶτον μὲν μαθήματα τιμῶν ἃ τοιαύτην αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἀπεργάζεται, τὰ δὲ ἄλλα ἀτιμάζων, ¹⁰ ἔπειτα τὴν τοῦ σώματος ἕξιν καὶ τροφὴν οὐχ ὅπως τῇ θηριώδει καὶ ἀλόγῳ ἡδονῇ ἐπιτρέψας ἐνταῦθα τετραμμένος ζήσει, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ὑγίαν βλέπων, οὐδὲ τοῦτο πρεσβεύων, ὅπως ἰσχυρὸς ἢ ὑγιής ἢ καλὸς ἔσται, εἰ μὴ καὶ σωφρονήσῃν μέλλῃ ἀπ' αὐτῶν· ἀλλ' αἰεὶ ¹⁵ τὴν ἐν τῷ σώματι ἁρμονίαν τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἔνεκα ξυμφωνίας ἁρμοττόμενος φανεῖται, εἰς ἅπαντα μέλλῃ τῇ ἀληθείᾳ μουσικῶς εἶναι. οὐκοῦν καὶ τὴν ἐν τῇ τῶν χρημάτων κτήσει σύνταξιν οὐκ εἰς ἄπειρον αὐξήσει
⁴ ἀπέραντα κακὰ ἔχων, ἀλλ' ἀποβλέπων πρὸς τὴν ἐν ²⁰ ἑαυτῷ πολιτείαν καὶ φυλάττων, μὴ τι παρακινήσῃ αὐτοῦ τῶν ἐκεῖ διὰ πλῆθος οὐσίας ἢ δι' ὀλιγότητα, οὕτω κυβερνῶν προσθήσει καὶ ἀναλώσει τῆς οὐσίας καθόσον
¹ ^κ ἂν οἶός τε. ἀλλὰ μὴν καὶ τιμὰς γε εἰς ταῦτόν ἀποβλέπων τῶν μὲν μεθέξει ἐκῶν, ἃς ἂν οἴηται ἀμείνω ²⁵ αὐτόν ποιήσῃν, τὰς δὲ φεύξεται ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ἃς ἂν ἡγῆται λύσειν τὴν ὑπάρχουσαν ἕξιν. καὶ ἐνὶ δηλονότι τῷ πάντα τὰ ἄλλα ἀνταλλάσσεσθαι ἐπιχειρήσει ἐνὸς τούτου μόνου, τοῦ φρόνησιν κτήσασθαι,

3 εἶναι ἐλευθέρους PK: ἀνελευθέρους || 5 τῷ παρ' ἡμῶν, τοιοῦτόν P || 8 et 21 αὐτοῦ || 24 οἶός τ' ἢ P || 26 αὐτόν PK: αὐτόν.

καὶ πάντα πράξει δουλεύων τῇ τοῦ νοῦ κτήσει. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ φιλοσοφεῖν, ὥστε καὶ κατὰ ταύτην τὴν διαίρεσιν πάντων μάλιστα φιλοσοφητέον τοῖς βουλομένοις εὖ πράττειν.

- 5 *Eis* ταὐτὸ δὲ φέρει τέλος καὶ ἡ τοιαύδε ἐφοδος. πᾶσα φύσις ὥσπερ ἔχουσα λόγον οὐθὲν μὲν εἰκῇ ποιεῖ, ἔνεκα δέ τινος πάντα, καὶ μᾶλλον τοῦ ἔνεκά τινος τὸ εἰκῇ ἐξορίσασα πεφρόντικεν ἥπερ αἱ τέχναι, ὅτι καὶ φύσεως αἱ τέχναι ἦσαν μιμήματα. τοῦ δὲ ἀνθρώπου συνεστῶτος
 10 φύσει ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος, βελτίονος δὲ οὔσης τῆς ψυχῆς τοῦ σώματος καὶ ἀεὶ τοῦ βελτίονος ἔνεκα ὑπηρετουμένου τοῦ χειρόνος, καὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ^{35 A} ἔνεκά ἐστι. τῆς ψυχῆς δὲ τὸ μὲν ἦν ἔχον λόγον, τὸ δ' οὐκ ἔχον, ὅπερ καὶ χεῖρον· ὥστε τὸ ἔλογον ἔνεκα τοῦ ^{94 K}
 15 λόγον ἔχοντος. ἐν δὲ τῷ λόγον ἔχοντι ὁ νοῦς· ὥστε τοῦ νοῦ ἔνεκα πάντα εἶναι ἀναγκάζει ἡ ἀπόδειξις. τοῦ δ' αὖ νοῦ αἱ νοήσεις ἐνέργειαι, ὁράσεις οὔσαι νοητῶν, ὡς τοῦ ὁρατικοῦ ἐνέργεια ὁρᾶν τὰ ὁρατά. νοήσεως οὖν καὶ νοῦ <ἔνεκα> πάντα αἰρετὰ τοῖς
 20 ἀνθρώποις, εἴπερ τὰ μὲν ἄλλα τῆς ψυχῆς ἔνεκα αἰρετά, νοῦς δὲ τὸ βέλτιστον τῶν κατὰ ψυχὴν μόνον, τοῦ δὲ βελτίστου τὰ ἄλλα συνέστηκε χάριν. πάλιν δὲ τῶν διανοήσεων ἐλεύθεραι μὲν ἦσαν ὅσαι δι' αὐτὰς αἰρεταί, δούλαις δὲ εἰκνύται αἱ δι' ἄλλα τὴν γνῶσιν
 25 ἀπερείδουσαι· κρεῖττον δὲ πανταχοῦ τὸ δι' αὐτὸ τοῦ δι' ἄλλο, ὅτι καὶ τὸ ἐλεύθερον τοῦ μὴ τοιούτου. χρωμένων δὴ τῶν πράξεων τῇ διανοίᾳ, καὶ αὐτὸς

5 πᾶσα κτλ. usque ad medium c. XII excerpta sunt Aristotelica. Cf. Bywater, Journ. of Phil. II 55 sqq. Hirzel, Herm. X [1876] 83 sqq.

10 βελτίονος δὴ? || 13 ἐστι Vitelli: εἶναι || 19 (non 16) ἔνεκα addidit Vulcanius || 21 μόνον suspectum || 27 αὐτὸς ὁ νοῦς Schol.

ὑποβάλλη τὸ συμφέρον καὶ ταύτη ἡγήται, ἀλλ' ἔπεται
 K. γε ταύταις καὶ δεῖται γε καὶ τοῦ διακονήσοντος σώ-
 ματος καὶ ἀναπύπλεται γε καὶ τῆς τύχης, ὑπὲρ ὧν
 A. ἀποδίδωσι τὰς πράξεις ὧν ὁ νοῦς κύριος, καὶ διὰ
 σώματος αἱ πολλαί. ὥστε τῶν διανοήσεων αἱ δι' αὐτὸ 5
 ψιλὸν τὸ θεωρεῖν αἴρεται τιμιώτεραι καὶ κρείττους
 τῶν πρὸς ἄλλα χρησίμων· δι' αὐτὰς δὲ τίμιοι αἱ
 θεωραὶ καὶ αἵρεται ἐν ταύταις τοῦ νοῦ ἡ σοφία, διὰ
 δὲ πράξεις αἱ κατὰ φρόνησιν· ὥστε τὸ ἀγαθὸν καὶ
 τίμιον ἐν ταῖς κατὰ σοφίαν θεωρίαις, θεωρίαις δὲ οὐ 10
 δήπου πάλιν ταῖς τυχούσαις· οὐ γὰρ πᾶσα ἀπλῶς
 κατάληψις τίμιον, ἀλλ' ἡ τοῦ ἄρχοντος σοφοῦ ὄντος
 καὶ τῆς ἐν τῷ παντὶ ἀρχῆς, αὕτη καὶ σοφία σύνοικος
 καὶ οἰκείως ἂν ὑποκέοιτο. αἰσθήσεως μὲν οὖν καὶ
 νοῦ ἀφαιρεθεὶς ἄνθρωπος φυτῷ γίννεται παραπλή- 15
 σιος, νοῦ δὲ μόνου ἀφηρημένος ἐκδηριούται, ἄλο-
 γίας δὲ ἀφαιρεθεὶς μένων δ' ἐν τῷ νῷ ὁμοιοῦται
 θεῷ. καταργητέον οὖν εἰς δύναμιν τῆς ἀλογίας τὰ
 πάθη, ταῖς δὲ τοῦ νοῦ καθαραῖς ἐνεργείαις καὶ εἰς
 ἑαυτὸν καὶ τὸ θεῖον ἀφορώσαις χρηστέον, καὶ ταῖς 20
 διεξόδοις τοῦ νοῦ ζῆν μελετητέον, πᾶν τὸ τῆς προσοχῆς
 1 A. ὅμμα καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τοῦτον συνάψαντα. οὐ γὰρ
 δὴ τὰ περὶ τὸν θεὸν καὶ τὰ θεῖα θεωρητέον τῶν πρά-
 ξεων ἔνεκα. οὐ γὰρ φασι θεμιτὸν εἶναι χραινέειν τὴν
 θέαν τοῦ θεοῦ καταδουλούμενον τῷ τοῦ χρησίμου 25
 ἀνθρώποις ἀναγκαίῳ, οὐδ' ὅλως τὸν νοῦν ἀσπαστέον
 διὰ τὰς χρείας *** εἰκῶς πρὸς ταύτας (μόνος δὲ πασῶν

1. 4 non intellego || 5 αὐτὸ A: αὐτὸ || 8 αἵρεται A: αἵρεται ||
 22 τοῦτο A || 27 lacunam signavit Vitelli, qui <οὐδὲ συντακτέον>
 εἰκῇ tentabat: τὸν νοῦν κατασπᾶσθαι τὰς χρείας εἰκὸς (at eia
 h. e. εἰκῶς codex) scripsit K || δὴ] γὰρ? Vitelli.

τῶν ἄλλων ὡς ἔχομεν ἐπιτυχῆς δυνάμεων), ἐμπαλιν δὲ
 καὶ τὰς πράξεις καὶ πάντα τὰ ἄλλα πρὸς νοῦν καὶ τὸν
 θεὸν συντακτέον, καὶ ἀπὸ τούτου καὶ τῶν κατὰ μέρος
 καθηκόντων τὸ εὐλόγιστον ἀναμετρητέον. δικαία τε
 5 γὰρ καὶ κατ' ἀξίαν ἡ κρίσις καὶ μόνῃ πασῶν ἱκανῇ
 τὴν ἀληθινὴν ἀνθρώποις εὐδαιμονίαν παρασκευάζειν. 10
 ὃ γὰρ τῶν ἄλλων διαφέρομεν ζῶων, ἐν μόνῳ δὴ τούτῳ
 τῷ βίῳ διαλάμπει, ὃ οὐκ ἦν τι τυχὸν καὶ οὐ μεγάλην
 ἔχον ἀξίαν. λόγου μὲν γὰρ καὶ φρονήσεως μικρὰ τινα
 10 καὶ ἐν ἐκείνοις αἰθύγματα, σοφίας δὲ θεωρητικῆς ταῦτα
 μὲν παντελῶς ἄμοιρα, μόνοις δὲ μέτεστι θεοῖς· ὥς
 αἰσθήσεσσι γε καὶ ὁρμαῖς πολλῶν ἤδη ζῶων τῆς ἀκρι-
 βείας καὶ τῆς ἰσχύος λείπεται ἀνθρώπος, καὶ μόνον
 τοῦτο ὄντως ἀγαθὸν ἀναφαίρετον, ὃ δὴ περιέχειν συγ-
 15 χωροῦσι τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἔννοιαν, οὐδαμῶς μὲν τοῖς 38
 τυχηροῖς ὑποτάττοντος ἑαυτὸν κατὰ τοῦτον τὸν βίον
 τοῦ σπουδαίου, ἀπὸ δὲ τῶν ὑποχειρίων τῇ τύχῃ μά-
 λιστα δὴ πάντων ἑαυτὸν ἐλευθερώσαντος. διὸ καὶ τὸ
 θαρρεῖν ἐξ ὅλης τῆς γνώμης ἐν τούτῳ διατελοῦντα
 20 ἔνεστι τῷ βίῳ. τίνας γὰρ τίς αὐτὸν ἀφαιρήσεται τὸν
 πάλαι τῶν ἀφαιρεθῆναι οἶων τε ἑαυτὸν ἀλλοτριώσαντα, 10
 ἔχοντα δὲ τὸν ὄντως ἑαυτὸν καὶ ζῶντα ἐν τοῖς ἑαυτοῦ
 καὶ τρεφόμενον ἀπὸ τῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀμετρήτου ὧ
 συνῆπται θεοῦ εὐζωίας; τοιαῦτα μὲν οὖν ἡμῖν ἔστω-
 25 σαν αἱ πρὸς τὴν τελειοτάτην σοφίαν Πυθαγορικαὶ
 παρακλήσεις.

VI. Ἐπεὶ δὲ ἀνθρώποις διαλεγόμεθα, ἀλλ' οὐχὶ
 τοῖς τὴν θείαν μοῖραν τῆς ζωῆς πρόχειρον ἔχουσι, δεῖ

20 τ/ς scr. K: τις || τὸν] τῷ^{δν} || 21 ἀλλοτριώσαντ', item 22
 ἔχοντ' et ζῶντ' et 23 τρεφόμενον ex τρεφόμενῳ || 27 c. VI. VII
 = c. VII ap. AK.

συμμιγνύναι ταῖς τοιαύταις παρακλήσεσι τὰς πρὸς τὸν πολιτικὸν καὶ πρακτικὸν βίον προτροπὰς. ὧδε οὖν λέγωμεν· τὰ ὑποκείμενα πρὸς τὸν βίον ἡμῖν, οἷον <τὸ> σῶμα καὶ <τὰ> περὶ τὸ σῶμα, καθάπερ ὄργανά τινα ὑπόκειται, τούτων δ' ἐπικίνδυνός ἐστιν ἡ χρῆσις, καὶ ⁵ πλέον θάτερον ἀπεργάζεται τοῖς μὴ δεόντως αὐτοῖς
 Δ. χρωμένοις. δεῖ τοίνυν ὀρέγεσθαι τῆς ἐπιστήμης κτᾶ-
 σθαι τε αὐτὴν καὶ χρῆσθαι αὐτῇ προσηκόντως, δι' ἧς
 Κ. πάντα ταῦτα εὖ θησόμεθα. φιλοσοφητέον ἄρα ἡμῖν, εἰ μέλλομεν ὀρθῶς πολιτεύσεσθαι καὶ τὸν ἑαυτῶν βίον ¹⁰ διάξειν ὠφελίμως. ἔτι τοίνυν ἄλλαι μὲν εἰσιν αἱ ποιοῦσαι ἕκαστον τῶν ἐν τῷ βίῳ πλεονεκτημάτων ἐπιστήμαι, ἄλλαι δὲ αἱ χρώμεναι ταύταις, καὶ ἄλλαι μὲν αἱ ὑπηρετοῦσαι, ἕτεραι δὲ αἱ ἐπιτάττουσαι, ἐν αἷς ἐστιν ὥς ἂν ἡγεμονικώτεραις ὑπαρχούσαις τὸ κυρίως ὃν ἀγα- ¹⁵ θόν. εἰ τοίνυν μόνη ἡ τοῦ κρίνειν ἔχουσα τὴν ὀρθότητα καὶ ἡ τῷ λόγῳ χρωμένη καὶ ἡ τὸ ὅλον ἀγαθὸν θεωροῦσα, ἥτις ἐστὶ φιλοσοφία, χρῆσθαι πᾶσι καὶ ἐπιτάττειν κατὰ φύσιν δύναται, φιλοσοφητέον ἐκ παντὸς τρόπου, ὥς μόνης φιλοσοφίας τὴν ὀρθὴν κρίσιν καὶ ²⁰ τὴν ἀναμάρτητον ἐπιτακτικὴν φρόνησιν ἐν ἑαυτῇ περιεχούσης. ἔτι τοίνυν, ἐπεὶ τὰ δυνατὰ καὶ ὠφέλιμα πάντες αἰροῦμεθα, παραδεικτέον ὥς τῷ φιλοσοφεῖν ἀμφοτέρω ταῦτα ὑπάρχει, καὶ ὅτι τὴν χαλεπότητα τῆς κτήσεως ὑποδεεστέραν ἔχει τοῦ μεγέθους τῆς ὠφελείας· ²⁵ τὰ γὰρ ῥᾶω πάντες ἡθιὸν πονοῦμεν. ὅτι μὲν οὖν τὰς

26. p. 41, 5 Aristot. Protr. fr. 52 Rose (ed. Teubn. p. 60, 17—63, 16).

8 τὸ et 4 τὰ addidit K: equidem verba οἷον σῶμα καὶ περὶ τὸ σῶμα abesse malim || 13 ταύταις] τούτοις scripsit K || 23 accubendum videtur (cl. p. 41, 2) ἀποδεικτέον.

περὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν συμφερόντων, ἔτι δὲ περὶ 40
 φύσεώς τε καὶ τῆς ἄλλης ἀληθείας ἐπιστήμας δυνατοὶ 108
 λαβεῖν ἔσμεν, ῥᾶδιον ἐπιδειξαι. ἀεὶ γὰρ γνωριμώτερα
 τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων καὶ τὰ βελτίω τὴν φύσιν
 5 τῶν χειρόνων. τῶν γὰρ ὠρισμένων καὶ τεταγμένων
 ἐπιστήμη μᾶλλον ἔστιν ἢ τῶν ἐναντίων, ἔτι δὲ τῶν
 αἰτίων ἢ τῶν ἀποβαινόντων. ἔστι δ' ὠρισμένα καὶ
 τεταγμένα τὰγαθὰ τῶν κακῶν μᾶλλον, ὥσπερ ἄνθρω-
 10 πος ἐπιεικῆς ἀνθρώπου φανύλου· τὴν αὐτὴν γὰρ ἔχειν
 ἀναγκαῖον αὐτὰ πρὸς ἄλληλα διαφορὰν. αἰτία τε μᾶλ-
 λον τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων· ἐκείνων γὰρ ἀναιρου-
 μένων ἀναιρεῖται τὰ τὴν οὐσίαν ἐξ ἐκείνων ἔχοντα,
 μήκη μὲν ἀριθμῶν, ἐπίπεδα δὲ μηκῶν, στερεὰ δὲ ἐπι-
 15 πέδων[· στοιχεῖα δὲ τῶν ὀνομαζομένων συλλαβῶν]. ὥστε
 εἶπερ ψυχὴ μὲν σώματος ἕμεινον (ἀρχικώτερον γὰρ τὴν
 φύσιν ἔστί), περὶ δὲ σῶμα τέχνη καὶ φρονήσεις εἰσὶν
 ἰατρικὴ τε καὶ γυμναστικὴ (ταύτας γὰρ ἡμεῖς ἐπιστήμας
 τίθεμεν καὶ κεκτῆσθαι τινὰς αὐτάς φαμεν), δῆλον ὅτι 108
 καὶ περὶ ψυχὴν καὶ τὰς ψυχῆς ἀρετάς ἔστί τις ἐπιμέ-
 20 λεια καὶ τέχνη, καὶ δυνατοὶ λαβεῖν αὐτὴν ἔσμεν, εἶπερ
 γε καὶ τῶν μετ' ἀγνοίας πλείονος καὶ γινῶναι χαλε-
 πωτέρων. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν περὶ φύσεως· πολὺ γὰρ
 πρότερον ἀναγκαῖον τῶν αἰτίων καὶ τῶν στοιχείων

3. p. 41, 2 cf. Iambl. in libro III (Villoison, Anecd. II p. 217, 35—218, 25. Cod. Laurent. 86, 3 f. 109 a sqq.).

3 γνωριμώτερα ἀμφοτέρα, τὰ lib. III || 13 ἀριθμῶν] an στιγ-
 μῶν (cl. Ar. Top. Z 4. 141^a, 6)? at cf. lib. III p. 214, 14 || 14 στοι-
 χεῖα — συλλαβῶν del. Rose, om. lib. III. certe dicendum erat
 συλλαβαὶ δὲ τῶν ὀνομ. στοιχείων; nam Pythagoreorum συνθέ-
 ταις στοιχείοις, de quibus cogitaverat Kiessling, nullus hic locus
 (cf. p. 39, 7 sq.).

- Α. εἶναι φρόνησιν ἢ τῶν ὑστέρων. οὐ γὰρ ταῦτα τῶν ἥκρων οὐδ' ἐκ τούτων τὰ πρῶτα πέφυκεν, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων καὶ δι' ἐκείνων τὰλλα γίννεται καὶ συνίσταται φανερώς. εἴτε γὰρ πῦρ εἴτ' ἀήρ εἴτε ἀριθμὸς εἴτε ἄλλαι τινὲς φύσεις αἰτίαι καὶ πρῶται τῶν ἄλλων, ἀδύ-⁵ νατον τῶν ἄλλων τι γινώσκειν ἐκείνας ἀγνοοῦντας· πῶς γὰρ ἂν τις ἢ λόγον γνωρίζῃ συλλαβὰς ἀγνοῶν, ἢ ταύτας ἐπίσταιτο μηδὲν τῶν στοιχείων εἰδώς;
- Ὅτι μὲν οὖν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς περὶ ψυχῇν ἀρετῆς ἐστὶν ἐπιστήμη καὶ διότι δυνατοὶ λαβεῖν αὐτάς¹⁰ ἐσμεν, ταῦτα ἡμῖν εἰρήσθω περὶ αὐτῶν· ὅτι δὲ μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν καὶ πάντων ὠφελιμώτατον τῶν ἄλλων, ἐκ τῶνδε δῆλον. πάντες γὰρ ὁμολογοῦμεν ὅτι δεῖ μὲν τὸν σπουδαιότατον ἄρχειν καὶ τὸν τὴν φύσιν κράτιστον, τὸν δὲ νόμον ἄρχοντα καὶ κύριον εἶναι μόνον· οὗτος¹⁵
- Κ. δὲ φρόνησίς τις καὶ λόγος ἀπὸ φρονησεώς ἐστίν. ἔτι δὲ τίς ἡμῖν κανὼν ἢ τίς ὅρος ἀκριβέστερος τῶν ἀγαθῶν πλὴν ὁ φρόνιμος; ὅσα γὰρ ἂν οὗτος ἔλοιτο κατὰ τὴν ἐπιστήμην αἰρούμενος, ταῦτ' ἐστὶν ἀγαθά, καὶ κακὰ δὲ τὰ ἐναντία τούτοις. ἐπεὶ δὲ πάντες αἰροῦνται²⁰ μάλιστα τὰ κατὰ τὰς οἰκείας ἕξεις (τὸ μὲν γὰρ δικαίως
- Α. ζῆν ὁ δίκαιος, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀνδρείαν ὁ τὴν ἀνδρείαν ἔχων, ὁ δὲ σώφρων τὸ σωφρονεῖν ὁμοίως), δῆλον ὅτι καὶ τὸ φρονεῖν ὁ φρόνιμος αἰρήσεται πάντων μάλιστα· τοῦτο γὰρ ἔργον ταύτης τῆς δυνάμεως. ὥστε φανερόν²⁵ ὅτι κατὰ τὴν κυριωτάτην κρίσιν κράτιστόν ἐστι τῶν

2 ἀρχῶν conl. K: fort. πρώτων || 3 καὶ τὰλλα et 11 ὅτι δὲ καὶ liber III, ubi εἴτε γὰρ — περὶ αὐτῶν (4. 11) om. || 20 ἐναντία lib. III, ubi καὶ (ante κακὰ) et κατὰ τὴν ἐπιστήμην αἰρούμενος desunt || 21 τὰ om. lib. III || 23 ante ὁμοίως διαδιαγνῆναι lib. III.

ἀγαθῶν ἢ φρόνησις. οὐ δὴ δεῖ φεύγειν φιλοσοφίαν, εἴπερ ἐστὶν ἢ μὲν φιλοσοφία, καθάπερ οἴομεθα, κτῆσις τε καὶ χρῆσις σοφίας, ἢ δὲ σοφία τῶν μεγίστων ἀγαθῶν· οὐδὲ δεῖ χρημάτων μὲν ἔνεκα πλεῖν ἐφ' 5 Ἡρακλέους στήλας καὶ πολλάκις κινδυνεύειν, διὰ δὲ φρόνησιν μηδὲν πονεῖν μηδὲ δαπανᾶν. ἢ μὴν ἀνδραποδῶδές γε τοῦ ζῆν ἀλλὰ μὴ τοῦ ζῆν εὖ γλίχεσθαι, καὶ ταῖς τῶν πολλῶν αὐτὸν ἀκολουθεῖν δόξαις ἀλλὰ 112 μὴ τοὺς πολλοὺς ἀξιοῦν ταῖς αὐτοῦ, καὶ τὰ μὲν χρῆ- 10 ματα ζητεῖν τῶν δὲ καλῶν μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποι- εῖσθαι τοπαράπαν.

Καὶ περὶ μὲν ὠφελείας καὶ μεγέθους τοῦ πράγματος ἰκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω, διότι δὲ πολλῶ 15 ῥάσῃ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἢ κτῆσις αὐτῆς, ἐκ τῶνδε 15 πεισθιέη τις ἂν. τὸ γὰρ μήτε μισθοῦ παρὰ τῶν ἀνθρώπων γινομένου τοῖς φιλοσοφοῦσι, δι' ὃν συντόμως 43 οὕτως ἂν διαπονήσειαν, πολὺ τε προεμένους εἰς τὰς ἄλλας τέχνας ὅμως ἐξ ὀλίγου χρόνου θέοντας παρελ- λυθῆναι ταῖς ἀκριβεαῖς, σημείον μοι δοκεῖ τῆς περὶ 20 τὴν φιλοσοφίαν εἶναι ῥαστώνης. ἔτι δὲ τὸ πάντας φιλοχωρεῖν ἐπ' αὐτῇ καὶ βούλεσθαι σχολάζειν ἀφε- μένους τῶν ἄλλων ἀπάντων, οὐ μικρὸν τεκμήριον ὅτι μεθ' ἡδονῆς ἢ προσεδρεῖα γίγνεται· πονεῖν γὰρ οὐδεὶς 25 ἐθέλει πολλὸν χρόνον. πρὸς δὲ τούτοις ἢ χρῆσις πλεῖ- 25 στον διαφέρει πάντων· οὐδὲ γὰρ δεόνται πρὸς τὴν ἐργασίαν ὀργάνων οὐδὲ τόπων, ἀλλ' ὅπῃ τις ἂν θῇ

9 ἀξιοῦν ταῖς αὐτοῦ (sic) correxit manus recens marg. Lau- rent. 86, 29: ἀξιοῦντες αὐτοῦ (ὅ fort. ex ὅ) || 15 πέπεισμαι lib. III || 16 φιλοσόφοις liber III || 17 εἰς om. liber III || 21 ἐπ' delet Rose || 23 προσεδρεῖα (non aliter)] προσεδρεῖα ex apogr. Rose: liber III προσεδρεῖα f. 109^b (= Villosis. p. 218, 21) et προσεδρεῖαν f. 106^b (= Villosis. p. 214, 14) || 25 οὐδὲν γὰρ liber III.

τῆς οἰκουμένης τὴν διάνοιαν, ὁμοίως πανταχόθεν ὥσπερ παρούσης ἄπτεται τῆς ἀληθείας. οὐκοῦν ἀποδεδεικται καὶ ὅτι δυνατόν καὶ διότι μέγιστον τῶν ἀγαθῶν καὶ κτήσασθαι ῥάδιον ἢ φιλοσοφία, ὥστε πάντων ἕνεκα προθύμως αὐτῆς ἀντιλαμβάνεσθαι ἔξιον.

5

- VII. Ἴδοι δ' ἂν τις τὸ αὐτὸ γνωριμώτερον ἀπὸ τούτων. τὸ φρονεῖν καὶ τὸ γινώσκειν ἐστὶν αἰρετὸν καθ' αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις (οὐδὲ γὰρ ζῆν δυνατόν ὡς ἀνθρώποις ἔνευ τούτων), χρήσιμόν τε εἰς τὸν βίον ὑπάρχει.
- Α. οὐδὲν γὰρ ἡμῖν ἀγαθὸν παραγίνεται, ὃ τι μὴ λογισα- 10 μένοις καὶ κατὰ φρόνησιν ἐνεργήσασιν τελειοῦται. καὶ μὴν εἴτε τὸ ζῆν εὐδαιμόνως ἐν τῷ χαίρειν ἐστὶν εἴτε ἐν τῷ τὴν ἀρετὴν ἔχειν εἴτε ἐν τῇ φρονήσει, κατὰ ταῦτα πάντα φιλοσοφητέον· ταῦτα γὰρ μάλιστα καὶ εἰλικρινῶς διὰ τοῦ φιλοσοφεῖν ἡμῖν παραγίνεται. ἔτι τοίνυν τὸ 15 μὲν ἐστὶ ψυχῇ τῶν ἐν ἡμῖν τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸ μὲν ἄρχει τὸ δὲ ἄρχεται, καὶ τὸ μὲν χρῆται τὸ δ' ὑπόκειται ὡς ὄργανον. αἰεὶ τοίνυν πρὸς τὸ ἄρχον καὶ τὸ χρώμενον συντάττεται ἢ τοῦ ἀρχομένου καὶ τοῦ ὀργάνου χρεία. τῆς δὲ ψυχῆς τὸ μὲν λόγος ἐστὶν ὅπερ κατὰ 20
- Κ. φύσιν ἄρχει καὶ κρίνει περὶ ἡμῶν, τὸ δ' ἔπειταί τε καὶ πέφυκεν ἄρχεσθαι. πᾶν δὲ εὖ διάκειται κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν· τὸ γὰρ τετυχηκέναι ταύτης ἀγαθὸν ἐστὶ. καὶ μὴν ὅταν γε ἔχη τὰ μάλιστα καὶ κυριώτατα καὶ τιμιώτατα τὴν ἀρετὴν, τότε εὖ διάκειται· τοῦ 25 βελτίονος ἄρα φύσει βελτίων ἐστὶν ἢ κατὰ φύσιν ἀρετή. βέλτιον δὲ τὸ κατὰ φύσιν ἀρχικώτερον καὶ
- Α. μᾶλλον ἡγεμονικόν, ὡς ἄνθρωπος πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα· οὐκοῦν ψυχῇ μὲν σώματος βέλτιον (ἀρχικώτερον γὰρ), ψυχῆς δὲ τὸ λόγον ἔχον καὶ διάνοιαν· ἐστὶ γὰρ τοι- 30 οῦτον ὃ κελεύει καὶ κωλύει, καὶ δεῖν ἢ μὴ δεῖν φησὶ

πράττειν. ἥτις ποτὲ οὖν ἐστὶν ἀρετὴ τούτου τοῦ
 μέρους, ἀναγκαῖον εἶναι πάντων αἰρετωτάτην ἀπλῶς
 τε πᾶσι καὶ ἡμῖν· καὶ γὰρ ἂν τοῦτο, οἶμαι, θείῃ τις,
 ὥς ἦτοι μόνον ἢ μάλιστα ἡμεῖς ἐσμεν τὸ μόριον τοῦτο.
 5 ἔτι τοίνυν ὅταν δὲ πέφυκεν ἔργον ἐκάστου μὴ κατὰ
 συμβεβηκὸς ἀλλὰ καθ' αὐτὸ λεγόμενον κάλλιστα ἀπο-
 τελεῇ, τότε καὶ τοῦτο ἀγαθὸν εἶναι λεκτέον, ταύτην τε ¹¹
 ἀρετὴν θετέον κυριωτάτην, καθ' ἣν ἕκαστον αὐτὸ
 τοῦτο πέφυκεν ἀπεργάζεσθαι. τοῦ μὲν οὖν συνθέτου
 10 καὶ μεριστοῦ πλείους καὶ διάφοροί εἰσιν ἐνέργειαι,
 τοῦ δὲ τὴν φύσιν ἀπλοῦ καὶ μὴ πρὸς τι τὴν οὐσίαν
 ἔχοντος μίαν ἀναγκαῖον εἶναι τὴν καθ' αὐτὸ κυρίως
 ἀρετὴν. εἰ μὲν οὖν ἀπλοῦν τι ζῷόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος
 καὶ κατὰ λόγον καὶ νοῦν τέτακται αὐτοῦ ἡ οὐσία, οὐκ
 15 ἄλλο ἐστὶν αὐτοῦ ἔργον ἢ μόνη ἡ ἀκριβεστάτη ἀλή-
 θεια καὶ τὸ περὶ τῶν ὄντων ἀληθεύειν· εἰ δ' ἐστὶν
 ἐκ πλειόνων δυνάμεων συμπεφυκός, δῆλόν ἐστιν ὡς
 ἀφ' οὗ πλείω πέφυκεν ἀποτελεῖσθαι, ἀεὶ τούτων τὸ
 βέλτιστον ἔργον ἐστίν, οἷον ἰατρικοῦ ὑγεία καὶ κυβερ ⁴⁶
 20 νήτου σωτηρία. βέλτιον δὲ οὐδὲν ἔχομεν λέγειν ἔργον
 τῆς διανοίας ἢ τοῦ διανοομένου τῆς ψυχῆς ἡμῶν
 ἀληθείας. ἀλήθεια ἄρα τὸ κυριώτατον ἔργον ἐστὶ τοῦ
 μορίου τούτου τῆς ψυχῆς. τοῦτο δὲ ὁρᾷ κατ' ἐπι- ¹²
 στήμην ἀπλῶς, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν μᾶλλον ἐπιστήμην,
 25 ταύτῃ δ' ἐστὶ θεωρία τὸ κυριώτατον τέλος. ὅταν γὰρ
 δυοῖν ὄντων θάτερον διὰ θάτερον αἰρετὸν ἦ, βέλτιόν
 ἐστὶ τοῦτο καὶ μᾶλλον αἰρετὸν δι' ὅπερ αἰρετόν ἐστι
 καὶ θάτερον, οἷον ἡδονὴ μὲν τῶν ἡδέων, ὑγεία δὲ
 τῶν ὑγιεινῶν· ταῦτα γὰρ ποιητικὰ λέγεται τούτων.

6 καθ' αὐτὸ scripsit K: κατ' αὐτὸ || 17 συμπεφυκός ex
 apogr. Cizensi K || 23 τούτου scripsit K: τοῦ.

οὐκοῦν τῆς φρονήσεως, ἣν φάμεν δύναιμι εἶναι τοῦ κυριωτάτου τῶν ἐν ἡμῖν, οὐκ ἔστιν αἰρετώτερον οὐδέν, ὥς ἔξιν πρὸς ἔξιν κρίνεσθαι· τὸ γὰρ γνωστικὸν μέρος καὶ χωρὶς καὶ συγκείμενον βέλτιόν ἐστι πάσης τῆς ψυχῆς, τούτου δὲ ἐπιστήμη ἀρετή. οὐκ ἄρα ἐστὶν ἔργον αὐτῆς οὐδεμία τῶν κατὰ μέρος λεγομένων ἀρετῶν· πασῶν γὰρ ἐστὶ βελτίων, τὸ δὲ ποιούμενον τέλος ἀεὶ κρεῖττόν ἐστι τῆς ποιούσης ἐπιστήμης· οὐδὲ μὴν 5

Κ. ἅπαντα τῆς ψυχῆς ἀρετὴ οὕτως ἔργον οὐδ' ἡ εὐδαι-
 Α. μονία. εἰ γὰρ ἔσται ποιητικὴ, ἑτέρα ἑτέρων ἔσται, 10
 ὥσπερ οἰκοδομικὴ οἰκίας, ἣτις οὐκ ἔστι μέρος τῆς οἰκίας, ἢ μέντοι φρόνησις μόριον τῆς ἀρετῆς ἐστὶ καὶ τῆς εὐδαιμονίας· ἢ γὰρ ἐκ ταύτης ἢ ταύτην φάμεν εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν. οὐκοῦν καὶ κατὰ τὸν λόγον τούτου ἀδύνατον εἶναι τὴν ἐπιστήμην ποιητικὴν· βέλ- 15
 τιον γὰρ δεῖ τὸ τέλος εἶναι τοῦ γιγνομένου, οὐδὲν δὲ βέλτιον εἶναι φρονήσεως, πλὴν εἴ τι τῶν εἰρημένων, τούτων δὲ οὐδὲν ἕτερον αὐτῆς ἐστὶν ἔργον. θεωρη-
 τικὴν τινα ἄρα φατέον εἶναι ταύτην τὴν ἐπιστήμην, ἐπεὶπερ ἀδύνατον ποίησιν εἶναι τὸ τέλος. τὸ φρονεῖν 20
 ἄρα καὶ τὸ θεωρεῖν ἔργον τῆς ἀρετῆς ἐστὶ καὶ τοῦτο πάντων ἐστὶν αἰρετώτατον τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ οἶμαι καὶ τὸ τοῖς ὅμμασιν ὁρᾶν, ὃ καὶ ἔλοιτό τις ἂν ἔχειν, εἰ καὶ μὴ τι μέλλοι γίγνεσθαι δι' αὐτὸ παρ' αὐτὴν τὴν ὄψιν ἕτερον. ἔτι εἰ τὸ ὁρᾶν ἀγαπῶμεν δι' 25
 ἑαυτό, ἱκανῶς μαρτυρεῖ τοῦτο ὅτι πάντες τὸ φρονεῖν καὶ τὸ γιγνώσκειν ἐσχάτως ἀγαπῶσιν. ἔτι εἰ τις
 ΙΚ. ἀγαπᾷ τὸδε τι διὰ τὸ συμβεβηκέναι ἕτερον αὐτῷ τι, δῆλον ὅτι μᾶλλον οὗτος βουλήσεται ᾧ μᾶλλον ὑπάρχει

τοῦτο· οἷον εἰ τυγχάνει τις αἰρούμενος τὸ περιπατεῖν
 ὅτι ὑγιεινόν, εἴη δὲ μᾶλλον αὐτῷ ὑγιεινὸν τὸ τρο-
 χάζειν καὶ δυνατὸν παραγενέσθαι, μᾶλλον αἰρήσεται
 τοῦτο κἂν ἔλοιτο γνούς θᾶττον. εἰ τοίνυν ἐστὶν
 5 ἀληθῆς δόξα φρονήσει ὁμοιον, εἴπερ αἰρετὸν τὸ δοξά- 48.
 ζειν ἀληθῶς ταύτην καὶ κατὰ τοσοῦτον καθόσον ὁμοιον
 τῇ φρονήσει διὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰ μᾶλλον τοῦτο τῷ
 φρονεῖν ὑπάρχει, μᾶλλον αἰρετὸν τὸ φρονεῖν ἐσται
 τοῦ δοξάζειν ἀληθῶς. ἀλλὰ μὴν τό γε ζῆν τῷ αἰσθά-
 10 νεσθαι διακρίνεται τοῦ μὴ ζῆν, καὶ ταύτης παρουσίᾳ
 καὶ δυνάμει τὸ ζῆν διώρισται, καὶ ταύτης ἐξαιρου-
 μένης οὐκ ἐστὶν ἄξιον ζῆν ὥσπερ ἀναιρουμένου τοῦ
 ζῆν αὐτοῦ διὰ τὴν αἰσθησιν. τῆς δὲ αἰσθήσεως ἡ τῆς
 ὕψεως διαφέρει δύναμις τῷ σαφεστάτῃ εἶναι, καὶ διὰ
 15 τοῦτο καὶ μάλιστα αἰρούμεθα αὐτήν· αἰσθησις δὲ
 πᾶσα δύναμις ἐστὶ γνωριστική διὰ σώματος, ὥσπερ ἡ 124
 ἀκοή τοῦ ψόφου αἰσθάνεται διὰ τῶν ὤτων. οὐκοῦν
 εἰ τὸ ζῆν μὲν ἐστὶν αἰρετὸν διὰ τὴν αἰσθησιν ἢ δ'
 αἰσθησις γνωσίς τις, καὶ διὰ τὸ γνωρίζειν αὐτῇ δύ-
 20 νασθαι τὴν ψυχὴν αἰρούμεθα, πάλαι δὲ εἵπομεν ὅτι-
 περ δυοῖν ἄει μᾶλλον αἰρετὸν ᾧ μᾶλλον ὑπάρχει
 ταῦτόν, τῶν μὲν αἰσθήσεων τὴν ὕψιν ἀνάγκη μάλιστα
 αἰρετὴν εἶναι καὶ τιμίαν, ταύτης δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 ἀπασῶν αἰρετωτέρα καὶ τοῦ ζῆν ἐστὶν ἡ φρόνησις κυ-
 25 ριωτέρα τῆς ἀληθείας· ὥστε πάντες ἄνθρωποι τὸ
 φρονεῖν μάλιστα διώκουσι. τὸ γὰρ ζῆν ἀγαπῶντες τὸ
 φρονεῖν καὶ τὸ γνωρίζειν ἀγαπῶσι· δι' οὐδὲν γὰρ 49
 ἕτερον αὐτὸ τιμῶσιν ἢ διὰ τὴν αἰσθησιν καὶ μάλιστα

6 'immo ταύτη' Vitelli || 10 ταύτης] 'quasi pro τῷ αἰσθά-
 νεσθαι scriptum fuerit (v. 9) τῇ αἰσθήσει' K || 20 πάλαι scil.
 P. 43, 29 || ὅτιπερ marg.: ὥσπερ in textu.

διὰ τὴν ὕψιν· ταύτην γὰρ τὴν δύναμιν ὑπερβαλλόντως φαίνονται φιλοῦντες· αὕτη γὰρ πρὸς τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὥσπερ ἐπιστήμη τις ἀτεχνῶς ἐστίν.

- VIII. Οὐ χεῖρον δ' ἐτι καὶ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐν-
νοιῶν ὑπομῆσαι τὸ προκείμενον, ἀπὸ τῶν ἐναργῶς 5
πᾶσι φαινομένων. παντὶ δὴ οὖν τοῦτο γε πρόδηλον, ὥς
οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο ζῆν ἔχων τὴν μεγίστην ἀπ' ἀνθρώπων
K. οὐσίαν καὶ δύναμιν, ἐξεστηκῶς μέντοι τοῦ φρονεῖν καὶ
μαινόμενος, οὐδ' εἰ μέλλοι τὰς νεανικωτάτας ἡδονὰς
† ζῶειν χαίρων, ὥσπερ ἐνιοι τῶν παραφρονοῦντων δι- 10
άγουσιν. οὐκοῦν ἀφροσύνην, ὥς ἔοικε, μάλιστα πάντες
φεύγουσιν. ἐναντίον δὲ φρόνησις ἀφροσύνη, τῶν δ'
ἐναντίων ἑκάτερον τὸ μὲν φευκτόν ἐστι τὸ δὲ αἰρετόν.
A. ὥσπερ οὖν τὸ κάμνειν φευκτόν, οὕτως αἰρετόν ἡμῖν τὸ
ὕγιαίνειν. φρόνησις οὖν, ὥς ἔοικε, καὶ κατὰ τοῦτον 15
τὸν λόγον φαίνεται τὸ πάντων αἰρετώτατον οὐ δι'
ἑτερόν τι τῶν συμβαινόντων, ὥς μαρτυροῦσιν αἱ
κοιναὶ ἐννοιαί. εἰ γὰρ καὶ πάντα τις ἔχει, διεφθα-
ρμένος δὲ εἴη καὶ νοσῶν τῷ φρονοῦντι, οὐχ αἰρετὸς ὁ
βίος· οὐδὲν γὰρ ὕφελος οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. 20
ᾧστε πάντες καθόσον αἰσθάνονται τοῦ φρονεῖν καὶ
γεύεσθαι δύνανται τούτου τοῦ πράγματος, οὐδὲν
οἴονται τᾶλλα εἶναι, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὕτ'
ἂν μεθύων οὔτε παιδίον οὐδ' ἂν εἰς ἡμῶν ὑπομείνειεν
εἶναι διὰ τέλους τὸν βίον. διὰ δὴ τοῦτο καὶ τὸ καθ- 25

6. p. 47, 4 Arist. fr. 55 R. (p. 65, 4—66, 20).

1 ὑπερβαλλόντως hic et p. 46, 13 || 5 <καὶ> ἀπὸ conl. A ||
7 ἀπ' om. apogr. Cizense: κατ' ἀνθρώπων Vitelli || 10 ζῶειν
corruptum: διώκειν? Diels: διαίγειν? Vitelli || 21 τοῦ φρονεῖν
post τοῦ πράγματος collocavit Rose, nescio qua ratione motus ||
25 τὸν βίον deleri vult Scaliger.

εὐδαιν ἥδιστον μὲν οὐχ αἰρετὸν δέ, κὰν ὑποθώμεθα
 πάσας τῷ καθεύδοντι παρούσας τὰς ἡδονάς, διότι τὰ
 μὲν καθ' ὕπνον φαντάσματα ψευδῆ, τὰ δ' ἐργηγορόσιν ¹³⁰
 ἀληθῆ. διαφέρει γὰρ οὐδενὶ τῶν ἄλλων τὸ καθεύδειν
 5 καὶ τὸ ἐργηγορέναι πλὴν τῷ τὴν ψυχὴν τότε μὲν πολ-
 λάκις ἀληθεύειν, καθεύδοντος δὲ αἰὲ διεψεῦσθαι· τὸ
 γὰρ τῶν ἐνυπνίων εἰδωλὸν ἐστὶ καὶ ψεῦδος ἔπαν.

Καὶ τὸ φεύγειν δὲ τὸν θάνατον τοὺς πολλοὺς
 δαίκνυσι τὴν φιλομάθειαν τῆς ψυχῆς. φεύγει γὰρ ἂ
 10 μὴ γιγνώσκει, τὸ σκοτῶδες καὶ τὸ μὴ δῆλον, φύσει ^{51.}
 δὲ διώκει τὸ φανερόν καὶ τὸ γνωστὸν. διὸ καὶ μάλιστα
 τοὺς αἰτίους ἡμῖν τοῦ τὸν ἥλιον ἰδεῖν καὶ τὸ φῶς,
 αὐτοὺς φάμεν δεῖν τιμᾶν ὑπερβαλλόντως καὶ σέβεσθαι
 πατέρα καὶ μητέρα ὡς μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους· αἰτιοὶ
 15 δὲ εἰσιν, ὡς ἔοικε, τοῦ φρονῆσαι τι καὶ ἰδεῖν. διὰ τὸ
 αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ χαίρομεν τοῖς συνήθεσι καὶ πράγ-
 μασι καὶ ἀνθρώποις, καὶ φίλους τούτους καλοῦμεν
 τοὺς γνωρίμους. δηλοῖ οὖν ταῦτα σαφῶς ὅτι τὸ
 γνωστὸν καὶ <τὸ> φανερόν καὶ τὸ δῆλον ἀγαπητόν
 20 ἐστίν· εἰ δὲ τὸ γνωστὸν καὶ τὸ σαφές, δῆλον ὅτι καὶ
 τὸ γιγνώσκειν ἀναγκαῖον καὶ τὸ φρονεῖν ὁμοίως.

Πρὸς δὴ τούτοις, ὥσπερ ἐπὶ τῆς οὐσίας οὐχ ἡ ¹³²
 αὐτὴ κτῆσις ἕνεκα τοῦ ζῆν καὶ τοῦ ζῆν εὐδαιμόνως
 τοῖς ἀνθρώποις, οὕτως καὶ ἐπὶ φρονήσεως οὐ τῆς
 25 αὐτῆς οἶμαι δεόμεθα πρὸς τε τὸ ζῆν μόνον καὶ πρὸς
 τὸ ζῆν καλῶς. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς πολλῇ συγγνώμῃ
 τοῦτο πράττειν (εὐχονται μὲν γὰρ εὐδαιμονεῖν, ἀγα-
 πῶσι δὲ κὰν μόνον δύνωνται ζῆν), ὅστις δὲ οἶεται μὴ

19. 20 καὶ φανερόν — εἰ δὲ τὸ γνωστὸν om. marg. adscr. ||

19 prius τό add. Rose || 24 ἐπὶ Vitelli: περὶ (ἐκ).

Α. πάντα τρόπον ὑπομένειν αὐτὸ δεῖν, καταγέλαστον ἤδη τὸ μὴ πάντα πόνον ὑπομένειν καὶ πᾶσαν σπουδὴν σπουδάζειν ὅπως κτήσεται ταύτην τὴν φρόνησιν ἣτις γινώσκεται τὴν ἀλήθειαν.

Γνοίῃ δ' ἂν τις τὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τούτων, εἰς θεωρήσειεν ὑπ' αὐγὰς τὸν ἀνθρώπειον βίον. εὐρήσει γὰρ τὰ δοκοῦντα εἶναι μεγάλα τοῖς ἀνθρώποις πάντα ὄντα σκιαγραφίαν. ὅθεν καὶ λέγεται καλῶς τὸ μηδὲν εἶναι τὸν ἀνθρώπον καὶ τὸ μηδὲν εἶναι βέβαιον τῶν ἀνθρωπίνων. ἰσχύς τε γὰρ καὶ μέγεθος καὶ κάλλος ¹⁰ γέλως ἐστὶ καὶ οὐδενὸς ἄξια, κάλλος τε παρὰ τὸ μηδὲν ¹Κ. ὄρᾶν ἀκριβὲς δοκεῖ εἶναι τοιοῦτον. εἰ γὰρ τις ἐδύνατο βλέπειν ὅξυ καθάπερ τὸν Λυγκέα φασίν, ὃς διὰ τῶν τοίχων ἑώρα καὶ τῶν δένδρων, πότ' ἂν ἐδοξεν εἶναι τινα τὴν ὄψιν ἀνεκτόν, ὄρῶν ἐξ οἶων συνέστηκε κακῶν; ¹⁵ τιμαὶ δὲ καὶ δόξαι τὰ ζηλούμενα μᾶλλον τῶν λοιπῶν ἀδιηγήτου γέμει φλυαρίας· τῷ γὰρ καθορῶντι τῶν αἰδίων τι ἡλίθιον περὶ ταῦτα σπουδάζειν. τί δ' ἐστὶ μακρὸν ἢ τί πολυχρόνιον τῶν ἀνθρωπίνων; ἀλλὰ διὰ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν, οἶμαι, καὶ βίου βραχύτητα καὶ ²⁰ τοῦτο φαίνεται πολὺ. τίς ἂν οὖν εἰς ταῦτα βλέπων ³Α. οἰοίτο εὐδαίμων εἶναι καὶ μακάριος, οἷ' πρῶτον εὐθύς φύσει συνέσταμεν, καθάπερ φασὶν οἱ τὰς τελετὰς λέγοντες, ὥσπερ ἂν ἐπὶ τιμωρίᾳ πάντες; τοῦτο γὰρ θείως οἱ ἀρχαιοτέροις λέγουσι τὸ φάναι διδόναι τὴν ²⁵

5. p. 48, 21 Arist. fr. 59. 60. 61 R. (p. 70, 1—72, 22 || 8 cf. Soph. Aj. 125 sq. || 9 cf. Diphil. inc. fab. fr. 27^a (IV 424 Mein.) || 23 οἱ τὰς τελ. κτλ.] cf. Lobeck Aglaoph. p. 796 itemque p. 89 sqq.

2 πόνον πονεῖν em. Rose || 11 τε] γε Rose || 13 λυγγέα || 14 πότ'] πῶς sc. K || 15 ἀνεκτόν ὄρᾶν Rose || 19 τί supersect. || 21 πολὺ. τίς ἂν Vulcanius: πολὺ τι. ἔαν || 22 οἷ' ex Ciz. Rose: αἷ: οἷς Δ.

ψυχὴν τιμωρίαν καὶ ζῆν ἡμᾶς ἐπὶ κολάσει μεγάλων ¹³⁶
 τιμῶν ἀμαρτημάτων. πάνν γὰρ ἡ σύξενξις τοιούτω
 τιλῇ ἔοικε πρὸς τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς. ὥσπερ γὰρ τοὺς
 ἐν τῇ *Τυρρηνίᾳ* φασὶ βασανίζεῖν πολλάκις τοὺς ἀλι-
 5 σκομένους προσδεσμεύοντας κατ' ἀντικρὺ τοῖς ζῶσι
 νεκροὺς ἀντιπροσώπους ἕκαστον πρὸς ἕκαστον μέρος
 προσαρμόττοντας, οὕτως ἔοικεν ἡ ψυχὴ διατετάσθαι
 καὶ προσκεκολλησθαι πᾶσι τοῖς αἰσθητικοῖς τοῦ σώ-
 ματος μέλεσιν. οὐδὲν οὖν θεῖον ἢ μακάριον ὑπάρχει
 10 τοῖς ἀνθρώποις, πλὴν ἐκεῖνό γε μόνον ἄξιον σπουδῆς,
 ὅσον ἐστὶν ἐν ἡμῖν νοῦ καὶ φρονήσεως· τοῦτο γὰρ
 μόνον ἔοικεν εἶναι τῶν ἡμετέρων ἀδάνατον καὶ μόνον
 θεῖον. καὶ παρὰ τὸ τῆς τοιαύτης δυνάμεως δύνασθαι
 κοινωνεῖν, καίπερ ὧν ὁ βίος ἄθλιος φύσει καὶ χαλεπός,
 15 ὅμως οὕτως ᾠκονόμῃται χαριέντως, ὥστε δοκεῖν πρὸς
 τὰ ἄλλα θεὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον. 'ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ¹³⁸
 ὁ θεός', εἶτε 'Ερμότιμος· εἶτε 'Ἀναξαγόρας εἶπε τοῦτο, ⁵⁴
 καὶ ὅτι 'ὁ θνητὸς αἰὼν μέρος ἔχει θεοῦ τινος'. ἡ
 φιλοσοφητέον οὖν ἢ χαίρειν εἰποῦσι τῷ ζῆν ἀπιτέον
 20 ἐντεῦθεν, ὥς τὰ ἄλλα γε πάντα φλυαρία τις ἔοικεν
 εἶναι πολλὴ καὶ λήρος.

Οὕτως ἔν τις τὰς ἀπὸ τῶν <κοινωνῶν> ἐννοιῶν
 ἐφόδους συγκεφαλαιώσασαιτο δεόντως εἰς προτροπὴν τοῦ
 δεῖν φιλοσοφεῖν θεωρητικῶς καὶ ζῆν ὅτι μάλιστα τὸν
 25 κατ' ἐπιστήμην καὶ τὸν τοῦ νοῦ βίον.

7 ἔοικεν ἡ ψυχὴ διατετάσθαι κτλ.] cf. Themist. ap. Stob.
 Flor. CXX 28 (IV p. 108, 25 sqq. Mein.) || 16 sqq. cf. Nauck ad
 Eurip. fr. 1007: ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἐστὶν ἐν ἐκαστῷ θεός || 18 sqq.
 cf. infra p. 60, 7 sqq.

4 *Τυρρηνία* A: *τυραννία* || 5 πρὸς ἀντικρὺ Rose, nescio
unde || 7 διαδεδέσθαι et 16 ἄλογα Vitelli || 22 κοινωνῶν addidit K.

IX. Ἄνωθεν δὲ ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ τῆς φύσεως
 βουλήματος ἐπὶ τὴν αὐτὴν προτροπὴν προχωροῦμεν
 οὕτως. τῶν γινομένων τὰ μὲν ἀπὸ τινος διανοίας καὶ
 τέχνης γίνεται, οἷον οἰκία καὶ πλοῖον (ἀμφοτέρων γὰρ
 τούτων αἰτία τέχνη τίς ἐστὶ καὶ διάνοια), τὰ δὲ διὰ 5
 τέχνης μὲν οὐδεμιᾶς, ἀλλὰ διὰ φύσιν· ζῶων γὰρ καὶ
 φυτῶν αἰτία φύσις, καὶ κατὰ φύσιν γίνεται πάντα τὰ
 τοιαῦτα. ἀλλὰ μὴν καὶ διὰ τύχην ἔνια γίνεται τῶν
 Κ. πραγμάτων· ὅσα γὰρ μήτε διὰ τέχνην μήτε διὰ φύσιν
 μήτ' ἐξ ἀνάγκης γίνεται, τὰ πολλὰ τούτων διὰ τύχην 10
 γίνεσθαι φαμεν. τῶν μὲν οὖν ἀπὸ τύχης γιγνομένων
 Α. οὐδὲν ἔνεκά του γίνεται, οὐδ' ἔστι τι τέλος αὐτοῖς·
 τοῖς δὲ ἀπὸ τέχνης γιγνομένοις ἔνεστι καὶ τὸ τέλος
 καὶ τὸ οὗ ἔνεκα (ἂελ γὰρ ὁ τὴν τέχνην ἔχων ἀπο-
 δώσει σοι λόγον δι' ὃν ἔγραψε καὶ οὗ ἔνεκα), καὶ 15
 τοῦτο [ὅτι] βέλτιόν ἐστιν ἢ τὸ διὰ τοῦτο γιγνόμενον.
 λέγω δ' ὅσων καθ' αὐτὴν ἢ τέχνη πέφυκεν αἰτία καὶ
 μὴ κατὰ συμβεβηκός· ὑγείας μὲν γὰρ ἰατρικὴν μᾶλλον
 ἢ νόσου κυρίως ἂν θείημεν, οἰκοδομικὴν δὲ οἰκίας,
 ἀλλ' οὐ τοῦ καταβάλλειν. πᾶν ἄρα ἔνεκά του γίνεται 20
 τὸ κατὰ τέχνην, καὶ τοῦτο τέλος αὐτῆς τὸ βέλτιστον,
 τὸ μέντοι διὰ τύχην οὐ γίνεται ἔνεκά του· συμβαίη
 μὲν γὰρ ἂν καὶ ἀπὸ τύχης τι ἀγαθόν, οὐ μὴν ἀλλὰ
 κατὰ γε τὴν τύχην καὶ καθόσον ἀπὸ τύχης οὐκ ἀγα-
 θόν, ἀόριστον δ' ἂελ τὸ γιγνόμενόν ἐστι κατ' αὐτήν. 25
 ἀλλὰ μὴν τό γε κατὰ φύσιν ἔνεκά του γίνεται, καὶ
 Κ. βελτίονος ἔνεκεν ἂελ συνίσταται ἢ καθάπερ τὸ διὰ
 τέχνης· μιμεῖται γὰρ οὐ τὴν τέχνην ἢ φύσις ἀλλὰ

16 ὅτι deleui || τὸ <οὐ> διὰ scripsit K, qui et conat. τὸ δὲ
 οὐ; at cf. ex gr. p. 43, 15 sq. 51, 16 sqq.

αὐτὴ τὴν φύσιν, καὶ ἔστιν ἐπὶ τῷ βοηθεῖν καὶ τὰ
 παραλειπόμενα τῆς φύσεως ἀναπληροῦν. τὰ μὲν γὰρ
 ἔοικεν αὐτῇ δύνασθαι δι' αὐτῆς ἢ φύσις ἐπιτελεῖν καὶ
 βοηθείας οὐδὲν δεῖσθαι, τὰ δὲ μόλις καὶ παντελῶς
 5 ἄδυναται, οἷον αὐτίκα καὶ περὶ τὰς γενέσεις· ἔνια⁵⁶.
 μὲν δὴπου τῶν σπερμάτων εἰς ὁποῖαν <ἄν> ἐμπέσῃ
 γῆν ἄνευ φυλακῆς γεννηῶσιν, ἔνια δὲ προσδίδται τῆς
 γεωργικῆς τέχνης· παραπλησίως δὲ καὶ τῶν ζώων τὰ
 μὲν δι' αὐτῶν ἄπασαν ἀπολαμβάνει τὴν φύσιν, ἄν-
 10 θρωπος δὲ πολλῶν δεῖται τεχνῶν πρὸς σωτηρίαν κατὰ
 τε τὴν πρώτην γένεσιν καὶ πάλιν κατὰ τὴν ὑστέραν
 τροφήν. εἰ τοίνυν ἡ τέχνη μιμεῖται τὴν φύσιν, ἀπὸ
 ταύτης ἠκολούθηκε καὶ ταῖς τέχναις τὸ τὴν γένεσιν
 ἄπασαν ἔνεκά του γίνεσθαι. τὸ γὰρ ὀρθῶς γιγνώ-
 15 μενον ἄπαν ἔνεκά του γίνεσθαι θείημεν ἄν. οὐκοῦν
 τό γε καλῶς, ὀρθῶς· καὶ τὸ μὲν γιγνώμενον γίγνεται,
 γέρονε δὲ τὸ γεγονὸς τό γε μὴν κατὰ φύσιν ἄπαν
 καλῶς, εἴπερ τὸ παρὰ φύσιν φαῦλον καὶ τῷ κατὰ¹⁴⁴
 φύσιν *** γένεσις ἔνεκά του γίγνεται. καὶ τοῦτο ἴδοι
 20 τις ἂν καὶ ἀφ' ἐκάστου τῶν ἐν ἡμῖν μερῶν· οἷον εἰ
 κατανοοῖς τὸ βλέφαρον, ἴδοις ἂν ὥς οὐ μάτην ἀλλὰ
 βοηθείας χάριν τῶν ὀμμάτων γέρονε, ὅπως ἀνάπυσιν
 τε παρέχῃ καὶ κωλύῃ τὰ προσπίπτοντα πρὸς τὴν ὄψιν.
 οὐκοῦν ταυτόν ἐστιν οὗ τε ἔνεκα γέγονέ τι καὶ οὗ
 25 ἔνεκα δεῖ γεγονέναι· οἷον εἰ πλοῖον ἔνεκα τῆς κατὰ
 θάλατταν κομιδῆς ἔδει γίνεσθαι, διὰ τοῦτο καὶ γέρονε.
 καὶ μὴν τὰ γε ζῶα τῶν φύσει <τε καὶ κατὰ φύσιν>

6 ἂν addidit K || 17 γεγονός· τό || 18 sq. post τῷ κατὰ φύσιν
 lacunam signavit Vitelli explendam <ἐναντίον· ἡ οὖν κατὰ φύ-
 σιν> vel plenius <ἐναντίον· εἰ δὲ καλῶς, ὀρθῶς· εἰ δὲ ὀρθῶς,
 ἔνεκά του· ἄπασα οὖν ἡ κατὰ φύσιν>: ἡ pro τῷ scripserat K ||
 27 τε καὶ κατὰ φύσιν addidit Vitelli.

γεγεννημένων ἐστὶν ἥτοι πάντα τοπαράπαν ἢ τὰ βέλ-
 Α. τιστα καὶ τιμιώτατα· διαφέρει γὰρ οὐδὲν εἰ τις αὐτῶν
 τὰ πολλὰ παρὰ φύσιν οἴεται γεγενῆσθαι διὰ τινα
 φθορὰν καὶ μοχθηρίαν. τιμιώτατον δέ γε τῶν ἐν-
 ταῦθα ζώων ἀνθρωπός ἐστιν, ὥστε δηλὸν ὅτι φύσει 5
 τε καὶ κατὰ φύσιν γέγονε. καὶ τοῦτό ἐστι τῶν ὄντων
 οὗ χάριν ἢ φύσις ἡμᾶς ἐγέννησε καὶ ὁ θεός. τί δὴ
 τοῦτό ἐστι Πυθαγόρας ἐρωτώμενος, 'τὸ θεάσασθαι' εἶπε
 6 K. 'τὸν οὐρανόν', καὶ ἑαυτὸν δὲ θεωρὸν ἐφασκεν εἶναι τῆς
 φύσεως καὶ τούτου ἕνεκα παρεληλυθέναι εἰς τὸν βίον. 10
 καὶ Ἀναξαγόραν δὲ φασιν εἰπεῖν ἐρωτηθέντα τίνος ἂν
 ἕνεκα ἔλοιτο γενέσθαι τις καὶ ζῆν, ἀποκρίνασθαι πρὸς
 τὴν ἐρώτησιν· ὥς 'τοῦ θεάσασθαι [τὰ περὶ] τὸν οὐ-
 ρανὸν καὶ <τὰ> περὶ αὐτὸν ἄστρα τε καὶ σελήνην καὶ
 ἥλιον', ὥς τῶν ἄλλων γε πάντων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων. 15
 εἰ τοίνυν παντὸς ἀεὶ τὸ τέλος ἐστὶ βέλτιον (ἕνεκα
 γὰρ τοῦ τέλους πάντα γίγνεται τὰ γιγνόμενα, τὸ δ'
 οὗ ἕνεκα βέλτιον καὶ βέλτιστον πάντων), τέλος δὲ κατὰ
 φύσιν τοῦτό ἐστιν ὃ κατὰ τὴν γένεσιν πέφυκεν ὕστατον
 ἐπιτελεῖσθαι περαινομένης τῆς γενέσεως συνεχῶς· οὐκ- 20
 οὖν πρῶτον μὲν τὰ κατὰ τὸ σῶμα τῶν ἀνθρώπων
 λαμβάνει τέλος, ὕστερον δὲ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ
 πῶς ἀεὶ τὸ τοῦ βελτίονος τέλος ὕστερόζει τῆς γενέσεως.
 8 A. οὐκοῦν ψυχὴ σώματος ὕστερον, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς
 τελευταίων ἢ ἡφρόνησις· τοῦτο γὰρ ὕστατον ὁρώμεν 25

8 ἐρωτ.] ἐν Φλιοῦντι addunt summaria p. 4, 11; cf. Cic.
 l. c. ad p. 53, 19 || 11 sqq. cf. Eudem. Eth. A 5 p. 1216^a, 11 sqq.
 Sternbach ad Gnom. Vat. 114 (Wiener Studien X 20).

6 sq. καὶ τοῦτο τῶν ὄντων — θεός, τί δὴ malit K: καὶ τί ποτ'
 ἐστὶ τῶν ὄντων — θεός; τί δὴ? Vitelli || 11 'εἰπεῖν redundat' K.
 at cf. Eudem. || 13 τὰ περὶ delevi || 14 τὰ addidi || 20 περαινο-
 μένης scripsi: περαινομένης marg., παραινόμενους in textu.

γιγνόμενον φύσει τοῖς ἀνθρώποις, διὸ καὶ τὸ γῆρας
 ἀντιποιεῖται τούτου μόνου τῶν ἀγαθῶν· φρονησὶς ἄρα
 τις κατὰ φύσιν ἡμῖν ἐστὶ τὸ τέλος καὶ τὸ φρονεῖν
 ἔσχατον οὗ χάριν γεγόναμεν. οὐκοῦν εἰ γεγόναμεν, ¹⁴⁸
⁵ δῆλον ὅτι καὶ ἐσμὲν ἕνεκα τοῦ φρονῆσαι τι καὶ μαθεῖν. •
 καλῶς ἄρα κατὰ γε τοῦτον τὸν λόγον Πυθαγόρας
 εἰρηκεν ὥς ἐπὶ τὸ γινῶναι τε καὶ θεωρῆσαι πᾶς ἄν-
 θρωπος ὑπὸ τοῦ θεοῦ συνέστηκεν. ἀλλὰ τοῦτο τὸ
 γνωστὸν πότερον ὁ κόσμος ἐστὶν ἢ τις ἐτέρα φύσις,
¹⁰ σκεπτέον ἴσως ὕστερον, νῦν δὲ τοσοῦτον ἱκανὸν τὴν
 πρώτην ἡμῖν. εἰ γάρ ἐστι κατὰ φύσιν τέλος ἢ φρο-
 νησις, ἄριστον ἂν εἴη πάντων τὸ φρονεῖν. ὥστε τὰ
 μὲν ἄλλα δεῖ πρᾶττειν ἕνεκα τῶν ἐν αὐτῷ γιγνομένων
 ἀγαθῶν, τούτων δὲ αὐτῶν τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι τῶν
¹⁵ ἐν <τῇ> ψυχῇ, τὴν δὲ ἀρετὴν τῆς φρονησεως· τοῦτο
 γάρ ἐστιν ἀκρότατον. τὸ δὲ ζητεῖν ἀπὸ πάσης ἐπι-
 στήμης ἕτερόν τι γενέσθαι καὶ δεῖν χρησίμην αὐτὴν
 εἶναι, παντάπασιν ἀγνοοῦντός τινός ἐστιν ὅσον διέστηκεν
 ἐξ ἀρχῆς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ ἀναγκαῖα· διαφέρει γὰρ
²⁰ πλεῖστον. τὰ μὲν γὰρ δι' ἕτερον ἀγαπώμενα τῶν ⁵⁹
 πραγμάτων, ὧν ἕνευ ζῆν ἀδύνατον, ἀναγκαῖα καὶ ¹⁵
 συναίτια λεκτέον, ὅσα δὲ δι' αὐτά, κἂν ἀποβαίνει
 μηδὲν ἕτερον, ἀγαθὰ κυρίως· οὐ γὰρ δὴ τόδε μὲν
 αἰρετὸν διὰ τόδε, τόδε δὲ δι' ἄλλο, τοῦτο δὲ εἰς
²⁵ ἅπειρον οἵχεται προῖόν, ἀλλ' ἴσταται πον. γελοῖον οὖν
 ἥδη παντελῶς τὸ ζητεῖν ἀπὸ παντός ὠφέλειαν ἐτέραν
 παρ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ 'τί οὖν ἡμῖν ὕφελος;' καὶ
 'τί χρῆσιμον;' ἐρωτᾷ. ὥς ἀληθῶς γὰρ, ὅπερ λέγομεν,

16. p. 54, 5 Arist. fr. 58 R. (p. 68, 19. 69, 26).

7 τοῖ fort. τῷ || 15 τῇ addidit K || 21 ἀναγκαῖα.

οὐδὲν ἔοικεν ὁ τοιοῦτος εἰδότες καλὸν ἀγαθὸν οὐδὲ τί
 αἰτιον τῷ διαγιγνώσκοντι καὶ συναίτιον. ἴδοι δ' ἂν
 τις ὅτι παντὸς μᾶλλον ἀληθῆ ταῦτα λέγομεν, εἰ τις
 ἡμᾶς οἶον εἰς μακάρων νήσους τῇ διανοίᾳ κομίσσειεν.
 ἐκεῖ γὰρ οὐδενὸς χρεῖα οὐδὲ τῶν ἄλλων τινὸς ὕφελος ⁵
 ἂν γένοιτο, μόνον δὲ καταλείπεται τὸ διανοεῖσθαι καὶ
 θεωρεῖν, ὅνπερ καὶ νῦν ἐλεύθερόν φαμεν βίον εἶναι.
 εἰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, πῶς οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο
 δικαίως ὅστις ἡμῶν ἐξουσίας γενομένης ἐν μακάρων
 οἰκῆσαι νήσοις ἀδύνατος εἴη δι' ἑαυτόν; οὐκοῦν οὐ ¹⁰
 μεμπτὸς ὁ μισθὸς ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης τοῖς ἀνθρώποις,
 οὐδὲ μικρὸν τὸ γιγνόμενον ἀπ' αὐτῆς ἀγαθόν. ὥσπερ
 γὰρ τῆς δικαιοσύνης, ὥς φασιν οἱ σοφοὶ τῶν ποιητῶν,
 ἐν Αἰδον κομιζόμεθα τὰς δωρεάς, οὕτω τῆς φρονήσεως
¹⁵ ἐν μακάρων νήσοις, ὥς ἔοικεν. οὐδὲν οὖν δεινόν, ἂν
 μὴ φαίνεται χρησίμη οὐσα μὴδ' ὠφέλιμος· οὐ γὰρ
¹⁶ ὠφέλιμον ἄλλ' ἀγαθὴν αὐτὴν εἶναί φαμεν, οὐδὲ δι'
 ἕτερον ἀλλὰ δι' ἑαυτὴν αἰρεῖσθαι αὐτὴν προσήκει.
 ὥσπερ γὰρ εἰς Ὀλυμπίαν αὐτῆς ἔνεκα τῆς θέας ἀπο-
 δημοῦμεν, καὶ εἰ μὴδὲν μέλλοι πλεῖον ἀπ' αὐτῆς ²⁰
 ἔσεσθαι (αὐτὴ γὰρ ἡ θεωρία κρείττων πολλῶν ἐστὶ
 χρημάτων), καὶ τὰ Διονύσια δὲ θεωροῦμεν οὐχ ὥς
 ληψόμενοι τι παρὰ τῶν ὑποκριτῶν ἀλλὰ καὶ προσ-
 θέντες, πολλὰς τε ἄλλας θέας ἐλοίμεθα <ἂν> ἀντὶ
 πολλῶν χρημάτων· οὕτω καὶ τὴν θεωρίαν τοῦ παντὸς ²⁵
 προτιμητέον πάντων τῶν δοκούντων εἶναι χρησίμων.

3 sq. cf. Arist. polit. 1 (H). 1334^a, 31 || 19 sqq. cf. Cicer.
 Tusc. 5, 3, 8 sq. Iambl. Vit. Pyth. 58 p. 39, 16 sqq. Nauck.

2 τῷ deleverim || 23 προσδόντες Diels. cf. Nauck ad V. P. 128
 (p. 98, 12 Addend.) || 24 ἂν addidit K, nescio unde.

οὐ γὰρ δῆπον ἐπὶ μὲν ἀνθρώπους μιμουμένους γύναια
καὶ δούλους, τοὺς δὲ μαχομένους καὶ θέοντας, δεῖ
πορεύεσθαι μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἕνεκα τοῦ θεάσασθαι
αὐτούς, τὴν δὲ τῶν ὄντων φύσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν
5 οὐκ οἶεσθαι δεῖν θεωρεῖν ἀμισθί. οὕτω μὲν οὖν ἀπὸ
τοῦ βουλήματος τῆς φύσεως ἐπιόντες προετρέψαμεν ἐπὶ
τὸ φρονεῖν ὥς ἐπὶ ἀγαθόν τε ὑπάρχον καὶ δι' αὐτὸ
τίμιον, κἂν μηδὲν ἀπ' αὐτοῦ χρήσιμον γίγνηται ὥς
πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

- 10 X. Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε καὶ ὠφελείας τὰς μεγίστας 15
ἡμῖν πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον παρέχεται ἡ θεωρητικὴ
φρόνησις, εὐρήσει τις ῥαδίως ἀπὸ τῶν τεχνῶν. ὥσπερ 61
γὰρ τῶν ἱατρῶν ὅσοι κομποὶ καὶ τῶν περὶ τὴν γυ-
μναστικὴν οἱ πλείστοι σχεδὸν ὁμολογοῦσιν ὅτι δεῖ τοὺς
15 μέλλοντας ἀγαθοὺς ἱατροὺς ἔσεσθαι καὶ γυμναστὰς
περὶ φύσεως ἐμπείρους εἶναι, οὕτω καὶ τοὺς ἀγαθοὺς
νομοθέτας ἐμπείρους εἶναι δεῖ τῆς φύσεως, καὶ πολὺ
γε μᾶλλον ἐκείνων. οἱ μὲν γὰρ τῆς τοῦ σώματος
ἀρετῆς εἰσι δημιουργοὶ μόνον, οἱ δὲ περὶ τὰς τῆς
20 ψυχῆς ἀρετὰς ὄντες καὶ περὶ πόλεως εὐδαιμονίας καὶ
κακοδαιμονίας διδάξειν προσποιούμενοι πολὺν δὴ μᾶλλον
προσδέονται φιλοσοφίας. καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις
τέχναις ταῖς δημιουργικαῖς ἀπὸ τῆς φύσεως εὐρηται
τὰ βέλτιστα τῶν ὀργάνων, οἷον ἐν τεκτονικῇ στᾶθμη
25 καὶ κανὼν καὶ τόρνος † τὰ μὲν ὕδατι καὶ φωτὶ καὶ ταῖς
αὐγαῖς τῶν ἀκτίνων ληφθέντων, πρὸς ἃ κρίνοντες τὸ
κατὰ τὴν αἰσθησιν ἱκανῶς εὐθὺ καὶ λείον βασανίζο-

1 <τοὺς μὲν> μιμουμ. Rose, at v. Sauppe ad Plat. Protag.
p. 330 A. Vahlen ad Ar. Poet. 1447^b, 14 (p. 91³) || 7 ἀγαθόν τι
scr. K || 21 διδάξειν in marg., ἐπάξειν in textu || 25 τὰ μὲν
τάλλ<α>, ἐν? Vitelli: [τὰ] ἐν Diels || 26 ληφθέντα coniecit veri-
similiter K, scripsit autem ληφθεισών.

- ⁶Κ. μεν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν πολιτικὸν ἔχειν τινὰς ὄρους
δεῖ ἀπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀληθείας, πρὸς
οὓς κρινεῖ τί δίκαιον καὶ τί καλόν καὶ τί συμφέρον.
ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ τῶν ὁργάνων ταῦτα διαφέρει πάντων,
οὕτω καὶ νόμος κάλλιστος ὁ μάλιστα κατὰ φύσιν ⁵
- ¹²Α. κείμενος. τοῦτο δ' οὐχ οἶόν τε μὴ φιλοσοφῆσαντα
δύνασθαι ποιεῖν μηδὲ γνωρίσαντα τὴν ἀλήθειαν. καὶ
τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν τά τε ὄργανα καὶ τοὺς λογι-
σμοὺς τοὺς ἀκριβεστάτους οὐκ ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων
λαβόντες σχεδὸν ἴσασιν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν δευτέρων καὶ ¹⁰
τρίτων καὶ πολλοστῶν, τοὺς τε λόγους ἐξ ἐμπειρίας
λαμβάνουσι· τῷ δὲ φιλοσόφῳ μόνῳ τῶν ἄλλων ἀπ'
αὐτῶν τῶν ἀκριβῶν ἡ μίμησις ἐστίν· αὐτῶν γὰρ ἐστὶ
θεατῆς, ἀλλ' οὐ μιμημάτων. ὥσπερ οὖν οὐδ' οἰκο-
δόμος ἀγαθὸς ἐστὶν οὗτος ὅστις κανόνι μὲν μὴ χρῆται ¹⁵
μηδὲ τῶν ἄλλων μηδενὶ τῶν τοιούτων ὁργάνων, ἐτέροις
δὲ οἰκοδομήμασι παραβάλλων, ὁμοίως ἴσως κἂν εἴ τις
¹Κ. ἡ νόμος τίθεται πόλεσιν ἢ πράττει πράξεις ἀποβλέπων
καὶ μιμούμενος πρὸς ἐτέρας πράξεις ἢ πολιτείας ἀν-
θρωπίνης Λακεδαιμονίων ἢ Κρητῶν ἢ τινων ἄλλων ²⁰
τοιούτων, οὐκ ἀγαθὸς νομοθέτης οὐδὲ σπουδαῖος· οὐ
γὰρ ἐνδέχεται μὴ καλοῦ μίμημα καλὸν εἶναι, μηδὲ
θεῖον καὶ βεβαίον τὴν φύσιν ἀθάνατον καὶ βέβαιον,
ἀλλὰ μόνον ὅτι μόνου τῶν δημιουργῶν τοῦ φιλοσόφου
καὶ νόμοι βέβαιοι καὶ πράξεις εἰσὶν ὀρθαὶ καὶ καλαί. ²⁵
- ¹Α. μόνος γὰρ πρὸς τὴν φύσιν βλέπων ζῇ καὶ πρὸς τὸ
θεῖον, καὶ καθάπερ ἂν εἰ κυβερνήτης τις ἀγαθὸς εἴξ

8 sqq. cf. Archyt. ap. Stob. Ecl. I 48, 6 (p. 316, 9 sqq. Wachsm.).

18 πράττει scripsi: πράττη. ex contrario τίθηται (ἴμμο τι-
θῆται) scr. K, cf. Vahlen ad Ar. Post. p. 1447^a, 25 (p. 88^a sq.) ||
19 καὶ μιμούμενος delet Vitelli || 24 μόνον] δῆλον Vitelli.

αἰδίων καὶ μονίμων ἀναψάμενος τοῦ βίου τὰς ἀρχὰς
 ὁρμεῖ καὶ ζῇ καθ' ἑαυτόν. ἔστι μὲν οὖν θεωρητικὴ ἡδε
 ἢ ἐπιστήμη, παρέχει δ' ἡμῖν τὸ δημιουργεῖν κατ' αὐτὴν
 ἅπαντα. ὥσπερ γὰρ ἡ ὄψις ποιητικὴ μὲν καὶ δημιουργὸς
 5 οὐδενός ἐστι (μόνον γὰρ αὐτῆς ἔργον ἐστὶ τὸ κρίνειν
 καὶ δηλοῦν ἕκαστον τῶν ὁρατῶν), ἡμῖν δὲ παρέχει τὸ
 πράττειν τι δι' αὐτὴν καὶ βοηθεῖ πρὸς τὰς πράξεις ἡμῖν
 τὰ μέγιστα (σχεδὸν γὰρ ἀκίνητοι παντελῶς ἂν εἴμεν
 στερεοθέντες αὐτῆς), οὕτω δὲ ἄλλον οἶτι καὶ τῆς ἐπιστήμης
 10 θεωρητικῆς οὕσης μυρία πράττομεν κατ' αὐτὴν ὅμως
 ἡμεῖς, καὶ τὰ μὲν λαμβάνομεν τὰ δὲ φεύγομεν τῶν πραγ- 161
 μάτων, καὶ ὅλως πάντα τὰ ἀγαθὰ δι' αὐτὴν κτώμεθα.

XI. Ὅτι τοίνυν τοῖς ἐλομένοις τὸν κατὰ νοῦν βίον
 καὶ τὸ ζῆν ἡδέως μάλιστα ὑπάρχει, δῆλον ἂν γένοιτο ἐν-
 15 τεῦθεν. φαίνεται διττῶς λέγεσθαι τὸ ζῆν, τὸ μὲν κατὰ
 δύναμιν τὸ δὲ κατ' ἐνέργειαν· ὁρῶντα γὰρ εἶναι φαινο-
 ὦσα τε ἔχει τῶν ζώων ὕψιν καὶ δυνατὰ πέφυκεν ἰδεῖν,
 καὶ μύοντα τυγχάνη, καὶ τὰ χρώμενα τῇ δυνάμει καὶ
 προσβάλλοντα τὴν ὕψιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπίστασθαι 64
 20 καὶ τὸ γινώσκειν, ἔν μὲν τὸ χρῆσθαι καὶ θεωρεῖν
 λέγομεν, ἔν δὲ τὸ κεκτῆσθαι τὴν δύναμιν καὶ τὴν
 ἐπιστήμην ἔχειν. εἰ τοίνυν τῷ μὲν αἰσθάνεσθαι τὸ
 ζῆν διακρίνομεν καὶ τὸ μὴ ζῆν, τὸ δ' αἰσθάνεσθαι
 διττόν, κυρίως μὲν τὸ χρῆσθαι ταῖς αἰσθήσεσιν ἄλλως
 25 δὲ τὸ δύνασθαι (διόπερ φαμὲν αἰσθάνεσθαι * * * καὶ

23 sqq. cf. Arist. Top. E 2. 129^b, 33 sqq.

2 ὁρμεῖ Vitelli: ὁρμᾶ || 8 εἴμεν apogr. Franeq. teste A:
 ἡμεν || 24 τὸ ante χρῆσθαι et 25 ante δύνασθαι scripsit K: τῷ
 utrobique || 25 ante καὶ lacunam statuit Vitelli explendam fere
 <καὶ τὸν ἐργηγοῦντα καὶ τὸν καθ' ἑαυτόν, διὰ τὸ δύνασθαι εἰς
 αἰσθήσιν μεταβάλλειν αἰσθάνεσθαι>.

τὸν καθεύδοντα λέγοντες, ὥς ξοικε), δῆλον ὅτι καὶ τὸ
 ζῆν ἀκολουθήσει διττῶς λεγόμενον· τὸν μὲν γὰρ ἐργη-
 γορότα φατέον ζῆν ἀληθῶς καὶ κυρίως, τὸν δὲ καθεύ-
 δοντα διὰ τὸ δύνασθαι μεταβάλλειν εἰς ταύτην τὴν
 κ. κίνησιν, καθ' ἣν λέγομεν ἐργηγορέναι τε καὶ τῶν πραγ- 5
 μάτων αἰσθάνεσθαι τινος. διὰ τοῦτο καὶ εἰς τοῦτο
 βλέποντες, ὅταν οὖν λέγηται τι ταῦτόν ἐκάτερον δυοῖν
 δυοῖν, ἥ δὲ θάτερον λεγόμενον ἢ τὸ ποιεῖν ἢ τὸ πά-
 σchein, τούτῳ μᾶλλον ἀποδώσομεν ὑπάρχειν τὸ λεχθέν,
 οἷον ἐπίστασθαι μὲν μᾶλλον τὸν χρώμενον τοῦ τὴν 10
 ἐπιστήμην ἔχοντος, ὁρᾶν δὲ τὸν προσβάλλοντα τὴν
 ὄψιν τοῦ δυναμένου προσβάλλειν. οὐ γὰρ μόνον τὸ
 μᾶλλον λέγομεν καθ' ὑπεροχὴν ὧν ἂν εἰς ἣν λόγος,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ πρότερον εἶναι τὸ δὲ ὕστερον, οἷον
 τὴν ὑγείαν τῶν ὑγιεινῶν μᾶλλον ἀγαθὸν εἶναι φάμεν, 15
 Α. καὶ τὸ καθ' αὐτὸ τὴν φύσιν αἰρετὸν τοῦ ποιητικοῦ.
 κ. καίτοι τὸν γε λόγον ὁρῶμεν ὥς οὐχ ἥ ἐστι κατηγορού-
 μενος ἀμφοῖν, ὅτι ἀγαθὸν ἐκάτερον ἐπὶ τε τῶν ὠφε-
 λίμων καὶ τῆς ἀρετῆς. καὶ ζῆν ἄρα μᾶλλον φατέον
 τὸν ἐργηγορότα τοῦ καθεύδοντος καὶ τὸν ἐνεργοῦντα 20
 τῇ ψυχῇ τοῦ μόνου ἔχοντος· διὰ γὰρ ἐκείνου καὶ τοῦ-
 τον ζῆν φάμεν, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οἷος ἐκείνος πάσχειν
 ἢ ποιεῖν. οὐκοῦν τό γε χρῆσθαι παντὶ τοῦτ' ἐστίν,
 ὅταν εἰ μὲν ἐνὸς ἢ δυνάμεις ἐστι, τοῦτο αὐτὸ πράττει
 τις, εἰ δὲ πλειόνων τὸν ἀριθμόν, ὃ ἂν τούτων τὸ βέλ- 25
 τιστον, οἷον αὐλοῖς, ἥτοι μόνον ὅταν αὐλῇ χρῆται τις
 ἢ μάλιστα· ἴσως γὰρ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

8 ἢ τοῦ utrobique A: ἢ τῶ || 14 κατὰ τὸ <τὸ μὲν> exspectes,
 at cf. ad p. 54, 1 || 17 οὐχ ἢ Vitelli: οὐχι || 18 de ὅτι post ὡς
 v. Bonitz, Ind. Aristot. p. 872^a, 1 sqq. || 22 fort. οἷος <ὡς> ἐκεί-
 νος vel οἷος ἐκείνως.

οὐκοῦν καὶ μάλλον χρῆσθαι τὸν ὁρθῶς χρῶμενον φα-
 τέον· τὸ γὰρ ἐφ' ᾧ καὶ ὡς πέφυκεν ὑπάρχειν τῷ χρω-
 μένῳ καλῶς καὶ ἀκριβῶς. ἔστι δὴ καὶ ψυχῆς ἥτοι
 μόνον ἢ μάλιστα πάντων ἔργον τὸ διανοεῖσθαι τε καὶ
 5 λογίζεσθαι. ἀπλοῦν ἄρα ἤδη τοῦτο καὶ παντὶ συλλογι-
 ζεσθαι ῥάδιον ὅτι ξῆ μάλλον ὁ διανοούμενος ὁρθῶς
 καὶ μάλιστα πάντων ὁ μάλιστα ἀληθεύων, οὗτος δὲ 18^a
 ἐστὶν ὁ φρονῶν καὶ θεωρῶν κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην
 ἐπιστήμην· καὶ τό γε τελέως ξῆν τότε καὶ τούτοις
 10 ἀποδοτέον, τοῖς φρονούσι καὶ τοῖς φρονίμοις. εἰ δὲ 68
 τὸ ξῆν ἐστὶ τῷ ζῶντι γε ταῦτόν παντὶ ὅπερ εἶναι, δῆλον
 ὅτι καὶ εἴη γε μάλιστα καὶ κυριώτατα πάντων ὁ φρο-
 νίμος, καὶ τότε μάλιστα τοῦ χρόνου παντὸς ὅταν ἐνεργῇ
 καὶ τυγχάνῃ θεωρῶν τὸ μάλιστα τῶν ὄντων γινώσκων.
 15 ἀλλὰ μὴν ἢ γε τελεία ἐνέργεια καὶ ἀκώλυτος ἐν ἑαυτῇ
 ἔχει τὸ χαίρειν, ὥστε ἂν εἴη ἡ θεωρητικὴ ἐνέργεια
 πασῶν ἡδίστη. ἔτι τοίνυν ἕτερόν ἐστιν τὸ ἡδόμενον
 πίνειν καὶ τὸ ἡδέως πίνειν· οὐδὲν γὰρ κωλύει μὴ
 διψῶντά τινα μηδὲ οἷον χαίρει πόματι προσφερόμενον
 20 πίνοντα χαίρειν, μὴ τῷ πίνειν ἀλλὰ τῷ συμβαίνειν
 ἅμα θεωρεῖν ἢ θεωρεῖσθαι καθήμενον. οὐκοῦν τοῦ-
 τον ἡδεσθαι μὲν καὶ ἡδόμενον πίνειν φήσομεν, ἀλλ'
 οὐ τῷ πίνειν οὐδὲ ἡδέως πίνειν. οὐκοῦν οὕτως καὶ
 βάδισιν καὶ καθέδραν καὶ μάθησιν καὶ πᾶσαν κίνησιν
 25 ἐροῦμεν ἡδεῖαν ἢ λυπηράν, οὐχ ὅσων συμβαίνειν λυπεῖ- 18^b
 σθαι παρουσῶν ἡμᾶς ἢ χαίρειν, ἀλλ' ὦν τῇ παρυσίᾳ
 καὶ λυπούμεθα πάντες καὶ χαίρομεν. καὶ ζῶν οὖν
 ἡδεῖαν ὁμοίως ἐροῦμεν, ἥς ἡ παρυσία τοῖς ἐχουσιν

2 ᾧ καὶ ὡς Vitelli: ὁ καὶ ὡς || πέφυκεν, ὑπάρχει scripse-
 rat K // 11 τῷ ζῶντι A: τὸ ζῶντι.

ἡδέϊα, καὶ ζῆν ἡδέως οὐ πάντας ὅσοις ζῶσι συμβαίνει
χαίρειν, ἀλλ' οἷς αὐτὸ τὸ ζῆν ἡδὺ καὶ χαίρουσι τὴν
ἀπὸ ζωῆς ἡδονήν. οὐκοῦν τὸ ζῆν ἀποδίδομεν τῷ μὲν
1 Δ. ἐργηγορότι μᾶλλον ἢ τῷ καθεύδοντι, τῷ φρονοῦντι
δὲ ἢ τῷ ἄφρονι μᾶλλον, τὴν δ' ἀπὸ ζωῆς ἡδονήν τὴν 6
ἀπὸ τῆς χρήσεως γιγνομένην φάμεν εἶναι τῆς ψυχῆς·
τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ζῆν ἀληθῶς. εἰ τοίνυν καὶ πολλὰ
ψυχῆς εἰσι χρήσεις, ἀλλὰ κυριωτάτη γε πασῶν ἡ τοῦ
φρονεῖν ὅ τι μάλιστα. δῆλον τοίνυν ὅτι καὶ τὴν γιγνο-
μένην ἀπὸ τοῦ φρονεῖν καὶ θεωρεῖν ἡδονήν ἢ μόνην 10
ἢ μάλιστα ἀναγκαῖον ἀπὸ τοῦ ζῆν εἶναι. τὸ ζῆν ἔρα
ἡδέως καὶ τὸ χαίρειν ὡς ἀληθῶς ἦτοι μόνους ἢ μάλιστα
ὑπάρχει τοῖς φιλοσόφοις. ἡ γὰρ τῶν ἀληθεστάτων
νοήσεων ἐνέργεια καὶ ἀπὸ τῶν μάλιστα ὄντων πληρου-
10 Κ. μένη καὶ στέγουσα αἰεὶ μονίμως τὴν ἐνδιδόμενὴν τελειό- 15
τητα, αὕτη πασῶν ἐστὶ καὶ πρὸς εὐφροσύνην ἀνυσιμω-
τάτη. ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τὸ χαίρειν τὰς ἀληθεῖς καὶ
ἀγαθὰς ἡδονὰς φιλοσοφητέον ἐστὶ τοῖς νοῦν ἔχουσιν.

XII. Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον ἀπὸ τῶν μερῶν τοῦτο
συλλογισασθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης εὐδαιμονίας ἄνω- 20
θεν τὸ αὐτὸ κατασκευάσαι, λέγωμεν διαρκήδην ὅτι δὴ
ὡς ἔχει πρὸς εὐδαιμονίαν τὸ φιλοσοφεῖν, οὕτω καὶ πρὸς
τὸ σπουδαῖον ἡμῖν ἢ φαῦλον εἶναι αὐτὸ διακεῖσθαι.
πάντα γὰρ τὰ μὲν πρὸς τοῦτο τὰ δὲ διὰ τοῦτο πᾶσιν
8 Α. αἰρετέον εἶναι, καὶ τὰ μὲν ὡς ἀναγκαῖα τῶν πραγμά- 25
των τὰ δὲ ἡδέα δι' ὧν εὐδαιμονοῦμεν. οὐκοῦν τὴν
εὐδαιμονίαν τιθέμεθα ἦτοι φρόνησιν εἶναι καὶ τινα
σοφίαν ἢ τὴν ἀρετὴν ἢ τὸ μάλιστα χαίρειν <ἧ> πάντα

23 ἡμῖν <μᾶλλον> ἢ coni. K: verisimilius v. 22 εὐδαιμονίαν
<ἢ κακοδαιμονίαν> conicias, sed neutrum necessarium videtur
25 εἶναι induxerim || 28 ἢ extremum addidit Vulcanius.

ταῦτα. οὐκοῦν εἴτε φρόνησίς ἐστι, φανερόν ὅτι μόνοις
 ἂν ὑπάρχοι τοῖς φιλοσόφοις τὸ ζῆν εὐδαιμόνως, εἴτε ¹⁷¹
 ἀρετὴ ψυχῆς ἢ τὸ χαίρειν, καὶ οὕτως ἢ μόνοις ἢ
 μάλιστα πάντων· ἀρετὴ γὰρ ἐστὶ τὸ κυριώτατον τῶν
 5 ἐν ἡμῖν, ἡδιστόν τε πάντων ἐστὶν ὡς ἐν πρὸς ἐν ἡ
 φρόνησις. ὁμοίως δὲ καὶ ταῦτα πάντα ταῦτ' αὖτε τις
 εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν, ὁριστεόν ἐστὶ τὸ φρονεῖν. ὥστε
 φιλοσοφεῖν ἂν εἴη πᾶσι τοῖς δυναμένοις· ἢ γὰρ τοι
 τοῦτ' ἐστὶ τὸ τελέως εὖ ζῆν, ἢ μάλιστα γὰρ πάντων ὡς
 10 ἐν εἰπεῖν αἴτιον ταῖς ψυχαῖς. ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν διὰ
 τὸ παρὰ φύσιν ἴσως εἶναι τὸ γένος ἡμῶν χαλεπὸν τὸ
 μανθάνειν τι καὶ σκοπεῖν ἐστὶ, καὶ μόλις αἰσθάνοιτο,
 διὰ τὴν ἀφυΐαν καὶ τὴν παρὰ φύσιν ζωὴν· ἂν δέ
 ποτε δυναθῶμεν σωθῆναι πάλιν ὅθεν ἐληλύθαμεν, δῆ-
 15 λον ὡς ἥδιον καὶ ῥᾶον αὐτὸ ποιήσομεν πάντες. νῦν
 μὲν γὰρ ἀφειμένοι τῶν ἀγαθῶν διατελοῦμεν πρᾶττον-
 τες τὰ ἀναγκαῖα, καὶ μάλιστα πάντων οἱ μάλιστα μα-
 κάριοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς πολλοῖς· ἐὰν δὲ τῆς οὐρα-
 νίας ὁδοῦ λαβώμεθα καὶ ἐπὶ τὸ σύννομον ἄστρον τὴν ¹⁷
 20 ζωὴν τὴν ἑαυτῶν ἀπερείσωμεν, τότε φιλοσοφῆσομεν ⁶⁹
 ζῶντες ἀληθῶς καὶ θεώμενοι θεωρίας ἀμηχάνους τὸ
 κάλλος, ἀτενίζοντες τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀρα-
 ρότως καὶ θεώμενοι τὴν τῶν θεῶν ἀρχήν, εὐφραϊνό-
 μενοι καὶ χαίροντες συνεχῶς ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν, ἡδόμενοι

19 ἐπὶ τὸ σύνν. ἄστρον] cf. Plat. Tim. p. 42 B. || 21 sq. cf.
 Plat. Civit. X p. 615 A θείας ἀμηχάνους τὸ κάλλος.

7 αἰστέον emendat Vulcanius || 12 <ἂν> αἰσθάνοιτο scri-
 bendum: τις addi voluit A, quo facile carebimus (cf. Bonitz,
 Ind. Arist. p. 589^b, 47 sqq.). conicias etiam plura excidisse post
 αἰσθάνεσθαι || 19 σύννομον A in Castigatt.: σύννομον in textu
 et rurs. in marg.

χωρὶς πάσης λύπης. οὕτως οὖν ἐπιόντες εἰς πᾶσαν
εὐδαιμονίαν εὐρίσκομεν ἡμῖν συμβαλλόμενον τὸ φιλο-
σοφεῖν· διόπερ αὐτοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι ἄξιον ὥς σπου-
δαιοτάτου καὶ μάλιστα ἡμῖν προσήκοντος.

XIII. Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀπὸ τῶν περὶ φιλοσοφίας ⁵
ἐννοιῶν ποιήσασθαι τινα ἐπὶ τοῦτο παράκλησιν, ἴθι
δὴ καὶ ἀπὸ τούτων ἐπέλθωμεν οὕτως. κινδυνεύου-
σιν ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσοφίας
λεληθέναι τοὺς ἄλλους, ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτη-
δεύουσιν ἢ ἀποθνήσκειν τε καὶ τεθνάναι. καὶ μάλ᾽ ¹⁰
κ. εἰκότως. λέληθε γὰρ τοὺς πολλοὺς ἢ τε θανατῶσι
καὶ ἢ ἄξιοί εἰσι θανάτου καὶ οἷον θανάτου οἱ ὥς
ἀληθῶς φιλόσοφοι. θάνατος μὲν οὖν ἐστὶν οὐκ ἄλλο
τι ἢ ἡ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴ, καὶ
Α. ἔστι τοῦτο τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ¹⁵
ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ σῶμα γεγενῆσθαι, χω-
ρὶς δὲ τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσθαι αὐτὴν
καθ' αὐτὴν εἶναι. τούτου δὴ οὖν οὕτως ἔχοντος,
εἰκότως δὴ οὐκ ἔστι φιλοσόφου ἀνδρὸς ἐσπουδακέναι
περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε, οἷον σίτων ²⁰
τε καὶ ποτῶν, οὐδὲ τὰς τῶν ἀφροδισίων· ἀλλ' οὐδὲ
τὰς ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας ἐντίμους ἡγῆ-
σεται ὁ τοιοῦτος, οἷον ἱματίων διαφερόντων κτήσεις
καὶ ὑποδημάτων, καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τοὺς
περὶ τὸ σῶμα οὐ τιμᾷ, ἀτιμάζει δὲ καθόσον μὴ πολλὰ ²⁵
κ. ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν. ὅπως δοκεῖ ἢ τοῦ τοιούτου
πραγματεία οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθόσον

7. p. 62, 29 Plat. Phaedon. p. 64 A—65 D.

5 περὶ tuentur etiam summaria p. 4, 24 || 6 τοῦτο Scaliger:
τούτου.

δύνатаι ἀφρεσιάναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετρα-
 φθαι. καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις οὖν δηλὸς ἐστὶν ὁ φιλό-
 σοφος ἀπολύων ὅτι μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ
 σώματος κοινωνίας διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.
 5 καὶ δοκεῖ γέ που διὰ τοῦτο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις,
 ὧς μηδὲν ἡδὺ τῶν τοιούτων μηδὲ μετέχει αὐτῶν, οὐκ
 ἄξιον εἶναι ζῆν, ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι
 ὁ μηδὲν φροντίζων τῶν ἡδονῶν αἰ διὰ τοῦ σώματος
 εἶσι. καὶ μὴν περὶ γε αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως
 10 κτήσιν ἐμπόδιον τὸ σῶμα, ἐάν τις αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσῃ 71 Δ
 κοινωνὸν συμπααραλαμβάνῃ. οἷον τὸ τοιόνδε λέγω·
 οὐκ ἔχει ἀλήθειάν τινα ὅψις τε καὶ ἀκοή τοῖς ἀνθρώ-
 ποις· τὰ γὰρ τοιαῦτα οἱ ποιηταὶ ἀεὶ ἡμῖν θρυλλοῦσιν,
 ὅτι οὔτε ἀκούομεν ἀκριβὲς οὐδὲν οὔτε ὁρῶμεν. καίτοι
 15 εἰ αὐταὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς
 εἶσι μηδὲ σαφεῖς, σχολῇ αἷ γε ἄλλαι· πᾶσαι γὰρ που
 τούτων φανυλότεραί εἰσιν. οὐκοῦν εἰ ἡ ψυχὴ τῆς ἀλη- 180 I
 θείας ἀποτυγχάνει, ὅταν μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τι
 σκοπεῖν (δηλον γὰρ ὅτι τότε ἐξαπατᾶται ὑπ' αὐτοῦ),
 20 πᾶντως που ἐν τῷ λογίζεσθαι, εἴπερ που ἄλλοθι,
 κατὰδηλον αὐτῇ γίγνεται τι τῶν ὄντων. λογίζεται δὲ
 γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτὴν τούτων μηδὲν παρα-
 λυπῇ, μήτε ἀκοή μήτε ὅψις μήτε ἀλγηδὼν μηδέ τις
 ἡδονή, ἀλλ' ὅτι μάλιστα αὐτῇ καθ' αὐτὴν γίγνεται
 25 ἑῷσα χαίρειν τὸ σῶμα, καὶ καθόσον δύνηται μὴ κοινω-
 νοῦσα αὐτῷ μηδὲ ἀποτέμνη ὁρέγεται τοῦ ὄντος. οὐκ-
 οῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα
 ἀτιμάζει τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ
 καθ' αὐτὴν γίγνεσθαι.

- Μάλιστα δὲ ἔσται τοῦτο δῆλον ἀπὸ τῆς τῶν εἰδῶν*
Α. θεωρίας. τὸ γὰρ δίκαιον αὐτὸ καὶ καλὸν καὶ ἀγαθὸν
καὶ πάντα οἷς ἐπισφραγίζόμεθα τὸ ὅ ἐστιν, οὐδεπώποτε
τις τοῖς ὁφθαλμοῖς εἶδεν, οὐδὲ ἄλλη τινὶ αἰσθήσει
τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψατο αὐτῶν, ἀλλ' ὅς ἂν
Κ. μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέστατα παρασκευάσῃται αὐτὸ
ἕκαστον διανοηθῆναι περὶ οὗ σκοπεῖ, οὗτος ἂν ἐγγύ-
τατα ἴοι τοῦ γινῶναι ἕκαστον. οὐκοῦν ἐκείνος ἂν τοῦτο
ποιήσκειν καθαρῶτατα, ὅστις ὁ τι μάλιστα αὐτῇ τῇ
διανοίᾳ ἴοι ἐφ' ἕκαστον, μήτε τὴν ὕψιν παρατιθέμενος
ἐν τῷ διανοεῖσθαι μήτε ἄλλην αἰσθήσιν ἐφέλκων μηδε-
μίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ' αὐτῇ καθ' αὐτὴν εἰλι-
κρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἰλικρινές
ἕκαστον ἐπιχειροῖν θηρεύειν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγείς
ὁ τι μάλιστα ὁφθαλμῶν τε καὶ ὤτων καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν
15 ξύμπαντος τοῦ σώματος, ὡς ταράττοντος καὶ οὐκ ἐώντος
τὴν ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν, ὅταν
κοινωνῇ. οὗτος γὰρ ἔστιν, εἶπερ τις ἄλλος, ὁ τευξό-
μενος τοῦ ὄντος. ἀνάγκη δὴ οὖν ἐκ πάντων τούτων
παρίστασθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίοις φιλο-
20 σόφοις, ὥστε καὶ πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτα ἄττα λέγειν,
ὅτι κινδυνεύει τι ὥσπερ ἀτραπὸς ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ
1 Α. τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, ὅτι, ἕως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν
1 Κ. καὶ ξυμπεφυρμένην <ῆ> ἡμῶν ἢ ψυχὴ μετὰ τοιούτου
κακοῦ, οὐ μήποτε κτησώμεθα ἱκανῶς οὗ ἐπιθυμούμεν·
25 φαμέν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας μὲν γὰρ
ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν

2. p. 65, 6 Plat. Phaedon. p. 65 D—67 B.

3 οὐδὲ πάποτε, ut solet || 21 ἄττα || 22 τοι vel τις Platonia
codd. || 24 ῆ ex P addidit A || 25 κτησόμεθα Scaliger.

τροφήν· ἔτι δὲ ἄν τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἐμποδί-
 ζουσιν ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν. ἐρώτων δὲ καὶ
 ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ
 φλυαρίας ἐμπύπλησιν ἡμᾶς, ὥστε τὸ λεγόμενον ὡς
 5 ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγί-
 γνεται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις
 καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ τὸ σῶμα καὶ αἱ τοῦ-
 του ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτήσιν
 πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκα-
 10 ζόμεθα κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ τούτου
 θεραπέιᾳ· καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας
 πέρι διὰ πάντα ταῦτα. τὸ δὲ ἔσχατον πάντων ὅτι,
 εἰς τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ καὶ τρα-
 πώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὐ-
 15 πανταχοῦ παραπίπτουν θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν
 καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν
 τάληθές, ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται ὅτι, εἰ μέλλομέν¹⁸⁶
 ποτε καθαρώς τι εἶσεσθαι, ἀπαλλακτέον αὐτοῦ καὶ^{74 A}
 αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε,
 20 ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἔσται οὗ ἐπιθυμοῦμέν τε καὶ φάμεν
 ἐρασταὶ εἶναι, φρόνησις, ἐπειδὴν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ
 λόγος σημαίνει, ἔωσι δὲ οὗ. εἰ γὰρ μὴ οἷον τε μετὰ
 τοῦ σώματος μηδὲν καθαρώς γινῶναι, οὐοῖν τὰ ἕτερα,
 ἢ οὐδαμοῦ ἔστι κτήσασθαι τὸ εἰδέναι ἢ τελευτήσασαι·
 25 τότε γὰρ αὐτῇ καθ' αὐτήν ἔσται ἡ ψυχὴ χωρὶς τοῦ
 σώματος, πρότερον δὲ οὗ. καὶ ἐν τῷ ἄν ζῶμεν, οὕτως
 ὡς ἔοικεν ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, εἰς ὃ τι
 μάλιστα μηδὲν ὀμιλῶμεν τῷ σώματι μηδὲ κοινωνῶμεν,
 ὃ τι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τοῦτου

- φύσεως ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἄν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. καὶ οὕτω μὲν καθαροὶ ἀπαλλαττόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης, ὥς τὸ εἰκός, μετὰ
 K. τοιούτων ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν αὐτῶν πᾶν τὸ εἰλικρινές· τοῦτο δ' ἐστὶν ἴσως τὸ ἀληθές. 5
 μὴ καθαροῦ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἦ. κάθαρσις δὲ τοῦτο ξυμβαίνει, ὅπερ πάλαι ἐν τῷ λόγῳ λέγεται, τὸ χωρίζειν ὃ τι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώματος
 A. τὴν ψυχὴν καὶ ἐθίσει αὐτὴν καθ' αὐτὴν πανταχόθεν ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι, καὶ 10
 οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ ἐν τῷ νῦν παρόντι καὶ ἐν τῷ ἔπειτα μόνῃ καθ' αὐτήν, ἐκλυομένην ὥσπερ ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος. τοῦτο δὲ θάνατος ὀνομάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. λύειν δέ γε αὐτήν, ὥς φαμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μά- 15
 λιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὀρθῶς, καὶ τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτό ἐστι τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. ὥστε τὸ μέγιστον ἡμῖν ἀγαθὸν ἡ φιλοσοφία παρέχουσα, τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ γενέσκει δεσμῶν, περισπούδαστος ἂν 20
 εἴη διαφερόντως.
 K. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει, καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ 25

7. 18 Plat. Phaedon. p. 67 C—D || 22. p. 67, 16 Plat. Phaedon. p. 68 C—69 D.

2 οὐτό || 6 sq. θεμιτὸν ἦ. κάθαρσις (ex P) Cobet: θεμιτόν. ἡ καθ'. || 7 τούτῳ et 8 τῷ || 8 μάλιστα (ex P) Scaliger: καθ' αὐτήν || 16 μόνοι PK: μόνῃ: an μόνον?

κοσμίως, τούτοις μόνοις προσήκει, τοῖς μάλιστα τοῦ
 σώματος ὀλιγορουσί τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν. εἰ
 γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὴν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε
 καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος. οἴσθαι γὰρ 76
 5 δῆπου ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν
 μεγάλων κακῶν. οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων ὑπομένουσιν
 αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσι. τῷ
 δεδιέναι ἕρα καὶ δέει ἀνδρεῖοι εἰσι πάντες πλὴν οἱ
 φιλόσοφοι. καίτοι ἄλογόν γε δέει τινὰ καὶ δειλιά
 10 ἀνδρεῖον εἶναι. τί δὲ οἱ κόσμιοι αὐτῶν; οὐ ταῦτον
 τούτῳ πεπόνθασιν; ἀκολασία τινὶ σώφρονές εἰσι; καί-
 τοι φαμέν γε ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμ-
 βαίνει τούτῳ ὅμοιον τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν 191
 εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γὰρ ἐτέρων ἡδονῶν
 15 στερηθῆναι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέ-
 χονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι. καίτοι καλοῦσί γε
 ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι· ἀλλ' ὅμως
 συμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις ὑφ' ἡδονῶν κρατεῖν
 ἄλλων ἡδονῶν. τοῦτο δ' ὅμοιον ἐστὶν ὃ νῦν δὴ
 20 ἔλεγον, τρόπον τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρο-
 νίσθαι. οὐ τοίνυν αὕτη ἐστὶν ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν
 ἀλλαγὴ, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας
 καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, μεῖζω πρὸς
 ἐλάττω, ὥσπερ νομίσματα, ἀλλ' ἢ ἐκεῖνο μόνον τὸ 77
 25 νόμισμα ὀρθόν, ἀντὶ οὗ δεῖ πάντα ταῦτα καταλλάτ-
 τεσθαι, φρόνησις, καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ
 τούτου ὀνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἢ καὶ
 ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ συλλήβδην
 ἀληθοῦς ἀρετὴ μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγυνομένων 19

11 εἶσι (sic) pr., corr. εἶναι || 19 ἄλλων] sic || fort. τούτῳ, at
 cf. *P nbi* ὃ νῦν δὴ ἐλέγετο, τῷ κτλ. || 20 ἔλεγε || 24 et 27 ἢ || et ἡ.

καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν
 ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονή-
 σεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων σκιαγραφία τις
 ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε
 καὶ οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ ἀληθὲς ἔχει, τὸ δὲ ἀληθὲς τῷ⁵
 ὄντι ἐστὶ καθαρός τις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ
 σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία καὶ αὐτὴ
 ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἦ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ
 οἱ τὰς τελετὰς ἡμῶν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοι
 εἶναι, ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι ὅτι ὅς ἂν ἀμύητος¹⁰
 ἦ ἀτέλεστος εἰς Αἰδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται,
 ὃ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκείσε ἀφικό-
 μενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶ γὰρ δὴ, φασὶν οἱ περὶ
 τὰς τελετὰς, ἡραθνηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκχοι δὲ τε
 κ. παῦροι, οὗτοι δ' εἰσὶ κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι¹⁵
 ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες. εἰ τοίνυν καὶ ἀρετὴν τελείαν
 Δ. καὶ καθάρσιν τῆς ψυχῆς φιλοσοφία μόνη παρέχειν
 πέφυκε, μόνῃς αὐτῇς ἀντιλαμβάνεσθαι ἄξιον. εἰς γὰρ
 θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ
 ἀπιδόντι οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλω ἢ τῷ φιλομαθεῖ.²⁰
 ἀλλὰ τούτων ἕνεκα οἱ ὀρθῶς φιλόσοφοι ἀπέχονται τῶν
 κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ
 οὐ παραδιδόασιν αὐταῖς αὐτούς, οὐχὶ οἰκοφθορίαν τε
 καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρή-
 ματοι· οὐδὲ αὖ ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας²⁵
 δεδιότες, ὥσπερ οἱ φίλαρχοι τε καὶ οἱ φιλότιμοι, ἐπειτα
 ἀπέχονται αὐτῶν. τοιγάρτοι τούτοις μὲν ἥπασιν ἐκείνοι
 οἷς τι μέλει τῆς ἐαυτῶν ψυχῆς, ἀλλὰ μὴ σώματι πλάτ-

18. p. 70, 9 Plat. Phaedon. p. 82 B—84 B.

23 αὐτούς || 28 ὥς, quod et σώματα esse potest.
 5*

τοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ πορεύ- 198
 ονται αὐτοῖς, ὥς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται, αὐτοὶ δὲ
 ἡγούμενοι οὐ δεῖν ἐναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν καὶ
 τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμοῦ ταύτῃ τρέπονται
 5 ἐκείνῃ ἐπόμενοι, ἣ ἐκείνῃ ὑφηγεῖται. γινώσκουσι
 γὰρ οἱ φιλομαθεῖς ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν
 ἢ φιλοσοφία ἀτεχνῶς διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ
 προσκεκολλημένην, ἀναγκαζομένην δὲ ὥσπερ δι' ἐργ-
 μοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα ἀλλὰ μὴ αὐτὴν 199
 10 δι' αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κυλινδουμένην, καὶ
 τοῦ ἐργμοῦ τὴν δεινότητα κατιδοῦσα ὅτι δι' ἐπιθυμίας
 ἐστίν, ὥς ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος ξυλλήπτωρ
 εἴη τῷ δεδέσθαι, — ὅπερ οὖν λέγω, γινώσκουσιν
 οἱ φιλομαθεῖς ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἢ φιλοσοφία
 15 ἔχουσιν αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ
 λύειν ἐπιχειρεῖ, ἐνδεικνυμένη ὅτι ἀπάτης <μὲν> μεσση
 ἢ διὰ τῶν ὁμμάτων σκέψις, ἀπάτης δὲ ἢ διὰ τῶν
 ὥτων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, πείθουσα δὲ ἐκ
 τούτων μὲν ἀναχωρεῖν ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς χοῖ-
 20 σθαι, αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροῖζεσθαι
 παρακελευομένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἄλλ' ἢ 200
 αὐτὴν αὐτῇ, ὅ τι ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸ
 καθ' αὐτὸ τῶν ὄντων, ὅ τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ
 ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, μηδὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ
 25 τὸ μὲν τοιοῦτον αἰσθητόν τε καὶ ὁρατόν, ὃ δὲ αὐτὴ
 ὁρᾷ νοητόν τε καὶ ἀειδέες. ταύτῃ οὖν τῇ λύσει οὐκ
 οἰομένη δεῖν ἐναντιοῦσθαι ἢ τοῦ ὥς ἀληθῶς φιλο-
 σόφου ψυχῇ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπι-

5 ἐκείνῃ utrobique || 8 et 11 ἐργμοῦ P || 16 μὲν ex P ad-
 didit K || 20 εἰς αὐτὴν || 22 αὐτῇ] αὐτῇ || 26 ἀειδέες PA: ἀηδέες.

- θυμῶν καὶ λυπῶν καθόσον δύναται, λογιζομένην ὅτι,
 1 A. ἐπειδὴν τις σφόδρα ἡσθῇ ἢ λυπηθῇ ἢ φοβηθῇ ἢ ἐπι-
 θυμῇ, οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν ὥς
 ἂν τις οἰηθείη, οἶον ἢ νοσήσας ἢ τι ἀναλώσας διὰ
 τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὃ πάντων μέγιστόν τε κακῶν καὶ 5
 ἔσχατόν ἐστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ λογίζεται αὐτό,
 ὅτι δὴ ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἅμα τε
 ἡσθῆναι σφόδρα ἢ λυπηθῆναι ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡγεῖσθαι,
 περὶ ὃ ἂν πάσῃ μάλιστα τοῦτο, τοῦτο ἐναργέστατον
 2 K. τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον, οὐχ οὕτως ἔχον· ταῦτα δὲ 10
 μάλιστα ὁρατά. οὐκοῦν ἐν τούτῳ τῷ πάθει μάλιστα
 καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος, ἐπεὶ ἐκάστη ἡδονὴ καὶ
 λύπη ὥσπερ ἦλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν πρὸς τὸ
 σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ, δοξάζουσιν
 ταῦτα ἀληθῆ εἶναι ἅπερ ἂν καὶ τὸ σῶμα φῇ. ἐκ γὰρ 15
 τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγ-
 κάζεται, οἶμαι, ὁμότροπός τε καὶ ὁμότροφος γίνεσθαι
 καὶ οἷα μηδέποτε εἰς Αἶδου καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλ'
 αἰὲ ἀναπλέα τοῦ σώματος ἐξίεναι, ὥστε ταχὺ πάλιν
 πίπτειν εἰς ἄλλο σῶμα καὶ ὥσπερ σπειρομένη [μῇ] 20
 1 A. ἐμφύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων ἔμμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θείου
 τε καὶ καθαρῶ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας. τούτων
 τοίνυν ἔνεκα οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμιοὶ εἰσι καὶ
 ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἔνεκά φασιν. ἀλλ' οὕτω
 λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἂν 25
 οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι ἑαυτὴν λύειν,
 λουούσης δὲ ἐκείνης αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς

1 λυπῶν καὶ φόβων P || 4 ἢ τί || 6 οὐ λογίζεται PK: συλλο-
 γίζεται || 8 ἐπὶ τῷ P || 10 τοιαῦτα δὲ (non τε) Scaliger || 11 τὰ
 ὁρατά Heindorf. || 12 ἐπεὶ ἐκάστη ἡδονὴ scripsit K: ἐπὶ ἐκάστη
 ἡδονῇ || 20 μῇ delevit K || 27 αὐτὴν] sic.

καὶ λύπαις ἑαυτὴν πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον καὶ
 ἔργον πράττειν, Πενελόπης τινὰ ἐναντίως ἰστὸν μετα-
 χειριζομένης· ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα,
 ἐπομένη τῷ λογισμῷ καὶ αἰὲν ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθές
 5 καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη καὶ ὑπ'
 ἐκείνου τρεφομένη, ζῆν τε οἶεται οὕτω δεῖν ἕως ἂν ζῇ,
 καὶ ἐπειδὴν τελευτήσῃ εἰς τὸ ξυγγενές καὶ εἰς τὸ
 τοιοῦτον ἀφικομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων
 κακῶν. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης ἐφόδου φαίνεται ἡμῖν
 10 φιλοσοφία ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνθρωπίνων δεσμῶν παρ-
 ἔχειν καὶ λύσειν τῆς γενέσεως καὶ περιαγωγὴν ἐπὶ τὸ
 ὄν καὶ γνῶσιν τῆς ὄντως ἀληθείας καὶ καθαρσίην ταῖς
 ψυχαῖς. εἰ δὲ ἐν τούτῳ μάλιστά ἐστιν ἡ ὄντως εὐδαι-
 μονία, σπουδαστέον περὶ αὐτήν, εἴπερ ὄντως βουλό-
 15 μεθα μακάριοι εἶναι.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε διανοηθῆναι ἄξιον, ὅτι εἴπερ 83
 ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, ἐπιμελείας δὲ δεῖται οὐχ ὑπὲρ τοῦ
 χρόνου μόνου τούτου ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν, ἀλλ'
 ὑπὲρ τοῦ παντός, καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειεν
 20 ἂν δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσῃ. εἰ μὲν γάρ
 ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντός ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον ἂν ἦν 201
 τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε σώματος ἅμα ἀπηλ-
 λάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν
 δὲ ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται οὔσα, οὐδεμία ἂν εἴη
 25 αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν οὐδὲ σωτηρία πλὴν τοῦ ὡς
 βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γάρ
 ἄλλο ἔχουσα εἰς Αἴδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς
 παιδείας τε καὶ τροφῆς, ἃ δὴ καὶ λέγεται μέγιστα
 ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ

τῆς ἐκεῖσε πορείας. ἡ μὲν γὰρ ἀμείνων ψυχὴ μετὰ
 θεῶν οἰκεῖ καὶ περιπορεύεται κατ' οὐρανὸν βελτιονός
 τε λήξεως τυγχάνει, ἡ δὲ ἀδίκων ἔργων ἀψαμένῃ καὶ
 ἀνοσιουργίας πλησθεῖσα καὶ ἀσεβείας εἰς τὰ ὑπὸ γῆν
 δικαιοσύνην ἐλθοῦσα δίκης τῆς προσηκούσης μεταλαγ- 5
 χάνει. ὣν δὴ ἕνεκα χρὴ πᾶν ποιεῖν, ὥστε ἀρετῆς καὶ
 φρονήσεως ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν· καλὸν γὰρ τὸ ἄθλον
 Α. καὶ ἡ ἐλπίς μεγάλη. καὶ τούτων δὴ ἕνεκα θαρρεῖν χρὴ
 περὶ τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ ἄνδρα, ὅστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν
 ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἶασε 10
 χαίρειν, ὥς ἄλλοτρίους τε ὕτας καὶ πλέον θάτερον
 Κ. ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ περὶ τὸ μανθάνειν
 ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ ἄλλοτρίῳ
 ἀλλὰ τῷ ἑαυτῆς κόσμῳ, σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην
 καὶ ἀνδρείαν καὶ ἐλευθερίαν καὶ ἀληθείαν, οὕτω περι- 15
 μένει τὴν εἰς Αἴδου πορείαν, ὥς πορευσόμενος ὅταν
 ἡ εἰμαρμένη καλῇ. τούτων δὴ οὖν οὕτως ἐχόντων οὐ
 χρημάτων δεῖ ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἔσται ὥς πλείστα,
 οὐδὲ δόξης καὶ τιμῆς, ἀλλὰ φρονήσεως καὶ ἀληθείας
 καὶ τῆς ψυχῆς, ὅπως ὥς βελτίστη ἔσται. οὐ γὰρ δεῖ 20
 τὰ πλείστου ἄξια περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι, τὰ δὲ
 φανλότερα περὶ πλείονος. οὔτε σωματῶν οὖν ἐπι-
 μελεῖσθαι οὔτε χρημάτων δεῖ πρότερον, οὐδὲ οὕτως
 σφόδρα ὥς τῆς ψυχῆς, ὅπως ὥς ἀρίστη ἔσται· οὐ γὰρ
 ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα 25
 καὶ τᾶλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις πάντα καὶ ἰδία καὶ

3. 5 ἡ δὲ ἀδίκων — μεταλαγχάνει] cf. Plat. Phaedr. p. 249 A ||
 6. 17 Plat. Phaedon. p. 114 C—115 A || 17. p. 72, 1 cf. Plat. apol.
 Socr. p. 30 A—B.

δημοσίᾳ. ἔν τι οὖν τοῦτο διανοεῖσθαι δεῖ ἀληθές, ὅτι οὐκ ἔστι ἀνδρὶ ἀγαθῷ κακὸν οὐδὲν οὔτε ζῶντι οὔτε τελευτήσαντι, οὐδὲ ἀμελεῖται ὑπὸ θεῶν τὰ τούτου ^{84 A.} πράγματα, ὥστε εἰς ἑαυτὸν διανηρτῆσθαι πάντα τὰ ^{210 B} ἀγαθὰ τὰ εἰς εὐδαιμονίαν φέροντα, καὶ ὁ τούτου ἐγγύτατα παρεσκευασμένος οὗτος ἂν μάλιστα μακαριώτατος διαζήσειεν. τοιαῦται ἔστωσαν καὶ αἱ ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὴν εἰς φιλοσοφίαν προτροπὴν ἔφοδοι.

XIV. Δεῖ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ βίου τῶν κορυφαίων ἐν φιλοσοφίᾳ ἀνδρῶν ἐπομένως ταῖς Πυθαγόρου ὑποθήκαις ποιήσασθαι τὴν προτροπὴν. οἱ γὰρ τοιοῦτοί πον ἐκ νέων πρῶτον μὲν εἰς ἀγορὰν οὐκ ἴσασιν τὴν ὁδόν, οὐδὲ ὅπου δικαστήριον ἢ βουλευτήριον ἢ τι κοινὸν ἄλλο τῆς πόλεως συνέδριον, νόμους δὲ καὶ ψηφίσματα λεγόμενα ἢ γεγραμμένα οὔτε ὀρθῶσιν οὔτε ἀκούουσι· σπουδαὶ δὲ ἐταιρειῶν ἐπ' ἀρχὰς καὶ σύνοδοι καὶ δεῖπνα καὶ σὺν ἀνλητρίσι κῶμοι, οὐδὲ ὄναρ πρᾶττειν προσίσταται αὐτοῖς. εὖ δὲ ἢ κακῶς τις γέγονεν ἐν πόλει, ἢ τί τῷ κακόν ἐστιν ἐκ προγόνων γεγονὸς ἢ πρὸς ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μᾶλλον αὐτὸν λέληθεν ἢ οἱ τῆς θαλάττης λεγόμενοι χόες. ^{212 85 A} καὶ ταῦτα πάντα οὐδ' ὅτι οὐκ οἶδεν, οἶδεν· οὐδὲ γὰρ αὐτῶν ἀπέχεται τοῦ εὐδοκιμεῖν χάριν, ἀλλὰ τῷ ὄντι τὸ σῶμα μόνον ἐν τῇ πόλει κεῖται αὐτοῦ καὶ ἐπι- ²⁵ δημεῖ, ἢ δὲ διάνοια, ταῦτα πάντα ἡγρησαμένη σμικρὰ

1. 4 Plat. apol. Socr. p. 41 C—D || 4 ὥστε εἰς ἑαυτὸν κτλ.] cf. Plat. Menex. p. 247 E (infra p. 91, 26 sqq.) || 11. p. 77, 25 Plat. Theaet. p. 173 C—177 B.

4 δὴ ἀνηρτῆσθαι? || 5 τοῦ || 18 sq. εὖ δὲ ἢ κακῶς τις (superscr. τι) γέγονεν ἐν πόλει ἢ τί τὸ κακόν (superscr. τίς τῶν κακῶν) ἐστιν ἐκ προγόνων γεγινώς (sic); cf. P.

καὶ οὐδέν, ἀτιμάσασα πανταχῇ πέτεται κατὰ Πίνδαρον
 τὰ τε γὰρ ὑπένερθε καὶ τὰ ἐπίπεδα γεωμετροῦσα,
 οὐρανοῦ τε ὑπερ ἀστρονομοῦσα καὶ πᾶσαν πάντη φύσιν
 ἐρευνωμένη τῶν ὄντων ἐκάστου ὅλου, εἰς τῶν ἐγγύς
 οὐδὲν ἑαυτὴν συγκαθιεῖσα. ὥσπερ δὴ καὶ Θαλῆν⁵
 ἀστρονομοῦντα καὶ ἀναβλέποντα πεσόντα εἰς φρέαρ
 Θράττα τις ἐμμελῆς καὶ χαρίεσσα θεραπαινὶς ἀπο-
 σκῶψαι λέγεται, ὥς τὰ μὲν ἐν οὐρανῷ προθυμοῖτο
 εἰδέναι, τὰ δὲ ὑπισθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ πόδας λαν-
 4 K. θάνοι αὐτόν. ταῦτόν δὲ ἀρκεῖ σκῶμμα ἐπὶ πάντας¹⁰
 ὅσοι ἐν φιλοσοφίᾳ διάγουσι. τῷ γὰρ ὄντι τὸν τοι-
 οῦτον ὁ μὲν πλησίον καὶ ὁ γείτων λέληθεν, οὐ μόνον
 ὃ τι πράττει, ἀλλ' ὀλίγου καὶ <εἰ> ἄνθρωπος ἐστὶν ἢ
 τι ἄλλο θρέμμα· τί δὴ ποτ' ἐστὶν ἄνθρωπος καὶ τί
 τῇ τοιανύτῃ φύσει προσήκει διαφέρειν τῶν ἄλλων ἢ¹⁵
 6 A. ποιεῖν ἢ πάσχειν, ζητεῖ τε καὶ πράγματ' ἔχει διερε-
 νώμενος. τοιγάρτοι ἰδίᾳ τε συγγιγνόμενος ὁ τοιοῦτος
 ἐκάστω καὶ δημοσίᾳ, ὅταν ἐν δικαστηρίῳ ἢ πού ἄλλοθι
 ἀναγκασθῇ περὶ τῶν παρὰ πόδας καὶ τῶν ἐν ὀφθαλ-
 μοῖς διαλέγεσθαι, γέλῳτα παρέχει οὐ μόνον Θράτταις²⁰
 ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλῳ ὄχλῳ, εἰς φρέατά τε καὶ πᾶσαν
 ἀπορίαν ἐμπίπτων ὑπὸ ἀπειρίας, καὶ ἡ ἀσχημοσύνη
 δεινὴ, δόξαν ἀβελτηρίας παρεχομένη. ἐν τε γὰρ ταῖς
 λουδορίαις ἰδίῳ ἔχει οὐδὲν οὐδένα λουδορεῖν αὐτὸς
 οὐκ εἰδῶς κακὸν οὐδὲν οὐδενὸς ἐκ τοῦ μὴ μεμελετη-²⁵
 κέναι· ἀπορῶν οὖν γελοῖος φαίνεται· ἐν τε τοῖς ἐπαλ-
 νοῖς καὶ ταῖς τῶν ἄλλων μεγαλαυχίαις οὐ προσποιήτως,

1 distinctio post οὐδέν est in codice || 3 ὑπεραστρονομοῦσα ||
 6 ἄνω βλέποντα et 9 ἐμπροσθεν P || 13 εἰ ex P addidit A || 14 δὴ ||
 δέ PA || ἄνθρωπος cum Cobeto malim || 17 συγγιγνόμενος PA·
 συγγιγνομένοις || 18 ἐκάστω PK: ἑκάστος || 24 αὐτὸς] ἔτ P ||
 27 προσποιήτως.

ἀλλὰ τῷ ὄντι γελῶν ἐνδηλος γιγνόμενος ληρώδης δοκεῖ ^{216 B}
 εἶναι. τύραννόν τε γὰρ ἢ βασιλέα ἐγκωμιαζόμενον
 ἕνα τῶν νομέων οἶον συβώτην ἢ ποιμένα ἢ τινα βου-
 κόλον ἡγεῖται ἀκούειν εὐδαιμονιζόμενον πολὺ βδάλ-
 5 λουτα γάλα, δυσκολώτερον δὲ ἐκείνων ζῶον καὶ ἐπι-
 βουλότερον ποιμαίνειν τε καὶ βδάλλειν νομίζει αὐτούς,
 ἀγροῖκον δὲ καὶ ἀπαιδευτον ὑπὸ ἀσχολίας οὐδὲν ἦττον ^{87 A}
 τῶν νομέων τὸν τοιοῦτον ἀναγκαῖον γίνεσθαι, σηκὸν
 ἐν ὄρει τὸ τεῖχος περιβεβλημένον. γῆς δὲ ὅταν μυρία
 10 πλείθρα ἢ ἔτι πλείω ἀκούσῃ ὥς τις ἄρα κεκτημένος
 θανμαστὰ πλήθει κέκτῃται, πάνσμικρα δοκεῖ ἀκούειν,
 εἰς ἅπασαν εἰσθῶς τὴν γῆν βλέπειν. τὰ δὲ δὴ γένῃ
 ὑμνούντων, ὥς γενναῖός τις ἐπὶ ἀπάππους πλουσίους
 ἔχων ἀποφῆναι, παντάπασιν ἀμβλὺ καὶ ἐπὶ σμικρὸν
 15 ὀρώντων ἡγεῖται τὸν ἐπαινον, ὑπὸ ἀπαιδευσίας οὐ
 δυναμένων εἰς τὸ πᾶν αἰεὶ βλέπειν οὐδὲ λογίζεσθαι
 ὅτι ἀπάππων καὶ προγόνων μυριάδες ἐκάστῳ γερόνασιν
 ἀναρίθμητοι, ἐν αἷς πλούσιοι καὶ πτωχοὶ καὶ βασιλεῖς ^{218 B}
 καὶ δοῦλοι βάρβαροι τε καὶ Ἕλληνες πολλαῖς μυρίοι
 20 γερόνασιν ὀτροφῶν, ἀλλ' ἐπὶ πέντε καὶ εἰκοσι κατα-
 λόγῳ προγόνων σεμννομένων καὶ ἀναφερόντων εἰς
 Ἡρακλέα τὸν Ἀμφιτρύωνος <ἄτοπα αὐτῷ παταφάινεται
 τῆς σμικρολογίας, ὅτι δὲ ὁ ἀπ' Ἀμφιτρύωνος> εἰς τὸ
 ἕνω <πεντεκαεικοστὸς> τοιοῦτος ἦν οἷα συνέβαινε
 25 αὐτῷ τύχῃ, καὶ ὁ πεντηκοστὸς ἀπ' αὐτοῦ, γελᾷ οὐ
 δυναμένων λογίζεσθαι τε καὶ χαυνότητα ἀνοήτου ψυχῆς ^{88 A}
 ἀπαλλάττειν. ἐν ἅπασιν δὴ τούτοις ὁ τοιοῦτος ὑπὸ
 τῶν πολλῶν καταγελάται, τὰ μὲν ὑπερηφάνως ἔχων,

3 συβώτην PK: τῶν συβωτῶν || 11 πλήθει PA: πλήθη ||
 22 sq. verba ἄτοπα — Ἀμφιτρύωνος et 24 πεντεκαεικοστὸς ex P
 addidit A.

ὥς δοκεῖ, τὰ δ' ἐν ποσὶν ἀγνοῶν τε καὶ ἐν ἐκάστοις
ἀπορῶν. ὅταν δέ γέ τινα αὐτὸς ἐλκύσῃ ἄνω, καὶ
ἐθέλῃσιν τις αὐτῷ ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Τί ἐγὼ σέ ἀδικῶ
ἢ σὺ ἐμέ; εἰς σκέψιν αὐτῆς δικαιοσύνης τε καὶ
ἀδικίας, τί τε ἐκότερον αὐτοῖν καὶ τί τῶν πάντων ἢ 5
Κ. ἀλλήλων διαφέρετον; ἢ ἐκ τοῦ Εἰ βασιλεὺς εὐδαί-
μων κεκτημένος πολὺ χρυσίου, [ἢ] βασιλείας πέρι
καὶ ἀνθρωπίνης ὅλως εὐδαιμονίας καὶ ἀθλιότητος ἐπι-
σκεψιν, ποῖω τέ τινα ἐστὼν καὶ τίνα τρόπον ἀνθρώπου
φύσει προσήκει τὸ μὲν κτήσασθαι αὐτοῖν, τὸ δὲ ἀπο- 10
φυγεῖν, — περὶ πάντων τούτων ὅταν αὐτὸς δέῃ λόγον
διδόναι τὸν σμικρὸν ἐκείνου τὴν ψυχὴν καὶ δορυμὸν
καὶ δικανικόν, πάλιν αὐτὸς τὰ ἀντίστροφα ἀποδίδωσιν.
ἰλιγγιῶν τε ἀπὸ ὑψηλοῦ κρεμασθεὶς καὶ βλέπων μετ-
έωρος ἄνωθεν ὑπὸ ἀηθείας ἀδημονῶν τε καὶ ἀπορῶν 15
Α. καὶ βαρβαρίζων γέλωτα Θράτταις μὲν οὐ παρέχει οὐδ'
ἄλλῳ ἀπαιδεύτῳ οὐδενί (οὐδὲ γὰρ αἰσθάνονται), τοῖς
δὲ ἐναντίως ἢ ὥς ἀνδραπόδοις τραφεῖσι πᾶσιν. οὗτος
δὲ ἐκότερου τρόπος τῆς ζωῆς· ὁ μὲν τῷ ὄντι ἐν
ἐλευθερίᾳ τε καὶ σχολῇ τεθραμμένον, ὃν δὲ <δεῖ> 20
Κ. φιλόσοφον καλεῖν, <φῶ> ἀνεμέσσητον εὐήθει δοκεῖν καὶ
οὐδενὶ εἶναι, ὅταν εἰς δουλικά ἐμπέσῃ διακονήματα,
οἷον στρωματόδεσμον μὴ ἐπισταμένον συσκευάσασθαι
μηδὲ ὕψον ἡδῶναι ἢ θῶπας λόγους· ὁ δ' αὐτὸς τὰ μὲν
τοιαῦτα πάντα δυναμένου τορῶς θατέρου καὶ ὀξέως 25
διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι <δὲ> οὐκ ἐπισταμένου ἐπὶ

7 ἢ deleui: an χρυσίον ἦ, βασις? || 9 τέ τινα PA: γέ τινας ||

10 αὐτοῖν PK: αὐτὴν || 13 πάλιν αὐτὸς τὰ AP: πάλιν αὐτὰ || 18 ἐναν-
τίως PK: ἐναντίοις || 20 ὃν δεῖ ex progr. Ciz. K: an καλεῖς
cum P? || 21 φῶ ex P addidit A || 23 ἐπισταμένον ex P acipit.
ἐπισταμένους || 25 θατέρου] τε PA || 26 δὲ ex P addidit K.

δεξιὰ ἐλευθέρως οὐδὲ ἀρμονίαν λόγων λαβόντος ὁρθῶς
 ὑμῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν εὐδαιμόνων βίον ἀληθῆ.
 οἶμαι δὴ οὖν, εἰ πελίδονται οἱ ἄνθρωποι τούτοις,
 πλείονα ἢν εἰρήνην καὶ κακὰ ἐλάττω κατ' αὐτοὺς
 5 ἔσεσθαι. τὰ μὲν οὖν κακὰ οὐτ' ἀπολέσθαι δυνατόν
 (ὑπεναντίον γὰρ τι τῷ ἀγαθῷ ἂν εἶναι ἀνάγκη), οὐτ'
 ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρύσθαι, τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ
 τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. διὸ καὶ πει- 90.
 ρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε ἐκέῖσε φεύγειν ὅ τι τάχιστα. φυγὴ
 10 δὲ ὁμοίωσις θεῶ κατὰ τὸ δυνατόν· ὁμοίωσις δὲ δίκαιον
 καὶ ὅσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι. ἀλλὰ γὰρ οὐ
 πάνν ῥᾷδιον πείσαι, ὥς ἔρα οὐχ ὧν ἔνεκα οἱ πολλοί
 φασὶ δεῖν πονηρίαν μὲν φεύγειν ἀρετὴν δὲ διώκειν,
 τούτων χάριν τὸ μὲν ἐπιτηδευτέον τὸ δ' οὐ, ἵνα δὴ 224
 15 μὴ κακὸς καὶ ἵνα ἀγαθὸς δοκῇ εἶναι. ταῦτα μὲν γὰρ
 ἔστιν ὁ λεγόμενος γραῶν ὕθλος, ὥς ἐμοὶ φαίνεται·
 τὸ δὲ ἀληθὲς ὧδε λέγομεν. θεὸς οὐδαμῇ οὐδαμῶς
 ἄδικος, ἀλλ' ὥς οἶόν τε δικαιότατος, καὶ οὐκ ἔστιν
 αὐτῷ ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ ὅς ἂν ἡμῶν αὐτὸ γένηται ὅ τι
 20 δικαιότατος. περὶ τοῦτο καὶ ἡ ὥς ἀληθῶς δεινότης
 ἀνδρὸς καὶ ἡ οὐδένειά τε καὶ ἀνανδρία. ἡ μὲν γὰρ
 τούτου γινῶσις σοφία καὶ ἀρετὴ ἀληθινή, ἡ δὲ ἄγνοια
 ἀμαθία καὶ κακία ἐναργής· αἱ δὲ ἄλλαι δεινότητές τε
 δοκοῦσαι καὶ σοφαί ἐν μὲν πολιτικαῖς δυναστείαις
 25 γιγνόμεναι φορτικαί, ἐν δὲ τέχναις βάνανσοι. τῷ οὖν
 ἀδικοῦντι καὶ ἀνόσια λέγοντι ἢ πράττοντι μακρῷ ἔριστ' 91
 ἔχει τι τὸ μὴ συγχωρεῖν δεινῷ ὑπὸ πανουργίας εἶναι·
 ἀγάλλονται γὰρ τῷ ὀνειδίζει καὶ οἴονται ἀκούειν ὅτι οὐ
 ληροὶ εἰσι, γῆς ἄλλως ἄχθη, ἀλλὰ ἄνδρες οἷους δεῖ ἐν

πόλει τοὺς σωθησομένους. λεκτέον οὖν τὸ ἀληθές, ὅτι
 τοσοῦτῳ μᾶλλον εἰσιν οἷοι οὐκ οἴονται, ὅτι οὐχὶ
 οἴονται· ἀγνοοῦσι γὰρ ξημίαν ἀδικίας, ὃ δεῖ ἥμισυ
 κ. ἀγνοεῖν. οὐ γὰρ ἐστὶν ἦν δοκοῦσι, πληγαὶ τε καὶ
 θάνατοι, ὧν ἐνίοτε πάσχουσιν οὐδὲν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ
 ἦν ἀδύνατον ἐκφυγεῖν. παραδειγμάτων γὰρ ἐν τῷ
 ὄντι ἐστώτων, τοῦ μὲν θείου εὐδαιμονεστάτου, τοῦ δὲ
 <ἀθέου> ἀθλιωτάτου, οὐχ ὁρῶντες ὅτι οὕτως ἔχει,
 ὑπὸ ἡλιθιότητος τε καὶ τῆς ἐσχάτης ἀνοίας λανθάνουσι
 τῷ μὲν ὁμοιούμενοι διὰ τὰς ἀδίκους πράξεις, τῷ δὲ 10
 ἀνομοιούμενοι. οὗ δὴ τίνουσι δίκην ζῶντες τὸν εἰκότα
 βίον ὧ ὁμοιοῦντο. ἐὰν δὲ εἴπωμεν ὅτι, ἐὰν μὴ ἀπαλ-
 λαγῶσι τῆς δεινότητος, καὶ τελευτήσαντας αὐτοὺς
 Α. ἐκείνος μὲν ὁ τῶν κακῶν καθαρός τύπος οὐ δέξεται,
 ἐνθάδε δὲ τὴν αὐτοῖς ὁμοιότητα τῆς διαγωγῆς ἀεὶ 15
 ἔξουσιν, κακοὶ κακοῖς ξυνόντες, ταῦτα δὴ καὶ παντά-
 πασιν ὡς δεινοὶ καὶ πανοῦργοι ἀνοήτων τινῶν ἀκού-
 σονται, καὶ μάλα δὴ ὑπέρογκον φρονοῦντες. ἐν μέντοι
 τι αὐτοῖς συμβέβηκεν, ὅταν ἰδίᾳ λόγον δέῃ δοῦναι
 τε καὶ δέξασθαι περὶ ὧν ψέγουσι, καὶ ἐθελήσωσιν 20
 ἀνδρικῶς πολλὸν χρόνον ὑπομεῖναι καὶ μὴ ἀνάνδρως
 φεύγειν, τότε ἀτόπως τελευτῶντες οὐκ ἀρέσκουσιν
 κ. αὐτοὶ αὐτοῖς περὶ ὧν λέγουσι, καὶ ἡ φηγορικὴ ἐκείνη
 πῶς ἀπομαραίνεται, ὥστε παλῶν δοκεῖν μηδὲν δια-
 φέρειν. εἰ δὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ ὁ βίος θειότερός 25
 τε εἶναι καὶ εὐδαιμονέστερος φαίνεται τῶν ἐν φιλο-
 σοφίᾳ διαγόντων, οὐδὲν ἄλλο χρή πράττειν ἢ φιλο-
 σοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι γενναίως.

8 ἀθέον ex P addit A || 11 τίνουσι PA: τείνουσι || 15 αὐ-
 τοῖς || 19 ὅταν] ὅτι ἀν PA, at cf. Schanzii adn. crit. ad Theaet.
 p. 177 B || 20 ἐθελήσωσιν PA: ἐθελήσουσιν || 24 πῶς.

XV. Μετὰ ταῦτα δὴ ἀπεικάσαι δεῖ τοιοῦτον πάθει
 τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας. ἂ
 ἰδὲ γὰρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ οἰκῆσει σπηλαιώ- 93 A.
 δει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούσῃ
 5 μακρὰν παρὰ πᾶν τὸ σπήλαιον, ἐν ταύτῃ ἐκ παίδων
 ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀγχένας, ὥστε
 μένειν τε αὐτοὺς εἰς τε τὸ πρόσθεν μόνον ὄραν, κύκλῳ
 δὲ τὰς κεφαλὰς ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἀδυνάτους περιάγειν,
 φῶς δὲ αὐτοῖς πυρὸς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν καόμενον
 10 ὀπισθεν αὐτῶν, μεταξὺ δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν δεσμο-
 τῶν ἐπάνω ὁδόν, παρ' ἣν εἶναι τειχίον ᾠκοδομημένον,
 ὥσπερ τοῖς θανματοποιοῖς πρὸ τῶν ἀνθρώπων πρό- 230 B
 κείται τὰ παραφράγματα, ὑπὲρ ὧν τὰ θάύματα δει-
 κνύουσιν. ἔτι τοίνυν ὄρα παρὰ τοῦτο τὸ τειχίον φέ-
 15 ροντας ἀνθρώπους σκευὴ τε παντοδαπὰ ὑπερέχοντα τοῦ
 τειχίου καὶ ἀνδριάντας καὶ ἄλλα ξύα λίθινά τε καὶ
 ξύλινα καὶ παντοῖα εἰργασμένα, οἷον εἰκός, τοὺς μὲν
 φθεγγόμενους, τοὺς δὲ σιγῶντας τῶν παραφερόντων.
 τὴν δὴ ἔτοπον εἰκόνα ταύτην καὶ τοὺς δεσμώτας τοὺς
 20 ἀτόπους θὲς εἶναι ὁμοίους ἡμῖν. τοὺς γὰρ τοιοῦτους
 πρῶτον μὲν ἑαυτῶν τε καὶ ἀλλήλων οἶει ἂν τι ἑώρα-
 κέναι ἄλλο πλὴν τὰς σκιὰς τὰς ὑπὸ τοῦ πυρὸς εἰς τὸ
 κατ' ἀντικρὺ αὐτῶν τοῦ σπηλαίου προσπιπτούσας;
 οὐδὲν ἄλλο. πῶς γάρ, εἰ ἀκινήτους γε τὰς κεφαλὰς
 25 ἔχειν ἠναγκασμένοι εἶεν διὰ βίου; τί δὲ τῶν παρα- 94 A.
 φερομένων; οὐ ταῦτόν τοῦτο; τί μήν; εἰ οὖν δια-
 λέγεσθαι οἴοι τ' εἶεν πρὸς ἀλλήλους, οὐ ταῦτα ἡγῇ

1. p. 82, 4 Plat. Civit. VII p. 514 A—517 C.

3 ἰδε // 26 τοῦτο; τί μήν; Cobet ex P: τοῦτοι μὴν.

ἂν τὰ ὕντα αὐτοὺς ὀνομάξωιν, ἅπερ ὀρῶεν; ἀνάγκη.
 1 K. τί δ'; εἰ καὶ ἡγῶ τὸ δεσμωτήριον ἐκ τοῦ κατ' ἀντικρὺ
 ἔχοι, ὅποτε τις τῶν παριόντων φθιέγγαιτο, οἷοι ἂν ἄλλο
 τι αὐτοὺς ἡγείσθαι τὸ φθεγγόμενον ἢ τὴν παριοῦσαν
 σκιά; οὐδὲν ἄλλο. παντάπασιν δὴ οὖν οἱ τοιοῦτοι 5
 οὐκ ἂν ἄλλο τι νομίζοιεν τὸ ἀληθὲς ἢ τὰς τῶν σκευ-
 αστῶν σκιάς. πολλὴ ἀνάγκη. σκόπει οὖν αὐτῶν λύσιν
 τε καὶ ἰασιν τῶν τε δεσμῶν καὶ τῆς ἀφροσύνης, οἷα
 τις ἂν εἴη, εἰ φύσει τοιάδε ξυμβαίνει αὐτοῖς· ὅποτε
 τις λυθείη καὶ ἀναγκάζοιτο ἐξαίφνης ἀνίστασθαι τε 10
 καὶ περιάγειν τὸν ἀνένα καὶ βαδίζειν καὶ πρὸς τὸ
 φῶς ἀναβλέπειν, πάντα δὲ ταῦτα ποιῶν ἄλλοι τε καὶ
 διὰ τὰς μαρμαρυγὰς ἀδυνατοῖ καθορᾶν ἐκεῖνα ὧν
 τότε τὰς σκιάς ἑώρα, τί ἂν οἷοι αὐτὸν εἰπεῖν, εἰ τις
 αὐτῷ λέγοι ὅτι τότε μὲν ἑώρα φλυαρίας, νῦν δὲ μᾶλλον 15
 τι ἐγγυτέρω τοῦ ὕντος καὶ πρὸς μᾶλλον ὕντα τετραμ-
 5 A. μένος ὀρθότερον βλέπει, καὶ δὴ καὶ ἕκαστον τῶν
 παριόντων δεικνὺς αὐτῷ ἀναγκάζει ἐρωτῶν ἀποκρι-
 νασθαι ὅ τι ἐστίν; οὐκ οἷοι αὐτὸν ἀπορεῖν τε ἂν καὶ
 ἡγείσθαι τὰ τότε ὁρώμενα ἀληθέστερα ἢ τὰ νῦν δει- 20
 κνύμενα; πάντως δῆπου. οὐκοῦν καὶ εἰ πρὸς αὐτὸ
 τὸ φῶς ἀναγκάζοι αὐτὸν βλέπειν, ἀλγεῖν τε ἂν τὰ
 ὄμματα καὶ φεύγειν ἀποστρεφόμενον πρὸς ἐκεῖνα ἃ
 4 K. δύναιται καθορᾶν, καὶ νομίζειν ταῦτα τῷ ὄντι σαφέ-
 στερα τῶν δεικνυμένων; εἰ δὲ ἐντεῦθεν ἔλκοι τις 25
 αὐτὸν βίᾳ διὰ τραχείας τῆς ἀναβάσεως καὶ ἀνάν-
 τους, καὶ μὴ ἀνείη πρὶν ἐξελκύσειεν εἰς τὸ τοῦ ἡλίου
 φῶς, ὀδυνᾶσθαι τε ἂν καὶ ἀγανακτεῖν ἐλκόμενον; καὶ

8 οἷα || 9 εἰ PA: ἡ || 14 οἷη || 15 αὐτῷ PA: αὐτὸ || 20 τὰ
 τότε PA: τὰ τε || 27 ἂν εἴη || 28 <ἄρα οὐχ> ὀδυνᾶσθαι A ex P.

ἐπειδὴ πρὸς τὸ φῶς ἔλθοι, αὐγῆς ἂν ἔχοντα τὰ ὅμματα μεστὰ ὁρᾶν οὐδ' ἂν ἐν δύνασθαι τῶν <νῦν> λεγομένων ἀληθῶν, ὥστε ἐξαίφνης αὐτοῖς προσβάλλοντας; συνηθείας δὴ, οἶμαι, δέοιτ' ἂν, εἰ μέλλοι τὰ
 5 ἄνω ὕψεσθαι· καὶ πρῶτον μὲν τὰς σκιὰς ἂν ῥᾶστα καθορώῃ, καὶ μετὰ τοῦτο ἐν τοῖς ὕδασι τὰ τε τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ τῶν ἄλλων εἶδωλα, ὕστερον δὲ αὐτά· ἐκ δὲ τούτων τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν νύκτωρ ἂν ῥᾶον θεάσαιοτο, προσβλέπων τὸ
 10 τῶν ἄστρων τε καὶ σελήνης φῶς, ἣ μεθ' ἡμέραν τὸν ἥλιόν τε καὶ τὸ τοῦ ἡλίου. τελευταῖον δὴ, οἶμαι, τὸν ἥλιον οὐκ ἐν ὕδασι οὐδ' ἐν ἀλλοτρίᾳ ἔδρα φαντάσ- 96 A
 ματα αὐτοῦ, ἀλλ' αὐτὸν καθ' αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ δύναιτ' ἂν κατιδεῖν καὶ θεάσασθαι οἷός τε ἐστὶ. καὶ 236 :
 15 μετὰ ταῦτ' ἂν ἤδη συλλογίζοιτο περὶ αὐτοῦ, ὅτι οὗτος ὁ τὰς τε ὥρας παρέχων καὶ ἐνιαυτοὺς καὶ πάντα ἐπιτροπεύων τὰ ἐν τῷ ὁρωμένῳ τόπῳ, καὶ ἐκείνων ὧν σφεῖς ἐώρων τρόπον τινὰ πάντων αἴτιος. δῆλον γὰρ ὅτι ἐπὶ ταῦτα ἂν μετ' ἐκεῖνα ἔλθοι. τί οὖν; ἀνα-
 20 μιμνησκόμενον αὐτὸν τῆς πρώτης οἰκήσεως καὶ τῆς ἐκεῖ σοφίας καὶ τῶν τότε ξυνδεδωμένων οὐκ ἂν οἶει αὐτὸν μὲν εὐδαιμονίζειν τῆς μεταβολῆς, τοὺς δὲ ἐλεεῖν; καὶ μάλα. τιμαὶ δὲ καὶ ἔπαινοι εἰ τινες ἦσαν αὐτοῖς τότε παρ' ἀλλήλων καὶ γέρα τῷ ὀξύτατα καθορῶντι
 25 τὰ παριόντα, καὶ μνημονεύοντι μάλιστα ὅσα τε πρότερα αὐτῶν καὶ ὕστερα εἶωθε καὶ ἅμα πορεύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων δὴ δυνατώτατα ἀπομαντευομένῳ τὸ μέλλον ἦξειν, δοκεῖς ἂν αὐτὸν ἐπιθυμητικῶς αὐτῶν ἔχειν καὶ

2 νῦν add. A ex P || 3 ὥς et προσβάλλοντα malit K || 10 σε-
 λήνης PA: σεληνῶν || 13 ἀλλ' αὐτὸν || 21 οἷῃ || 22 αὐτὸν || 24 παρ'
 PA: περὶ || 28 δοκεῖς PA: δοκῆς.

- ξηλοῦν τοὺς παρ' ἐκείνοις τιμωμένους τε καὶ ἐνδυνα-
στεύοντας, ἢ τὸ τοῦ Ὀμήρου ἂν πεπονθέναι καὶ σφόδρα
βούλεσθαι ἐπάρουρον ἐόντα θητευέμεν ἄλλω ἄν-
A. δρὶ παρ' ἀκλήρῳ καὶ ὁτιοῦν ἂν πεπονθέναι μᾶλλον ἢ
ἐκεῖνὰ τε δοξάζειν καὶ ἐκείνως ζῆν; οὕτως ἔγωγε οἶμαι, ⁵
K. πᾶν μᾶλλον πεπονθέναι ἂν δέξασθαι ἢ ζῆν ἐκείνως.
καὶ τόδε δὴ ἐννόησον· εἰ πάλιν ὁ τοιοῦτος καταβὰς εἰς
τὸν αὐτὸν θᾶκον καθίζοιτο, ἄρ' οὐ σκότους ἀνάπλεως
σχοίη τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξαίφνης ἦκων ἐκ τοῦ ἡλίου;
μᾶλα γε. τὰς δὲ δὴ σκιὰς ἐκείνας πάλιν εἰ δέοι αὐτὸν ¹⁰
γγνωματεύοντα διαμιλλᾶσθαι τοῖς ἀεὶ δεσμώταις ἐκε-
νοῖς, ἐν ᾧ ἀμβλυωπεῖ, πρὶν καταστήναι τὰ ὕμματα,
οὗτος δὲ ὁ χρόνος μὴ πάνυ ὀλίγος εἴη τῆς συνηθείας,
ἄρα οὐ γέλωτ' ἂν παρέχοι, καὶ λέγοιτο ἂν περὶ αὐτοῦ,
ὥς ἀναβὰς ἄνω διεφθαρμένος ἦκει τὰ ὕμματα, καὶ ὅτι ¹⁵
οὐκ ἄξιον οὐδὲ πειραῖσθαι ἀνιέναι, καὶ τὸν ἐπιχει-
ροῦντα λύειν τε καὶ ἀνάγειν, εἰ πως ἐν ταῖς χερσὶ
δύναιντο λαβεῖν καὶ ἀποκτείνειν, ἀποκτινύναι ἄν;
σφόδρα γε. ταύτην τοίνυν τὴν εἰκόνα προσαπτέον
ἔπασαν ὥς ἀληθῶς τοῖς λεγομένοις, τὴν μὲν δι' ὕψους ²⁰
φαινομένην ἔδραν τῇ τοῦ δεσμωτηρίου οἰκῇσει ἀφο-
μοιοῦντα, τὸ δὲ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῇ φῶς τῇ τοῦ ἡλίου
Δ. δυνάμει· τὴν δὲ ἄνω ἀνάβασιν καὶ θέαν τῶν ἄνω τὴν
K. εἰς τὸν νοητὸν τόπον τῆς ψυχῆς ἄνοδον τιθεῖς οὐχ
ἀμαρτήσῃ τῆς ἀληθείας. αὕτη δὲ που οὕτω φαίνεται ²⁵
ἐν τῷ γνωστῷ τελευταία ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα καὶ μόρις
ὀρᾶσθαι, ὀφθεῖσα δὲ συλλογιστέα εἶναι ὥς ἄρα πᾶσι
πάντων αὐτῇ ὀρθῶν τε καὶ καλῶν αἰτία, ἐν τε ὀρατῷ

3 ἐπ' ἄρουρον || 21 ἔδραν || 25 ἀμαρτή || 28 τελευταία ἢ
scriptum ut proclivi errore legas τελευταίως.

φῶς καὶ τὸν τούτου κύριον τεκοῦσα, ἐν τε νοητῷ
 αὐτῇ κυρία ἀληθειαν καὶ νοῦν παρεχομένη, καὶ ὅτι δεῖ
 ταύτην ἰδεῖν τὸν μέλλοντα ἐμφρόνως πράξειν ἢ ἰδίᾳ
 ἢ δημοσίᾳ. εἰ δὴ τοῦτο ἔργον ἐστὶ τῆς παιδείας, καὶ
 5 τοσοῦτον πρόκειται τὸ διάφορον αὐτῆς πρὸς τὴν ἀπαι-
 δευσίαν, τί ἂν ἄλλο ἀρμόζοι ἢ παιδείας ἀντιλαμβάνε-
 σθαι καὶ φιλοσοφίας, τῶν δὲ νῦν δοκούντων εἶναι
 περισπουδάζων τῶς πολλοῖς ἀφίεσθαι ὥς οὐδεμίαν
 ἐχόντων εἰς εὐδαιμονίαν ῥοπὴν ἀξιόλογον;

- 10 XVI. Ἔτι τοίνυν, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, δεῖ νοῆσαι περὶ
 αὐτῶν τοιόνδε τι, τὴν παιδείαν οὐχ οἷον τινες ἐπαγ- 242 I
 γελλόμενοι φασιν εἶναι, τοιαύτην καὶ εἶναι. φασὶ δέ
 που οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης ἐντιθῆναι, οἷον 99 A
 τυφλοῖς ὀφθαλμοῖς ὄψιν ἐντιθέντες. ὁ δέ γε νῦν λό-
 15 γος σημαίνει ταύτην τὴν ἐνούσαν ἐκάστῳ δύναμιν ἐν
 τῇ ψυχῇ καὶ τὸ ὕργονον ᾧ καταμανθάνει ἕκαστος,
 οἷον εἰ ὅμμα μὴ δυνατὸν ἦν ἄλλως ἢ ξὺν ὄλῳ τῷ
 σώματι στρέφειν πρὸς τὸ φανὸν ἐκ τοῦ σκοτωδούς,
 οὕτως ξὺν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ἐκ τοῦ γιγνομένου περιεκτέον
 20 εἶναι, ἕως ἂν εἰς τὸ ὄν καὶ τοῦ ὄντος τὸ φανότατον
 δυνατὴ γένηται ἀνασχέσθαι θεωμένη· τοῦτο δ' εἶναι
 φάμεν τὰγαθόν. τούτου τοίνυν αὐτοῦ τέχνη ἂν εἴη,
 τῆς περιαγωγῆς, τίνα τρόπον ὥς ῥᾶστά τε καὶ ἀνυσι-
 μώτατα μεταστραφῆσεται, οὐ τοῦ ἐμποιεῖσαι αὐτῷ <τὸ>
 25 ὀρεῖν, ἀλλ' ὥς ἔχοντι μὲν αὐτό, οὐκ ὀρθῶς δὲ τετραμ-
 μένῳ οὐδὲ βλέποντι οἷ ἔδει, τοῦτο δεῖ μηχανήσασθαι.
 αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι ἀρεταὶ καλούμεναι ψυχῆς κινδύ-

10. p. 83, 19 Plat. Civit. VII p. 518 B—519 B.

8 ἀφίεσθαι (ἀφείσθαι Scaliger) Cobet: ἀφείσθαι || 11 immo
 οἶαν cum P || 12 φησὶ compend. || 16 φ P A: δ || 24 τὸ ex P addidit A.

νεύουσιν ἐγγύς τι εἶναι τῶν τοῦ σώματος (τῷ ὄντι
 K. γὰρ οὐκ ἐνοῦσαι πρότερον ὕστερον ἐμποιεῖσθαι ἔθεσι
 καὶ ἀσκήσεσιν), ἡ δὲ τοῦ φρονῆσαι παντὸς μᾶλλον θειο-
 τέρου τινὸς τυγχάνει, ὡς ἔοικεν, οὕσα, ὃ τὴν μὲν
 δύνανται οὐδέποτε ἀπόλλυσιν, ὑπὸ δὲ τῆς περιαγωγῆς ⁵
 χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον καὶ ἄχρηστον αὐτὸ καὶ βλα-
 A. βερὸν γίννεται. ἢ οὐπω ἐννενόηκας τῶν λεγομένων
 μὲν πονηρῶν, σοφῶν δέ, ὡς δορυμὲν βλέπει τὸ ψυ-
 χάριον καὶ ὀξέως διορθᾷ ταῦτα ἐφ' ἃ τέτραπται, ὡς οὐ
 φανύλην ἔχον τὴν ὕψιν, κακία δὲ ἡναγκασμένον ὑπηρε- ¹⁰
 τεῖν, ὥστε ὅσῳ ἂν ὀξύτερον βλέπῃ, τοσούτῳ πλείω
 κακὰ ἐργαζόμενον; τοῦτο μέντοι τὸ τῆς τοιαύτης φύ-
 σεως εἰ ἐκ παιδὸς εὐθύς κοπτόμενον περιεκότη τὰς
 τῆς γενέσεως συγγενεῖς ὥσπερ μολυβδίδας, αἱ δὲ
 ἐδωδαῖς τε καὶ τοιούτων ἡδοναῖς τε καὶ λιχνελαῖς ¹⁵
 προσφυεῖς γιγνόμεναι περὶ τὰ κάτω στρέφουσι τὴν τῆς
 ψυχῆς ὕψιν, ὧν εἰ ἀπαλλαγὴν περιεστρέφετο εἰς τὰ
 ἀληθῆ, καὶ ἐκεῖνα ἂν τὸ αὐτὸ τοῦτο τῶν αὐτῶν ἀνθρώ-
 πων ὀξύτερα (τά ἐώρα, ὥσ)περ καὶ ἐφ' ἃ νῦν τέτραπται.
 Νῦν δὲ οὖν, ὁπότε ἐνταῦθα γεγόμενα, καὶ τὸ ²⁰
 K. τῆς φιλοσοφίας ἔργον ὁποῖόν ἐστι φαίνεται, καὶ ὥς
 ἐστι τίμιον αὐτόθεν ἐστὶ κατάδηλον. τὸ γὰρ περιαι-
 ρεῖν τὴν γένεσιν ἀπὸ τῆς ψυχῆς καὶ ἐκκαθαίρειν τὴν
 λογίζεσθαι δυναμένην αὐτῆς ἐνέργειαν μάλιστα αὐτῇ
 προσήκει. οὗτος οὖν ἄριστος τρόπος τοῦ βίου, τὴν ²⁵
 δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἀσκοῦντας καὶ ζῆν
 καὶ τεθνάναι. τούτῳ οὖν ἐπώμεθα, εἰ βουλοίμεθα ὄν-
 τως εὐδαιμονήσιν.

25. 27 οὗτος — ἐπώμεθα] Plat. Gorg. p. 527 E.

7 ἡ || 19 inter ὀξέτα (sic) et περ lacuna fere XX litterae
 explevit A ex P || 27 ἐπώμεθα ex apogr. Ciz. K: ἐπόμεθα.

XVII. *Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀπὸ τῶν παλαιῶν λόγων καὶ* ¹⁰
τῶν μύθων τῶν ἱερῶν τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν Πυθα-
γορείων ὑπομνήσαι τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ τὴν αὐτὴν
παράκλησιν, ἀρχώμεθα καὶ τούτου ἐντεῦθεν. ὁρθῶς
λέγονται οἱ μηδενὸς δεόμενοι εὐδαίμονες εἶναι, καὶ
ὡς τῶν ἀπεράντους ἐχόντων τὰς ἐπιθυμίας δεινὸς ὁ
βίος. οὐ γὰρ τι θαυμάζοιμ' ἂν, εἰ Εὐριπίδης ἀληθῆ
ἐν τοῖσδε λέγει, λέγων τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν
μέν ἐστι κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν; καὶ
¹⁰*ἡμεῖς τῷ ὄντι ἴσως τέθναμεν· ἤδη γὰρ του ἔρωγε καὶ*
ἤκουσα τῶν σοφῶν, ὡς νῦν ἡμεῖς τέθναμεν, καὶ τὸ
μὲν σῶμά ἐστιν ἡμῖν σῆμα, τῆς δὲ ψυχῆς τοῦτο, ἐν ᾧ
ἐπιθυμῖαι εἰσί, τυγχάνει ὃν οἶον ἀναπεύθεσθαι καὶ ²⁴
μεταπίπτειν ἄνω κάτω, καὶ τοῦτο ἄρα τις μυθολογῶν
¹⁵*κομφὸς ἀνὴρ, ἴσως Σικελικὸς τις ἢ Ἰταλικὸς τις,*
παράγων τῷ ὀνόματι διὰ τὸ πιθανόν τε καὶ πιστικὸν
ὀνόμασε πῖθον, τοὺς δὲ ἀνοήτους ἀμύητους· τῶν δὲ
ἀνοήτων τοῦτο τῆς ψυχῆς, οὗ αἱ ἐπιθυμῖαι εἰσί, τὸ
ἀκόλαστον αὐτοῦ καὶ οὐ στεγανόν, ὡς τετρημένος εἴη ¹⁰
²⁰*πῖθος διὰ τὴν ἀπληστίαν ἀπεικάσας. τὸνναντίον δὴ*
οὗτος τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις ἐνδείκνυται, ὡς τῶν ἐν
Ἄιδου, τὸ ἀειδὲς δὴ λέγων, οὗτοι ἀθλιώτατοί εἰσιν
οἱ ἀμύητοι, καὶ φοροῖεν εἰς τὸν τετρημένον πῖθον
ὑδωρ ἑτέρῳ τοιούτῳ τετρημένῳ κοσκίνῳ. τὸ δὲ κόσκι-
²⁵*νον ἄρα λέγει, ὡς ἔφη ὁ πρὸς ἐμὲ λέγων, τὴν ψυχὴν*
εἶναι· τὴν δὲ ψυχὴν κοσκίνῳ ἀπέκασε τὴν τῶν ἀνοή-
των ὡς τετρημένην, ἅτε οὐ δυναμένην στέγειν δι' ἀπι-

4. p. 85, 26 Plat. Gorg. p. 492 E—494 B.

13 ὃν οἶον PA: ὅμοιον || 15 ἴσως PA: ἴσος || 16 πιστικὸν] sic || 22 ἀγδὲς || εἶσιν] immo εἴεν (cf. Cobet, Mnemos.,² II 138. Stob. Flor. 121, 36).

στίαν τε καὶ λήθην. ταῦτα ἐπιεικῶς μὲν ἐστὶν ὑπὸ τι
 ἄτοπα, δηλοῖ μὴν ὃ ἐγὼ βούλομαι ἐνδείξασθαι, ὥς χορῇ
 1 Κ. μεταθέσθαι ἀπὸ τοῦ ἀπλήστως καὶ ἀκολάστως ἔχοντος
 βίου ἐπὶ τὸν κοσμίως καὶ τοῖς ἀεὶ παροῦσιν ἱκανῶς
 καὶ ἐξαρκούντως ἔχοντα βίον, καὶ πεῖθεσθαι εὐδαιμο- 5
 νεστερέους εἶναι τοὺς κοσμίους τῶν ἀκολάστων. φέρε
 δὴ οὖν καὶ ἄλλην εἰκόνα εἶπω ἐκ τοῦ αὐτοῦ γυμνασίου
 τὴν νῦν. σκόπει γὰρ εἰ τοιόνδε δοκεῖ περὶ τοῦ βίου
 ἐκατέρου, τοῦ τε σώφρονος καὶ τοῦ ἀκολάστου, οἷον εἰ
 δυοῖν ἀνδροῖν ἐκατέρῳ πίδου πολλοὶ εἶεν, καὶ τῷ μὲν 10
 ἐτέρῳ ὕγιεις καὶ πλήρεις, ὁ μὲν οἶνον ὁ δὲ μέλιτος
 13 Α. ὁ δὲ γάλακτος καὶ ἄλλοι πολλοὶ πολλῶν,νάματα δὲ
 σπάνια καὶ χαλεπὰ ἐκάστου τούτων εἴη καὶ μετὰ πολ-
 λῶν πόνων καὶ χαλεπῶν ἐκποριζόμενα· ὁ μὲν οὖν
 ἕτερος πληρωσάμενος μήτε ἐποχετεύει μηδὲ τι φρον- 15
 τίξει, ἀλλ' ἔνεκα τούτων ἡσυχίαν ἔχει· τῷ δ' ἐτέρῳ
 τὰ μὲν νάματα, ὥσπερ καὶ ἐκείνῳ, δυνατὰ μὲν πορί-
 ζεσθαι εἴη, χαλεπὰ δέ, τὰ δὲ ἀγγεῖα τετραγμένα καὶ
 σαθρά, ἀναγκάζοιτο δὲ αἰεὶ καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν πιμ-
 πλάναι αὐτά, ἢ τὰς ἐσχάτας λυποῖτο λύπας· ἄρα τοιού- 20
 του ὄντος τοῦ βίου, οὐκ ἔσται εὐδαιμονέστερος ὁ τοῦ
 159 Κ. κοσμίου ἢ τοῦ ἀκολάστου; ὁ μὲν γὰρ τῷ ὥς πλεῖστον
 ἐπιρρεῖν ἔχει τὸ εὐδαιμον, ἐν ᾧ πολὺ ἀνάγκη καὶ τὸ
 ἀπὸν εἶναι καὶ μεγάλα ἅττα τὰ τρήματα εἶναι ταῖς
 ἐκροαῖς; ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ χαρὰδριοῦ τινα βίον 25
 διαζῆν· ὁ δὲ πεπληρωμένος εἰσάπαξ τῶν οἰκείων ἀγα-
 θῶν αὐτάρκης αἰεὶ διαμένει πάντα τὸν χρόνον. τοιαύτη
 τίς ἐστὶ καὶ ἡ ἀρχαιοπρεπὴς παρὰ κλησις ἐπὶ τὴν τῆς
 ἀρετῆς ἐπιτήδευσιν.

8 τῇ νῦν P || 15 μηδέ] μήτε P || 21 ante ὄντος addit ἐκα-
 τέρον P || 24 ἀπὸν PA: ἄβιον.

XVIII. Ταύτη δ' ἐστὶ συγγενὴς καὶ ἄλλη ἐφοδος ^{104 A}
 ἡ κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ σώματι φαινομένων
 ἐναργῶν ἐπὶ τὰ τῆς ψυχῆς μεταβαίνουσα κακὰ τε καὶ
 ἀγαθὰ, καὶ τῶν μὲν κακῶν χωρίζουσα καὶ πρὸς τὰ
⁵ αἰσχροῖα ἀλλοτριοῦσα τὴν προαίρεσιν ἡμῶν, τῶν δὲ
 ἀγαθῶν ἀντιλαμβάνεσθαι παντὶ σθένει παρακελευο-
 μένη, καὶ πρὸς τὰ καλὰ οἰκειοῦσα ἡμῶν τὴν διάνοιαν
 ἐξ ἅπαντος τρόπου. οἶον εἰ τὰ πάθη τοῦ σώματος
 φευκτὰ καὶ τὰ νοσήματα, πολὺ δὴπου πρότερον τὰ
¹⁰ τῆς ψυχῆς, καὶ εἰ ἡ νόσος τοῦ σώματος οὐ βιωτὸν
 ἡμῖν τὸν βίοντον ἀπεργάζεται, πολὺ δὴπου πρότερον
 ἡ ἀδικία νόσος οὖσα τῆς ψυχῆς ἀφορητὸν ἐστὶ τῷ ^{254 K}
 ἔχοντι, καὶ εἰ τὸ σῶμα ἀσυμμέτρως διακαίμενον ἀπόλ-
 λυσιν ἡμῶν τὴν τελειότητα τῆς ψυχῆς, ὅταν ἐκεῖνο,
¹⁵ ᾧ ζῶμεν, πλημμελῶς ἔχη καὶ στασιάζῃ πρὸς ἑαυτό,
 οὐκ ἐνεστὶν ὀρθῶς διαβιβῶναι. μετίωμεν δὴ καὶ ἐπὶ
 θάτερα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ὥσπερ γὰρ τάξεως
 καὶ κόσμου τὰ ἡμέτερα σώματα τυχόντα χρηστὰ ἂν
 εἴη, ἀταξίας δὲ μοχθηρὰ, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ ἀταξίας
²⁰ μὲν τυχοῦσα ἐστὶ πονηρὰ, χρηστὴ δὲ ἡ τάξεώς τινος
 καὶ κόσμου ἐπιλαβοῦσα. ἐπὶ μὲν οὖν τῷ σώματι ὄνομά
 ἐστὶ τῷ ἐκ τῆς τάξεώς τε καὶ τοῦ κόσμου γιγνομένῳ ^{105 A}
 ὑγεία, ἰσχύς· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἐν τῇ ψυχῇ ἐγγιγνομένῳ
 ἐκ τῆς τάξεως καὶ τοῦ κόσμου νόμιμόν τε καὶ νόμος
²⁵ ὄνομα κεῖται. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ ταῖς τοῦ σώματος τάξεσι
 τὸ ὑγεινὸν ἀποδίδομεν, ἐξ οὗ ἐν αὐτῷ ὑγίεια γίννεται
 καὶ ἄλλη ἀρετὴ τοῦ σώματος, οὕτως ἐπὶ ταῖς τῆς

17. p. 87, 29 Plat. Gorg. p. 504 A—505 B; sed 87, 3 sq. οἷς
 — ψυχῆς ex Phaedon. p. 82 D (supra p. 67, 28).

13 sq. ἀσυμμέτρως et ἀπόλλυσιν Cobet: συμμέτρως et ἀπό-
 λασσιν // 26 ἡ ὑγίεια ex apogr. Ciz. K // 27 καὶ ἡ ἄλλη P.

ψυχῆς κοσμήσειςιν ὁ νόμος λέγεται, ὅθεν καὶ νόμιμοι
 γίνονται καὶ κόσμιοι· ταῦτα δ' ἐστὶ δικαιοσύνη τε
 καὶ σωφροσύνη. οὐκοῦν ἐκεῖνοι οἷς τι μέλει τῆς ἑαυτῶν
 ψυχῆς πρὸς ταῦτα βλέποντες καὶ τοὺς λόγους προσοί-
 σουσι ταῖς ψυχαῖς, οὓς ἂν λέγωσι, καὶ τὰς πράξεις ἀπά- 5
 σας, καὶ δῶρον ἐάν τι διδῶσι, δώσουσι, καὶ ἐάν τι
 ἀφαιρῶνται, ἀφαιρήσονται, πρὸς τοῦτο ἀεὶ τὸν νοῦν
 16 K. ἔχοντες, ὅπως ἂν αὐτῶν δικαιοσύνη μὲν ἐν ταῖς ψυχαῖς
 γίνηται, ἀδικία δὲ ἀπαλλάττηται, καὶ σωφροσύνη μὲν
 ἐγγίγνηται, ἀκολασία δὲ ἀπαλλάττηται, καὶ ἡ ἄλλη 10
 ἀρετὴ ἐγγίγνηται, κακία δὲ ἀπὴ. τί γὰρ ὕφελος σώ-
 ματί γε κάμνοντι καὶ μοχθηρῶς διακειμένῳ ἢ σιτία
 πολλὰ διδόναι καὶ τὰ ἡδίστα ἢ ποτὰ ἢ ἄλλο ὀτιοῦν,
 ὃ μὴ ὀνήσει αὐτὸν ἔσθ' ὃ τι πλεόν ἢ τοῦναντίον,
 κατὰ γε τὸν δίκαιον λόγον, καὶ ἔλαττον; ἔστι ταῦτα. 15
 οὐ γὰρ οἶμαι λυσιτελεῖν μετὰ μοχθηρίας σώματος ζῆν
 16 A. ἀνθρώπῳ· ἀνάγκη γὰρ οὕτως καὶ ζῆν μοχθηρῶς. οὐκ-
 οῦν καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἀποπιμπλάναι, οἷον πεινῶντα
 φαγεῖν ὅσον βούλεται ἢ διψῶντα πιεῖν, ὑγιαίνοντα
 μὲν ἑῶσιν οἱ ἰατροὶ ὥς τὰ πολλά, κάμνοντα δὲ ὥς 20
 ἔπος εἰπεῖν οὐδέποτε ἑῶσιν ἐμπίπλασθαι ὧν ἐπιθυμεῖ.
 ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ ψυχὴν ὁ αὐτὸς τρόπος· ἕως μὲν
 ἂν πονηρὰ ἦ, ἀνόητός τε οὖσα καὶ ἀκόλαστος καὶ
 ἄδικος καὶ ἀνόσιος, εἴργειν αὐτὴν δεῖ τῶν ἐπιθυμιῶν
 καὶ μὴ ἐπιτρέπειν, ἀλλ' αὐτὰ ποιεῖν ἃ ἂν ποιῶν 25
 βελτίων ἔσται. οὐ γὰρ πού αὐτῇ ἄμεινον τῇ ψυχῇ.
 168 K. οὐκοῦν τὸ εἴργειν ἐστὶν ἀφ' ὧν ἐπιθυμεῖ κολάζειν.
 τὸ κολάζεσθαι ἔρα τῇ ψυχῇ ἄμεινόν ἐστιν ἢ ἀκολασία,
 ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται, καὶ τὸ κόσμιον εἶναι καὶ

11 ἀπὴ PK: ἀπειή || 14 ὀνή || ὃ τι] sic: ὅτε Scaliger || 25 ἐπι-
 τρέπειν ἀλλ' ἄττα ποιεῖν ἢ ἀφ' ὧν βελτίων P || 28 οὐ] οὕτω PK.

τεταγμένον προέχει τοῦ ἀκοσμήτου τε καὶ ἀτάκτου, ὥστ' ἐξ ἅπαντος τρόπου τὴν δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην ἀσκητέον πρὸ τῶν ἐναντίων ἔξεων. καὶ τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτως ἐχέτω.

- 5 XIX. Δύναιτο δ' ἔν τις καὶ κατ' ἰδίαν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθῶν ἐπεξελεθεῖν τῷ προκειμένῳ, δεικνύων αὐτῶν τὸ τέλος καὶ κύριον εὐδαιμονίας. ὅσῳ γὰρ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος προέχει, τοσούτῳ μᾶλλον καὶ 107 τὰγαθὰ αὐτῆς ὑπερέχει· καὶ τὰ μὲν τοῦ σώματος ἔσται 10 εὐκαταφρόνητα, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς τίμια καὶ σεμνὰ. καὶ τὸ ἀγαθὸν οὖν οὐ τὸ αὐτὸ ἔστιν ὅπερ τὸ ἡδύ, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἕνεκα πρακτέον τὸ ἡδύ, οὐ τὸ ἀγαθὸν ἕνεκα τοῦ ἡδέος. ἡδὺ δέ ἐστι τοῦτο, οὗ παραγενομένου ἡδόμεθα, ἀγαθὸν δέ, οὗ παρόντος ἀγαθοί ἐσμεν. ἀλλὰ 15 μὴν ἀγαθοί γε ἐσμεν καὶ ἡμεῖς καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅσα ἀγαθὰ ἔστιν, ἀρετῆς τινος παραγενομένης. ἀλλὰ μὲν δὴ ἢ γε ἀρετὴ ἐκάστου, καὶ σκεύους καὶ σώματος 261 καὶ ψυχῆς αὐ καὶ ζῶου παντός, οὐ τῷ εἰκῇ καὶ κάλιστα παραγίγνεται, ἀλλὰ τάξει καὶ ὁρθότητι καὶ τέχνῃ, 20 ἣτις ἐκάστῳ ἀποδέδεται αὐτῶν. τάξει ἄρα τεταγμένον τι καὶ κεκοσμημένον ἔστιν ἡ ἀρετὴ ἐκάστου, ὥς φαίη ἄν τις σωφρόνως λογιζόμενος*** ἐν ἐκάστῳ [γὰρ] ὁ ἐκάστου οἰκείος ἀγαθὸν παρέχει ἕκαστον τῶν ὄντων. ὅθεν δὴ καὶ ψυχὴ κόσμον ἔχουσα τὸν αὐτῆς ἀμείνων 25 τῆς ἀκοσμήτου. ἀλλὰ μὴν ἢ γε κόσμον ἔχουσα κοσμία, ἣ δέ γε κοσμία σώφρων· ἣ ἄρα σώφρων ψυχὴ ἀγαθή.

11. p. 90, 14 Plat. Gorg. p. 506 C—508 A.

15 γέ PK: τε || 21 τί || 22 lacunam post λογίζόμενος indicavi et mox γὰρ delevi: exciderunt Platonis verba κόσμος τις ἄρα ἔγγερόμενος, unde κόσμος arripuit et post οἰκείος inseruit K || 24 αὐτῆς.

- λέγω δὴ οὖν οὗτι, εἰ ἡ σώφρων ἀγαθὴ ἐστίν, ἡ τοῦ-
¹⁸ A. ναντίον τῇ σώφρονι πεπονδυῖα κακὴ ἐστίν· ἥν δὲ
 αὕτη ἡ ἄφρων τε καὶ ἀκόλαστος. πολλὴ ἀνάγκη. καὶ
 μὴν ὃ γε σώφρων τὰ προσήκοντα πράττει ἂν καὶ περὶ
 θεοῦς καὶ ἀνθρώπους· οὐ γὰρ ἂν σωφρονοῖ τὰ μὴ ⁵
 προσήκοντα πράττων. καὶ μὴν περὶ μὲν ἀνθρώπους
¹² K. τὰ προσήκοντα πράττων δίκαια ἂν πράττοι, περὶ δὲ
 θεοῦς ὅσια· τὸν δὲ τὰ δίκαια καὶ ὅσια πράττοντα
 ἀνάγκη δίκαιον καὶ ὅσιον εἶναι. καὶ μὲν δὴ καὶ ἀν-
 δρεῖόν γε ἀνάγκη· οὐ γὰρ δὴ σώφρονος ἀνδρός ἐστίν ¹⁰
 οὔτε διώκειν οὔτε φεύγειν ἢ μὴ προσήκει, ἀλλὰ δεῖ
 καὶ πράγματα καὶ ἀνθρώπους καὶ ἡδονὰς καὶ λύπας
 φεύγειν καὶ διώκειν, καὶ ὑπομένοντα καρτερεῖν ὅπου
 δεῖ. ὥστε πολλὴ ἀνάγκη τὸν σώφρονα, ὥσπερ διηλ-
 θομεν, δίκαιον ὄντα καὶ ἀνδρεῖον καὶ ὅσιον ἀγαθὸν ¹⁵
 ἄνδρα εἶναι τελέως, τὸν δὲ ἀγαθὸν εὖ τε καὶ καλῶς
 πράττειν ἢ ἂν πράττη, τὸν δὲ εὖ πράττοντα μακάριόν
 τε καὶ εὐδαίμονα εἶναι, τὸν δὲ πονηρὸν καὶ κακῶς
 πράττοντα ἄθλιον· οὗτος δ' ἂν εἴη ὁ ἐναντίας ἔχων
 τῷ σώφρονι, ὁ ἀκόλαστος. εἰ δὴ ἐστὶ ταῦτα ἀληθῆ, ²⁰
 τὸν βουλόμενον, ὡς ἔοικεν, εὐδαίμονα εἶναι σωφρο-
 σύνην μὲν διωκτέον καὶ ἀσκητέον, ἀκολασίαν δὲ φευ-
¹⁰⁹ A. κτέον ὡς ἔχει ποδῶν ἕκαστος ἡμῶν, καὶ παρασκευα-
 στέον μάλιστα μὲν μηδὲν δεῖσθαι τοῦ κολάζεσθαι, ἐὰν
 δὲ δεηθῇ αὐτὸς ἢ ἄλλος τις τῶν οἰκείων, ἢ ἰδιώτης ἢ ²⁵
 πόλις, ἐπιθετέον δίκην καὶ κολαστέον, εἰ μέλλει εὐ-
¹⁶⁴ K. δαίμων εἶναι. οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ ὁ σκοπὸς εἶναι
 πρὸς ὃν βλέποντα δεῖ ξῆν, καὶ πάντα εἰς τοῦτο τὰ
 αὐτοῦ συντελούντα καὶ τὰ τῆς πόλεως, ὅπως δικαιο-

σύνη παρέσται καὶ σωφροσύνη τῷ μακαρίῳ μέλλοντι
 ἔσεσθαι, οὕτω πράττειν, οὐκ ἐπιθυμίας ἔδῶντα ἀκο-
 λάστους εἶναι καὶ ταῦτα ἐπιχειροῦντα πληροῦν, ἀνῆ-
 νυτον κακόν, ληστοῦ βίον ζῶντα. οὔτε γὰρ ἂν ἄλλω
 5 ἀνθρώπῳ προσφιλέης εἴη ὁ τοιοῦτος οὔτε θεῷ· κοινω-
 νεῖν γὰρ ἀδύνατος· ὅτῳ γὰρ μὴ ἐνὶ κοινωνίᾳ, φιλίᾳ
 οὐκ ἂν εἴη. φασὶ δὲ οἱ σοφοὶ καὶ οὐρανὸν καὶ γῆν
 καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὴν κοινωνίαν συνέχειν
 καὶ φιλίαν καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην καὶ δικαιο-
 10 ότητα, καὶ τὸ ὅλον τοῦτο διὰ ταῦτα κόσμον καλοῦσιν,
 οὐκ ἀκοσμίαν οὐδὲ ἀκολασίαν. τὸν δὲ μὴ προσέχοντα
 τούτοις λέληθεν ὅτι ἡ ἰσότης ἡ γεωμετρικὴ καὶ ἐν
 θεοῖς καὶ ἐν ἀνθρώποις μέγα δύναται· δι' ἃ πλεο-
 15 νεξίαν οἴονται δεῖν ἀσκεῖν· γεωμετρίας γὰρ ἀμελοῦσι. 11
 τὸ μὲν οὖν ὅλον τῆς εὐδαίμονος ζωῆς περὶ οὕτως
 ἔχει. καὶ ἔπεται δὲ αὐτῇ τὸ καλῶς αἰρεῖσθαι μᾶλλον
 τελευτᾶν, οἷς ἔστιν ἐξουσία ζῆν μὴ καλῶς, πρὶν παιδᾶς 26
 τε καὶ τοὺς ἔπειτα εἰς ὀνειδῆ καταστῆσαι, καὶ πρὶν
 τοὺς πατέρας τε καὶ πᾶν τὸ πρόσθεν γένος αἰσχύναί·
 20 τῷ γὰρ τοὺς αὐτοῦ αἰσχύναντι ἀβίωτόν ἐστι, καὶ τῷ
 τοιοῦτῳ οὔτε τις ἀνθρώπων οὔτε θεῶν φίλος ὑπάρχει
 οὔτ' ἐπὶ γῆς οὔτε ὑπὸ γῆν τελευτήσαντι. χρὴ οὖν
 πάντα ἀνδρα, ἐάν τι καὶ ἄλλο ἀσκῇ, μετ' ἀρετῆς
 ἀσκεῖν, εἰδὼτα ὅτι τούτου λειπόμενα ἔπαντα καὶ κτή-
 25 ματα καὶ ἐπιτηδεύματα αἰσχροὰ καὶ κακὰ. οὔτε γὰρ
 πλοῦτος κάλλος φέρει τῷ κεκτημένῳ μετὰ ἀνανδρίας

16. p. 91, 21 Plat. Menex. p. 246 D—247 B.

13 δι' ἃ scripsi pro διὰ: διὸ (cf. Valckenaer ad Eur. Phoen.

541 p. 200) nescio unde K: οἱ δὲ Vitelli || 15 εὐδαίμων || 16 αὐτῇ
 scripsit K || 20 αὐτοῦ || 26 ἀνανδρίας.

(ἄλλω γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ καὶ οὐχὶ ἑαυτῷ), οὕτε σώματος κάλλος καὶ ἰσχὺς δειλῷ καὶ κακῷ ξυνοικούντα πρόποντα φαίνεται ἀλλ' ἀπρεπῇ, καὶ ἐπιφανέστερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν· πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς 5 ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται. ὧν ἕνεκα πρῶτον καὶ ὕστατον καὶ διὰ παντὸς πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειρᾶσθαι δεῖ ἔχειν, ὅπως μάλιστα μὲν ὑπερβαλεῖται τις τοὺς πρόσθεν προγόνους εὐκλεία·

11 A. εἰ δὲ μή, ὅπως εἰς ἴσον αὐτοῖς καταστήσῃ τὴν αὐτοῦ 10 καλοκάγαθίαν· ἡ μὲν γὰρ ἐν τούτοις νίκη τιμὴν φέρει, ἡ δὲ ἥττα, ἐὰν ἡττᾶται τις, αἰσχύνῃ. μάλιστα δ' ἂν·

88 K. νικήσειέ τις ἐν τούτοις, εἰ παρασκευάσαιτο τῇ τῶν προγόνων δόξῃ μὴ καταχρήσασθαι μηδὲ ἀναλῶσαι αὐτὴν μάτην, καλῶς εἰδὼς ὅτι ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι 15 οὐκ ἔστιν αἰσχίον ἢ παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνων. εἶναι μὲν γὰρ τιμὰς γονέων ἐκγόνοις καλὸς θησαυρὸς καὶ μεγαλοπρεπής· χρῆσθαι δὲ καὶ χρημάτων καὶ τιμῶν θησαυρῷ, καὶ μὴ τοῖς ἐκγόνοις παραδιδόναι, αἰσχρὸν καὶ ἄναν- 20 δρον, ἀπορίᾳ ἰδίῳ αὐτοῦ κτημάτων τε καὶ εὐδοξίων. ἀφ' ἑαυτῶν γὰρ ἄρχεσθαι δεῖ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν εἰς εὐκλείαν καὶ εὐδαιμονίαν φερόντων. πάσαι γὰρ δὴ τὸ Μηδὲν ἄγαν λεγόμενον καλῶς δοκεῖ λέγεσθαι· τῷ γὰρ ὄντι εὖ λέγεται. ὅτῳ γὰρ ἀνδρὶ 25 εἰς ἑαυτὸν ἀνήρτεται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν

24. p. 92, 10 Plat. Menex. p. 247 E—248 B.

2 κακῷ PA: καλῷ || 7 διαπαντός || 15 τί || 18 τιμὰς γονέων ἐκγόνοις PK: ἡμᾶς γονέων ἐγγόνους || 21 ἀπορίᾳ ἰδίῳ αὐτοῦ PK: ἀπορεῖ δὲ αὐτοῦ.

φέροντα ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις
 αἰσφεται, ἐξ ὧν ἢ εὖ ἢ κακῶς πράξαντων πλανασθαι
 ἡνάγκασται καὶ τὰ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρεσκεύα- 113
 σται ζῆν, οὗτός ἐστιν ὁ σώφρων καὶ οὗτος ὁ ἀνδρεῖος
 5 καὶ φρόνιμος, οὗτος γιγνομένων χρημάτων καὶ παίδων
 καὶ διαφθειρομένων μάλιστα πείσεται τῇ παροιμίᾳ·
 οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε λυπούμενος ἄγαν φανήσεται 270
 διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι. τοιούτους δὲ ἡμεῖς ἀξιοῦμεν
 καὶ τοὺς ἀγαθοὺς εἶναι, οὔτε ἀγανακτοῦντας οὔτε
 10 φοβούμενους ἄγαν, εἰ δὲ τελευτᾷ ἐν τῷ παρόντι ἢ
 ἄλλο τι πάσχειν τῶν ἀνθρωπίνων. διατεταμένως γὰρ
 δὴ δὲ ταύτην ἔχειν τὴν δόξαν, ὥς ὁ μὲν ἀγαθὸς
 ἀνὴρ σώφρων ὢν καὶ δίκαιος εὐδαίμων ἐστὶ καὶ
 μακάριος, ἐὰν τε μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἐὰν τε μικρὸς
 15 καὶ ἀσθενής, καὶ ἐὰν πλουτῇ καὶ μὴ. ἐὰν δ' ἄρα
 πλουτῇ Κινύρα τε καὶ Μίδα μάλλον, ἢ δὲ ἄδικος,
 ἄθλιός τε ἐστὶ καὶ ἀνιερῶς ζῇ· καὶ οὔτ' ἂν μνη-
 σαίμην, φησὶν ὁ ποιητής, εἴπερ ὀρθῶς λέγει, οὔτ'
 ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθόμην, ὃς μὴ πάντα τὰ λεγό-
 20 μενα καλὰ μετὰ δικαιοσύνης πράττοι καὶ κτῶτο, καὶ
 δηλῶν τοιοῦτος ὢν ὀρέγοιτο ἐγγύθεν ἰστάμενος,
 ἄδικος δὲ ὢν μήτε τολμῶ ὀρῶν φόνον αἱματόεντα
 μήτε νικῶ θείων Θρηίκιον Βορέην, μηδὲ ἄλλο
 αὐτῷ μηδὲν τῶν λεγομένων ἀγαθῶν γίγνοιτό ποτε. 113
 25 τὰ γὰρ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενα ἀγαθὰ οὐκ ὀρθῶς
 λέγεται. λέγεται γὰρ ὥς 'ἄριστον μὲν ὑγαίνειν, δεύ- 272
 τερον δὲ κάλλος, τρίτον δὲ πλοῦτος.' μυρία δὲ ἄλλα

12. p. 93, 19 Plat. De Legg. II p. 660 E—662 A.

17 ἴσσι superscr. || 18 οὔτε || 20 κτῶτο PA: κεντῶτο: κεντῆτο
 Cobet // 27 πλοῦτον: 'voluit fortasse πλουτεῖν' Cobet.

ἀγαθὰ λέγεται· καὶ γὰρ ὁξὺ ὄρα^ν καὶ ἀκούειν καὶ
πάντα ὅσα ἔχεται τῶν αἰσθήσεων εὐαισθητῶς ἔχειν,
ἔτι δὲ καὶ τὸ ποιεῖν τυραννοῦντα ὃ τι δᾶν ἐπιθυμῇ,
καὶ τὸ δὴ τέλος ἀπάσης μακαριότητος εἶναι τὸ πάντα
ταῦτα κεκτημένον ἀθάνατον εἶναι γενόμενον ὃ τι ⁵
τάχιστα. ὁ δὲ ἐμὸς λόγος ταδὶ λέγει, ὥς ταῦτά ἐστι
ξύμπαντα δικαίοις μὲν καὶ ὁσίοις ἀνδράσιν ἄριστα
κτῆματα, ἀδίκτοις δὲ κἀκιστα ξύμπαντα, ἀρξάμενα ἀπὸ
τῆς ὑγείας. καὶ δὴ καὶ τὸ ὄρα^ν καὶ τὸ ἀκούειν καὶ
αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ παρὰπαν ζῆν μέγιστον μὲν κακὸν ¹⁰
τὸν ξύμπαντα χρόνον ἀθάνατον ὄντα καὶ κεκτημένον
πάντα τὰ λεγόμενα ἀγαθὰ πλὴν δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς
ἀπάσης, ἔλαττον δέ, ἂν ὥς ὀλίγιστον ὁ τοιοῦτος χρόνον
ἐπιζῷ. λέγω γὰρ δὴ σαφῶς τὰ μὲν κακὰ λεγόμενα
ἀγαθὰ τοῖς ἀδίκτοις εἶναι, τοῖς δὲ δικαίοις κακὰ, τὰ δὲ ¹⁵
ἀγαθὰ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ὄντως ἀγαθὰ, τοῖς δὲ κακοῖς
κακὰ. καὶ ὁ μὲν ἀδίκως ζῶν καὶ ὑβριστικῶς ἐξ ἀνάγκης
¹⁴ K. αἰσχροῦς ζῇ, εἰ δὲ αἰσχροῦς, καὶ κακῶς· ὥστε καὶ ἀηδῶς
ζῇ καὶ οὐ ξυμφερόντως ἑαυτῷ· τὸν γὰρ αὐτὸν ἡδιστόν
¹⁴ A. τε καὶ ἄριστον ὑπὸ θεῶν βίον λέγεσθαι φάσκοντες ²⁰
ἀληθέστατα ἐροῦμεν. εἰ τοίνυν καὶ τὰ ἀγαθὰ τῷ κατ'
ἀρετὴν βίῳ μάλιστα συνήρτηται, καὶ τότε ἐστὶν ἀγαθὰ
ὄντως, καὶ τὸ χαίρειν τῷ φιλοσοφεῖν μόνῳ συνέπεται,
πάντων ἕνεκα χρὴ τοῦτον τὸν βίον προαιρεῖσθαι τοὺς
βουλομένους ὄντως εὐδαιμονεῖν. ²⁵

XX. Οἶμαι τοίνυν οὐκ ἀνάρμοστον εἶναι ἐνταῦθα
καὶ τὴν διὰ τῶν ὑποθηκῶν προτροπὴν ἥδη πως συνεγγί-
ζουσαν εἰς τὴν ὑφήγησιν τὸ πῶς δεῖ βιοῦν, καὶ μά-

3 δᾶν (cf. Usener, Jahrb. f. Phil. 1878 p. 66) scripsi pro
δ' ᾶν: ᾶν PA || 4 μακαριῶ^{τε} || 28 τὸ] τοῦ scripsit K: an συνεγγί-
ζουσαν transitive dictum?

λιστα ἐμφαίνουσιν τοῦτο, ὥς οὐκ ἀπέσπασται τὰ τοῦ
 λόγου τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν μέρος, συνεχῆ δ' ἐστὶ
 πάντα πρὸς ἄλληλα. κατὰ δὴ ταύτην οὖν τὴν μέθο-
 δον ἀπὸ τῶν τιμιωτάτων ἀρχόμεθα πρῶτον, ὥς δεῖ
 5 θεοσέβειαν ἀσκεῖν. αὕτη δὲ οὐκ ἂν παραγένοιτο, εἰ μὴ
 τις ἀφομοιώσειε τῷ θεραπευομένῳ τὸ θεραπεῦον, τὴν
 δὲ ὁμοιότητα ταύτην οὐκ ἄλλη τις ἢ φιλοσοφία παρέχει.
 ἀλλὰ μὴν καὶ ἀψεύδειαν δεῖ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι· 27
 τὸ γὰρ ἀληθεύειν καὶ πρὸς θεοὺς κατὰ τὴν θείαν ἀλή-
 10 θειαν καὶ πρὸς ἀνθρώπους κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἡγεῖ-
 ται ἡμῖν πάντων τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν. 11
 τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς ἀληθείας, μόνως διὰ φιλοσοφίας
 αὕτη παραγίγνεται· μόνον γὰρ φιλοθεάμονες εἰσι τῆς
 ἀληθείας οἱ φιλόσοφοι. ἔτι τοίνυν τῶν νόμων τὴν
 15 δύναμιν ἐκάστου ἐπίστασθαι προσήκει, καὶ ὥς χρη-
 στέον αὐτοῖς ἐστὶ· ταῦτα δὲ οὐκ ἔνεστι μαθεῖν μὴ
 τὴν ἀρετὴν εἰδότας, πρὸς ἣν καὶ τὴν δύναμιν καὶ
 τὴν χρῆσιν τῶν νόμων ἀναφέρομεν· ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς
 ἐπιτήδευσις διὰ φιλοσοφίας παραγίγνεται· ὥστε καὶ
 20 πρὸς ταύτην ἡγεμῶν ἐστὶ φιλοσοφία. ἔτι τοίνυν εἰδέ-
 ναι δεῖ πῶς πρὸς ἀνθρώπους ὁμιλεῖν, τοῦτο δὲ
 οὐκ ἂν τις διαγνοίῃ μὴ τὸν τοῦ προσήκοντος ἀπολο-
 γισμὸν ἐπὶ πασῶν τῶν πράξεων ἐπεσκεμμένος, τὴν
 ἀξίαν τε καὶ ἀπαξίαν εἰδὼς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων,
 25 καὶ δυνάμενος διακρίνειν τὰ ἥθη καὶ τὰς φύσεις ἐκά-
 στων καὶ τὰς τῆς ψυχῆς δυνάμεις καὶ τοὺς κατὰ πάντα
 ταῦτα συναρμολόζοντας λόγους. ἀλλὰ μὴν τούτων γε 271
 οὐδὲν χωρὶς φιλοσοφίας παραγίγνεται· καὶ τούτων οὖν
 ἕνεκα χρησιμὸς ἂν εἴη. εἰ δὲ καὶ τοὺς θηριώδεις ἀν-

θρώπους καταγωνίζεσθαι ὁ τῆς ἀνδρείας παραγγέλλει
 νόμος καὶ τὰ βλαβερώτατα τῶν θηρίων χειροῦσθαι,
 χωρεῖν τε ἐπὶ τοὺς κινδύνους δεῖ προθύμως καὶ ἐθί-
 1 A. ζεσθαι αὐτοὺς ὑπομένειν, ἴδωμεν καὶ πρὸς ταῦτα τίς
 ἡμᾶς ἐπιστήμη ἢ δύνάμεις παρασκευάζει ἐπιτηδεύουσ. 5
 οὐδεμία ἂν ἄλλη, ὥς ἐγώ μαι, ἢ μόνη φιλοσοφία. αὕτη
 γὰρ διαμελετᾷ καρτερεῖν καὶ τοῦ θανάτου καταφρονεῖν
 ἐγκρατεῖάν τε ἐπιτηδεύει δι' ὅλου τοῦ βίου, καὶ πρὸς
 μὲν τοὺς πόνοὺς ἐναθλεῖ γενναίως, τῶν δὲ ἡδονῶν
 ὑπεροχῇ παντάπασιν. μόνης ἄρα ταύτης ἀντιλαμβάνε- 10
 σθαι χρὴ τοὺς βουλομένους τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων
 ἀγαθῶν πάντων μεταλαγχάνειν. ὥς γὰρ ἀπλῶς εἶπεν,
 ὅ τι ἂν τις ἐθέλῃ ἐξεργάσασθαι εἰς τέλος τὸ βέλτιστον,
 ἔάν τε σοφίαν ἔάν τε ἀνδρείαν ἔάν τε εὐγλωσσίαν ἔάν
 τε ἀρετὴν ἢ τὴν σύμπασαν ἢ μέρος τι αὐτῆς, ἐκ τῶνδε 15
 οἷόν τε εἶναι κατεργάσασθαι. φῦναι μὲν πρῶτον δεῖν,
 0 K. καὶ τοῦτο μὲν τῇ τύχῃ ἀποδεθόσθαι, τὰ δὲ ἐπ' αὐτῷ
 ἤδη τῷ ἀνθρώπῳ τάδε εἶναι, ἐπιθυμητὴν γενέσθαι
 τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν φιλόπονόν τε καὶ προαιδέατα
 μανθάνοντα καὶ πολλὸν χρόνον αὐτοῖς συνδιατελοῦντα. 20
 εἰ δὲ τι ἀπέσται τούτων καὶ ἔν, οὐχ οἷόν τε ἔστιν οὐδὲ
 εἰς τέλος τὸ ἄκρον ἐξεργάσασθαι, ἔχοντος δὲ ἅπαντα
 ταῦτα, ἀνυπερβλήτον γίγνεται τοῦτο, ὅ τι ἂν ἀσκή-
 τις τῶν ἀνθρώπων. εἰ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπι-
 7 A. στημῶν ὀρθὸν τοῦτο, πόσῳ δὴ πλεόν ἐπὶ τῆς ἡγε- 25
 μονικωτάτης πασῶν τῶν τεχνῶν, φιλοσοφίας; πόνοὺς
 τε δεῖ πάντας ὑφίστασθαι γενναίως καὶ χρόνον πολλὸν
 καταναλίσκειν εἰς τὴν μάθησιν προθυμίαν τε εἰσφέρει-

6 οὐδεμία αν scripsit K, qui post ἄλλη addit εἴη (at
 cf. infra p. 98, 19): οὐ δὲ μίαν ἂν || 8 num ἐπιτηδεύειν? ||
 21 ἔστιν] ἔστι.

- σθαι μεγίστην. πρὸς δὴ τούτοις, ἐξ οὗ ἂν τις βού-
ληται δόξαν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις λαβεῖν καὶ τοιοῦτος
φαίνεσθαι οἷος ἂν ᾗ, ἀντίκα δεῖ νέον τε ἄρξασθαι
καὶ ἐπιχρῆσθαι αὐτῷ ὁμαλῶς ἀεὶ καὶ μὴ ἄλλοτε ἄλλως.
- 5 συγχρονισθὲν μὲν γὰρ ἕκαστον τούτων καὶ ἀντίκα τε
ἀρξάμενον καὶ συνανηχθὲν εἰς τέλος λαμβάνει βέβαιον
τὴν δόξαν καὶ τὸ κλέος διὰ τάδε, ὅτι πιστεύεται τε
ἤδη ἀνενδοιάστως, καὶ ὁ φθόνος τῶν ἀνθρώπων οὐ 28
προσρίγνεται, δι' ὃν τὰ μὲν οὐκ αὖξουσιν οὐδ' εὐλόγως
- 10 μνηύουσι, τὰ δὲ καταψεύδονται μεμφόμενοι παρὰ τὸ
δίκαιον. οὐ γὰρ ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις ἄλλον τινὰ
τιμᾶν (αὐτοὶ γὰρ στερίσκεισθαι τινος ἡγοῦνται), χειρω-
θέντες δὲ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς καὶ κατὰ σμικρὸν
ἐκ πολλοῦ ἐπαχθέντες ἐπαινέται καὶ ἔκοντες ὅμως
- 15 γίνονται· ἅμα δὲ καὶ οὐκ ἀμφιβάλλουσιν, εἴτε ἄρα
τοιοῦτος ἀνθρωπὸς ἐστὶν οἷος φαίνεται, ἢ ἐνεδρεύει
καὶ θηρεύεται τὴν δόξαν ἐπὶ ἀπάτῃ, καὶ ἃ ποιεῖ,
ταῦτα καλλωπίζεται ὑπαγόμενος τοὺς ἀνθρώπους· ἐν
ἐκείνῳ δὲ τῷ τρόπῳ, ᾧ ἐγὼ προείπον, ἀσκηθεῖσα ἡ 11
- 20 ἀρετὴ πίστιν ἐμποιεῖ περὶ ἑαυτῆς καὶ εὐκλειαν. ἐαλω-
κότες γὰρ ἤδη κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οἱ ἀνθρωποι οὔτε τῷ
φθόνῳ ἔτι δύνανται χρῆσθαι οὔτε ἀπατάσθαι ἔτι οἴον-
ται. ἔτι δὲ καὶ ὁ χρόνος συνῶν μὲν ἐκάστῳ ἔργῳ καὶ
πράγματι πολλὸς καὶ διὰ μακροῦ κρατύνει τὸ ἀσκού-
- 25 μενον, ὁ δὲ ὀλίγος χρόνος οὐ δύναται τοῦτο ἀπεργά-
ζεσθαι. καὶ τέχνην μὲν ἂν τις τὴν κατὰ λόγους πυνθό-
μενος καὶ μαθὼν οὐ χείρων τοῦ διδάσκοντος ἂν γένοιτο
ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀρετὴ δὲ ἥτις ἐξ ἔργων πολλῶν 28
συνίσταται, ταύτην δὲ οὐχ οἷόν τε ὁψὲ ἀρξαμένῳ οὔτε

9 ἐλόγ' || 20 εἰν' || 29 δὲ] γε K: fort. δὴ || οὔτε] ἴμμο οὐδὲ.

ὀλιγοχρονίως ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν, ἀλλὰ συντραπεῖναι τε αὐτῇ δεῖ καὶ συναυξηθῆναι τῶν μὲν εἰργόμενον κακῶν καὶ λόγων καὶ ἡθῶν, τὰ δ' ἐπιτηδεύοντα καὶ κατεργαζόμενον σὺν πολλῷ χρόνῳ καὶ ἐπιμελείᾳ. ἅμα δέ τις καὶ τῇ ἐξ ὀλίγου χρόνου εὐδοξίᾳ προσγίγνεται ὁ βλάβῃ τοιάδε· τοὺς γὰρ ἐξαπινάλως καὶ ἐξ ὀλίγου χρόνου ἢ πλουσίους ἢ σοφοὺς ἢ ἀγαθοὺς ἢ ἀνδρείους γενομένους οὐκ ἀποδέχονται ἡδέως οἱ ἄνθρωποι. εἰ δὴ ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, καὶ οὐχ οἷόν τε ἄλλως τῇν

Α. ὁμοιότητα τῶν ἡθῶν καὶ τὸ βέβαιον καὶ τὸ ἀμετάπτω- 10
τον παραγίγνεσθαι ἢ διὰ μόνης φιλοσοφίας, καὶ τοῦτο σαφὲς γέγονεν ἐκ τούτων, ὥς, εἰ βουλοίμεθα τελείως ἀγαθοὶ γενέσθαι εὐκλείας τε καὶ εὐδαιμονίας ὄντως μεταλαβεῖν, οὐκ ἄλλο τι πρακτέον ἡμῖν ἢ φιλοσοφητέον.

Ἔτι τοίνυν καὶ ἦδε ἡ παραίνεσις ἐπὶ τὸ αὐτὸ 15
τέλος φέρει, ὥς, ὅταν τις ὀρεχθεῖς τινος τοῦτο κατεργασάμενος ἔξη αὐτὸ εἰς τέλος, ἐάν τε εὐγλωσσίαν ἐάν τε σοφίαν ἐάν τε ἰσχύιν, τούτῳ εἰς ἀγαθὰ καὶ νόμιμα καταχρησθῆναι δεῖ· εἰ δὲ εἰς ἄδικά τε καὶ ἄνομα χρήσεται τις τῷ ὑπάρχοντι ἀγαθῷ, πάντων κάκιστον 20
εἶναι τὸ τοιοῦτον καὶ ἀπεινὰ κρεῖσσον αὐτὸ ἢ παρ-
*Κ. εἶναι· καὶ ὥσπερ ἀγαθὸς τελείως ὁ τούτων τι ἔχων γίγνεται εἰς τὰ ἀγαθὰ αὐτοῖς καταχρώμενος, οὕτω πάλιν πάγκακος τελείως ὁ εἰς τὰ πονηρὰ χρώμενος. τὸν τε αὖ ἄρετῆς ὀρεγόμενον τῆς συμπάσης σκεπτεόν 25
εἶναι, ἐκ τίνος ἂν λόγου ἢ ἔργου ἄριστος εἴη· τοιοῦτος δ' ἂν εἴη ὁ πλείστοις ὠφέλιμος ὢν. εἰ μὲν τις χρήματα διδούς εὐεργετήσῃ τοὺς πλησίον, ἀναγκασθῇ-
σεται κακὸς εἶναι πάλιν αὖ συλλέγων τὰ χρήματα·

28 εὐεργετῇ' || 29 εἶναι· πάλιν αὖ.

LAMBLOCH PROTREPT.

ἔπειτα οὐκ ἂν οὕτω ἄφθονα συναγάγοι ὥστε μὴ ἐπι-
 λείπειν διδόντα καὶ δωρούμενον· εἴτα αὕτη αὐθις
 δευτέρα κακία προσγίγνεται μετὰ τὴν συναγωγὴν τῶν
 χρημάτων, ἐὰν ἐκ πλουσίου πένης γένηται καὶ ἐκ ¹²
⁵ κεκτημένου μηδὲν ἔχων. πῶς ἂν οὖν δὴ τις μὴ χρή-
 ματα νέμων ἀλλὰ ἄλλω δὴ τινι τρόπῳ εὐπορητικὸς
 ἂν εἴη ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα μὴ σὺν κακίᾳ ἀλλὰ σὺν
 ἀρετῇ; καὶ προσέτι δωρούμενος πῶς ἂν ἔχοι τὴν δόσιν
 ἀνέκλειπτον; ὧδε οὖν ἔσται τοῦτο, εἰ τοῖς νόμοις τε
¹⁰ καὶ τῷ δικαίῳ ἐπικουροίη· τοῦτο γὰρ τάς τε πόλεις
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους τὸ συνοικίζον καὶ τὸ συνέχον
 εἶναι. πάλιν οὖν καὶ ἐκ τούτου τὰ αὐτὰ συμβαίνει·
 εἰ γὰρ τὴν ὀρεγὴν χρήσιν πάντων τῶν ἐν τῷ βίῳ ²⁸⁸
 πραγμάτων καὶ τὴν τοῦ νοῦ διανομὴν ἣν καλοῦμεν
¹⁵ νόμον φιλοσοφία παραδίδωσι γνησίως, οὐδὲν ἄλλο
 δεῖ πράττειν ἢ φιλοσοφεῖν ἀληθινῶς τοὺς βουλομένους
 τῆς τελειοτάτης ζωῆς μεταλαμβάνειν. καὶ μὴν ἐγκρα-
 τέστατόν γε δεῖ εἶναι πάντα ἄνδρα διαφερόντως· τοι-
 οῦτος δ' ἂν μάλιστα, εἰ τις τῶν χρημάτων κρείσσω
²⁰ εἴη πρὸς ἃ πάντες διαφθείρονται, καὶ τῆς ψυχῆς
 ἀφειδῆς ἐπὶ τοῖς δικαίοις ἐσπονδακῶς καὶ τὴν ἀρετὴν
 μεταδιδῶκων· πρὸς ταῦτα γὰρ δύο οἱ πλεῖστοι ἀκρατεῖς
 εἰσι. διὰ τοιοῦτον δέ τι ταῦτα ἀσχοῦσιν· φιλοψυ-
 χοῦσι μὲν, ὅτι † τοῦτο ἡ ζωὴ ἐστίν ἢ ψυχὴ· ταύ-
²⁵ τής οὖν φείδονται καὶ ποθοῦσιν αὐτὴν διὰ φιλίαν
 τῆς ζωῆς καὶ συνήθειαν ἣ συντρέφονται· φιλοχρημα- ¹²¹
 τοῦσι δὲ τῶνδε εἵνεκα, ἅπερ φοβεῖ αὐτούς. τί δ'

6 εὖ ποιητικός || 19 μάλιστα εἴη scripsit K, at cf. Kühner II²
 p. 37. rursus infra (p. 99, 22) ἂν pro ἂν ἦν || 24 ταῦτό ἢ ζωὴ
 ἐστὶ τῇ ψυχῇ scripsit K: fortasse τούτοις ἡ ζωὴ ἐστίν ἢ ψυχὴ
 vel τούτοις ταῦτόν ἐστιν ἡ ζωὴ καὶ ἡ ψυχὴ.

ἐστὶ ταῦτα; αἱ νόσοι, τὸ γῆρας, αἱ ἐξαπινάττοι ζημίαι,
οὐ τὰς ἐκ τῶν νόμων λέγω ζημίας (ταύτας μὲν γὰρ
καὶ εὐλαβηθῆναι ἔστι καὶ φυλάσσασθαι), ἀλλὰ τὰς τοι-
αύτας, πυρκαϊάς, θανάτους οἰκετῶν, τετραπόδων, ἄλλας
αὐτὸ συμφοράς, αἱ περικείμενται αἱ μὲν τοῖς σώμασιν, αἱ ⁵
δὲ ταῖς ψυχαῖς, αἱ δὲ τοῖς χρήμασι. τούτων δὴ οὖν
^{Κ.} ἔνεκα πάντων, ὅπως ἐς ταῦτα ἔχωσι χρῆσθαι τοῖς
χρήμασι, πᾶς ἀνὴρ τοῦ πλούτου ὀρέγεται. καὶ ἄλλ'
ἅττα δὲ ἐστὶν ἅπερ οὐχ ἥσσον ἢ τὰ προειρημένα
ἐξορμᾷ τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τὸν χρηματισμόν, αἱ πρὸς ¹⁰
ἀλλήλους φιλοτιμίαι καὶ οἱ ζῆλοι καὶ αἱ δυναστεΐαι,
δι' ἃς τὰ χρήματα περὶ πολλοῦ ποιοῦνται, ὅτι συμ-
βάλλεται εἰς τὰ τοιαῦτα. ὅστις δὲ ἐστὶν ἀνὴρ ἀληθῶς
ἀγαθός, οὗτος οὐκ ἀλλοτρίῳ κόσμῳ περικειμένῳ τὴν
δόξαν διηρᾶται, ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ ἀρετῇ. διόπερ ἐπεὶ ¹⁵
φιλοσοφία εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτησθαι ποιεῖ τῷ ἀγαθῷ
πάντα, παθῶν δὲ καὶ τῆς ἑξω χρείας ἀφίστησιν, εἴη
ἂν χρησιμωτάτη πασῶν πρὸς τὸν εὐδαίμονα βίον. καὶ
περὶ φιλοψυχίας δὲ ὥδε ἂν τις πεισθείη, ὅτι, εἰ μὲν
^{Λ.} ὑπῆρχε τῷ ἀνθρώπῳ εἰ μὴ ὑπ' ἄλλου ἀποθάνοι ἀγῆρῳ ²⁰
τε εἶναι καὶ ἀθανάτῳ τὸν λοιπὸν χρόνον, συγγνώμη
ἂν πολλὴ τῷ φειδομένῳ τῆς ψυχῆς· ἐπεὶ δὲ ὑπάρχει
τῷ βίῳ μηχανομένῳ τό τε γῆρας κάκιον ὢν ἀνθρώποις
καὶ μὴ ἀθάνατον εἶναι, καὶ ἡ ἀμαθία ἤδη ἐστὶ μεγάλη
καὶ συνήθεια πονηρῶν λόγων τε καὶ ἐπιθυμημάτων, ²⁵
ταύτην περιποιεῖν ἐπὶ δυσκλείᾳ, ἀλλὰ μὴ ἀθάνατον
^{Κ.} ἀντ' αὐτῆς † λείπεσθαι, ἀντὶ θνητῆς οὕσης εὐλογίαν
ἀέναον καὶ ἀεὶ ζῶσαν. εἰ τοίνυν μόνη φιλοσοφία

16 cf. Plat. Menex. p. 247 E (supra p. 72, 4 et 91, 26).

⁵ fort. ἐπικείμενται || 8 sq. ἀλλάττα || 24 ἢ deleverim || 27 ἀ-
ρεῖσθαι com. K || 28 ἀένναον || ζῶσαν A: ζῶσα.

μελέτην ἐμποιεῖ θανάτου καὶ καταφρόνησιν, ἐπὶ δὲ τὴν ἀθάνατον καὶ αἰὶ οὕσαν ζωὴν ἐπανάγει καὶ τοὺς αἰὲ ὄντας λόγους ἀναδιδάσκει καὶ τούτους ζηλοῦν ἐθίζει, πασῶν ἂν εἴη καὶ διὰ τοῦτο ὠφελιμωτάτη.

- 5 Ἔτι τοίνυν οὐκ ἐπὶ πλεονεξίαν ὁρμᾶν δεῖ, οὐδὲ τὸ κράτος τὸ ἐπὶ τῇ πλεονεξίᾳ ἡγεῖσθαι ἀρετὴν εἶναι, τὸ δὲ τῶν νόμων ὑπακούειν δειλίαν· πονηροτάτη γὰρ αὕτη ἡ διάνοιά ἐστι, καὶ ἐξ αὐτῆς πάντα τάναντία τοῖς ἀγαθοῖς γίνεται, κακία τε καὶ βλάβη. εἰ γὰρ
- 10 ἔφρυσαν μὲν οἱ ἄνθρωποι ἀδύνατοι καθ' ἓνα ζῆν, συν- ἦλθον δὲ πρὸς ἀλλήλους τῇ ἀνάγκῃ εἰκοντες, πᾶσα δὲ ἡ ζωὴ αὐτοῖς εὗρηται καὶ τὰ τεχνήματα πρὸς αὐτήν, 12 σὺν ἀλλήλοις δὲ εἶναι αὐτοὺς καὶ ἀνομία διαιτᾶσθαι οὐχ οἶδόν τε (μεῖζω γὰρ αὐτοῖς ζημίαν οὕτω γίνεσθαι
- 15 ἐκείνης τῆς κατὰ ἓνα διαίτης), διὰ ταύτας τοίνυν τὰς ἀνάγκας τὸν τε νόμον καὶ τὸ δίκαιον ἐμβασιλεύειν τοῖς ἀνθρώποις καὶ οὐδαμῇ μεταστῆναι ἂν αὐτά· φύσει γὰρ ἰσχυρὰ ἐνδεδεσθαι ταῦτα. εἰ μὲν δὲ γένοιτό
- 20 τις ἐξ ἀρχῆς φύσιν τοιάνδε ἔχων, ἄτρωτος τὸν χρωτὰ ἄνυσός τε καὶ ἀπαθής καὶ ὑπερφυῆς καὶ ἀδαμάντινος τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, τῷ τοιούτῳ ἴσως ἂν τις 29 ἀρκεῖν ἐνόμισε τὸ ἐπὶ τῇ πλεονεξίᾳ κράτος (τὸν γὰρ τοιοῦτον τῷ νόμῳ μὴ ὑποδύνοντα δύνασθαι ἀθροῖον εἶναι), οὐ μὴν ὁρθῶς οὗτος οἰεταί· εἰ γὰρ καὶ τοι-
- 25 οὔτός τις εἴη, ὥς οὐκ ἂν γένοιτο, τοῖς μὲν νόμοις συμμαχῶν καὶ τῷ δικαίῳ καὶ ταῦτα κρατύνων καὶ τῇ ἰσχύι χρώμενος ἐπὶ ταῦτά τε καὶ τὰ τοῦτοις ἐπικουροῦντα, οὕτω μὲν ἂν σφῆξοιτο ὁ τοιοῦτος, ἄλλως δὲ οὐκ ἂν διαμένοι· δοκεῖν γὰρ ἂν τοὺς ἅπαντας ἀν-

θρώπους τῷ τοιούτῳ φύντι πολεμίους κατασταθέντας
 δια τὴν ἐαυτῶν εὐνομίαν, καὶ τὸ πλῆθος ἡ τέχνη ἢ
 Δ. δυνάμει ὑπερβαλέσθαι ἂν καὶ περιγενέσθαι τοῦ τοι-
 ούτου ἀνδρός. οὕτω φαίνεται καὶ αὐτὸ τὸ κράτος,
 ὅπερ δὴ κράτος ἐστὶ, διὰ τε τοῦ νόμου καὶ διὰ τὴν 5
 δίκην σφζόμενον. χωρὶς δὲ τούτων αὐτὸ δι' αὐτὸ
 αἰρετόν ἐστι τὸ δίκαιον, καὶ φύσει πρὸς αὐτὸ πεφύ-
 καμεν. κἂν μὴδὲν οὖν τῶν ἐξωθεν περιγίγνηται κἂν
 ἐλαττώματά τινα συμβάλῃ ἀνθρώπινα, δικαιοπραγεῖν
 ἄξιον, ὥς τούτου ὄντος πᾶσι τιμιωτάτον. 10

Μαθεῖν δὲ ἄξιον καὶ ταῦτα περὶ τῆς εὐνομίας τε
 καὶ ἀνομίας, ὅσον διαφέρετον ἀλλήλοιν, καὶ ὅτι μὲν
 εὐνομία ἄριστον εἴη καὶ κοινὴ καὶ ἰδίᾳ, ἡ ἀνομία δὲ
 15. ἀκάριστον· αἱ γὰρ παραχρῆμα βλάβαι γίνονται ἐκ τῆς
 ἀνομίας. ἀρξάμεθα δὲ τὰ τῆς εὐνομίας δηλοῦν, ἅπερ 15
 γίνονται πρότερα.

Πίστις μὲν πρώτη ἐγγίγνεται ἐκ τῆς εὐνομίας με-
 γάλα ὠφελοῦσα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς σύμπαντας, καὶ
 τῶν μεγάλων ἀγαθῶν τοῦτό ἐστι· κοινὰ γὰρ τὰ χρή-
 ματα γίνονται ἐξ αὐτῆς, καὶ οὕτω μὲν ἐὰν καὶ ὀλίγα 20
 ἢ ἐξαρκεῖ ὅμως κυκλούμενα, ἄνευ δὲ ταύτης οὐδ' ἂν
 πολλὰ ἢ ἐξαρκεῖ.

5 Δ. Καὶ αἱ τύχαι δὲ αἱ εἰς τὰ χρήματα καὶ τὸν βίον,
 αἵ τε ἀγαθαὶ καὶ μὴ, ἐκ τῆς εὐνομίας τοῖς ἀνθρώποις
 προσφορώτατα κυβερνῶνται· τοὺς τε γὰρ εὐτυχοῦντας 25
 ἀσφαλεῖ αὐτῇ χρῆσθαι καὶ ἀνεπιβουλεύτῳ, τοὺς τε αὖ
 δυστυχοῦντας ἐπικουρεῖσθαι ἐκ τῶν εὐτυχοῦντων διὰ
 τὴν ἐπιμιξίαν τε καὶ πίστιν, ἅπερ ἐκ τῆς εὐνομίας
 γίνονται.

9 συμβᾶί || 12 num ὅτι <ἡ> μὲν deletis mox εὐνομία et
 ἀνομία? || 17 sqq. de numeris in codice praefixis v. praefat.

Τόν τε αὖ χρόνον τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὴν εὐνομίαν εἰς μὲν τὰ πράγματα ἀργὸν γίγνεσθαι, εἰς δὲ τὰ ἔργα τῆς ζωῆς ἐργάσιμον.

Φροντίδος δὲ τῆς μὲν ἀηδεστάτης ἀπηλλάχθαι
 5 τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ εὐνομίᾳ, τῇ δὲ ἡδίστῃ συνεῖναι· 291
 πραγμάτων μὲν γὰρ φροντίδα ἀηδεστάτην εἶναι, ἔργων
 δὲ ἡδίστην.

Εἰς τε αὖ τὸν ὕπνον ἰοῦσιν, ὅπερ ἀνάπανμα κακῶν ἐστὶν ἀνθρώποις, ἀφόβους μὲν καὶ ἄλυστα μερῶν
 10 μυνῶντας ἔρχεσθαι εἰς αὐτόν, γιγνομένους δὲ ἐπ' αὐτοῦ ἔτερα τοιαῦτα πᾶσχειν, καὶ μὴ ἐμφόβους ἐξάπναια
 καθίστασθαι † οὐδ' ἐκ μεταλλαγῆς ἡδίστης τοῦ γνωστὴν
 τὴν ἡμέραν εἶναι προσδέχεσθαι, ἀλλὰ ἡδέως φροντίδας
 μὲν ἀλύπους περὶ τὰ ἔργα τῆς ζωῆς ποιουμένους, τοὺς 12
 15 πόνους δὲ τῇ ἀντιλήψει ἀγαθῶν ἐλπίσιν εὐπλίστοις καὶ
 εὐπροσδοκῆτοις ἀνακουφίζοντας, ὧν πάντων τὴν εὐνομίαν αἰτίαν εἶναι.

Καὶ τὸ κακὰ μέγιστα τοῖς ἀνθρώποις πορίζον, πόλεμον ἐπιφερόμενον εἰς καταστροφὴν καὶ δούλωσιν, καὶ
 20 τοῦτο ἀνομοῦσι μὲν μᾶλλον ἐπέρχεσθαι, εὐνομουμένοις
 δ' ἥσσον.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλά ἐστὶν ἐν τῇ εὐνομίᾳ ἀγαθὰ, 301
 ἅπερ ἐπικουρήματα τῇ ζωῇ καὶ παραψυχὴ τῶν χαλεπῶν
 ἐξ αὐτῆς γίγνεται· τὰ δ' ἐκ τῆς ἀνομίας κακὰ
 25 ἀποβαίνοντα τάδε ἐστίν.

Ἀσχοιοι μὲν πρῶτον οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὰ ἔργα
 γίγνονται καὶ ἐπιμελοῦνται τοῦ ἀηδεστάτου, πραγμάτων

12 οὐδ'] ὥδε δ' (Diels praetulerit καὶ ἦδη) et mox τὸ γνωστὴν (h. e. φανεράν) pro τοῦ γνωστὴν ('atque ita', scil. contentit, 'post suavisissimam somni vicem exspectare diem') si recte proponit Vitelli, facile carebimus vel Kiesslingii coniectura ἀνίστασθαι || 16 εὐπροσδοκῆτοις] sic.

ἀλλ' οὐκ ἔργων, τὰ τε χρήματα δι' ἀπιστίαν καὶ ἀμιξίαν ἀποδησαυρίζουσιν ἀλλ' οὐ κοινοῦνται, καὶ οὕτως σπάνια γίγνεται, ἐὰν καὶ πολλὰ ᾗ.

Αἱ τε τύχαι αἰ φλαῦραι καὶ αἰ ἀγαθαὶ εἰς τάναντία ὑπηρετοῦσιν· ἥ τε γὰρ εὐτυχία οὐκ ἀσφαλὴς ἐστὶν ἐν ¹⁷ Α. τῇ ἀνομίᾳ ἀλλ' ἐπιβουλεύεται, ἥ τε δυστυχία οὐκ ἀπωθεῖται ἀλλὰ κρατύνεται διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀμιξίαν.

Ὁ τε πόλεμος ἔξωθεν μᾶλλον ἐπάγεται καὶ ἡ οἰκεία στάσις ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καὶ ἐὰν μὴ πρόσθεν γίγνηται, τότε συμβαίνει· ἐν τε πράγμασι συμβαίνει ¹⁰ ² Κ. καθεστάναι αἰ διὰ ἐπιβουλὰς τὰς ἐξ ἀλλήλων, δι' ἃσπερ εὐλαβουμένους τε διατελεῖν καὶ ἀντεπιβουλεύοντας ἀλλήλοις.

Καὶ οὔτε ἐργηγορόσιν ἡδείας τὰς φροντίδας εἶναι οὔτε ἐς τὸν ὕπνον ἀπερχομένοις ἡδεῖαν τὴν ὑποδοχὴν ¹⁵ ἀλλὰ ἐνδείματον, τὴν τε ἀνέγερσιν ἐμφοβὸν καὶ πτοοῦσαν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ μνήμας κακῶν ἐξαπιναίους ἄγειν· ἅπερ ἐκ τῆς ἀνομίας ταῦτά τε καὶ τὰ ἕλλα κακὰ τὰ προειρημμένα ἅπαντα ἀποβαίνει.

Γίνεται δὲ καὶ ἡ τυραννίς, κακὸν τοσοῦτόν τε ²⁰ καὶ τοιοῦτον, οὐκ ἐξ ἄλλου τινὸς ἢ ἀνομίας. οἴονται δέ τινες τῶν ἀνθρώπων, ὅσοι μὴ ὀρθῶς συμβάλλονται, τύραννον ἐξ ἄλλου τινὸς καθίστασθαι καὶ τοὺς ἀνθρώπους στεφίσκεσθαι τῆς ἐλευθερίας οὐκ αὐτοὺς αἰτίους ὄντας, ἀλλὰ βιασθέντας ὑπὸ τοῦ κατασταθέντος ²⁵ τυράννου, οὐκ ὀρθῶς ταῦτα λογιζόμενοι· ὅστις γὰρ ³ Α. ἡρεῖται βασιλέα ἢ τύραννον ἐξ ἄλλου τινὸς γίγνεσθαι ἢ ἐξ ἀνομίας τε καὶ πλεονεξίας, μωρὸς ἐστίν. ἐπειδὴν ¹ Κ. γὰρ ἅπαντες ἐπὶ κακίαν τράπωνται, τότε τοῦτο γίγνεται·

¹⁰ sq. πράγμασι et καθεστάναι Cobet: πράγματι et καθιστάναι.

οὐ γὰρ οἶόν τε ἀνθρώπους ἄνευ νόμων καὶ δίκης ζῆν.
 ὅταν οὖν ταῦτα τὰ δύο ἐκ τοῦ πλήθους ἐκλήσῃ, ὃ τε
 νόμος καὶ ἡ δίκη, τότε ἤδη εἰς ἓνα ἀποχωρεῖν τὴν ἐπι-
 τροπίαν τούτων καὶ φυλακὴν. πῶς γὰρ ἂν ἄλλως εἰς
 5 ἓνα μοναρχίᾳ περισταίῃ, εἰ μὴ τοῦ νόμου ἐξωσθέντος
 τοῦ τῷ πλήθει συμφέροντος; δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦ-
 τον, ὃς τὴν δίκην καταλύει καὶ τὸν νόμον τὸν πᾶσι
 κοινὸν καὶ συμφέροντα ἀφαιρήσεται, ἀδαμάντινον γενέ-
 σθαι, εἰ μέλλει συλήσειν ταῦτα παρὰ τοῦ πλήθους τῶν
 10 ἀνθρώπων εἰς ὧν παρὰ πολλῶν· σάρκινος δὲ καὶ ὅμοιος
 τοῖς λοιποῖς γενόμενος ταῦτα μὲν οὐκ ἂν δυνήσκη
 ποιῆσαι, τάναντία δὲ ἐκλελοιπότα καθιστάς μοναρχή-
 σειεν ἄν· διὸ καὶ γιγνόμενον τοῦτο ἐνίοις τῶν ἀνθρώ-
 πων λαμβάνει. εἰ τοίνυν τοσοῦτων μὲν αἰτία κακῶν
 15 ἔστιν ἀνομία, τοσοῦτον δὲ ἀγαθὸν εὐνομία, οὐκ ἄλλως
 ἔνεστι τυχεῖν εὐδαιμονίας εἰ μὴ τις νόμον ἡγεμόνα προ-
 στήσαιο τοῦ οἴκειου βίου. οὗτος δ' ἔστι λόγος ὁρθός, 12
 προστάττων μὲν ἃ δεῖ ποιεῖν ἀπαγορευῶν δὲ ἃ μὴ
 χρή, ἔν τε τῷ παντὶ κόσμῳ καὶ ἐν πόλεσι καὶ ἐν ἰδίῳ
 20 οἴκοις καὶ αὐτῷ τινι ἐκάστῳ πρὸς ἑαυτόν. εἰ τοίνυν
 τὸν τοιοῦτον λόγον περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ὄντα καὶ
 καλῶν καὶ αἰσχρῶν οὐχ οἶόν τε ἄλλως μαθεῖν καὶ 20
 γνόντα τελεῶσασθαι, εἰ μὴ τις τελέως φιλοσοφήσειε,
 τούτων ἕνεκα φιλοσοφίαν ἀσκητέον πάντων μάλιστα
 25 τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιτηδευμάτων.

XXI. Τελευταῖον δὴ τρόπον εἰς προτροπὴν τίθεμεν
 τὸν ἀπὸ τῶν συμβόλων, τὸν μὲν ἰδίον ὄντα τῆς αἰρέ-

27. p. 105, 25 cf. p. 7, 18 sqq.

7 καταλύσει ci. K || 12 συλήσει, τούναντίον? Vitelli || 15 το-
 σοῦτων δὲ ἀγαθῶν ex Ciz. K || 20 αὐτῷ] αὐτῷ || 26 προτροπὴν
 conl. K: ἀποτροπὴν (similiter p. 16, 1 ἀποτρέπει ἀπογραφῆς).

σεως καὶ ἀπόρρητον πρὸς τὰς ἄλλας ἀγωγάς, τὸν δὲ
 δημῶδη καὶ κοινὸν πρὸς ἐκείνας, τρίτον δὲ παρ'
 ἀμφοτέρα μέσον ἀμφοῖν οὔτε παντάπασιν δημῶδη οὔτε
 μὴν ἄντικρυς Πυθαγορικόν, ἀλλ' οὐδὲ ἀπηλλαγμένον
 ὁλοσχερῶς ἑκατέρου. τῶν γὰρ λεγομένων Πυθαγορι-
 κῶν συμβόλων ὅσα ἂν ἀξιομνημόνευτα ἡμῖν φαίνηται
 καὶ τὸ προτρεπτικὸν εἶδος παραδεικνύη ἐκθέμενοι, διε-
 γνώκαμεν ἐξήγησιν ποιήσασθαι τὴν πρόπουσαν αὐτῶν
 εἰς παράκλησιν, ἐκ τοῦ τοιοῦτου νομίζοντες πλήρη καὶ
 ἐντελεστέραν προτροπὴν εἰς φιλοσοφίαν ἐνήσειν τοῖς 10
 130 A. ἐντενυξομένοις μᾶλλον ἢ εἰ διὰ πλείονων στίχων ποιοί-
 308 K. μεθὰ τὴν προτροπὴν. καθὼ μὲν οὖν ἐξωτερικὰς τινὰς
 ἐπιλύσεις καὶ κοινὰς πάσης φιλοσοφίας ἐντάξομεν
 αὐτῷ, κατὰ τοῦτο ἡγητέον αὐτὸ κεχωρίσθαι Πυθαγο-
 ρικοῦ βουλήματος, καθὼ δὲ καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν 15
 τούτων κυριωτάτας περὶ ἐκάστου δόξας ἐγκαταμύζομεν,
 κατὰ τοῦτο πάλιν οἰκεῖον μὲν Πυθαγορικῶν, ἀλλότριον
 δὲ τῶν ἄλλων φιλοσόφων καλῶς ἔχει τίθεσθαι αὐτό.
 λεληθότως δέ, ὥς εἰκός, ἀποπαιδαγωγῇσει μὲν τοῦτο
 ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν ἐννοιῶν, προσάξει δὲ καὶ 20
 οἰκειώσει μάλιστα ταῖς προκειμέναις καὶ κατὰ τήνδε
 τὴν αἴρεσιν τεχνολογουμέναις παρακλήσεσιν, οἷά τις
 γέφυρα ἢ κλίμαξ κάτωθεν ἔνω καὶ εἰς ὕψος ἐκ βάθους
 ἀνιμῶσα πολλοῦ καὶ ἀνάγουσα τὴν ἐκάστου τῶν γνησίων
 προσεξόντων διάνοιαν· εἰς γὰρ τὸ τοιοῦτο καὶ ἐμη- 25
 χανήθη κατὰ μίμησιν καὶ ἀπόμαξιν τῶν προλεχθέντων.
 οἱ γὰρ παλαιότατοι καὶ αὐτῷ συγχρονήσαντες καὶ

27. p. 106, 12 cf. Vit. Pyth. 104 sq. (p. 76, 5—77, 9 Nauck).

14 αὐτὸ Scaliger: αὐτῷ || 27 συγχρονήσαντες hic codex.
 rectius συγχρονίσαντες Vit. Pyth. (cf. etiam supra p. 96, 5), et ἐ-
 militer (Iamblich.?) Theologum. Arithm. p. 41, 29 ἄστ' συγχρόνου.

μαθητεύσαντες τῷ Πυθαγόρῃ οὐ τῇ κοινῇ καὶ δημῳδαὶ
καὶ τοῖς ἄλλοις ἄπασιν εἰωθυνά λέξει τε καὶ ἐρμηνείᾳ
ἐποιοῦντο συνετὰ καὶ εὐνόητα τοῖς ἀπλῶς ἀκούουσιν ³¹
ἐξ ἐπιδρομῆς τε ἐντυγχάνουσιν, εὐπαρακολούθητα πειρώ- ¹³
⁵ μενοι τίθεσθαι τὰ φραζόμενα ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ κατὰ
τὴν νενομοθετημένην αὐτοῖς ὑπὸ Πυθαγόρου ἐχεμυθίαν
μυστηρίων καὶ πρὸς τοὺς ἀτελεστέρους τρόπων ἀπορ-
ρήτων ἥπτοντο καὶ διὰ συμβόλων ἐπέσκεπον τὰς πρὸς
ἀλλήλους διαλέξεις ἢ συγγραφάς. καὶ εἰ μὴ τις αὐτὰ
¹⁰ τὰ σύμβολα ἐκλέξας διαπτύξειε καὶ ἀμώκῃ ἐξηγήσει
περιλάβοι, γελοῖα ἂν καὶ γραῶδη δόξειε τοῖς ἐντυγχά-
νουσι τὰ λεγόμενα λήρου μεστὰ καὶ ἀδολεσχίας. ἔν'
οὖν <τὰ> φήματ' ἐκφανῇ καὶ τὸ εἰς προτροπὴν αὐτῶν
ὑφελος κατάδηλον γένηται, κατὰ τὸ ἐξωτερικόν τε ἅμα
¹⁵ καὶ κατὰ τὸ ἀκροατικὸν ἀποδώσομεν ἐκάστου συμβόλου
τὰς ἐπιλύσεις, μηδὲ τὰ παρ' αὐτοῖς ἀπόρρητα καὶ
ἐχεμυθούμενα πρὸς τοὺς ἀναισάκτους παραλιπόντες
ἀνεξέταστα. ἔστω δὲ τὰ φρασθησόμενα σύμβολα ταῦτα·
²⁰ α'. Εἰς ἱερὸν ἀπιὼν προσκυνῆσαι μηδὲν ἄλλο μεταξὺ
βιωτικὸν μήτε λέγει μήτε πράττει.
β'. Ὀδοῦ ἀράρεγγον οὔτε εἰσιτέον εἰς ἱερὸν οὔτε ^{31:}
προσκυνητέον τοπαράπαν, οὐδ' εἰ πρὸς ταῖς θύραις ^{18:}
αὐταῖς παριὼν γένοιο.
γ'. Ἀνυπόδητος θῦε καὶ προσκύνει.

19 sqq. v. Goettling, *Gesammte Abhandl.* I 278 sqq. II 280 sqq.
Mullach, *Philos. gr. Fragm.* I 504 sqq.

7 *θεῶν μυστηρίων* et *ἀτελέστους* Vit. Pyth. || 9 *ἀλλήλους* et
11 *δόξεις* Vit. Pyth.: *ἄλλους* et *δόξειαν* || 10 τὰ *σύμβολα* delet
Nauck || 13 *φήματα* Scaliger, τὰ addidit K: *χηήματ'*: *χηήσιμ'*
Rittershusius ad Porph. Vit. Pyth. p. 61 Kust. (224 Kiessl.) ||
¹⁵ *immo ἀκροατικόν* || 21 *εἰσιτέον* p. 109, 10 et Vit. Pyth.
p. 77, 15 Nk.: *εἰσιτητέον* || 24 *θῶς* constanter.

- δ'. Τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίνων διὰ τῶν ἀτραπῶν
βάδιζε.
- ε'. Μελανούρου ἀπέχου· χθονίων γάρ ἐστι θεῶν.
- ς'. Γλώσσης πρὸ τῶν ἄλλων κράτει θεοῖς ἐπόμενος.
- ζ'. Ἀνέμων πνεόντων τὴν ἡχὴν προσκύνει. 5
- η'. Πῦρ μαχαίρῃ μὴ σκάλεινε.
- θ'. Ὅξιδα ἀπὸ σεαυτοῦ ἀπόστρεφε πᾶσαν.
- ι'. Ἀνδρὶ ἐπανατιθεμένῳ μὲν φορτίον συνέπαιρε, μὴ
συγκαθαίρει δὲ ἀποτιθεμένῳ.
- ια'. Εἰς μὲν ὑπόδησιν τὸν δεξιὸν πόδα προπάρεχε, 10
εἰς δὲ ποδόνιπτρον τὸν εὐώνυμον.
- ιβ'. Περὶ Πυθαγορείων ἔνευ φωτὸς μὴ λάλει.
- ιγ'. Ζυγὸν μὴ ὑπέρβαινε.
- ιδ'. Ἀποδημῶν τῆς οἰκίας μὴ ἐπιστρέφου· Ἐρινύες
γὰρ μετέρχονται. 15
- ιε'. Πρὸς ἥλιον τετραμμένος μὴ οὖρει.
- 114 K. ις'. Δαδίων θᾶκον μὴ ἀπόμασσε.
- ιζ'. Ἀλεκτρύονα τρέφε μὲν μὴ θῦε δέ· μῆνῃ γὰρ καὶ
ἡλίῳ καθιέρωται.
- 133 A. ιη'. Ἐπὶ χοίνικι μὴ καθέξου. 20
- ιθ'. Γαμψώνυχον μὴδὲν παράτρεφε.
- κ'. Ἐν ὁδοῖ μὴ σχίζε.
- κα'. Χελιδόνα οἰκίᾳ μὴ δέχου.
- κβ'. Δακτύλιον μὴ φόρει.
- κγ'. Θεοῦ τύπον μὴ ἐπὶ γλυφε δακτυλίου. 25
- κδ'. Παρὰ λύχνον μὴ ἐσοπτρίζου.
- κε'. Περὶ θεῶν μὴθὲν θανυμαστὸν ἀπίστει, μὴδὲ περὶ
θειῶν δογμάτων.
- κς'. Ἀσχέτῳ γέλωτι μὴ ἔχεσθαι.

6 μαχαίρῃ (sic) etiam p. 112, 24 || 10 ὑπόδησιν] cf. ad p. 114, 6 ||
πάρεχε p. 114, 7 || 20 χοίνικι p. 116, 26: χοίνικα || 21 παρὰ τρεφε
p. 117, 7: παρὰ τρεχε.

- κζ'. Παρὰ θυσία μὴ ὀνυχίζου.
 κή'. Δεξιὰν μὴ παντὶ ῥαδίως ἐμβαλλε.
 κθ'. Στρωμάτων ἀναστὰς συνέλισσε αὐτὰ καὶ τὸν
 τύπον συνστόρνυε.
 5 λ'. Καρδίαν μὴ τρώγε.
 λα'. Ἐγκέφαλον μὴ ἔσθιε.
 λβ'. Ἀποκαρμάτων σῶν καὶ ἀπονυχισμάτων κατάπτυε. 316
 λγ'. Ἐρυνθίνον μὴ προσλαμβάνου.
 λδ'. Χύτρας ἔχνος ἀπὸ σποδοῦ ἀφάνιζε.
 10 λε'. Χρυσὸν ἐχούσῃ μὴ πλησίαζε ἐπὶ τεκνοποιῶ.
 λς'. Προτίμα τὸ σχῆμα καὶ βῆμα τοῦ σχῆμα καὶ 134
 τριώβολον.
 λζ'. Κυάμων ἀπέχου.
 λή'. Μολόχην ἐπιφύτευε μὲν, μὴ ἔσθιε δέ.
 15 λθ'. Ἐμψύχων ἀπέχου.
 Ταῦτα δὴ πάντα κοινῶς μὲν προτρεπτικά ἐστί 318
 πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν, κατ' ἰδίαν δὲ ἕκαστα πρὸς ἐκά-
 στεν ἀρετὴν· πρὸς μέρη τε φιλοσοφίας καὶ μαθησεως
 ἄλλα ἄλλως προσοικειοῖ, οἷον εὐθὺς τὰ πρῶτα εἰς
 20 εὐσέβειαν καὶ τὴν θείαν ἐπιστήμην ἐστὶ παρακλητικά.
 α' Τὸ γὰρ εἰς λερὸν ἀπιδόντα προσκυνῆσαι μὴ-
 δὲν ἄλλο μεταξὺ βιωτικὸν μῆτε λέγειν μῆτε
 πράττειν τηρεῖ τὸ θεῖον ἥπερ ἐστὶ καθ' αὐτὸ ἀμιγρὲς
 ἄχραντον, τῷ τε καθαρῷ τὸ καθαρὸν ἐθίζει συνάπτειν 320
 25 καὶ ποιεῖ μὴδὲν ἐφέλκεσθαι ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων εἰς

1 θυσία p. 121, 26: θυσίαν || 4 συνστόρνυε hic et p. 122, 23
 scr. K || 8 ἐρυνθίνον scr. K, at cf. p. 124, 10. Lobeck, Pathol. Prol.
 p. 207 sq. contra Vit. Pyth. 24, 109 (p. 80, 6 Nk.) codex habet ἐρυ-
 θρίνον || 11 sq. τοῦ σχήματος καὶ τριώβολου perperam Mullach:
 cf. Nauck Vit. Pyth. p. 18, 11 sqq. (Goettl. op. c. p. 294 sqq.).
 Procl. in Eucl. p. 84 Friedl. || 17 δὲ scripsit Vitelli: γὰρ || 17 sq.
 πρὸς ἐκάστην ἀρετὴν καὶ πρὸς μέρη τῆς φιλοσοφίας perperam K ||
 18 τέ || 21 marg. ἀνάπτυξις τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων.

- τὴν θείαν θρησκείαν· πάντα γὰρ ἀλλότριά ἐστι καὶ ἐναντίως πρὸς αὐτὴν ἔχει. τὸ δ' αὐτὸ καὶ πρὸς ἐπι-
 5 A. στήμην μεγάλην συμβάλλεται· οὐδὲν γὰρ δεῖ πρὸς τὴν θείαν ἐπιστήμην προσφέρειν τοιοῦτον, οἷόν ἐστιν ἀνθρώπινον διανόημα ἢ βιωτικῆς φροντίδος ἐχόμενον. 5 οὐδὲν οὖν ἕλλο παρακαλεῖται ἐν τούτοις ἢ τοὺς λόγους τοὺς λεγούσας καὶ τὰς θείας πράξεις μὴ συμμιγνύναι τοῖς ἀνθρώπinois ἀσάτοις ἡθεσι.
- β' Τούτω δὲ συνωδόν ἐστι καὶ τὸ ἐξῆς τὸ ὁδοῦ πάρεργον οὐκ εἰσιτέον εἰς λερόν οὐδὲ προσ- 10 κυνητέον τοπαράπαν, οὐδ' εἰ πρὸς ταῖς θύραις αἰταῖς παριῶν γένοιτο. εἰ γὰρ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον φίλον τέ ἐστι καὶ προσήγορον, δῆλον ὅτι καὶ ἀρχηγικωτάτην οὐσίαν ἐχόντων τῶν θεῶν ἐν τοῖς ὅλοις,
 22 K. προηγουμένην αὐτῶν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν θεραπείαν· εἰ 15 δ' ἄλλου τις ἕνεκα αὐτὴν ποιοῖτο, δεύτερον οὕτω θήσεται τὸ πάντων προηγούμενον καὶ ἀναστρέψει τὴν ὅλην τάξιν τῆς ὅλης θεραπείας τε καὶ γνώσεως. ἔτι γὰρ τὰ τίμια ἀγαθὰ οὐ δεῖ τῶν ἀνθρώπινων χρησίμων ἐν ὑστέρῳ μοίρῃ τίθασθαι, οὐδὲ ἐν τέλους μὲν 20 τάξει τὰ ἡμέτερα, ἐν προσθήκῃ δὲ μέρει τὰ κρείττονα οὔτε ἔργα οὔτε διανοήματα.
- 36 A. 'Η δ' ἐπὶ τὸ αὐτὸ προτροπὴ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐξῆς γ' γένοιτο ἄν· τὸ γὰρ ἀνυπόδητος θῦε καὶ προσ- κύνει ἐν μὲν σημαίνει τὸ δεῖν κοσμίως καὶ μετρίως 25 καὶ μὴ ὑπερέχοντας τῆς ἐν τῇ γῇ τάξεως τοὺς θεοὺς θεραπεύειν καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν γνώσιν ποιεῖσθαι, ἔτερον δὲ τὸ δεῖν δεσμῶν χωρὶς καὶ εὐλύτον ὄντα
 32 K. τὴν θεραπείαν καὶ γνώσιν τῶν θεῶν ποιεῖσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦ σώματος μόνου παραγγέλλει τὸ σύμ- 30

βολον διαπράττεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς ἐνεργειῶν, ὥς μήτε ὑπὸ παθῶν αὐτὰς κατέχεσθαι μήτε ὑπὸ τῆς τοῦ σώματος ἀσθενείας μήτε ὑπὸ τῆς περιπεφυκυίας ἔξωθεν ἡμῖν γενέσεως, εὖλυντα δὲ πάντα
 5 ἔχειν καὶ ἔτοιμα πρὸς τὴν μετουσίαν τῶν θεῶν.

Καὶ ἄλλο δέ τι τούτοις ὁμοιον εἰς τὴν αὐτὴν τε
 κ' ἀρετὴν προτρέπον ἐστὶ τὸ τοιοῦτον σύμβολον· περὶ
 θεῶν μηδὲν θαυμαστὸν ἀπίσκει, μηδὲ περὶ
 θεῶν δογμάτων. ἱκανῶς γὰρ τὸ δόγμα τοῦτο σεβα-
 10 στικὸν ὑπάρχει καὶ ἐμφαντικὸν τῆς τῶν θεῶν ὑπερ-
 οχῆς, ἐφοδιάζον ἡμᾶς καὶ ὑπομιμνήσκον ὅτι οὐκ ἀπὸ
 τῆς ἡμῶν αὐτῶν συγκρίσεως χρὴ τεκμαίρεσθαι καὶ τὴν 13
 θείαν δύναμιν, ἀλλ' ἡμῖν μὲν ἅτε σωματικοῖς ὑπάρ-
 χουσι γεννητοῖς τε καὶ φθαρτοῖς καὶ προσκαίροις, ὑπο-
 15 κειμένοις τε νόσων ποιικιλίᾳ καὶ ὄγκου μικρότητι καὶ
 τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς τῇ βαρῇσει καὶ ὑπνωδίᾳ καὶ 32
 ἐνδείᾳ καὶ πλεονασμῷ ἀβουλίᾳ τε καὶ ἀσθενείᾳ καὶ
 ψυχῆς παραποδισμῷ καὶ τοῖς ἄλλοις, εἰκὸς ἀμήχανά
 τινα καὶ ἀδύνατα ὑπάρχειν. καίτοι πολλὰ οὕτω παρὰ
 20 τῆς φύσεως ἔχομεν ἐξαίρετα, ἀλλ' ὅμως πάντῃ τῶν
 θεῶν ἀπολειπόμεθα, καὶ οὕτε δύναμιν τὴν αὐτὴν οὕτε
 ἀρετὴν ἴσῃν πρὸς αὐτοὺς ἔχομεν. γινώσκιν οὖν θεῶν
 διαφερόντως τοῦτο εἰσηγείται, ὥς πάντα δυναμένων
 αὐτῶν. διὰ τοῦτο δὴ οὖν περὶ θεῶν μηδὲν ἀπιστεῖν
 25 παραγγέλλει. πρόσκειται δὲ μηδὲ περὶ θεῶν δογ-
 μάτων, τῶν τῇ Πυθαγορικῇ φιλοσοφίᾳ δοκούντων·
 ταῦτα γὰρ ὑπὸ μαθημάτων καὶ ἐπιστήμονος θεωρίας
 ἡσφαλισμένα ἀληθῆ καὶ ἀδιάψευστα μόνα ὑπάρχει,

6 fortasse τούτους <θ> || 7 κ'] ita codex. cf. infra p. 121,
 4 sqq. || 10 ἐμφαντικόν] sic (non ἐκφαντικόν), cf. Vit. Pyth. 67
 (p. 48, 2 Nk.) || 14 γεννητοῖς.

- ἀποδείξει παντοῖα καὶ συναναγκασμῷ ὠχυρωμένα. τὰ
 δὲ αὐτὰ ταῦτα δύνανται καὶ πρὸς τὴν ἐπιστήμην τὴν
 περὶ θεῶν προτρέπειν· παραγγέλλει γὰρ ἐπιστήμην
 τοιαύτην κτήσασθαι, δι' ἧς οὐδενὶ ἀπιστήσομεν τῶν
 18 A. λεγομένων περὶ θεῶν καὶ περὶ θείων δογμάτων. δύναι- 5
 ται παραινεῖν τὰ αὐτὰ καὶ τὸ διὰ μαθημάτων χωρεῖν·
 18 K. ὁμματουργὰ γὰρ ταῦτα μόνα καὶ φωτοποιᾷ περὶ τῶν
 ὄντων ἀπάντων τῷ μέλλοντι σκέπασθαι καὶ κατόψεσθαι
 αὐτά. ἐκ γὰρ τοῦ μαθημάτων μετασχεῖν ἐν πρὸ πάν-
 των συνίσταται, τὸ μὴ ἀπιστεῖν μήτε περὶ φύσεως 10
 θεῶν μήτε περὶ οὐσίας μήτε περὶ δυνάμεως, μηδὲ μὴν
 περὶ τῶν Πυθαγορικῶν δογμάτων τερατολογεῖσθαι δο-
 κούντων τοῖς ἀνεισάκτοις καὶ μαθημάτων ἀμνήτοις·
 ὥστε τὸ 'μὴ ἀπίσται' ἴσον ἐστὶ τῷ μετέρχου καὶ κτῶ
 ἐκεῖνα δι' ἃ οὐκ ἀπιστήσεις, τουτέστι μαθήματα καὶ 15
 ἐπιστημονικὰς ἀποδείξεις.
- Οἶμαι δ' ὅτι καὶ τὸ ἐπὶ τούτοις εἰς τὸ αὐτὸ συν-
 30 K. 8 τείνει· τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίνων διὰ τῶν
 ἀτραπῶν βιάδιξε. καὶ γὰρ τοῦτο τὴν μὲν δημώδη
 καὶ ἀνθρωπίνην ζωὴν ἀφιέναι παραγγέλλει, τὴν δὲ 20
 χωριστὴν καὶ θείαν μεταδιώκειν ἀξιοῦ, καὶ τὰ μὲν
 δοξάσματα τὰ κοινὰ φησι δεῖν ὑπερορᾶν, τὰ δὲ ἴδια
 19 A. καὶ ἀπόρρητα περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, καὶ τὴν μὲν
 πρὸς ἀνθρώπους φέρουσιν τέρψιν ἀτιμάζειν, τὴν δὲ
 τῆς θείας βουλήσεως ἐχομένην εὐπραγίαν περὶ πολλοῦ 25
 ποιεῖσθαι, καὶ τὰ μὲν ἀνθρώπινα ἔθνη ἔαν ὥς δημώδη,
 τὰς δὲ τῶν θεῶν θρησκείας ὥς ὑπερεχούσας τὴν δη-
 μώδη ζωὴν ἀνταλλάττεσθαι.
- ε' Συγγενὲς δ' ἐστὶ τούτῳ καὶ τὸ ἐφεξῆς· μελαν-

οὐρου ἀπέχου· χθονίων γάρ ἐστι θεῶν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ Περὶ συμβόλων ἐρου-
μεν, ὅσα δὲ εἰς προτροπὴν ἀρμόζει, παραγγέλλει τῆς
οὐρανίας πορείας ἀντέχεσθαι καὶ τοῖς νοεροῖς θεοῖς
5 συνάπτεσθαι, τῆς τε ἐνύλου φύσεως χωρίζεσθαι καὶ 33
περιάγεσθαι πρὸς τὴν ἔνυλον καὶ καθαρὰν ζωὴν, θεῶν
τε θεραπείᾳ χρῆσθαι τῇ ἀρίστη καὶ μάλιστα τοῖς πρω-
τίστοις θεοῖς προσηκούσῃ.

Ταῦτα μὲν οὖν εἰς θεῶν γνῶσιν καὶ θρησκείαν
10 ποιεῖται τὴν παράκλησιν, εἰς δὲ σοφίαν τὰ τοιαῦτα·
5 Γλῶσσης πρὸ τῶν ἄλλων κράτει θεοῖς ἐπό-
μενος. πρῶτον γάρ ἐστι σοφίας ἔργον τὸ τὸν λόγον
ἐπιστρέφειν εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐθίζειν μὴ ἔξω προϊέναι,
τελεοῦσθαι τε καθ' ἑαυτὸν καὶ ἐν τῇ πρὸς ἑαυτὸν 14
15 ἐπιστροφῇ καὶ μετὰ τοῦτο ἐν τῷ τοῖς θεοῖς ἔπσεσθαι·
οὐδὲν γὰρ ἄλλο οὕτω τελειοῦ τὸν νοῦν ἢ ὅταν ἐπι-
στρεφόμενος εἰς ἑαυτὸν τοῖς θεοῖς συνακολουθῇ.

ζ Τὸ δὲ ἀνέμων πνεόντων τὴν ἡχὴν προσ-
κύνει καὶ αὐτὸ τῆς θείας σοφίας ἐστὶ γνῶρισμα·
20 αἰνίττεται γὰρ ὡς δεῖ τῶν θείων οὐσιῶν καὶ δυνά-
μεων τὴν ὁμοιότητα ἀγαπᾶν, καὶ ὅταν ἐνεργῶσι, τὸν 33
σύμφωνον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτῶν λόγον μετὰ με-
γάλης σπουδῆς τιμᾶν τε καὶ σέβειν.

η' Τὸ δὲ μαχαίρῃ πῦρ μὴ σκᾶλευε φρονήσεως
25 ἐστὶ παρακλητικόν· ἐγείρει γὰρ ἡμῖν τὴν ἐννοίαν τὴν
προσθήκουσαν περὶ τοῦ μὴ δεῖν πυρὸς πλήρει καὶ θυμοῦ
ἀνδρώπῳ μήτε ἀντιτιθέναι λόγον τεθηγμένον μήτε
ἐρίζειν. πολλάκις γὰρ κινήσεις τῷ λόγῳ τὸν ἀμαθῆ
καὶ ταράξεις καὶ πείσῃ δεινὰ καὶ ἀγῆ. μάρτυς τοῖς

- λεχθεῖσιν Ἡράκλειτος· θυμῷ γὰρ φησι μάχεσθαι
χαλεπόν· ὃ τι γὰρ ἂν χρηρίζῃ γίνεσθαι, ψυχῆς
ὠνέεται. καὶ τοῦτο ἀληθῶς εἶπε· πολλοὶ γὰρ χαρίζο-
A. μενοὶ θυμῷ ἀντηλλάξαντο τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν καὶ θά-
νατον φίλτερον ἐποιήσαντο. ἐκ δὲ τοῦ γλώσσης κρατεῖν 5
καὶ εἶναι ἡρεμαῖον ἐκ μὲν νείκους γίνεται φιλία σβεννου-
μένου πυρὸς θυμικοῦ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἄφρων εἶναι δόξεις.
δ· Τούτῳ δὲ συμμαρτυρεῖ καὶ τὸ ἐξῆς· τὴν ὀξίδα
B. ἀποστρέφειν ἀπὸ σαυτοῦ· πρὸς ὃν γὰρ ἂν τύχῃ
ἐπεστραμμένη, ἐπίληπτος ἔσται. καὶ τοῦτο φρονήσει 10
χρησθαι παρακελεύεται καὶ μὴ θυμῷ. τὸ μὲν γὰρ ὀξύ-
της ψυχῆς, ὅπερ θυμὸν καλοῦμεν, λογισμοῦ καὶ φρο-
νήσεως ἐστέρεται (ξεῖ γὰρ ὁ θυμὸς ὥσπερ λέβης πυρὶ
θαλπόμενος), οὐθὲν εἰς τὸ πρόσθεν γιγνόμενον μερί-
ζων ἢ γνώμῃ. χρηὸν οὖν ἐν νηνεμίᾳ καθιστάναι τὴν ψυ- 15
χὴν ἀποστρέφοντα [τὴν ψυχὴν] τοῦ θυμοῦ, ἐπιλαμβα-
νόμενον ἑαυτοῦ πολλάκις· ὥσπερ <γὰρ> ἡχοῦντα χαλκὸν
ἄφῃ, καὶ τὸ πάθος οὖν τοῦτο τῷ λογισμῷ πιέζειν χρη-
ι· Τὸ δὲ φορτίον συνανατιθέναι, συγκατα-
ρεῖν δὲ μὴ, εἰς ἀνδρείαν προτρέπει. πᾶς μὲν γὰρ 20
ἀνατιθέμενος φορτίον πόνου καὶ ἐνεργείας σημαίνεται
πρᾶξιν, ὁ δὲ καθαιρούμενος ἀναπαύσεως καὶ ἀνέσεως,
A. ὥστε καὶ τὸ σύμβολον τοιόνδε ἔχει ἐπιλογισμὸν· μὴ
B. γίγνου μῆτε αὐτῷ μῆτε ἄλλῳ ῥαθυμίας καὶ μαλθακῆς
διαίτης αἰτίος· πόνη γὰρ πᾶν χρῆμα ἀλώσιμον. Ἡρά- 25
κλειον δὲ οἱ Πυθαγόρειοι ἐφήμιζον τόδε τὸ σύμβολον

1 Ἡράκλειτος] Fr. 105 p. 41 Byw.

2 χρηρίζῃ || 3 ὠνέεται Vulcanius: ὀνέεται || 15 γνώμην A:
'aliquando lusi ἐπειγόμενον μετριάξον γνώμην' Vitelli || 16 τὴν
ψυχὴν delevi || 17 γὰρ addidit Vitelli, qui v. 21 σημαίνει τὴν
scripserit || 20 αὐτῷ addito αὐν compendiose || 24 σαυτῷ vel σεαυτῷ
Rittershusius ad Porph. Vit. Pyth. p. 65 Kuster.

εἶναι αὐτοῖς, ἐπισφραγιζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐκείνου ἔργων.
 ὅτε γὰρ ὁμίλει κατ' ἀνθρώπους, πολλάκις ἐκ πυρὸς καὶ
 πάντων τῶν δεινοτάτων ἀπενόσκει ὄκνον παραιτού-
 μενος· ἐκ γὰρ τοῦ πράττειν καὶ ἐργάζεσθαι τὸ κατορ-
 5 θοῦν παραγίγνεται, ἀλλ' οὐκ ἐκ τοῦ ἀποκνεῖν.

ια' Τὸ δὲ εἰς μὲν ὑπόδησιν τὸν δεξιὸν πόδα
 πάρεχε, εἰς δὲ ποδόνιπτρον τὸν ἐώνυμον εἰς
 τὴν πρακτικὴν φρόνησιν παρακαλεῖ, τὰς μὲν σπου-
 δαίας πράξεις ὥς δεξιὰς περιτίθεσθαι παραγγέλλον [τὸ
 10 σύμβολον], τὰς δὲ φάυλας ὥς ἀριστερὰς ἀποτίθεσθαι
 παντάπασιν καὶ ἀπορρύνεσθαι.

ιβ' Μάλιστα δὲ τὸ περὶ Πυθαγορείων ἔνευ φω-
 τὸς μὴ λάλει παρακλητικόν ἐστιν εἰς τὸν κατὰ φρό-
 15 νησιν νοῦν. οὗτος γὰρ τῷ φωτὶ ὅμοιος τῆς ψυχῆς καὶ
 ἀόριστον οὖσαν αὐτὴν ὀρίζει, περιάγει τε ὥσπερ ἐκ
 σκοτοῦ εἰς φῶς. περὶ πάντων μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ζωῇ¹⁴
 καλῶν ἡγεμόνα νοῦν προῖστασθαι προσήκει, μάλιστα
 μὲν οὖν περὶ τῶν Πυθαγορείων δογμάτων· ταῦτα γὰρ
 ἔνευ φωτός οὐχ οἶόν τέ ἐστι γινῶναι.

ιγ' Τὸ δὲ ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν δικαιοπραγεῖν
 21 παρακελεύεται καὶ προτιμᾷ ἰσότητα καὶ μετριότητα
 θαυμαστῶς καὶ τὴν τελειοτάτην ἀρετὴν γινώσκειν δι-
 καιοσύνην, ἥς συμπληρωτικαὶ αἱ λοιπαὶ καὶ ἥς ἔνευ
 τῶν ἄλλων οὐδὲν ὕψελος· καὶ οὐ παρέργως αὐτὴν εἰδέναι
 25 χρὴ, ἀλλὰ διὰ θεωρημάτων καὶ ἐπιστημονικῆς ἀποδεί-
 ξεως. τοῦτο δὲ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἔργον ἐστὶ τέχνης εἰδέναι
 καὶ ἐπιστήμης πλὴν μόνης φιλοσοφίας τῆς κατὰ Πυθα-
 γόραν, ἣτις ἐξαιρέτως τῶν ἄλλων τὰ μαθήματα προτιμᾷ.

ιδ' Εἰς ταῦτό δὲ φέρει καὶ τὸ ἀποδημῶν τῆς οἰκίας

6 immo ὑπόδεσιν hic et p. 107, 10 (cf. Nauck ad Iambli. Vit.
Pyth. p. 233 sq.) || 9 sq. τὸ σύμβολον deleui || 18 μὲν οὖν] fort. δὲ.

- 42 K. μὴ ἐπιστρέφου· Ἐρινύες γὰρ μετέρχονται. καὶ
γὰρ τοῦτο εἰς φιλοσοφίαν προτρέπει καὶ τὴν κατὰ
νοῦν αὐτοπραγίαν. δηλοῖ τε καὶ προλέγει τὸ σύμβολον
ἐναργῶς ὅτι φιλοσοφεῖν ἐπιβαλλόμενος χάριξε σαντὸν
- 144 A. πάντων σωματικῶν καὶ αἰσθητῶν, καὶ ὄντως θανάτου 5
μελέτην ποιοῦ ἐπὶ τὰ νοητὰ καὶ ἔνυλα καὶ ἀεὶ κατὰ
ταῦτά καὶ ὡσανύτως ἔχοντα ἀμεταστρεπτὶ χωρῶν διὰ τῶν
προσηκόντων μαθημάτων. ἀποδημίᾳ μὲν γὰρ μετὰ-
στασις τόπου, θάνατος δὲ ὁ τῆς ψυχῆς χωρισμὸς ἀπὸ
τοῦ σώματος, οὗτος δὲ τὸ φιλοσοφεῖν ὡς ἀληθῶς καὶ 10
ἄνευ αἰσθητηρίων καὶ σωματικῶν ἐνεργειῶν καθαρῶ
τῷ νῷ χρῆσθαι εἰς κατάληψιν τῆς ἐν τοῖς οὖσιν ἀλη-
θείας, ἥπερ ἐπέγνωσται σοφία οὕσα. φιλοσοφεῖν δὴ
ἐπιβαλλόμενος μὴ ἐπιστρέφου μηδὲ καθέλκου πρὸς τὰ
πρότερα καὶ ἐν συντροφίᾳ σοι διατελέσαντα σωματικά· 15
μετάνοια γὰρ ἐκ τούτου πολλή σοι παρέψεται ἐμποδι-
ζομένῳ εἰς τὰς ὑγιεῖς καταλήψεις ὑπὸ τῆς περὶ τὰ σω-
ματικά ἀχλὺς. τὴν δὲ μετάνοιαν Ἐρινὺν μετωνόμασε.
- 148
4 K. Τὸ δὲ πρὸς ἥλιον τετραμμένος μὴ οὕρει
ἐκεῖνο προτρέπει· μηδὲν ζῶδες ἐπιβάλλον ποιεῖν, 20
φιλοσόφει δὲ τὸν οὐρανὸν ὄρων καὶ τὸν ἥλιον, φῶς
τέ σοι τῆς ἀληθείας ἡγείσθω, καὶ μηδέποτε μέμνησο
ταπεινόφρων εἶναι ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐπὶ θεοὺς δὲ καὶ
- 5 A. σοφίαν διὰ τῆς τῶν οὐρανίων ἐπισκεψέως ἀνέρχου, καὶ
φιλοσοφίᾳ ἐπιβαλλόμενος καὶ τῷ ἐν αὐτῇ φωτὶ τῆς 25
ἀληθείας καθαίρων σεαυτὸν καὶ τραπεῖς ἐπὶ τὴν τοιαύ-
την ἐπιτήδευσιν θεολογίαν τε καὶ φυσιολογίαν καὶ
σφαιρικῶν ἐπίγνωσιν αἰτιολογίαν τε τὴν ὑπὲρ πάντα
ταῦτα μηκέτι ζῶδές τι ποιεῖ μηδὲ βόσκηματῶδες.

5 καὶ οὕτως K ex apogr. Ciz. || 20 fort. <εἰς> ἐκεῖνο || 24 ἐπι-
σκέψεως A: ἐπισκήψεως.

- 15' Τὸ δὲ αὐτὸ παραγγέλλει καὶ <τὸ> δαδίων θᾶκον
μὴ ἀπόμασσε. οὐ γὰρ μόνον ἐπεὶ καθαρτικὸν τὸ
δαδίων τῷ ταχίστου καὶ πλείστου μεθεκτικὸν εἶναι 34
πυρός, ὥσπερ τὸ λεγόμενον θείον, παραινεῖ μὴ μιά-
5 νειν αὐτὸ φύσει μiasμῶν ἀποσοβητικὸν ὑπάρχον, μηδ'
ἀντιμάχεσθαι τῇ φυσικῇ ἐπιτηδειότητι αὐτοῦ μολύ-
νοντα τὸ μολυσμῶν κωλυτικόν, ἀλλὰ μάλλον μὴ μίς-
γειν μηδὲ κατακιρνᾶν τὰ σοφίας ἴδια τοῖς τῆς ζωωδίας.
10 δαδίων μὲν γὰρ διὰ τὴν εὐφρόγειαν φιλοσοφίᾳ παρα-
βέβληται, θᾶκος δὲ διὰ τὴν χαμαιπέτειαν ζωωδίᾳ.
15' Τὸ δὲ ἀλεκτρούνα τρέφε μέν, μὴ θῦε δέ· 144
μήνυ γὰρ καὶ ἡλίῳ καθιέρωται συμβουλεύει ἡμῖν
ὑποτρέφειν καὶ σωματοποιεῖν καὶ μὴ παρορᾶν ἀπολλύ-
μενα καὶ διαφθειρόμενα τὰ τῆς τοῦ κόσμου ἐνώσεως
15 καὶ ἀλληλουχίας συμπαθείας τε καὶ συμπνοίας μεγάλα
τεκμήρια. ὥστε προτρέπει τῆς τοῦ παντὸς θεωρίας
καὶ φιλοσοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι. ἐπεὶ γὰρ ἀπόκρυφος
φύσει ἢ περὶ τοῦ παντὸς ἀλήθεια, καὶ δυσθήρατος ἱκα-
νῶς· ζητητέα δὲ ὅμως ἀνθρώπῳ καὶ ἐξιχνευτέα μάλιστα
20 διὰ φιλοσοφίας. διὰ γὰρ ἄλλου τινὸς ἐπιτηδεύματος
οὕτως ἀδύνατον· αὕτη δὲ μικρά τινα ἐναύσματα παρὰ 344
τῆς φύσεως λαμβάνουσα καὶ ὥσανει ἐφοδιαζομένη ζω-
πυρεῖ τε αὐτὰ καὶ μεγεθύνει καὶ ἐνεργέστερα διὰ τῶν
παρ' αὐτῆς μαθημάτων ἀπεργάζεται. φιλοσοφητέον
25 <ἄρα> ἂν εἴη.
17' Τὸ δὲ ἐπὶ χοίνικι μὴ καθέξου Πυθαγορικώτε-
ρον ἐκδέξαιτ' ἂν τις ἐκ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄνωθεν ὁρμώ-

1 τὸ addidit K || 3 τάχιστον ex apogr. Ciz. K || 8 ζωωδίας
Scaliger: ξυνωδίας || 13 ἐπιτρέφειν et παρορᾶν (cf. Cobet Obs.
ad Dionys. Hal. p. 13) requirit Vitelli || 21 ὁντως et 23 ἐναργέ-
στερα A || 25 ἄρα addidit K.

Α. μενος. ἐπεὶ γὰρ σωματότητι καὶ ξρωδίᾳ καὶ οὐ χοίνικι μετρητῇ ἐστὶν ἡ τροφή, μὴ ἡρέμει μηδ' ἀμύητος φιλοσοφίας διατέλει, ἀλλ' εἰς ταύτην σαυτὸν δοὺς ἐκείνου μᾶλλον προνοοῦ τοῦ ἐν σοὶ θεοειδεστέρου, ὃ ἐστὶ ψυχῇ, καὶ πολὺ πρότερον τοῦ ἐν ταύτῃ νοῦ, ὧν τροφή οὐ 5 χοίνικι ἀλλὰ θεωρίᾳ καὶ μαθήσει μετρεῖται.

ιβ' Τὸ δὲ γαμψώνυχον μηδὲν παράτρεφε Πυθαγορικώτερον συμβουλεύει· κοινωνικὸς ἴσθι, μεταδο-

ικ. τικός, καὶ τοὺς ἄλλους τοιούτους εἶναι παρασκευάζε, 10 διδόναι τι καὶ δέχεσθαι ἀκακοήθως καὶ ἀφρόνως ἐθίζων, ἀλλὰ μὴ πάντα μὲν λαμβάνειν ἀπλήστως, διδόναι δὲ μηδέν. ἡ γὰρ τῶν γαμψωνύχων φυσικὴ διοργάνωσις λαβεῖν μὲν τάχιστα καὶ ῥαδίως δεδημιουργηται, ἀφεῖναι δὲ ἢ μεταδοῦναι οὐκέτι διὰ τὴν ἔνστασιν ἀγκύλων ὄντων τῶν ὀνύχων, ὃν τρόπον καὶ αἱ κρεάγραι 15 πεφύκασιν ἐπισπᾶσθαι μὲν τάχιστα, ἀφιέναι δὲ δυσχερῶς, εἰ μὴ τις ἄρα ὑπερεπικλίνη αὐτάς ἀναστρέφων. προσαρτηθεῖσθαι δὲ ἡμῖν ὑπὸ τῆς φύσεως τῶν χειρῶν, ἵνα δι' αὐτῶν διδῶμεν τε καὶ δεχώμεθα κατὰ τὸν

ιβΑ. κοινωνικὸν λόγον, καὶ τῶν δακτύλων ἀπλῶν πως καὶ 20 οὐκ ἀγκύλων αὐταῖς προσπεφυκότων, οὐ μιμητέον ἐν τοῖς τοιούτοις τὰ γαμψώνυχα ἐτέρῳ τρόπῳ δημιουργηθέντα ὑπὸ τοῦ πλάσαντος, ἀλλὰ μᾶλλον κοινωνητέον ἀλλήλοις καὶ μεταληπτέον, προτρεπομένους εἰς τὸ τοιοῦτον ὑπ' αὐτῶν τῶν τὰ ὀνόματα τιθεμένων, οἳ τὴν 25 δεξιὰν τῶν χειρῶν ἐντιμότεραν ὠνόμασαν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ δεκτὴν ὑπάρχειν ἐν τῷ μεταδιδόναι. δικαιοπραγητέον ἄρα, διὰ δὲ τοῦτο

4 θεοειδεστάτου Rittershusius ad Porph. Vit. Pyth. p. 68 Kuster: cf. supra p. 15, 14 et 36, 11 || 8 <καὶ> μεταδοτικὸς Δ || 28 τοῦτο ex apogr. Paris. K: τοῦ (= τούτου).

φιλοσοφητέον· ἀμοιβή γάρ τις καὶ ἀνταπόδοσις ἡ δια-
καιοσύνη, τὸ πλεονάζον καὶ ἐλλειπὲς ἀνταποδιδούσα δι'
ἀντισώσεως.

κ' Τὸ δὲ ἐν ὁδῷ μὴ σκίζε δηλοῖ ὅτι ἐν μὲν τὸ 352 B
5 ἀληθές, πολυσχιδές δὲ τὸ ψεῦδος· δηλονότι δὲ ἐκ τοῦ
τὸ μὲν τι ἕκαστον μοναχῶς λέγεσθαι εἴπερ ὑγιῶς λέ-
γοιτο, τὸ δὲ τι οὐχὶ ἕκαστον ἀπείροις τρόποις. ὁδὸς
δὴ ἡ φιλοσοφία δοκεῖ εἶναι. λέγει οὖν ὅτι αἰροῦ
φιλοσοφίαν ἐκείνην καὶ τὴν ἐπὶ σοφίαν ὁδόν, ἐν ᾗ οὐ
10 σχίσσεις οὐδὲ ἀντιλεγόμενα δογματίσεις, ἀλλὰ ἐστῶτα
καὶ τὰ αὐτὰ ἐαυτοῖς ἀποδείξει ἐπιστήμονικῇ βεβαιω-
θέντα διὰ μαθημάτων καὶ θεωρίας, ὅ ἐστι Πυθαγορι-
κῶς φιλοσόφει. δύναται δὲ καί, — ἐπειδὴ ἡ διὰ τῶν 149 A
σωματικῶν καὶ αἰσθητῶν χωροῦσα φιλοσοφία, ἣ οἱ
15 νεώτεροι κατακόρως χρῶνται καὶ τὸν θεὸν καὶ τὰς
ποιότητας καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ ἀπλῶς
πάντα τὰ ἐν τοῖς οὖσιν αἷτια κυριώτατα νομίζοντες
σῶμα εἶναι, εὐολίσθητός ἐστι καὶ εὐανάτρεπτος, ὥς
δηλοῦσιν αἱ τῶν δοκούντων τι λέγειν περὶ αὐτῆς ποι-
20 κιώταται ἐπιχειρήσεις· ἡ δὲ <διὰ> τῶν ἀσωμάτων καὶ
νοητῶν ὑλῶν τε καὶ αἰδίων τὴν προχώρησιν ποιοῦ- 354 K
μένη, τῶν τε αἰετῶν κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων
καὶ οὐδέποτε ὅσον ἐπ' αὐτοῖς φθορὰν ἢ μεταβολὴν
ἐπιδεχομένων, ὁμοία τοῖς ὑποκειμένοις ἀδιάπτωτός ἐστι
25 καὶ εὐσταθής, ἐδραία καὶ ἀκλινοῦς ἀποδείξεως δη-
μιουργός, — συμβουλεύει τοίνυν ἡμῖν τὸ παράγγελμα,
ἐπειδὴν φιλοσοφῶμεν καὶ τὴν δηλουμένην ὁδὸν ἀνύω-
μεν, φεύγειν μὲν τὴν τῶν σωματικῶν καὶ πολυσχιδῶν
ἐπιβολὴν καὶ ἀποδοχὴν, προσοικειοῦσθαι δὲ τῇ τῶν

ἀσωμάτων οὐσία τῇ οὐκ ἔστιν ὅτε οὐχὶ ἑαυτοῖς ὁμοίων
διατελούντων διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτοῖς φύσει ἀλή-
θειαν καὶ ἀδιαπτωσίαν.

^{κα'}
^{50 A.} Τὸ δὲ χελιδόνα οἰκίᾳ μὴ δέχου συμβουλευέι·
ῥάθυμον καὶ μὴ διηνεκῶς φιλοπονοῦντα μηδὲ ἐπύμονον ⁵
αἰρετιστὴν καὶ γνώριμον εἰς τὰ σὰ δόγματα μὴ ἐπι-
δέχου, δεόμενα συνεχοῦς καὶ εὐτονωτάτης προσοχῆς
καὶ φερεπονίας διὰ τὴν τῶν ἐν αὐτοῖς ποικίλων μαθη-
^{58 K.} μάτων ἐξαλλαγὴν καὶ περιπλέκειαν. εἰκόνι δὲ ῥάθυ-
μίας καὶ ἐγκοπῆς χρόνων χελιδόνι κέχρηται, ὅτι μέρος ¹⁰
τι τοῦ ἐνιαυτοῦ αὕτη ἐπιφοιτᾷ ἡμῖν καὶ ὥσανει ἐπιξε-
νοῦται πρὸς βραχὺν καιρὸν, τὸ δὲ πλεῖον ἀφίσταται
καὶ ἀφανῆς ἡμῖν ὑπάρχει.

^{κβ'} Τὸ δὲ δακτύλιον μὴ φόρει ἀκολούθως τῷ Πυ-
θαγορικῷ ἀρέσκοντι ἔλκομεν εἰς τὴν παράκλησιν οὐ- ¹⁵
τως· ἐπεὶ δεσμοῦ τρόπῳ περιέκειται τοῖς φοροῦσιν ὁ
δακτύλιος, ἴδιον ἔχων τὸ μὴ ἔγχειν μηδὲ κακουχεῖν
ἀλλὰ πως ἀρμόζειν καὶ προσφυσῶς ἔχειν, δεσμὸς δὲ
τοιούτος τις καὶ τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ ὑπάρχει, τὸ οὖν
δακτύλιον μὴ φόρει φιλοσόφει φησὶν ὡς ἀληθῶς ²⁰
^{51 A.} καὶ χώριξε τοῦ περικειμένου δεσμοῦ τὴν ψυχὴν· μελέτη
γὰρ θανάτου καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἢ φιλο-
σοφία. τὴν ἔρα Πυθαγορικὴν μέτιθι σπουδῇ μεγάλη,
τὴν ἀφιστᾶσαν ἑαυτὴν διὰ τοῦ νοῦ ἀπὸ σωματικῶν
πάντων καὶ περὶ τὰ νοητὰ καὶ ἔνυλα διὰ τῶν θεωρη- ²⁵
τικῶν μαθημάτων καταγιγνομένην· ἀλλὰ καὶ ἀπόλυε
σαντοῦ τὰ ἁμαρτήματα καὶ ἀνθολκὰ καὶ κωλυσιεργὰ
^{58 K.} τοῦ φιλοσοφεῖν σαρκὸς ἀσχολήματα τροφάς τε ὑπερ-
βαλλούσας καὶ πληθώρας ἀκαίρους, δεσμοῦ τρόπον τὸ

σῶμα καταλαμβανούσας νοσοκομίας τε καὶ ἀσχολίας
ἀδιαλείπτους ἐμποιούσας.

κγ' Τὸ δὲ θεοῦ τύπον μὴ ἐπίγλυφε δακτυλῖφ
κατὰ τὴν προλεχθεῖσαν ἔννοιαν προτροπῇ χρῆται τοιαύδε·
5 φιλοσόφει καὶ ἀσωμάτων πρὸ παντὸς ἡγοῦ θεοὺς ὑπάρ-
χειν· τὸ γὰρ κυριώτατον ῥίζωμα τῶν Πυθαγορικῶν
δογμάτων τοῦτ' ἐστίν, ἕξ οὗ τὰ πάντα σχεδὸν ἡρτη-
ται καὶ ὑφ' οὗ μέχρι τέλους κρατύνεται· μὴ νόμιξε
δὲ μορφαῖς αὐτοὺς κεχρησθαι ὅσαι εἰσὶ σωματικαί,
10 μὴδὲ προσδεδέσθαι ὑποστάσει ὑλικῇ καὶ οἷον δεσμῷ
ὑλικῷ σώματι, ὥσπερ τὰ ἄλλα ζῷα. αἱ δὲ ἐπὶ δακτυ-
λίοις γλυφαὶ τὸν τε δεσμὸν δι' αὐτοῦ τοῦ δακτυλίου
ἐμφαίνουσι καὶ τὴν σωματότητα τό τε αἰσθητὸν εἶδος¹⁵³
καὶ ὥσανεὶ τινος τῶν ἐπὶ μέρους ζῶων διὰ τῆς γλυπ-
15 τῆς προσόψεως, ἧς χωριστέον μάλιστα τὸ τῶν θεῶν
γένος ὡς αἰδιόν τε καὶ νοητὸν καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ
ὥσανύτως αἰετὶ ἔχον, ὡς ἐν τῷ Περὶ θεοῦ ἰδίως καὶ³⁶⁶
πληρέστατα τεχνολογεῖται.

κδ' Τὸ δὲ παρὰ λύχνον μὴ ἐσοπτρίζου Πυθαγορι-
20 κώτερον συμβουλεύει τὸ φιλοσόφει μὴ προστρέχων μὴ
ταῖς κατ' αἰσθησιν φαντασίαις, αἵτινες φῶς μὲν τι
περὶ τὰς καταλήψεις ποιοῦσι, λυχνοειδὲς μέντοι καὶ
οὐχὶ φυσικὸν οὐδὲ ἀληθές, ἀλλὰ μᾶλλον ταῖς κατὰ τὸ
νοητικὸν ἐπιστημονικαῖς, ἀφ' ὧν λαμπροτάτη τις εὐαν-
25 γία καὶ ἀδιάπαιστος περὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὅμμα συνίστα-
ται *** ἕξ ἀπάντων τῶν νοημάτων καὶ τῆς περὶ ταῦτα
θεωρίας, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν σωματικῶν καὶ αἰσθητῶν·
ἐν συνεχεῖ γὰρ ταῦτα φύσει καὶ μεταβολῇ πολλαίως

10 προσδεδέσθαι Vitelli: προσδέχεσθαι || 14 ὡς ἂν εἴ || 20 al-
terum μὴ delendum || 24 λαμπρῶς¹⁵⁴ (h. e. proparoxyton.) || 26 lacu-
nam signavi.

ἐδηλώθη κατ' οὐδένα τρόπον μόνιμα καὶ τὰ αὐτὰ ἔαυ-
 53 A. τοῖς ὑπάρχοντα, ἵνα καὶ βεβαίαν ἐπιστημονικὴν τε
 ὑπομείνῃ κατάληψιν καὶ ἐπίγνωσιν ὥς ἐκεῖνα.

κς' Τὸ δὲ περὶ θεῶν μὴ δὲν θαυμαστὸν ἀπίσκει
 362 K. μὴ δὲ περὶ θείων δογμάτων προτρέπει μετιέναι καὶ 5
 κτᾶσθαι ἐκεῖνα τὰ μαθήματα, δι' ἃ οὐκ ἀπιστήσεις
 οὐκένι περὶ θεῶν καὶ περὶ θείων δογμάτων ἔχων τὰ
 μαθήματα καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς ἀποδείξεις.

κς' Τὸ δὲ ἀσχετῶ γέλωτι μὴ ἔχεσθαι δηλοῖ κραι-
 τεῖν τῶν παθῶν διὰ λόγου φιλοσόφου ἐπέχειν τε τὸ 10
 εὐμετάβλητον καὶ οὐ μόνιμον τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν.
 ὑπομίστησκε δὲ σπαντὸν τοῦ ὀρθοῦ λόγου, μήτε ἄρα
 εὐτυχίαις ἐπιχαυνοῦ μήτε συμφοραῖς συνταπεινοῦ ἐν
 οὐθετέρῳ μεταβολῆς ἐννοίαν ὑπολογιζόμενος. τὸν δὲ
 γέλωτα ὑπὲρ πάντων τῶν παθῶν ὠνόμασεν, ὅτι μόνος 15
 μάλιστα ἐκφανῶς μὴνύεται, ὥσπερ τι ἐπάνθημα ὑπάρ-
 χων καὶ ἐπίφλεγμα μέχρι προσώπου τῆς διαθέσεως.
 ἴσως δὲ [παραγγέλλει], ἐπειδὴ ἀνθρώπου ἰδίου παρὰ τὰ
 ἄλλα ζῷα οὗτος (ὀρίζονται γοῦν τινες ζῷον αὐτὸ γελα-
 στικὸν εἶναι), δηλοῦται ὑπὸ τοῦ παραγγέλλματος τὸ μὴ 20
 154 A. ἐπιμόνως καὶ ἀμεταβλήτως τῇ ἀνθρωπότητι ἔμμενε,
 164 K. ἀλλὰ μίμησιν θεοῦ κατὰ τὸ δυνάτον κτῶ φιλοσοφῶν
 καὶ τοῦ ἰδιώματος τούτου τῶν ἀνθρώπων ὑπεκχωρῶν
 προκρίνων τε τὸ λογικὸν τοῦ γελαστικοῦ εἰς διακρίσιν
 καὶ διαφορὰν πρὸς τὰ λοιπὰ ζῷα. 25

κς' Τὸ δὲ παρὰ θυσίᾳ μὴ ὀνυχίζου περὶ φιλίας
 ἐστὶ προτρεπτικόν· τῶν γὰρ οἰκείων καὶ προσηκόντων

4—8 Τὸ δὲ — ἀποδείξεις] 'Per auctoris nostri negligenti-
 tiam factum videtur ut quae supra [p. 110, 6 sqq.] copiosius sunt
 explicata hic brevissimis repetantur' adnotat K: equidem dele-
 verim || 7 ἔχων] fort. ἔχουν; cf. p. 111, 15 || 18 παραγγέλλει de-
 levit Scaliger || 19 αὐτόν emendat K.

ἡμῖν ἐξ αἵματος οἱ μὲν ἔγγιστα γένους εἰσὶν ἀδελφοὶ
 καὶ τέκνα καὶ γονεῖς, εἰκότες τοῖς μέρεσιν ἡμῶν ἄπερ
 ἀφαιρεθέντα ἄλγημα οὐ τὸ τυχὸν παρέχει καὶ κολού-
 ρωσιν, οἷον δάκτυλοι χεῖρες ὧτα ὄν καὶ τὰ ὅμοια· οἱ
 δ' ἐξ ἀποστήματος πολλοῦ προσφκειωμένοι, οἷον ἀνε-
 ψιάδαι ἢ πατραδέλφων γαμβροντιδεῖς ἢ τοιοῦτοί τινες,
 εἰκόασιν ἐκάστου ἡμῶν τοῖς μέρεσιν ὧν τεμνομένων
 ἄλγησις οὐδεμία παραγίνεται, οἷον θριξὶ καὶ ὄνυξι
 καὶ τοῖς ὁμοίοις. βουλόμενος οὖν ἐκείνους τοὺς συγ-
 10 γενεῖς δηλώσαι τοὺς παρὰ τὸν ἄλλον χρόνον ἡμελη-
 μένους διὰ τὴν ἀπόστασιν, τοῖς ὄνυξιν ἐχρήσατο καὶ
 εἶπε· μὴ ἀποτίθεςο παντάπασιν τούτους, ἀλλ' ἐν γε θυ-
 σίαις, εἰ καὶ τῷ ἄλλῳ χρόνῳ παρημελήθησαν, πρόσαγε 36
 αὐτοὺς σταντῷ καὶ ἀνανέου τὴν οἰκειότητα.

καὶ Τὸ δὲ δεξιὰν μὴ παντὶ ῥαδίως ἐμβαλλε μὴ 15
 16 ὄρεγε ῥαδίως φησὶ δεξιὰν, τουτέστι μὴ ἀνάσπα μηδὲ
 ἀνιμῶν ἐπιχειρεῖ δεξιὰν ὀρέγων τοῖς ἀνεπιτηδεύουσιν καὶ
 ἀνοργιάστοις, ἔτι δὲ διὰ παιδευμάτων τε καὶ διδασ-
 μάτων, ἃ πολλῷ χρόνῳ δοκιμασθεῖσιν ἀξίοις εἶναι τοῦ
 20 μεταλαβεῖν ἐγκρατείας τε καὶ πενταετοῦς σιωπῆς καὶ
 τῆς ἄλλης βασάνου μόγις δίδοται.

καὶ Τὸ δὲ στρωμάτων ἐξαναστὰς συνέλυσσε
 αὐτὰ καὶ τὸν τύπον συνστόρνυε τοῦτο παραγγέλ-
 λει, ὅτι φιλοσοφεῖν ἐπιβαλλόμενος νοητοῖς λοιπὸν καὶ
 25 ἄσωμάτοις προσοικεῖον σεαυτόν. ἐκ τοῦ οὖν τῆς ἀμα-
 θίας ὕπνον καὶ νυκτοειδοῦς σκότους ἐξανιστάμενος
 μηδὲν συνεπισπῶ σεαυτῷ σωματικὸν εἰς τὸ τῆς φιλο-

5 προσοικειωμένοι (sic), cf. Kühner I² 497 sq. || 6 γαμβρο-
 τιδεῖς ex apogr. Ciz. K || 12 sq. ἐν γε θυσίαις, εἰ scripsit K: εἰ
 γε θυσίαις ἢ || 14 fort. ἀνανεοῦ || 15 παντὶ p. 108, 2: πάρῳ τι ||
 18 ἔτι δὲ] λέγει δὲ? 'probabilius lacunam statuas ante ἔτι'
 Vitelli.

σοφίας ἡμεροειδές, ἀλλὰ πάντα τὰ τοῦ ὕπνου ἐκείνου
 ἔχνη τῆς μνήμης τῆς σεαυτοῦ ἐκκάθαιρε καὶ ἐξαφάνιζε.

λ' 18 K. Τὸ δὲ καρδίαν μὴ τρωγε σημαίνει τὸ μὴ δεῖν
 τὴν ἔνωσιν τοῦ παντός καὶ τὴν σύμπνοιαν διασπᾶν,
 6 A. καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ μὴ ἴσθι βάσκανος, ἀλλὰ φιλάνθρωπος 5
 καὶ κοινωνικός. ἐκ δὲ τούτου φιλοσοφεῖν παραινεῖ·
 μόνη γὰρ αὕτη ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν οὔτε ἐπιλυπεῖται
 ἀγαθοῖς ἀλλοτρίοις οὔτε ἐπιχαίρει κακοῖς τοῖς πέλας,
 ἔτε φύσει συγγενεῖς καὶ οἰκείους ὁμοιοπαθεῖς τε καὶ
 κοινῇ ὑποκειμένους τύχῃ ἀπροόρατόν τε τὸ μέλλον 10
 ἔχοντας τοὺς ἀνθρώπους πάντας ὁμαλῶς ἀποφαίνουσα·
 διόπερ συμπαθεῖς τε καὶ φιλαλλήλους παραγγέλλει εἶ-
 ναι, κοινωνικὸν τε ὡς ἀληθῶς καὶ λογικὸν ζῆον.

λα' Τούτῳ δὲ ἔοικε καὶ τὸ ἐγκέφαλον μὴ ἔσθιε·
 καὶ γὰρ αὐτὸς οὗτος ἡγεμονικὸν ἐστὶ τοῦ φρονεῖν 15
 ὄργανον. αἰνίττεται οὖν ὡς οὐ δεῖ καλῶς βεβουλευ-
 μένα πράγματα καὶ δόγματα διασιλλαίνειν μηδὲ δια-
 δάκνειν, καλῶς δ' ἂν εἴη βεβουλευμένα τὰ διὰ φρενῶν

ο K. καὶ τοῦ κατ' αὐτὸ τὸ νοεῖν ἡγεμονικοῦ συνεσκεμμένα,
 ἴσον τῷ ἐπιστημονικῷ. οὐ γὰρ διὰ τῶν τοῦ ἀλόγου 20
 τῆς ψυχῆς εἰδους ὀργάνων, καρδίας καὶ ἥπατος, ἀλλὰ
 διὰ τοῦ καθαροῦ τοῦ λογιστικοῦ τὰ τοιαῦτα ἐθεωρήθη·
 17 A. διόπερ ἀβουλία τὸ ἀντικόπτειν αὐτοῖς. σέβεσθαι δὲ
 μᾶλλον κελεύει τὸ σύμβολον τὴν τῶν φρενῶν πηγὴν
 καὶ τὸ τῷ νοεῖν προσεχέστατον ὄργανον, δι' οὗ θεω- 25
 ρίαν τε καὶ ἐπιστήμην καὶ τὸ σύνολον σοφίαν κτώ-
 μεθα καὶ ὡς ἀληθῶς φιλοσοφοῦμεν, καὶ μὴ συγχεῖν
 μηδὲ ἀφανίζειν τὰ δι' αὐτοῦ ἔχνη.

8 τοῖς] τῶν con. Gyraldus (Opp. II 481) et Rittershusius
 p. 62 Kust. (227 Kiessl.): fortasse τοῖς τῶν || 22 ἐθεωρη^θ || 27 συ-
 γεῖν Vulcanius: συνέχευν.

- 1β' Τὸ δὲ ἀποκαρμάτων σῶν καὶ ἀπονυχισμά-
των κατάπτυε λέγει τοῦτο· εὐκαταφρόνητα τὰ σύμ-
φута μέν σοι, ἀψυχότερα δέ πως, ὥσπερ τιμιώτερα τὰ
ψυχικώτερα· οὕτως δὴ καὶ ἐπειδὴν φιλοσοφεῖν ἐπιβάλλη,
5 προτίμα μέν τὰ διὰ ψυχῆς καὶ νοῦ ἄνευ αἰσθητηρίων
ἀποδεικνύμενα διὰ θεωρηματικῆς ἐπιστήμης, καταφρό-
νει δὲ καὶ κατάπτυε τῶν ἄνευ νοητικοῦ φωτὸς δοξαζο-
μένων διὰ τῶν συμφύτων ψιλῶς αἰσθητηρίων, ἃ μη-
κέτι εὐτονεῖ τῇ τοῦ νοῦ αἰδιότητι παρομαρτεῖν.
- 1γ' Τὸ δὲ ἐρυθίνον μὴ προσλαμβάνον φαίνεται³⁷²
11 πρὸς τὴν τοῦ ὀνόματος ἐτυμολογίαν ψιλὴν συμβεβλή-¹⁵⁸
σθαι. ἀπηρυθριακότε γὰρ καὶ ἀναίσχυντον μὴ ἐπι-
δέχου ἄνθρωπον, ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου καταπλήγῃ καὶ
ἐν παντὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐρυθριῶντα καὶ ταπεινού-
15 μενον ὑπὸ τε νοῦ καὶ ἀσθενοῦς διανοίας. διὰ δὲ
τούτου νοεῖται τὸ μὴ αὐτὸς τοιοῦτος ἴσθι.
- 1δ' Τὸ δὲ χύτρας ἴχνος ἀπὸ σποδοῦ ἀφάνιζε
σημαίνει συγγύσεως καὶ παχυτήτος, ὅπερ ἐστὶ σωματι-
κῶν καὶ αἰσθητῶν ἀποδείξεων, ἐκλανθάνεσθαι φιλοσο-
20 φεῖν ἐπιβαλλόμενον, νοηταῖς δὲ χρῆσθαι μᾶλλον ἀπο-
δείξεσιν. ἢ δὲ σποδὸς ἀντὶ τῆς κόνεως τῆς ἐπὶ τοῖς
ἄβραξι παρελήφθη, ἐφ' ἧς αἱ ἀποδείξεις συμπεραίνονται.
- 1ε' Χρυσὸν δὲ ἐχούση μὴ πλησιάζει ἐπὶ τεκνο-
ποιίᾳ, οὐ γυναικὶ λέγει, ἀλλ' αἰρεσει καὶ φιλοσοφίᾳ,
25 ἥ περ ἐστὶ πολὺν τὸ σωματικὸν καὶ κατάφορον εἰς βαρύ-³⁷¹
τητα. πάντων γὰρ τῶν ἐπὶ γῆς βαρύντατον χρυσὸς καὶ
τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς διωκτικόν, ὅπερ βάρους σωμα-
τικοῦ ἰδίου. τὸ δὲ πλησιάζειν οὐ μόνον συγγίνεσθαι,¹⁵
ἀλλὰ καὶ συνεγγλίζειν ἐστὶ καὶ πλησίον καθίστασθαι.

10 ἐρυθρίνον (littera ρ ex corr.). cf. ad p. 108, 8 || 22 ἐφ' ἧς κτλ.] cf. Vit. Pyth. p. 18, 13 sq. Nk.

15' Τὸ δὲ προτίμα τὸ σχῆμα καὶ βῆμα τοῦ σχήμα
καὶ τριώβολον παραγγέλλει τοῦτο· φιλοσόφει καὶ
μαθήματα μέτιθι μὴ παρέργως, καὶ δι' αὐτῶν ὥσπερ
διαβάθρας ἐπὶ τὸ προκείμενον χώρει· κατὰπτυε δὲ
τῶν προτιμωμένων καὶ πρεσβευομένων τοῖς πολλοῖς, 5
καὶ προτίμα τὴν Ἱταλικὴν φιλοσοφίαν τὴν τὰ ἀσώματα
καθ' αὐτὰ θεωροῦσαν τῆς Ἰωνικῆς τῆς τὰ σώματα
προηγούμενης ἐπισκοποουμένης.

16' 6 K. Τὸ δὲ κυάμων ἀπέχου συμβουλεύει φυλάττεσθαι
πᾶν ὅσον ἐστὶ φθαρτικὸν τῆς πρὸς θεοὺς ὁμιλίας καὶ 10
τῆς θείας μαντικῆς.

17' Τὸ δὲ μολόχην μεταφύτευε μέν, μὴ ἔσθιε
δέ, αἰνίττεται μὲν ὅτι συντρέπεται τῷ ἡλίῳ τὰ τοι-
αῦτα φυτὰ καὶ παρατηρεῖν ἀξιοῖ τοῦτο, πρόσκειται δὲ
τὸ μεταφύτευε, τουτέστιν ἐπιστὰς τῇ αὐτοῦ φύσει 15
καὶ τῇ πρὸς τὸν ἥλιον διατάσει καὶ συμπαθείᾳ μὴ ἀρ-
18 A. κοῦ μὴδὲ ἐπίμενε μόνῳ τούτῳ, ἀλλὰ τὴν διάνοιαν
μεταβίβαζε καὶ ὥσανει μεταφύτευε καὶ ἐπὶ τὰ ὁμογενῇ
φυτὰ καὶ λάχανα καὶ ἐπὶ τὰ μὴ ὁμογενῇ [δὲ] ζῷα ἥδη
καὶ λίθους καὶ ποταμοὺς καὶ πάσας ἀπλῶς φύσεις· 20
πολύχον γὰρ εὐρήσεις καὶ πολύτροπον θαυμασιῶς
δὲ θαυιλὲς τὸ τῆς τοῦ κόσμου ἐνώσεως καὶ συμπνοίας
σημαντικόν, ὥσπερ ἀπὸ ὀρίξης καὶ ἀφειήρος τῆς μολό-
18 K. χης ὠρμημένος. οὐ μόνον οὖν μὴ ἔσθιε μὴδὲ ἀφάνιζε
τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, ἀλλὰ καὶ αὖξε καὶ πληθο- 25
ποίει δίκην μεταφυτεύοντος.

18' Τὸ δὲ ἐμψύχων ἀπέχου ἐπὶ δικαιοσύνην προ-
τρέπει καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ συγγενοῦς τιμὴν καὶ τὴν τῆς
ὁμοίας ζωῆς ἀποδοχὴν καὶ πρὸς ἕτερα τοιαῦτα πλείονα.

4 διαβάθρας Scaliger(?); cf. Praef.: διὰ βάθρας || 19 δὲ de-
levi: γε scripsit K.

Διὰ πάντων δὴ οὖν τούτων φανερός γέγρονε καὶ
 ὁ διὰ τῶν συμβόλων προτρεπτικὸς τύπος ἔχων πολὺ τὸ
 ἀρχαιοτρόπον καὶ Πυθαγορικόν. ἀλλ' ἐπεὶ διὰ πάν-
 των διεξηγηλύθαμεν τῶν προτρεπτικῶν τρόπων, ἐν-
 5 ταῦθα καταπαύομεν τοὺς εἰς παράκλησιν τείνοντας
 λόγους.

---

6 subscr. rubr. τέλος τοῦ δευτέρου λόγου. θαυμαστὸν ἐξή-
 νεγκε τοῦτον τὸν λόγον γέμοντα πάσης γνωστικῆς θεωρίας καὶ
 δείξεων ἔχοντα πίστεις εὐτόνους quibus subcitar versuum nu-
 merus XXX NNNN ΓΔ ΔΔΔ ΙΙΙΙ (XXXXXXXXHHHΠΔΔΔΙΙΙΙ correxit
 Vitelli, Mus. ital. di ant. class. I p. 5).

SCHOLIA CODICIS FLORENTINI

IN IAMBlicHI PROTREPTICUM

p. 7, 14 μηδεμιᾶς κτλ.] οἷον Στωικῆς Ἀκαδημαϊκῆς καὶ τῶν ἄλλων.

p. 7, 20 Πυθαγορικῇ] ἀντὶ τοῦ αἰνιγματώδεις, μυστικῇ· ⁵ αἰνιγματώδης γὰρ καὶ συμβολικὰ τὰ Πυθαγόρου πρὸς ἀρετὴν παραγγέλματα.

p. 12, 3 sq. ἔχ⁸ (?) ἀκροᾷ διὰ τούτων καὶ τὸ τῆς ἀστρο-
λογίας ⁹χ' (χρήσιμον?)

p. 17, 28 εἰς τὸ ὑπάρχων ὑποστικτέον. 10

p. 18, 9 sq. εἰς τὸ μετ' αἰσθησίου ὑποστικτέον.

p. 20, 15 Ποιεῖται] ὁ Ἀρχύτας.

p. 21, 10 sqq. τέλος τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς οὐ τὸ κατι-
δεῖν τὸ ἀγαθὸν ἀπλῶς οὐτως εἶναι, ἀλλὰ τὸ προσλαβεῖν αὐτὸ διὰ
τῶν ἐνεργειῶν. 15

p. 22, 1 sqq. καὶ ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα ἐγγεγραμμένων ὁ τῶν
Μετὰ τὰ φυσικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους σκοπὸς εὐγνώστος, καὶ τὸ
κακῶς καὶ ἀμαθῶς παρὰ τινων λεγόμενον, τὸ μὴ γινώσκε-
σθαι τῆς πραγματείας ἐκείνης τὸν σκοπόν, σαφῶς ἐλεγχόμενον.

p. 25, 17 sq. σημείωσαι ὅτι ἡ μὴ ὀρθὴ τῶν ἀγαθῶν ²⁰
χρῆσις κακωτέρα ἐστὶν ἀχρηστίας.

p. 26, 6 τὰ ἐναντία ἔχων] ἄνευ νοῦ δηλονότι.

p. 26, 13 μελίζω ἀγαθὰ] τῷ κεκτημένῳ.

p. 26, 26 σημείωσαι ὅτι ἡ ἐμφιλόσοφος ἐπιστήμη οὐ μό-
νον πηγικὴ ἐστὶ καὶ ποιητικὴ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ χρη- ²⁵
στικὴ μάλιστα· ἡ γὰρ μὴ χρηστικὴ ἀφιλόσοφος καὶ ὑπατηλὴ
καὶ ἀγεννής.

p. 28, 19 Ἐκ τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ Πλάτωνος.

p. 29, 15 Ἐκ τοῦ εἰ τῶν νόμων τοῦ Πλάτωνος.

p. 30, 2 sqq. γένοιτό ποτε καὶ ἡμᾶς, φιλοσόφων ἄριστε Ἰάμβλιχε, οὐτω τιμῆσαι τὴν ψυχὴν ἡμῶν, καὶ διὰ πάντων
5 τῶν ἐκτεθέντων παρὰ σοῦ ἢ τῶν πλείστων τὰ πρὸς τελείωσιν αὐτῆς ἐπιτηδεύσασθαι.

p. 33, 3 οἷον οἱ παιδαγωγοί.

p. 33, 5 τὸ βέλτιστον] τὸ λογιστικὸν ἡμῶν.

p. 33, 9 τοιαύτην] ἀντὶ τοῦ βελτίστην.

10 p. 34, 5 sq. ὅτι καὶ τὴν φύσιν ὥς λόγον τινὰ ἔχουσιν λαμβάνει διὰ τὸ πάντα πρὸς τι ποιεῖν καὶ ἔνεκά τινος· τοῦτο δὲ καὶ Γαληνῷ δοκεῖ.

p. 34, 22 sqq. ὅτι ἕτερός ἐστιν ὁ θεωρῶν τὴν δικαιοσύνην ἵνα μαθῶν ἄρξῃται δικαιοπραγεῖν καὶ μὴ γένηται περι-
15 πετής καὶ ὑπεύθυνος τῇ ἀπὸ τῆς ἀδικίας ζημίᾳ, καὶ πάλιν ἕτερός ἐστιν ὁ θεωρῶν τὴν δικαιοσύνην δι' ἑαυτήν, οὐχ ἔνεκά τινος ἄλλου (καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τέλος ἐστὶν ἡ γνώσις αὐτῇ ὥς τιμιώτατον καὶ ὠφελιμώτατον)· καὶ ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἐπόμενος τῷ πρακτικῷ καὶ ἀναπιμπλάμενος [καὶ] τῆς τύχης,
20 καὶ καλεῖται πολιτικός, ὁ δὲ δεύτερος ἀπόλυτος καὶ ἐλεύθερος, καὶ καλεῖται θεωρητικός.

p. 34, 27 αὐτὸς] αὐτὸς ὁ νοῦς.

p. 35, 7 αἱ τίμιοι· καὶ Θουκυδίδης (I 32, 1)· ἑτὴν χάριν βέβαιον'.

25 p. 36, 15 sqq. ὅτι ὁ σπουδαῖος τῇ τύχῃ οὐκ ὑπείκει οὐδὲ τοῖς τυχηροῖς· δηλοῖ δὲ Κράτης καὶ Διογένης.

p. 38, 14 δεῖ οὕτω συντάξαι· στοιχείων δὲ αἱ ὀνομαζόμεναι συλλαβαί. τρόπος γὰρ ἐστὶν ὥς τὸ ἡχασσάμενος πολέμιχθ' (Hom. A 535, al.).

30 p. 39, 15 μόνον] ἰστέον ὅτι ἡ τοῦ μόνον προσθήκη ἐξισάζειν λέγει τὸν νόμον τῷ ἄρχοντι· ὥστε καὶ ἀντικατηγορεῖται.

p. 48, 20 sq. αἰσχυνέσθωσαν οἱ κατ' ἐμὲ Χριστιανοὶ τὸν φιλόσοφον Ἑλλήνα φλυαρίαν καὶ λῆρον τὰ παρὰ τὸ φιλοσοφεῖν λογιζόμενον.

17 καὶ τοῦτο] fort. τούτῳ || 18 τιμῶ^τ, καὶ ὠφελιμῶ^τ || 19 καὶ ante τῆς deleti.

p. 51, 3 ὅτι γίνεταί τινα ξῶα καὶ παρὰ φύσιν, ὡς οἱ ἐν τοῖς τεθνεῶσι σκώληκες σηπομένοις γεννώμενοι καὶ ἐν τοῖς νοσοῦσιν ἔλμινθες.

p. 52, 12 sqq. σημείωσαι τὰ παρόντα διὰ τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ σκαιοὺς ὀνειδίζοντας τοῖς τὸν φιλόσοφον βίον καὶ 5 τὸ φρονεῖν αἰρουμένοις, πράγματα οὐδὲν ὄφελος ἢ χρήσιμον ἔχοντα, ὡς ἐκείνοις δοκεῖ.

p. 55, 26 μόνος γὰρ κτλ.] σὺ τοιοῦτος καὶ οἱ κατὰ σέ, ἐνθουσιαστικώτατε Ἰάμβλιχε. ἐγὼ δὲ καὶ ὅσοι ἐμοὶ τὸν βίον 10 ὅμοιοι οὐ τῶν αἰδῶν καὶ μονίμων ἀνήψαμεν τοῦ βίου τὰς ἀρχάς, τῶν δὲ φθαρτῶν καὶ εὐμεταπτῶτων· διὸ καὶ ζῶμεν οὐχ ὡς φιλόσοφοι, μᾶλλον δὲ οὐχ ὡς ἄνθρωποι, ἀλλὰ βίον κτηνώδη καὶ χοίρειον.

p. 57, 4 sqq. ἀντὶ τοῦ κατ' ἐνέργειαν.

p. 61, 7 ἐκ τοῦ Πλατωνικοῦ Παίδωνος.

15

p. 61, 18 sqq. ὡς λίαν τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα ἀναγκαιοτάτον καὶ μεγάλην τὴν εἰς ψυχὴν ὠφέλειαν ἐμποιοῦν τῷ προσέχοντι καὶ ὡς ἀληθῶς καὶ θεαρέστως ἐπιθυμοῦντι φιλοσοφῆσαι.

p. 63, 26 sqq. σύμφωνον τοῦτο τῷ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ καὶ ἐν αἰνίγματι ἡμᾶς παρόντας ἐντανθοῖ κατοπτρίζεσθαι τὴν θείαν 20 δόξαν. (cf. Paul. ad Corinth. I 13, 12. itemque II 3, 18).

p. 64, 26 sqq. ὅρα τὴν συμφωνίαν τῶν λεγομένων πρὸς τὰ θεῖα· εἰ ἀληθῆ, τὰ ἡμέτερα ἀριδηλότερα(?).

p. 70, 20 sqq. ταῦτα εἰς ἐπιστροφὴν καὶ διόρθωσιν βίου τοῖς κατ' ἐμὲ μάλα συντείνονται.

25

p. 71, 23 οὔτε χρημάτων κτλ.] Ἡσίοδος οὖν οὐ καλῶς λέγει ('Εργ. 313) 'πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος δηρδεῖ'.

p. 74, 20 ἀλλ' ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι κτλ.] οἶος ἦν ὁ Ἀρχίδαμος καὶ ὁ Ἀγησίλαος καὶ ὁ Ἅγρις Ἡρακλεῖδαι καὶ βασιλεῖς Πελοποννήσου ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν κριτηρίων.

30

p. 76, 29 γῆς ἄλλως ἄχθη] Ὅμηρος (Σ 104)· 'ἑτώσιον ἄχθος ἀρούρης'.

p. 77, 13 sqq. σημείωσαι πῶς νοεῖται τῷ Ἰαμβλίχῳ τὰ τῆς μετεμψυχώσεως.

p. 82, 7 τῶν δὲ νῦν δοκούντων κτλ.] τῶν περὶ σῶμα, 35

p. 82, 19 sq. τοῦ ὄμματος τοῦ καθ' ὑπόθεσιν ὄντος.

p. 83, 7 sqq. ὅποιοι τυγχάνουσιν οἱ τε ῥήτορες καὶ σοφισταὶ καὶ δημαγωγοὶ καὶ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων.

p. 84, 4 ἐκ τοῦ Πλατωνικοῦ Γοργίου εἴληπται.

5 p. 90, 7 οἱ σοφοὶ] οἱ Πυθαγόρειοι.

p. 90, 18 τοὺς ἔπειτα] τοὺς ἀπογόνους.

p. 91, 8 sq. Ὅμηρος (A 405). ἡμεῖς τοὶ πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι'.

p. 91, 24 τὸ Μηδὲν ἄγαν ἀπόφθεγμα Σόλωνος τοῦ
10 Ἀθηναίου.

p. 92, 25 sqq. ἀντὶ τοῦ χωρὶς δικαιοσύνης ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ταχυτῆς φλυαρία εἰσέλ.

p. 99, 19 sqq. τὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ Σαρπηδόνο (M 322 sqq.).
'εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φηγόντε <κτλ.>'.

15 p. 117, 15 αἱ κρεάγραι] ὅμοιαι γὰρ εἰσὶν ἀγκίστρω.

p. 118, 14 sq. οἱ νεώτεροι] οἱ Στωικοί.

p. 120, 17 ζήτει τὸ Περὶ Θεοῦ σύγγραμμα τοῦ σοφω-
τάτου Ἰαμβλίχου.

---

9 τὸ] τῷ || 14 εἰ μὲν] ἐμὸν || φηγόντας.

I. INDEX NOMINUM.

- (*Ἀγροκόλος*) 129, 29.
(*Ἀγίς*) 129, 29.
Ἰδης ἐν Ἰδον 53, 14. 84, 22.
εἰς Ἰδον 67, 11. 69, 18. 70, 27. 71, 16.
(*Ἀκαδημαϊκός*). *αἰρεσις* 127, 3.
Ἀμφιτρούων 74, 22 sq.
Ἀναξάγορας 48, 17. 51, 11.
Anonymi poetae versiculus ὁ
θνητὸς αἰὼν μέρος ἔχει θεοῦ
τινός 48, 18.
Aristoteles De Excerpt. Aristot.
v. ad p. 34, 5. cf. Diels, Zu Arist.
Protreptikos und Cic. Hortensius in Archiv f.
Gesch. d. Philos. I p. 479—97.
(Protrept. fr. 52 Rose ed. Teubn.) 37, 26—41, 5. (fr. 55 R.) 45, 6—47, 4. (fr. 59. 60. 61 R.) 47, 5—48, 21. (fr. 58 R.) 52, 16—54, 5. (Eudem. Eth. A 5 p. 1216^a, 11 sq.) 51, 11 sqq. (Polit. Δ (H) 1334^a, 31) 53, 3 sq. (Top. E 2. 129^b, 33 sqq.) 56, 23 sqq.
(*Ἀριστοτέλης*). ὁ τῶν Μετὰ τὰ φυσικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους σκοπὸς *εὐγνωστός* 127, 17.
Ἀρχύτας (*Περὶ σοφίας*) 16, 17—23, 5. (127, 12). (ap. Stob. Ecl. I 48, 6) 55, 8 sqq.
(*Γαληνός*) 128, 12.
(*Διογένης*) 128, 26.
Διονύσια (τά) 53, 22.
Diphilus (fr. 27^a. IV 424 Mein.) 47, 9.
Ἑλλην 74, 19. (128, 33).
Epicharmus 13, 5 sqq. 62, 13 sq.
Ἑρινός 107, 14. 115, 1. 18.
Ἑρμότιμος 48, 17.
Εὐριπίδης 84, 7. (fr. 1007 Nauck) 48, 16 sqq.
Ζεύς 15, 1.
(*Ἡρακλεῖδαι*) 129, 29.
Ἡράκλειον σύμβολον 113, 25 sq.
Ἡράκλειτος (fr. 105 Byw.) 113, 1.
Ἡρακλῆς 74, 22. *Ἡρακλέους*
στῆλαι 40, 5.
(*Ἡσίοδος*) 129, 26.
Θαλῆς 73, 5.
(*Θουκυδίδης*) 128, 23.
Θοάττα 73, 7. *Θοάτταις* 73, 20. 75, 16.
(*Ἰάμβλιχος*) 128, 4. 129, 9. 33. 130, 18.
Iamblichus (liber III in Vil-
loison Anecd. II p. 189, 13) 8, 5 sq. (liber III p. 217, 35 sqq.) 38, 3 sqq. (Vit. Pyth. 228) 13, 5 sqq. (Vit. Pyth. 58) 53, 19 sqq. (Vit. Pyth. 104 sqq.)

- 105, 27 sqq. eiusdem citantur libri *Περὶ συμβόλων* 112, 2. *Περὶ Θεοῦ* 120, 17. (130, 17). (Iambl.?) *Theologum. Arithm.* (p. 41, 29 Ast) ad 105, 27.
- Ἰταλικός* 84, 15. *Ἰταλική φιλοσοφία* 125, 6.
- Ἰωνικός. (φιλοσοφία)* 125, 7.
- Cicero (Tusc. 5, 3, 8 sq.) 51, 8. 53, 19 sqq.
- Κινύρας* 92, 16.
- (*Κράτης*) 128, 26.
- Κρής* 55, 20.
- Λακεδαιμόνιος* 55, 20.
- Λυγκεύς* 47, 13.
- Menander (fr. 65. IV 252 Mein.) 9, 6 sqq.
- Μίδας* 92, 16.
- Nicomachus (Arithm. I 3, 6) 8, 5 sq.
- Ὀλυμπία* 53, 19.
- (*Ὀμηρικός*) 130, 13.
- Ὀμηρος* 81, 2. (128, 28 sq. 129, 31. 130, 7).
- (*Πελοπόννησος*) 129, 30.
- Perictione (ap. Stob. Flor. I 62) 20, 16 sqq. (ap. Stob. Flor. I 63) 21, 16 sqq. 22, 17 sqq.
- Πηνελόπη* 70, 2.
- Πίνδαρος* 73, 1.
- Plato. describuntur vel respiciuntur Phaedo (p. 67 D) 13, 11. cf. p. 100, 1. 115, 5 sq. 119, 21 sq. (pp. 64 A—65 D) 61, 7—62, 29. (pp. 65 D—67 B) 63, 2—65, 6. (p. 67 C—D) 65, 7—18. (pp. 68 C—69 D) 65, 22—67, 16. (pp. 82 B—81 B) 67, 18—70, 9. (pp. 114 C—115 A) 71, 6—17; Civitas (VII pp. 514 A—517 C) 78, 1—82, 4. (VII pp. 518 B—519 B) 82, 10—83, 19. (IX p. 588 C) 14, 1. (IX pp. 588 E—591 E) 31, 19—33, 27. (X p. 615 A) 60, 21 sq.; Euthydemus (pp. 278 E—289 B) 24, 22—27, 2. (p. 293 A) 27, 9 sq.; Clitophon (p. 407 B) 28, 7 sq.; Alcibiades I (p. 130 E sqq.) 28, 19—29, 10; De Legibus (II pp. 660 E—662 A) 92, 12—93, 19. (V pp. 726—728 A) 29, 15—30, 2; Timaeus (p. 42 B) 60, 19. (pp. 89 E—90 D) 30, 13—31, 19; Phaedrus (p. 249 A) 71, 3 sqq.; Apologia Socratis (p. 29 D—30 B) 71, 17—72, 1. (p. 41 C—D) 72, 1—4; Menexenus (pp. 246 D—247 B) 90, 16—91, 21. (p. 247 E) 72, 4. 99, 16. (p. 247 E—248 B) 91, 24—92, 10; Theaetetus (pp. 173 C—177 B) 72, 11—77, 25; Gorgias (pp. 492 E—494 B) 84, 4—85, 26. (pp. 504 A—505 B) 86, 17—87, 29. (pp. 506 C—508 A) 88, 11—90, 14. (p. 527 E) 83, 25—27.
- (*Πλάτων*) 128, 1. 2.
- (*Πλατωνικός*). *Φαίδωνος* (129, 15). *Γοργίου* (130, 4).
- Πυθαγόρας* 3, 2. 4, 10. 6, 12. 51, 8. 52, 6. 72, 10. 106, 1. 6. 114, 27. (127, 6).
- Πυθαγόρειος* 84, 2. 107, 12. 113, 26. 114, 13. (130, 5). (*δογματών*) 114, 19.
- Πυθαγορικός* 5, 16. 6, 13. 7, 25. 8, 1. 105, 17. 126, 3. (*βουλήματος*) 7, 23. 105, 14. (*ἀρεσκοντι*) 119, 14. (*τρόπον*) 105, 4. (*συμβόλων*) 105, 5. (*δογμάτων*) 111, 12. 120, 6.

- (μεθόδω) 7, 20. (φιλοσοφία) 110, 26. 119, 23. (αίρέσεως) 8, 7. (γυνῶμαι) 3, 11. (προτροπαί) 3, 18. (διαίρέσεις) 24, 14. (ὑποθέσεις) 4, 25. (παρακλήσεις) 36, 25. Πυθαγορικώτερον 116, 26. 117, 7. 120, 19. Πυθαγορικῶς 118, 12.
- (Σαρπηδών) 130, 13. Σικελικός 84, 15. Sophocles (Ai. 125sq.) 47, 8. Stobaeus (Flor. I 58) 8, 17sq. (Flor. I 59) 8, 20—9, 2. (Flor. II 40) 9, 8sq. (Flor. XLVI 70) 9, 10sq. (Ecl. II 31, 58) 10, 3sq. (Ecl. II 31, 27) 10, 4sq. (Flor. VI 41) 32, 13sq.
- (Στωικοί) 130, 16. Στωικῆς αἵρέσεως (127, 8). Themistius (ap. Stob. Flor. CXX 28) 48, 7sq. Τυρρηνία (cod. τυραννία) 48, 4. Tyrtaeus. ὁ ποιητής (Plat.) 92, 18.
- Φλιοῦς 4, 11. cf. ad 51, 8. (Χριστιανοί) 128, 32. Χρυσᾷ ἐπη 10, 18. citantur (vv. 45sq.) 10, 20sq. (vv. 49—53) 11, 7sq. (vv. 54sq.) 12, 10sq. (vv. 55sq.) 13, 1sq. (v. 58) 13, 16. (vv. 59sq.) 13, 21sq. (vv. 61—63) 14, 21sq. (vv. 69—71) 15, 19sq.

II. INDEX VERBORUM.

- ἄβαξ 124, 22. ἄβονλία 110, 17. 123, 23. ἀγαθοειδής 14, 9. ἀγαθοειδεστέραν 22, 13. ἀγαθός. τὰ ἀγαθὰ 6, 2. 38, 8. 39, 12sq. etc. μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἢ παιδεία 5, 5. τὰ ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθὰ 5, 25. τὸ κυρίως ὄν ἀγαθόν 37, 15. βελτίων 41, 26. 42, 26al. τὰ βελτίω τὴν φύσιν 38, 4. βέλτιον τὸ κατὰ φύσιν ἀρχικώτερον 41, 27. 29. βέλτιστος 34, 21sq. al. ἄμεινον (ψυχῇ σώματος) 38, 15. κρείττον 34, 25. 35, 6al. κράτιστος 39, 26. ἄριστος (φιλοσοφία) 3, 12. (ἐνέργεια) 5, 13. ἀγαπᾶν 43, 25sq. 44, 26. 27. 46, 27. 112, 21. τὰ .. ἀγαπώμενα 52, 20. ἀγαπητός 46, 19. ἄγειν 103, 18al. (ἐπὶ τέλος) 97, 1. ἀγεννής (127, 27). ἀγεννῆς ψυχῆς (τύχης Stob.) ὕβρις 9, 1. ἀγήρως 99, 20. (ἀγκιστρον) 130, 15. ἀγκύλος 117, 14. 21. ἀγνοεῖν 12, 6. 39, 6sq. 52, 18al. ἀγνοία 38, 21. ἀγχειν 119, 17. ἀγωγή 7, 14. 8, 9. 105, 1. ἀδამάντινος 100, 20. 104, 8. ἀδελφός 122, 1. ἀδιάλειπτος 120, 2. ἀδιάπταιστος 120, 25. ἀδιαπτωσία 119, 3. ἀδιάπτωτος 118, 24.

- ἀδιάψευστος 110, 28.
 ἀδήγητος 47, 17.
 ἀδικία 86, 12.
 ἀδικος 97, 19.
 ἀδολεσχία 106, 12.
 ἀδυνατεῖν 50, 5.
 ἀδύνατος 39, 5. 43, 15. 20.
 52, 21. 53, 10. 100, 10 al.
 ἀεί 23, 11. 34, 11. 38, 3. 41, 18.
 49, 14. 25 al. τὰ ἀεί κατὰ
 ταῦτά (vel τὰ αὐτά) 115, 6.
 118, 22. cf. 120, 16 sq.
 ἀέννος (Cod. ἀένναος) 99, 28
 ἀηδής 112, 29. ἀηδέστατος
 102, 4. 6.
 ἀήρ 39, 4.
 ἀθάνατος 48, 12. 55, 23 al.
 ἀθλίος 48, 14.
 ἀθῶος 100, 23.
 ἀίδιος 9, 15. 47, 18. 56, 1. 118,
 21. 120, 16. (129, 10).
 ἀιδιότης 124, 9.
 αἰθήρ 16, 2.
 αἰθυγία 36, 10.
 αἷμα. τῶν προσηκόντων ἡμῖν
 ἐξ αἵματος 122, 1.
 (αἷνιγμα) 129, 20.
 (αἷνιγματωδής) 127, 6.
 αἰνίττεσθαι 112, 20. 123, 16.
 125, 13.
 αἰρεῖν 30, 7. 8. αἰρεῖσθαι 4, 19.
 12, 17. 37, 23. 39, 18 sqq.
 43, 23. 44, 1 sqq. 45, 7. 51, 12.
 53, 24 etc.
 αἰρεσις 3, 9. 6, 15. 7, 15. 8, 4.
 24, 17 al. (ἡ Πυθαγορική) 8, 7.
 αἰρετιστής 119, 6.
 αἰρετός 4, 6. 12, 21. 34, 19 sqq.
 35, 6. 8. 41, 7. 42, 26 sq. 44,
 21 sqq. 45, 13 sqq. etc. αἰ-
 ρετώτερος 43, 2. 44, 24. αἰ-
 ρετώτατος 42, 2. 43, 22. 45, 16.
 αἰσθάνεσθαι 44, 9. 17. 45, 21.
 56, 22. 57, 6. 60, 12 al.
 αἰσθησις 13, 6. 17, 11. 35, 14.
 36, 12. 44, 13 sqq. 45, 2. 54,
 27 al. αἰσθησις πᾶσα δύνα-
 μίς ἐστι γνωριστική διὰ σώ-
 ματος 44, 15 sq.
 αἰσθητήριον 115, 11. 124, 8.
 αἰσθητικός 48, 8.
 αἰσθητός 115, 5. 118, 14. 120,
 13. 27. 124, 19.
 αἰσχος 8, 19.
 αἰσχος 104, 22.
 αἰσχύνεσθαι 53, 8. (128, 32).
 αἰτία 3, 17. 18, 16. 23, 26. 39, 5.
 45, 23 al. ἡ θεία αἰτία 24, 8.
 αἰτιολογία 115, 23.
 αἵτιος 38, 7. 10. 23. 46, 12. 14.
 53, 2. 60, 10. 103, 24. 113, 25.
 τὰ ἐν τοῖς οὐσιν αἵτια 118, 17.
 αἰών. ὁ θνητός αἰ. (poet.) 48, 12.
 ἀκαίρος 119, 29.
 ἀκακοήθως 117, 10.
 ἀκήρατος 9, 13.
 ἀκίνητος 56, 8.
 ἀκλινής 118, 25.
 ἀκοή 44, 17.
 ἀκολασία 5, 19.
 ἀκολουθεῖν 40, 8. 50, 13. 57, 2.
 ἀκολούθως 119, 14.
 ἀκόσμητος 88, 1.
 ἀκούειν. οἱ ἀκούοντες 5, 23.
 17, 18. 84, 3. 106, 3.
 ἀκραφνής 15, 23.
 ἀκρατής 98, 22.
 ἀκρίβεια 36, 12. αἰ ἀκριβείαι
 40, 19.
 ἀκριβής 47, 12. 55, 13. ἀκρι-
 βέστερος 39, 17. ἀκριβέστατος
 17, 11. 42, 15. 55, 9. 58, 8.
 ἀκριβῶς 58, 3.
 ἀκροατικός (immo ἀκροαμα-
 τικός) 106, 15.
 ἄκρος. τὰ ἄκρα 39, 2. τὸ ἄκρον
 95, 22. ἀκρότατος 22, 16. 52,
 16. τὸ ἀκρότατον ... ἀγαθόν
 7, 6.
 ἀκρίς 54, 26.
 ἀκώλυτος 53, 15.
 ἀκωλύτως 11, 23.

- ἄκων 96, 14.
 ἄλγησις 122, 3.
 ἄλγησις 122, 8.
 ἀλεκτροών 107, 18. 116, 11.
 ἀλήθεια 23, 26. 38, 2. 39, 9.
 41, 2. 42, 15. 22. 44, 7. 25.
 47, 4. 54, 4. 55, 2. 7. 60, 22 al.
 ἀληθεύειν 42, 16. 46, 6. 58, 7.
 94, 9.
 ἀληθής 4, 26. 17, 18. 44, 5.
 59, 17 al. ἀληθέστατος 59, 13.
 ἀληθέστατα ἐροῦμεν 93, 21.
 ἀληθινός 15, 9. 36, 6.
 ἀληθινώς 98, 16.
 ἀληθῶς 4, 22. 44, 6. 9. 57, 3.
 59, 7. 60, 21. 99, 13. 113, 3 etc.
 ὡς ἀληθῶς 52, 28. 59, 12 al.
 ἀλλοκесσθαι 48, 4. 96, 20.
 ἀλλὰ . . . γε post enuntiatum
 conditionale 59, 8.
 ἀλλὰ χοῦ 6, 8.
 ἀλλήλουχία 116, 15.
 ἄλλη πη 21, 3.
 ἄλλος passim. τὰ ἄλλα ξῶα
 (opp. ἄνθρωπος) 36, 7. 41, 28.
 120, 11 al. cf. 121, 25. ἄλλαι
 μὲν — ξεῖραι δὲ 37, 13. cf. ζῶον.
 ἄλλοτε. τὸ ἄλλοτε ἀλλοῖον 13,
 18. ἄλλοτε ἄλλως 96, 4.
 ἀλλότριος 8, 8. 14, 1. 12. 99, 14.
 105, 17. 109, 1.
 ἀλλοτριούν 36, 21. 86, 5.
 ἄλλως 15, 4. 21, 1. 27, 16. 56, 24.
 96, 4. 97, 9. 104, 4. 15. 22 al.
 ἀλογία 35, 16. 18.
 ἀλόγιστος. τὸ ἀλόγιστον 13, 17.
 ἄλογος. τὸ ἄλογον ἔνεκα τοῦ
 λόγον ἔχοντος 34, 14 sq. τὸ ἄλο-
 γον τῆς ψυχῆς εἶδος 123, 20.
 ἄλυπος 102, 9. 14.
 ἄλώσιμος 113, 25. cf. πόνος.
 ἄμα 58, 21. 96, 15 al.
 ἀμαθής 112, 28.
 ἀμαθία 99, 24. 122, 25.
 (ἀμαθῶς) 127, 18.
 ἀμάρτημα 48, 2. 119, 27.
 ἀμβλυωπεῖν (ἀμβλυώττειν
 Plato) 81, 12.
 ἀμβροσία 9, 13.
 ἀμελεῖν 28, 9. 12. ἀμελεῖσθαι
 122, 10.
 ἀμεταβλήτως 121, 21.
 ἀμετάπτωτος 97, 10.
 ἀμεταστρεπτί 115, 7.
 ἀμέτροτος 36, 23.
 ἀμήχανος 110, 18.
 ἀμιγής 108, 23.
 ἀμιξία 103, 1. 7.
 ἀμισθί 54, 5.
 ἀμύητος 111, 13. 117, 2.
 ἀμοιβή 118, 1.
 ἄμιρος 36, 11.
 ἀμφιβάλλειν 96, 15.
 ἄμωκος. εἰ μὴ τις αὐτὰ τὰ
 σύμβολα . . . ἀμώκω ἐξηγήσει
 περιλάβοι 106, 10.
 ἄν. ὃ ἂν τούτων τὸ βέλτιστον
 (om. ἦ) 57, 25. οὐδεμία ἂν
 ἄλλη (om. εἴη) 95, 6 cf. 98, 19.
 συγγνώμη ἂν πολλή (om. ἦν)
 99, 22. ὥσπερ ἂν 47, 24. ὡς
 ἂν ἡγεμονικωτέrais ὑπαρ-
 χούσαις 37, 15. iteratum τίς
 οὐκ ἂν μεταθῆοι ἂν 18, 17
 c. infin. 100, 17. 29. 101, 3. cf.
 ὡς, καὶν.
 ἄν c. coniunct. 53, 15. 60, 13.
 96, 1. 101, 21. cf. καὶν.
 ἀναβλέπειν (ἄνω βλέπειν in
 loco Plat.) 73, 6.
 ἀνάγειν 11, 1. 105, 24. (opp.
 κατὰγειν) 23, 14.
 ἀναγκάζειν. ἀναγκάζει ἢ
 ἀπόδειξις 34, 16. ἀναγκασθη-
 σεται 97, 28.
 ἀναγκαῖος 35, 26. 38, 10. 23.
 42, 2. 12. 46, 21 al. τὰ ἀναγ-
 καῖα (opp. τὰ ἀγαθὰ) 52,
 19 sqq. 60, 17 (opp. ἡδέα)
 59, 25.
 ἀνάγκη 49, 10. 96, 13. 100, 11.
 16 al.

- ἀναγωγή πρὸς τοὺς θεοὺς
 15, 3. ἢ ἐπὶ τὸν θεὸν ἀνή-
 κουσα ἀναγωγή 24, 13.
 ἀναδιδάσκειν 100, 3. ἀνα-
 διδάσκεισθαι 17, 21. 20, 12.
 ἀνάθημα 10, 4.
 ἀναιρεῖσθαι 38, 11 sq. 44, 12.
 ἀνάλυσχυντος 124, 12.
 ἀνάκλησις 14, 25.
 ἀνακόλουθος 24, 20.
 ἀνακουφίξειν 102, 16.
 ἀναλογία 17, 10. κατ' ἀνα-
 λογίαν 86, 2.
 ἀνάλογος 5, 21.
 ἀναλινεῖν ὑπὸ μίαν τε καὶ
 τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τὰ πάντα
 23, 8.
 ἀναμάρτητος 37, 21.
 ἀναμετρεῖν. ἀναμετρητέον
 36, 4.
 ἀνανεοῦν. ἀνανέου 122, 14.
 ἀνάξιος 12, 16.
 ἀνάπανμα 102, 8.
 ἀνάπανσις 50, 22. 113, 22.
 ἀναπλέπασθαι 35, 3. (128,
 19).
 ἀναπληροῦν 50, 2.
 (ἀνάπτειν) 129, 10. ἀναψάμε-
 νος 56, 1.
 ἀνάπτυξις 6, 5. cf. ad 108, 21.
 ἀνάρμοστος 93, 26.
 ἀνασπᾶν 122, 16.
 ἀναστρέφειν 117, 17.
 ἀνατρέχειν 15, 5.
 ἀναφάρετος 36, 14.
 ἀναφέρειν 27, 5. 28, 3. 94, 18.
 ἀνδροποδώδης 40, 6.
 ἀνδρεία 39, 22. 95, 1. 14.
 ἀνδρεῖος 97, 7 al.
 ἀνεγείρειν 8, 13.
 ἀνέγερσις 103, 16.
 ἀνέλσαντος 106, 17. 111, 13.
 ἀνέκλιπτος 98, 9.
 ἀνεκτός. οὐκ ἀνεκτόν ἐστι
 13, 14. sine partic. negat. in
 interrogat. 47, 15.
 ἄνεμος 107, 5. 112, 18.
 ἀνευδοιάστω 96, 8.
 ἀνεξέταστος 106, 18.
 ἀνεπιβούλεντος 101, 26.
 ἀνεπιτήδειος 122, 17.
 ἀνέρχεσθαι 115, 24.
 ἄνεσις 113, 22.
 ἄνευ. ἄνευ τοῦ προτραπῆναι
 7, 4. ἄν ἄνευ 52, 21. ἤς ἄνευ
 114, 23.
 ἀνέυρεσις 16, 15.
 ἀνευρίσκειν 22, 8. cfr. ἀνευρέ-
 σθαι in Archyt. fragm. 21, 19.
 ἀνεψιάδης 122, 5.
 ἀνήκειν 24, 13.
 ἀνῆρ 107, 8. τῶν ἀνδρῶν τού-
 των (i. e. Ἰνδοαγορικῶν) 10, 16.
 105, 15. οἱ κορυφαῖοι ἐν φι-
 λосоφίᾳ ἄνδρες 72, 10.
 ἀνθολικός 119, 27.
 ἀνθρώποιος. (βίος) 47, 6.
 ἀνθρώπινος. τὰ ἀνθρώπινα
 47, 10. 19. 92, 11. 101, 9 al.
 (ἀρετάς) 11, 17. (ἐπιτηδεύ-
 ματα) 7, 16. 104, 25. (πολι-
 τείας) 55, 19. (φύσις) 11, 3.
 13, 23. 16, 3. (εἶδος) 16, 7.
 (πράγματα) 17, 16. (βίος) 20,
 9. 27, 18. 54, 9. 11. (δεσμών)
 70, 10. (ἀλήθεια) 94, 10. (ἀγα-
 θῶν) 94, 11. 95, 11. (δια-
 νόημα) 109, 4. (ῥῆσις) 109, 8.
 (ἔθνη) 111, 26. (χρησίμων) 109,
 19. (ζῶν) 11, 21. 111, 20.
 (παθῶν) 121, 11. ἡ τῶν ἀν-
 θρωπίνων ἐπιστήμη 11, 16.
 ἄνθρωπος. συνεστὼς φύσει
 ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος 34,
 9 sqq. ἀπλοῦν τι ζῷον ἐστὶν
 ὁ ἄνθρωπος 42, 13. ζῷον γε-
 λαστικόν 121, 19. ὁ ὄντως ἀν-
 θρωπος 4, 3 al. ἄ. (om. ar-
 tic.) 35, 15. 36, 13. 41, 28. 51, 5.
 ὁ ἄ. 48, 16. τὴν ἐξ ἀνθρώ-
 πων οὐσίαν 45, 7 (Addend.)
 ἀνθρωπότης 121, 21.

- ἀνέναι 8, 6. 15, 11. 22, 16.
     81, 16 (ubi ἄνω λέναι Plato).
 ἀνιμᾶν 105, 24. 122, 17.
 ἀνιστάναι 108, 3.
 ἀνομεῖν 100, 20
 ἀνομία 102, 13. 101, 12 sqq.
     102, 24. 103, 6 sqq.
 ἄνομος 97, 19.
 ἀνοργίαστος 122, 18.
 ἄνοςος 100, 20.
 ἀνοσιουργία 71, 4.
 ἀνταλλάττεσθαι 14, 7. 111,
     28. 113, 4. -σσ- 33, 28.
 ἀνταποδιδόναι 118, 2.
 ἀνταπόδοσις 118, 1.
 ἀντεπιβουλεύειν 103, 12.
 ἀντέχεσθαι 24, 9. 112, 4.
 ἀντί 14, 7 sqq. al.
 (ἀντικατηγορεῖσθαι) 123, 31.
 ἀντικώπτειν 123, 23.
 ἀντικρῶ. κατ' ἀντικρῶ 48, 5.
 ἀντικρως 7, 15. 20. 105, 4.
 ἀντιλαμβάνεσθαι 3, 9. 19,
     22. 41, 5. 61, 3. 67, 18. 77, 28.
     82, 6. 86, 6 al.
 ἀντιλέγεσθαι 118, 10.
 ἀντιμάχεσθαι 116, 6.
 ἀντιπαράθεσις 5, 1.
 ἀντιπαρκατιθέναι 10, 15.
 ἀντιποιεῖσθαι 19, 14. 27, 6.
     29, 11 al.
 ἀντιπρόσωπος 48, 6.
 ἀντίσωσις 118, 3.
 ἀντιτιθέναι λόγον τεθηγμέ-
     νον πυρὸς πλήρει καὶ θυμοῦ
     ἀνθρώπων 112, 27.
 ἀνύειν 118, 27.
 ἀνυπερβλήτος 95, 23.
 ἀνυπόδητος 106, 24. 109, 24.
 ἀνυπόθετος 22, 7.
 ἀνύσιμος. ἀνυσιμωτάτη 4, 23.
     14, 17. 59, 16.
 ἄνω 105, 23. ἀνωτάτω 15, 22.
 ἄνωθεν 49, 1. 59, 20. 116, 27.
 ἄξια 36, 9. 94, 24. κατ' ἄξιαν
     27, 5. 36, 5.
- ἀξιολογος 82, 9.
 ἀξιωμακόμενος 105, 6.
 ἄξιος 10, 10. 29, 11. 41, 5. 44, 12.
     47, 11. 48, 10. 51, 15. 122,
     19 al.
 ἄξιοῦν 23, 7. 40, 9. 111, 21.
     125, 14.
 ἄοριστος 49, 25. 114, 15.
 ἀπαγορεύειν 104, 18.
 ἀπαθής 100, 20.
 ἀπαιδευσία 5, 4. 8. 82, 5.
 (ἀπαιδευτος) 129, 4.
 ἀπαλλαγὴ τῶν κακῶν 13, 8.
 τῶν δεσμῶν 65, 19. 70, 10.
 ἀπαλλάττεσθαι 7, 20. 15, 17.
     102, 4. 105, 4.
 ἀπαξία 94, 24.
 ἄπας saepe. ἐξ ἅπαντος τρό-
     που 30, 10. 88, 2. v. πᾶς.
 ἀπατᾶσθαι 96, 22.
 ἀπάτη. ἐπὶ ἀπάτῃ 96, 17.
 (ἀπατηλός) 127, 26.
 ἀπεικάζεσθαι. γνωμίαι ἀπει-
     καζόμεναι πρὸς τὰ ἐναργῆ
     δείγματα τῶν ὄντων 8, 15.
 ἀπεῖναι 95, 21. 97, 21.
 ἄπειρος 118, 7. εἰς ἄπειρον
     52, 24 sqq.
 ἀπέραντος. τὸ ἀπέραντον
     13, 18. ἀπεράντους... ἐπι-
     θυμίας 84, 6.
 ἀπεργάζεσθαι 29, 13. 37, 6.
     42, 9. 86, 11. 96, 25. 116, 24.
 ἀπερελθεῖν. (τὴν γνώσιν) 34,
     25. (τὴν ζωὴν) 60, 20.
 ἀπερσθριαῖα. ἀπηρσθριακότα
     124, 12.
 ἀπέρχεσθαι 103, 15.
 ἀπέχεσθαι 107, 3. 108, 13. 15.
     112, 1. 125, 9. 27.
 ἀπιέναι. ἀπιών 106, 19. 108,
     21. ἀπιτέον 48, 19.
 ἀπιστεῖν 107, 27. 110, 8. 24.
     111, 4 sqq. 121, 4. 6 (ἀπιστη-
     τέον conl. Cobet 9, 4).
 ἀπιστία 103, 1. 7.

- ἀπλήστως 117, 11.
 ἀπλοῦς 42, 11. 13. 58, 5. 117, 20.
 ἀπλοντέρεαις 18, 1. ἀπλου-
 στάτας 22, 4.
 ἀπλῶς 6, 18. 7, 13. 11, 2. 21, 10.
 35, 11. 42, 2. 24. 95, 12. 118,
 16 al. οἱ ἀπλῶς ἀκούοντες
 106, 3.
 ἀποβαίνειν 52, 22. 102, 25.
 103, 19. τὰ ἀποβαίνοντα 38, 7.
 ἀποβλέπειν 55, 18.
 ἀποδεικνύσθαι 20, 26. 40, 13.
 41, 2. 124, 6.
 ἀποδεικτικός. ἡ ἀποδεικτικὴ
 ἐπιστήμη 19, 16.
 ἀπόδειξις 8, 5. 24, 20. 34, 16.
 111, 1. 16. 114, 25. 118, 11. 25.
 121, 8. 124, 19 sqq.
 ἀποδέχεσθαι 97, 8.
 ἀποδημεῖν 53, 19. 107, 14.
 114, 29.
 ἀποδημία 115, 8.
 ἀποδιδόναι 35, 4. 49, 14. 57, 9.
 59, 3 al. pass. 10, 8. 95, 17.
 ἀποδοτεόν 58, 10.
 ἀποδοχή 118, 29. 125, 29.
 ἀποθησαυρίζειν 103, 2.
 ἀποθνῆσκειν 99, 20 al.
 ἀποκαθαίρειν 15, 7.
 ἀποκαθίστασθαι 16, 5.
 ἀπόκαρμα 108, 7. 124, 1.
 ἀποκνεῖν 114, 5.
 ἀποκρίνεσθαι 51, 12.
 ἀπόκρισις 4, 10.
 ἀπόκρυφος 116, 17.
 ἀπολαμβάνειν τὴν φύσιν
 50, 9. οὐ κατὰ μέρος ἀπολα-
 βούσα 6, 17.
 ἀπολαύειν. ἀπολαυστέον 9, 12.
 cf. ἀπολλύναι.
 ἀπολείπειν 16, 1. ἀπολειπό-
 μεθα 110, 21.
 ἀπολλύναι. ἀπολλύμενα 116,
 13. ἀπόλλυσιν corruptum in
 ἀπόλανσιν 86, 13.
 ἀπολογισμός 94, 22.
 ἀπολύειν 119, 26. τῶν δεσμῶν
 ἀπολύεσθαι 11, 26.
 (ἀπόλυτος) 128, 20.
 ἀπόμαξις. κατὰ μέμνησιν καὶ
 ἀπόμαξιν τῶν κτλ. 105, 26.
 ἀπομάσσειν 107, 17. 116, 2.
 ἀπονοοτεῖν 114, 3.
 ἀπονύχισμα 108, 7. 124, 1.
 ἀποπαίδαγωγεῖν 106, 19.
 ἀπόρητος 8, 8. 105, 1. 106,
 7. 16. 111, 23.
 ἀπορροῦπτεσθαι 114, 11.
 ἀποσοβητικός 116, 5.
 ἀποσπᾶν. οὐκ ἀπέσπασται τὰ
 τοῦ λόγου τοῦ κατὰ φιλοσο-
 φίαν μέρη 94, 1 sq.
 ἀπόστασις 122, 11.
 ἀπόστημα 122, 5.
 ἀποστρέφειν 107, 7. 113,
 9. 16.
 ἀποτελεῖν 42, 6. ἀποτελεῖ-
 σθαι 42, 18.
 ἀποτίθεται 107, 9. 114, 10.
 122, 12.
 ἀποτροπή (προτροπή coni.
 Kiessl.) v. ad p. 104, 26.
 ἀποφάνειν 123, 11.
 ἀποχωρεῖν 104, 3.
 ἀπροόρατος 123, 10.
 ἀπροσδόκητος 12, 5.
 ἄπτεσθαι 8, 20. 41, 2. 71, 3.
 106, 8.
 ἀπωθεῖσθαι 103, 6.
 ἄρα 37, 9. 41, 26. 42, 22. 43, 5.
 19 al. πέφηνεν ἄρα 16, 7.
 ἀραρότως 60, 22.
 ἀργός 102, 2.
 ἀρέσκειν. τὸ Πυθαγορικὸν
 ἀρέσκον 119, 14 sq.
 ἀρετὴ 5, 27. 6, 3. 16. 8, 12. 17.
 38, 19. 39, 10. 41, 13. 23 sqq.
 43, 5 al. ἡ κοινῶς κατὰ πᾶ-
 σαν αἵρεσιν νοουμένη ἀρετὴ
 8, 9. ἡ θεία ἀρετὴ 11, 4.
 (ἀρίδης ἡλος. ἀριδηλότερα) 129,
 23.

ἀριθμός 38, 13. 39, 4. 57, 25.
 κατὰ ἀρ. ὠρισμένον 23, 10.
 ἀριστερός 114, 10.
 ἀρκεῖν 100, 22. ἀρκοῦν 125, 16.
 ἀρμόζειν 82, 6. 112, 3. 119, 18.
 ἀρτᾶσθαι 120, 7.
 ἀρχαιοπρεπής 85, 28.
 ἀρχαῖος. οἱ ἀρχαῖότεροι 47, 25.
 ἀρχαιότροπος 126, 3.
 ἄρχειν, ἄρχεσθαι 6, 14. 7, 12.
 8, 10. 16, 18. 28, 6. 39, 14 sq.
 49, 1. 84, 4. 91, 22 etc. τὸ μὲν
 ἄρχει, τὸ δὲ ἄρχεται 27, 13 sq.
 41, 16 sq.
 ἀρχή 3, 2. 14, 10. 20, 4. 8. 22,
 2. 8 sq. 23, 7. 9. 27. 24, 3. 7.
 27, 8. 28, 19 etc. ἀρχαὶ τῶν
 πράξεων εἰσιν οἱ ἀνθρωποι
 12, 12.
 ἀρχηγικός. ἀρχηγικωτάτην
 109, 13.
 ἀρχηγός 18, 13. 28, 14. τὸ ἀρ-
 χηγὸν θεῖον γένος τῶν ἀν-
 θρώπων 15, 11.
 ἀρχικός. ἀρχικώτερος 38, 15.
 41, 27. 29.
 ἀσθένεια 47, 20. 110, 3.
 17.
 ἀσθενής. (διανοίας) 124, 15.
 ἀσκεῖν 83, 26. 94, 5. 95, 23.
 ἀσκητέον 88, 3. 104, 24. ἀσκη-
 θεῖσα 96, 19. τὸ ἀσκούμενον
 96, 24.
 ἀσπάξασθαι. ἀσπαστέον 35,
 26.
 ἄστατος 9, 4. 109, 8.
 (ἀστρολογία) 127, 8.
 ἄστρον 17, 12. 51, 14.
 ἄστυλος 8, 20.
 ἀσυμμέτρως (Cod. συμμέτρως)
 86, 13.
 ἀσφαλής 101, 26. 103, 5.
 ἀσφαλίσσθαι. ἡσφαλισμένα
 110, 28.
 ἄσχετος 107, 29. 121, 9.
 ἀσχόλημα 119, 28.

ἀσχολία 120, 1.
 ἄσχυλος 102, 26.
 ἀσώματος 118, 20. 119, 1. 120,
 5. 122, 25. 125, 6.
 ἄτακτος 88, 1.
 ἄτε 22, 8. 110, 13. 123, 9.
 ἀτελής. ἀτελεστέρος 106, 7.
 ἀτενίζειν 24, 2. 60, 22.
 ἀτεχνῶς 45, 3.
 ἀτιμάζειν 111, 24.
 ἀτραπός 107, 1. 111, 19.
 ἄττα (Cod. ἄττα) 10, 18. ἀλλ'
 ἄττα (Cod. ἀλλάττα) 99, 8 sq.
 ἀτρωτος 100, 19.
 αὐ 18, 5. 34, 17. 99, 5 al. πά-
 λιν αὐ 97, 29.
 αὐγλή 54, 26. θεωρεῖν ὑπ' αὐ-
 γάς 47, 6.
 αὐθις 98, 2.
 αὐλή 57, 26.
 αὐλος 112, 6. 115, 6. 118, 21.
 119, 25.
 αὐξεῖν 96, 9. 125, 25.
 αὐτάρκης 5, 27. αὐταρκεστέ-
 ραν 22, 13.
 αὐτίκα 96, 3. 5. οἶον αὐτίκα
 50, 5.
 αὐτόθεν 83, 22.
 αὐτοπραγία κατὰ νοῦν 115, 3.
 αὐτός. παρὰ αὐτοῖς (i. e. τοῖς
 Πυθαγορικοῖς) 27, 12. 106, 16.
 ἀφαιρεῖσθαι 35, 15 sqq. 36,
 20 sq. 104, 8. 122, 3.
 ἀφανής 17, 19. 119, 13.
 ἀφανίζειν 108, 9. 123, 28.
 124, 17. 125, 24.
 ἀφειδής 98, 21.
 ἀφετμή 125, 23.
 ἀφή 113, 18.
 ἀφθονία 9, 7.
 ἀφθονος 98, 1.
 ἀφθόνως 117, 10.
 ἀφέναι 111, 20. 117, 16. ἀφεῖ-
 ναι 117, 14. ἀφίεσθαι 40, 21.
 60, 16. 82, 8.
 (ἀφιλόσοφος) 127, 25.

- ἀφιστάναι 8, 3. 11, 2. 17, 24.
     23, 11. 99, 17. 119, 12. 24.
 ἄφοβος 102, 9.
 ἀφομοιοῦν 94, 6.
 ἀφορᾶν. ἀφορώσας 35, 20.
 ἀφόρητος 86, 12.
 ἀφορίζειν 21, 25.
 ἀφορμή 4, 16. 28.
 ἀφροσύνη 45, 11 sq.
 ἄφρων 59, 5. 113, 7.
 ἀφύτῃ 60, 13.
 ἀχλύς 115, 18.
 ἄχραντος 108, 24.
 (ἀχρηστία) 127, 21.
 ἀψεύδεια 94, 8.
 ἄψυχος. ἀψυχότερα 124, 3.
 βαδίζειν 107, 2. 111, 19.
 βάδις 58, 24.
 βάθος 105, 23.
 βάρησις 110, 16.
 βάρος 124, 27.
 βαρύς. πάντων . . τῶν ἐπὶ γῆς
     βαρύτερον χρεός 124, 26.
 βασανίζειν 48, 4. 54, 27.
 βάσανος 122, 21.
 βασιλεύς 103, 27. (τῶν θεῶν)
     14, 26.
 βάσκανος 123, 5.
 βέβαιος 47, 9. 55, 23. 25. 96, 6.
     97, 10. 121, 2.
 βεβαιουῖσθαι. βεβαιωθέντα
     118, 11.
 βῆμα 108, 11. 125, 1.
 βιάζεσθαι 103, 25.
 βίαιος. τὸ βίαιον 13, 17.
 βίος 4, 27. 5, 3. 19. 27. 6, 3.
     12 al. θνητοῦ βίου 16, 4. ὁ
     πολιτικός καὶ πρακτικός β.
     37, 2.
 βίοςτος. εἰ ἡ νόσος τοῦ σώμα-
     τος οὐ βιωτὸν ἡμῖν τὸν βίω-
     τον ἀπεργάζεται 86, 10 sq.
 βιοῦν 93, 28.
 βιωτικός 106, 20. 108, 22. 109, 5.
 βιωτός 86, 10.
 βλαβερός 9, 6. 11, 19. βλαβε-
     ρωτάτα 95, 2.
 βλάβη 97, 6. 100, 9. 101, 14.
 βλάβτειν 14, 9.
 βλέπειν 47, 21. 55, 26. 57, 7.
     βλέπειν ὁξύ 47, 13.
 βλέφαρον 50, 21.
 βοήθεια 50, 4. 22.
 βοήθειν 50, 1. 56, 7.
 βοσκηματοῦδος 115, 29.
 βούλεσθαι 18, 18. 22, 15. 29,
     11. 34, 4. 43, 29 etc. c. infin.
     futur. 83, 27.
 βουλεύομαι 123, 16. 18.
 βούλημα τῆς φύσεως 4, 9. 49, 2.
     54, 6. (Πυθαγορικοῦ) 7, 23.
     105, 15.
 βούλησις 111, 25.
 βραχύς. κατὰ βραχύ 7, 8. ὡς
     ἐπὶ βραχύτερον 14, 15.
 βραχύτης 47, 20.
 γαμβροντιδεῖς (?) 122, 6.
 γαμετή 9, 3.
 γαμψώνυχος 107, 21. 117, 7. 22.
 γὰρ δὴ 35, 22.
 γε. ἀλλ' ἔπεται γε ταύταις καὶ
     δεῖται γε καὶ τοῦ διακονή-
     σαντος σώματος καὶ ἀναπίμ-
     πλαται γε καὶ τῆς τύχης 35,
     1 sqq. κατὰ γε 7, 23. 8, 1.
     49, 24. πρὸς γε μὴν 14, 18.
     διότι γε μὴν 19, 18. τὸ γε
     μὴν θεωρεῖται 21, 11. τὸ γε
     μὴν κατὰ φύσιν 50, 17.
 γελαστικός 121, 19. 24.
 γελοῖος 52, 26. 106, 11.
 γέλως 47, 11. 107, 29. 121, 9. 15.
 γέμειν 47, 17.
 γενεσιουργός. (φύσιν) 14, 2.
 γένεσις 13, 24. 15, 9. 50, 5 sqq.
     51, 19 sqq. 65, 20. 70, 11 al.
 γενητός (cod. γεννητός) 110, 14.
 γενναῖος 7, 2. 5.
 γενναίως 3, 8. 11, 13. 77, 28.
     95, 9. 27.

γενναν 50, 7. 51, 7. (γεννώ-
μενοι) 129, 2.

γέννησις. (τῆς πρώτης) 18, 14.

γένος 7, 16. 16, 9. 20, 6. 22, 3.
23, 8. 20 al. τὸ ἀρχηγὸν θεῖον
γένος τῶν ἀνθρώπων 15,
11 sq.

γέσθαι 45, 22.

γέφυρα 8, 5. 105, 23.

γεωργικός. (τέχνης) 50, 8.

γῆ 10, 6. 50, 7. 109, 26. 124, 26 al.

γῆρας 52, 1. 99, 1. 23.

γίγνεσθαι vel γίνεσθαι (pas-
sim in Excerpt. Aristot.) 4, 12.
6, 4. 7, 7. 26, 18. 10, 13. 19,
24. 20, 1. 14 etc. τὸ γιγνώ-
μενον 43, 16 al. τὰ γιγνόμενα
49, 3 al. τὰ γεγενημένα 51, 1.
γιγνώσκειν 38, 21. 39, 6. 41, 7.
43, 27. 44, 4. 46, 10. 21. 47,
4 sq. 52, 7. 56, 20 al.

γίλγεσθαι 40, 7.

γλύφειν. γλυπτὸς 120, 14.

γλυφὴ 120, 12.

γλώσσα 107, 4. 112, 11. 113, 5.

γνήσιος 10, 16.

γνησίως 15, 7. 98, 15. 105, 24.

γνώμη 3, 11. 8, 15. 10, 14. 12,
1. 8. 13, 20. 29, 15 al.

γνωμικός 10, 11.

γνωρίζειν 39, 7. 44, 19. 27.
55, 7.

γνώριμος 4, 8. 8, 14. 17, 9.
46, 18. 58, 14. 119, 6. γνωρι-
μώτερος 38, 3. 41, 6.

γνωρίμως 5, 23. 17, 17.

γνώρισμα 112, 19.

γνωριστικός 44, 16.

γνώσις 15, 9. 20, 5. 34, 24. 44,
19. 70, 12. 109, 18 al. (τῶν
θεῶν) 11, 14. 109, 29. 110, 22.
112, 9 al. (τῆς θείας ἀρετῆς)
11, 4.

γνωστικός 43, 3.

γνωστός 102, 12. τὸ γνωστόν
46, 11. 19 sq. 52, 9.

γονεύς 122, 2.

γοῦν 121, 19 al.

γοάφειν 49, 15.

γοάδης 106, 11.

γυμναστής 54, 15.

γυμναστικός. (τέχνη) 38, 17.
54, 13.

γύναιον 54, 1.

γυνή 124, 24.

δαδίων 107, 17. 116, 1.

δαμόνιος 15, 10.

δαιμονίως 13, 6.

δαίμων 12, 17. 18. 15, 2. 6.

δακτύλιος 107, 24. 25. 119, 14.
17. 20. 120, 3. 11 sq.

δάκτυλος 117. 20. 122, 4.

δᾶν (h. e. δὴ ᾶν) v. ad 93, 3.

δαπανᾶν 40, 6.

δαφιλής 125, 22.

δέ. ad p. 54, 1. 57, 14.

δεῖγμα 8, 15. 10, 18.

δεικνύναι 46, 9. δεικνύων 88, 6.

δεῖλλα 100, 7.

δεῖν c. inf. 7, 12. 10, 24. 13, 19.

15, 6. 16, 11 etc. ἔδει 50, 26.

δεῖσθαι 35, 2. 46, 25. 50, 10 al.

δεῖνός 53, 15. 112, 29. δεῖνο-
τάτων 114, 3.

δεῖξις 15, 2.

δεκτός 117, 27. (cf. χεῖρ).

δέυδρον 47, 14.

δεξιός 114, 9. (πούς) 107, 10.

114, 6. ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν
117, 26 (cf. χεῖρ). item δεξιὰ
108, 2. 122, 15.

δεόντως 21, 13. 30, 9. 37, 6.
48, 23.

δεσμός 11, 26. 65, 20. 70, 10.
109, 28. 119, 16. 18. 29. 120,
10. 12.

δεύτερος 14, 11. 27, 25. 98, 3.
109, 16.

δέχεσθαι 107, 23. 117, 10. 119, 4.

δηλονότι 33, 28. (127, 22).

δῆλος. δῆλον ὅτι εἰσαγόμενα.

- δῆλον ὥς 18, 10. 42, 17 al.
 δῆλα ὥς ἐστὶ δεινὰ 32, 23. τὸ
 μὴ δῆλον 46, 10.
 δηλοῦν 46, 18. 56, 6. 101, 15.
 (δημαγωγός) 130, 3.
 δημιουργεῖν 56, 3. pass. 117,
 13. 22.
 δημιουργία 18, 13.
 δημιουργικός. (τέχναις)
 54, 23.
 δημιουργός 54, 19. 55, 24.
 56, 4. 118, 25.
 δημώδης 7, 18 sq. 105, 2 sq.
 106, 1. 111, 19. 26 sq.
 δῆπον 50, 6. 86, 9. 11. οὐ δῆ-
 πον 35, 11. 54, 1.
 δῆπουθεν 28, 20.
 διά. δι' ἐνιαυτοῦ 10, 6. διὰ
 μακροῦ 96, 24. παιδὶον οὐδ'
 ἂν εἰς ἡμῶν ὅποιενειεν εἶ-
 ναι διὰ τέλους τὸν βίον 45, 25.
 διαβάθρα 125, 4.
 διαβιοῦν. διαβιῶναι 86, 16.
 διαβιωσόμεθα 21, 1.
 διαβολή 13, 14.
 διάγειν 37, 11. 45, 10. 77, 27.
 διαγιγνώσκειν 53, 2. 94, 22.
 105, 7.
 διαδάκνυν 123, 17.
 διαδεῖν. ad 48, 7 (cl. 68, 7).
 διαζῆν 72, 7.
 διάθεις 121, 17.
 διαίρειν 23, 10. 24, 17. 28, 19.
 διαιρείσθαι 3, 5. 27, 23.
 διαίρεσις 27, 10. 12. 22. 30, 12.
 34, 3. (Πυθαγορικαίς) 24, 14.
 διαίρετικός 23, 19.
 δλῖαιτα 100, 15. 113, 25.
 δλῖαιτᾶσθαι 100, 13.
 διακεῖσθαι 59, 23. 86, 13.
 κακῶς δ. 9, 8. εὖ δ. 41, 22 sqq.
 διακονεῖν 35, 2.
 διακοσμεῖν 29, 12.
 διακρίναι 11, 19. 24, 6. 44,
 10. 56, 23. 94, 25.
 διάκρισις 121, 24.
 διαλάμπειν 36, 8.
 διαλέγεσθαι 36, 27.
 διάλεξις 106, 9.
 διαλογίζεσθαι 22, 7.
 διαμελετᾶν 95, 7.
 διαμείνουν 9, 10. 85, 27. 100, 29.
 διαναρτᾶσθαι. διανηρτῆ-
 σθαι codex in Menexeni loco
 p. 72, 4, sed recte ἀνήρτηται
 91, 26 et ἀνηρτῆσθαι 99, 16.
 διανοοῖσθαι 53, 6. 58, 4. 6.
 τὸ διανοοῦμενον τῆς ψυχῆς
 42, 21.
 διανόημα 109, 5. 22.
 διανόησις 34, 23. 35, 5.
 διάνοιᾶ saepissime 5, 18. 22.
 18, 1. 34, 27. 41, 1. 30. 42, 21.
 49, 3. 5 etc.
 διανομή 98, 14.
 διαπονεῖν 40, 17.
 διαπράττεσθαι 110, 1.
 διαπτύσσειν 106, 10.
 διαρρήδην 59, 21.
 διασιλλάνειν 123, 17.
 διασπᾶν 123, 4.
 διασώζειν 15, 24.
 διάτασις 125, 16.
 διατάττειν 28, 5.
 διατελεῖν 3, 4. τὸ κοινὸν καὶ
 διατεῖνον ἐπὶ πάντα τῆς σο-
 φίας ἀγαθόν 21, 14 sq. δια-
 τετάσθαι 48, 7.
 διατελεῖν 36, 19. 60, 16. 103,
 12. 115, 15. 117, 3. 119, 2.
 διατεταμένως 92, 11.
 διαφαίνεσθαι 21, 15.
 διαφείρειν 36, 7. 40, 25. 44, 14.
 46, 4. 51, 2. 52, 19. 101, 12.
 τὸ διαφέρον τῆς σοφίας πρὸς
 ἅπαντα τὰ ἀνθρῶπινα πράγ-
 ματα 17, 15 sq.
 διαφερόντως 4, 2. 20. 13, 19.
 21, 2. 30, 20. 65, 21. 98, 18.
 110, 23.
 διαφθείρεσθαι 98, 20. 116,
 14.

διαφορά 17, 19. 38, 10. 121, 25.
 διάφορος 4, 17. 42, 10. τὸ διάφορον 82, 5.
 διαψεύδεσθαι 46, 6.
 δίδαγμα 122, 18.
 διδασκαλία 3, 15. 24, 18.
 διδάσκειν 54, 21. 96, 27. pass. 11, 22.
 διδασχὴ 16, 13.
 διδόναι 9, 9. 47, 25. 97, 28. 117, 19 sqq. al. (λόγον) 22, 10. pass. 12, 15. 15, 1.
 διεγείρειν 10, 25.
 διεξέρχεσθαι διὰ πάντων 24, 10. 126, 4.
 διεξιέναι 7, 10.
 διέξοδος 35, 21.
 διέρχεσθαι 11, 23.
 διήκειν 6, 1. (ἐπὶ πάντα τὰ ὄντα) 22, 1.
 διηνεκῶς 119, 5.
 διιστάμαι 52, 18. τὰ πορρωτέρω ἀριστάμενα καὶ διιστάμενα 23, 12.
 δικαιοπραγεῖν 101, 9. 114, 20. (128, 14). δικαιοπραγητέον 117, 28.
 δίκαιος 36, 4. 39, 22. 55, 3 etc. τὰ δίκαια 38, 1 al.
 δικαιοσύνη 27, 4. 28, 8. 88, 2. 114, 23. 118, 1. 125, 27 al.
 δικαίως 39, 21. 53, 9.
 δίκη 101, 6. 104, 1 sqq. adv. δίκην μεταφυτεύοντος 125, 26.
 διό 36, 18 al.
 διόπερ 56, 25. 61, 3. 99, 15. 123, 23.
 διοργάνωσις 117, 12.
 (διόρθωσις) 129, 24.
 διορίζεσθαι 44, 11.
 διότι 39, 10. 40, 13. 41, 3 al. διότι γε μὴν 19, 18.
 διττός 56, 24. τὸ διττὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως 13, 23.
 διττῶς 56, 15. 57, 2.

διψῆν 58, 19.
 διώκειν 44, 26. 46, 11.
 διωκτικός 124, 27.
 διωρισμένως 24, 5.
 δόγμα 119, 6. 123, 17. (θεῶν) 107, 28. 110, 9. 111, 5. 121, 5. 7. (Πυθαγορικῶν) 111, 12. 120, 7. (Πυθαγορεῶν) 114, 18.
 δογματίζειν 118, 10.
 δοκεῖν 40, 19. 47, 14. 48, 15 al. τὰ δοκούντα εἶναι χρήσιμα sim. 53, 26 al.
 δοκιμάζεσθαι 122, 19.
 δόξα 4, 26. 7, 25. 40, 8. 44, 5. 47, 16. 96, 2. 7. 17. 99, 15 al.
 δοξάζειν 44, 5. 9. pass. 124, 7.
 δόξασμα 111, 22.
 δουλεύειν 34, 1.
 δοῦλος 34, 24. 54, 2.
 δούλωσις 102, 19.
 δρᾶν 42, 23.
 δύναμις 5, 14. 9, 9. 12, 13. 15. 18, 4. 19, 15. 20, 2. 23, 6. 36, 1. 39, 25. 43, 1. 44, 14. 16. 45, 1 etc. εἰς δύναμιν 35, 18. κατὰ δύναντα (opp. κατ' ἐνέργειαν) 56, 15 sq.
 δύνασθαι 3, 13. 9, 14. 11, 25. 22, 9. 23, 24. 28, 14. 30, 6. 44, 19 etc.
 δυναστεία 99, 11.
 δυνατός 19, 13. 22, 14. 37, 22. 41, 3. 8. 44, 3 al. δυνατοὶ λαβεῖν ἔσμεν 38, 2. 20. 39, 10. κατὰ τὸ δυνατόν 121, 22.
 δυσθήρατος 116, 18.
 δύσκληια 99, 26.
 δυστυχεῖν 101, 27.
 δυστυχία 103, 6.
 δυσχερῶς 117, 16.
 δωρεά 53, 14.
 δωρεῖσθαι. δωρούμενος 98, 8. διδόντα καὶ δωρούμενον 98, 2.

εἰάν. vid. ἂν, ἄν. εἰάν τε ... εἰάν τε ... εἰάν τε ... εἰάν τε

- 95, 14 sq. *ἐάν τε ... ἐάν τε*
... ἐάν τε 97, 17 sq.
ἐάν 111, 26.
ἐαυτοῦ. *αὐτοὶ ἐαυτοῖς ἐσμεν*
ἐν τύχῃς τάξει 12, 17 sq. *εὐδαί-*
μονας αὐτοὶ ἐαυτοὺς παρα-
σκευάζομεν 12, 19. cf. 37, 10.
 60, 20. *ἡ πρωτονογὸς καὶ ἀφ'*
ἐαυτῆς καὶ ἐν ἐαυτῇ πάντα
ἐχουσα τελεωτάτη ζωὴ 14,
 12 sq. cf. 18, 2 sq. *ἡ ζωὴ τῆς*
ψυχῆς ἡ καθ' ἐαυτὴν 15, 16.
χωρὶς δὴ ποῦθεν ἐστὶν αὐτὸς
ἐκαστος, τὸ ἐαυτοῦ, ἃ ἐστι
τῶν αὐτοῦ 28, 19 sqq. *κρεῖτ-*
τον πανταχοῦ τὸ δι' αὐτὸ τοῦ
δι' ἄλλου 34, 25 sq. *τὰ δι'*
αὐτὰ ἀγαπάμενα (opp. *τὰ δι'*
ἕτερον) 52, 20 sqq. cf. 53, 18.
αὐτῷ (= *σαντῷ*) 113, 24.
ἐγγίγναι 101, 17.
(ἐγγράφωσθαι) 127, 16.
ἐγγύς 13, 3. *ἐγγύτατα* 72, 6.
οἱ ἐγγιστα γένους 122, 1.
ἐγείρειν. *ἐγρηγορέναι* 57, 2.
 5, 20. 59, 4 al. *διαφέρει οὐ-*
δενὶ τῶν ἄλλων τὸ καθεῦδειν
καὶ τὸ ἐγρηγορέναι πλὴν τῷ
τὴν ψυχὴν τότε μὲν πολλάκις
ἀληθεύειν, καθεῦδοντος δὲ
ἀεὶ διεπνεύσθαι 46, 4 sqq.
ἐγκαιρος. *ἐγκαιρότατα* 7, 24.
ἐγκαταμιγνύναι 105, 16.
ἐγκέφαλος 108, 6. 123, 14.
ἐγκοπὴ 119, 10.
ἐγκράτεια 95, 8. 122, 20.
ἐγκρατής. *-εστατον* 98, 17.
ἐδραῖος 118, 25.
ἐθέλειν 40, 24.
ἐθίζειν 100, 4. 108, 24. 112, 13.
 117, 10. *ἐθίζεσθαι* 95, 3. *ἐλω-*
θυία λέξει 106, 2.
ἐθίος 111, 26.
εἰδέναι 39, 8. 53, 1. 94, 17. 20.
 24 al. *οὔτε ἴσασι οὔτε λογί-*
ζονται 28, 17.
εἰδησις 11, 23. (*τῆς σοφίας*)
 17, 20.
εἶδος 16, 7. 9. 17, 25. 19, 20.
 23, 20 al. *ἡ τῶν εἰδῶν θεω-*
ρία 63, 1 sq. *θνητὸν τι ζωῆς*
εἶδος 14, 2. *προτρεπτικὸν εἶ-*
δος 105, 7. *τὸ ἄλλογον τῆς*
ψυχῆς εἶδος 123, 20 sq.
εἰδωλὸν 46, 7.
εἰκεῖν 100, 11.
εἰκῆ 34, 5 sq. *τὸ εἰκῆ φερό-*
μενον 13, 17. cf. ad 35, 27.
εἰκὼν 119, 9.
εἰλικρινῶς 41, 14.
εἶναι. *τὰ μάλιστα ὄντα* 59, 14.
οἱ περὶ τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς
ὄντες 54, 20. *τὸ ὄν, ἢ ὄν*
20, 3. ἡ τῶν ὄντων φρόνησις
21, 5. τὰ τοῦ ὄντος γέννη 23, 8.
ἔστιν ὅτε cf. *ὅτε*.
εἴνεκα 98, 27.
εἰπεῖν 44, 20 al. *ὡς ἔπος εἰ-*
πεῖν 7, 3. 24, 11. *ὡς ἀπλῶς*
εἰπεῖν 6, 18 al. *ὡς ἐν εἰπεῖν*
60, 9 sq. ἐροῦμεν 58, 25. 28 al.
εἰρηκεν 52, 7. *εἰρήσθω* 39, 11.
ῥητέον 8, 17.
εἴπερ 19, 15. 38, 15. 40, 2. 44, 5.
 118, 6. *εἴπερ γε* 38, 20.
εἴργεσθαι 97, 2.
εἰς *saepere*. *ἔς* 95, 22. 99, 7.
εἰς 33, 27. 29 al. *ἐν μὲν — ἐν*
δέ 56, 20 sq. *ἐν μὲν — ἕτεροι*
δέ 109, 25. *ἐν* (opp. *πολυσχι-*
δές) 113, 4. *μία μὲν — δευ-*
τέρᾳ *δέ* 14, 24. *ἐν τι* 6, 17.
ἀνάγειν ἐαυτὸν ἀπὸ τοῦ πλῆ-
θους ἐπὶ τὸ ἐν καὶ κατὰγειν
ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τὸ πλῆθος
23, 14 sqq. ἡδιστον ... πάν-
των ἐστὶν ὡς ἐν πρὸς ἐν ἡ
φρόνησις 60, 5 sq. *ὡς ἐν εἰ-*
πεῖν 60, 9 sq. *καθ' ἕνα ζῆν*
100, 10. τῆς κατὰ ἕνα διαί-
της 100, 15.
εἰσαγωγὴ 3, 3.

εἰσάπαξ 85, 26.
 εἰσηγεῖσθαι 110, 23.
 εἰσιέναι. εἰσιτέον 106, 21.
 (ubi εἰσιτητέον cod.) 109, 10.
 εἰσφέρεσθαι προθυμίαν 95, 28.
 εἶτα... αὐθις 98, 2.
 εἶτε... εἶτε... εἶτε... εἶτε 39, 4.
 εἶτε... εἶτε... εἶτε 41, 12 sq.
 εἶτε... ἡ 60, 2 sq. 96, 15 sq.
 ἐκάτερος 57, 18 al. τῶν δ' ἐναντιῶν ἐκότερον τὸ μὲν φευκτόν ἐστι τὸ δὲ αἰρετόν 45, 12 sq. ὅταν... λέγηται τι ταῦτόν ἐκότερον δυοῖν ὄντοι 57, 7.
 ἐκδέχεσθαι 116, 27.
 ἐκδοτος 9, 2.
 ἐκεῖ 53, 5. 55, 4.
 ἐκεῖνος (i. e. Πυθαγόρας) 24, 18.
 ἐκθηριοῦσθαι 35, 16.
 ἐκκαθαίρειν 83, 23. 123, 2.
 ἐκκλίνειν 107, 1. 111, 18.
 ἐκκλινθεῖσθαι 124, 19.
 ἐκλέγειν 106, 10.
 ἐκλείπειν 104, 12.
 ἐκτίθεσθαι 105, 7. (128, 5).
 ἐκτός 14, 12.
 ἐκφανής 106, 13.
 ἐκφανώς 121, 16.
 ἐλάττων 7, 9 al.
 (ἐλέγχεσθαι) 127, 19.
 ἐλευθερος. τῶν διανοήσεων ἐλευθεροῖ... ὅσαι δι' αὐτὰς αἰρεταί, δούλαις δὲ ἑοικυῖαι αἱ δι' ἄλλα τὴν γνώσιν ἀπερίδουσαι 34, 23 sqq. κρείττον... τὸ ἐλευθερον τοῦ μὴ τοιούτου 34, 25 sq. ἐλευθερος βίος 53, 7.
 ἐλευθεροῦν 36, 18.
 ἔλκειν 119, 15.
 ἐλλίπης 118, 2.
 (ἔλμινς) 129, 3.
 ἐλπὶς 102, 15.

ἐμβάλλειν 108, 2. 122, 15.
 ἐμμένειν 121, 21.
 ἔμμετρος 3, 11. 10, 16.
 ἔμπαλιν 36, 1.
 ἐμπειρία. ἐξ ἐμπειρίας 55, 11.
 ἐμπειρος 11, 18. ἔμπ. περὶ φύσεως 54, 16. ἔμπ. τῆς φύσεως 54, 17.
 ἐμπλπτειν 50, 6.
 ἐμποδίζεσθαι 115, 16.
 ἐμποιεῖν 7, 7. 96, 20. 100, 1. 120, 2. (129, 17).
 ἔμπνος 9, 10 (v. l. ὑπόπνος).
 ἐμφανίζειν 94, 1. 120, 13.
 ἐμφανής 15, 2.
 ἐμφαντικός 110, 10.
 (ἐμφιλόσοφος ἐπιστήμη) 127, 24.
 ἐμφοβος 102, 11. 103, 16.
 ἐμψυχος 103, 15. 125, 27.
 ἐναθλίζειν 95, 9.
 ἐναντίος 5, 8. 45, 12. τὰ ἐναντία 38, 6. 39, 20. 45, 13 al.
 ἐναντίως 109, 2.
 ἐναντίως 14, 8.
 ἐναργής 3, 7. 4, 5. 24, 8. 11. 10, 11. 17, 10. 86, 3. τὰ ἐναργῆ δείγματα τῶν ὄντων 8, 15.
 ἐναργῶς 5, 20. 45, 5. 115, 4.
 ἐναρμόνιος 10, 16.
 ἐναυσμα 116, 21.
 ἐνθεῖα 110, 17.
 ἐνθεῖν. ἐνθεδέσθαι 100, 18.
 ἐνδέχεσθαι 55, 22.
 ἐνδίδοσθαι 20, 8. 59, 15.
 ἐνεδρεύειν 96, 16.
 ἐνεῖναι 36, 20. ἔνεστι 86, 16. 94, 16.
 ἔνεκα 99, 7. 104, 24. passim in Excerpt. Arist. τὸ οὐ ἔνεκα 49, 14. 51, 17 sq. τὸ ἔνεκα του 49, 12. 20 sqq. etc.
 ἔνεκεν 49, 27.
 ἐνέργεια 5, 2. 13, 14. 8, 17, 5. 18, 5. 21, 11. 22, 1. 34, 17 sq. 35, 19. 42, 10. 58, 15 sq. al.

- κατ' ἐνέργειαν (opp. κατὰ δύναμιν) 56, 16. (129, 14).
ἐνεργεῖν 41, 11. 57, 20. 58, 13. 112, 21.
ἐνέργημα 21, 12.
ἐνεργής. ἐνεργέστερα 116, 23.
(ἐνθουσιαστικός. ἐνθουσιαστικώτατε) 129, 9.
ἐνιαυτός 119, 11. δι' ἐνιαυτοῦ 10, 6.
ἐνιδρύνεσθαι. εἰς αὐτὸ ἐνιδρύνεσθαι 15, 12.
ἐνιέναι. ἐνήσειν 105, 10.
ἐνιοι 49, 8. 50, 5 sqq. al. ἐνιοι τῶν παραφρονούντων 45, 10.
ἐννοια 36, 15 al. αἱ περὶ φιλοσοφίας ἐννοιαί 4, 24. 61, 5 sq. ἐξωτερικαὶ ἐννοιαί 8, 3. 105, 20. αἱ κοιναὶ ἐννοιαί 8, 13. 17, 14. 45, 4. 18. 48, 22.
ἐνοειδής 14, 8.
ἐνστασις 117, 14.
ἐντάττειν 105, 13.
ἐνταῦθα 14, 3. 17, 4. 21, 25 al. τῶν ἐνταῦθα ζῶων 51, 4.
(ἐνταυθοῦ) 129, 20.
ἐντελής. ἐντελεστέραν 105, 10.
ἐντεῦθεν 23, 24. 48, 20. 56, 14. 84, 4.
ἐντιμος. ἐντιμότεραν 117, 26.
ἐντρεχῶς 24, 16.
ἐντυγχάνειν 106, 4. 11. ἐντυγχόμενοις 105, 11.
ἐντυποῦσθαι. ἐντυπώσατο (Cod. ἀντυπώσατο) 19, 18.
ἐνυλος 112, 5.
ἐνυπάρχειν 19, 21. 119, 2.
ἐνύπνιον 46, 7.
ἐνωσις 116, 14. 123, 4. 125, 22.
ἐξαιρέσειν 44, 11.
ἐξαιρέτος 110, 20.
ἐξαιρέτως 114, 28.
ἐξαλλαγή 119, 9.
ἐξανιστάναι 122, 22. ἐξανιστάμενος 122, 26.
ἐξάπινα 102, 11.
ἐξαπιναῶς 99, 1. 103, 17.
ἐξαπινάως 97, 6.
ἐξαρκεῖν 101, 21.
ἐξάρχειν 17, 14.
ἐξαφανίζειν 123, 2.
ἐξεργάζεσθαι 95, 13.
ἐξηγεῖσθαι 6, 6. 23, 27.
ἐξηγήσεις 105, 8. 106, 10.
ἐξηλλαγμένως 24, 17.
ἐξῆς 18, 22. 109, 9 al.
ἐξιέναι 11, 26.
ἐξίς 39, 21. 88, 3. ὡς ἐξίς (?) πρὸς ἐξίς κρίνεσθαι 43, 8.
(ἐξισάζειν) 128, 30.
ἐξιστάναι. ἐξεστηκὸς τοῦ φρονεῖν καὶ μαινόμενος 45, 8.
ἐξιχνεύειν. ἐξιχνυτέα 116, 19.
ἐξορλίζειν 34, 8.
ἐξορμᾶν 99, 10.
ἐξουσία 53, 9.
ἐξω 112, 13.
ἐξωθεν 101, 8. 103, 8.
ἐξωτερικός 8, 3. 105, 12. 20. 106, 14.
ἐοικέναι 5, 6. 13, 15. 34, 24. 35, 27. 48, 3. 7. 12. 20. 50, 3 al. ὡς εἰκός 105, 19. ὡς τὸ εἰκός 8, 2. ὡς ἔοικε 45, 11. 15. 46, 15.
ἐπάγειν 23, 23. ἐπάγεσθαι 96, 14. 103, 8.
ἐπαινέειν 7, 16.
ἐπαινέτης 96, 14.
ἐπανάγειν 100, 2.
ἐπανατίθεσθαι 107, 8.
ἐπάνθημα 121, 16.
ἐπέπερ 43, 20.
ἐπεισοδιώδης 14, 11 (cf. Add.).
ἐπειτα. πρώτη μὲν... ἐπειτα 15, 9.
ἐπεξέρχεσθαι. ἐπεξελθεῖν τῷ προκειμένῳ 88, 6.
ἐπερχεσθαι 30, 18. 61, 7. 102, 20.
ἐπεσθαι 24, 18. 30, 6. 35, 1. 41, 21. 107, 4. 112, 11. καὶ ἔπεται δὲ αὐτὴν 90, 16.

- ἐπέχειν* 121, 10.
ἐπὶ. *ἐπὶ τούτοις* 12, 8. ἵσως
 γὰρ *ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰ τῶν
 ἄλλων* 57, 27. τὸ .. ἐφ' ᾧ (ἐφ'
 ὅ Cod.) καὶ ὡς 58, 2. *ἐστὶν ἐπὶ
 τῷ βοηθεῖν* 50, 1. *θιγρέυεται
 τὴν δόξαν ἐπὶ ἀπάτῃ* 96, 17.
ἐπὶ δυσκλείᾳ 99, 26. *ἐπὶ τῆς
 οὐσίας* 46, 22. *ἐπὶ φρονήσεως*
 46, 24. *ἐπὶ τῷ τέλει* 7, 10.
ἐπιβάλλειν 124, 4. ἡ ὅψις τοῖς
 ὁρατοῖς *ἐπιβάλλει* 22, 4 sq.
ἐπιβάλλεσθαι 115, 4. 14 sqq.
 122, 24. 124, 20.
ἐπιβλητικός 18, 2.
ἐπιβολή 22, 4. 118, 29.
ἐπιβουλεύεσθαι 103, 6.
ἐπιβουλή 103, 11.
ἐπιγιγνώσκειν. *ἐπ'έγνωσται*
 115, 13.
ἐπιγλύφειν 107, 25. 120, 3.
ἐπ'ίγνωσις 115, 28. 121, 3.
ἐπιδεικνύναι 5, 1. 12. 12. 21.
 13, 23. 17, 5. 38, 3. *ἐπιδείκνυ-
 ται* 18, 22.
ἐπιδέχεσθαι 118, 24. 119, 6.
 124, 12.
ἐπιδρομή. *ἐξ ἐπιδρομῆς* 106, 4.
ἐπεικῆς (opp. φανῶλος) 38, 9.
ἐπ'έναντι. *ἐπιόντες* 54, 6. 61, 1.
ἐπιθυμία 99, 25.
ἐπιθυμητός 95, 18.
ἐπικίνδυνος 37, 5.
ἐπικουρεῖν 98, 10. 100, 27.
ἐπικουρεῖσθαι 101, 27.
ἐπικούρημα 102, 23.
ἐπιλαμβάνεσθαι 113, 16.
ἐπίληπτος 113, 10.
ἐπιλογίζεσθαι 20, 10.
ἐπιλογισμός 113, 23.
ἐπίλοιπος 30, 9.
ἐπιλυπεῖσθαι 123, 7.
ἐπ'ίλυσις 105, 13. 106, 16.
ἐπιμύλεια 5, 13. 28, 3. 38, 19.
 40, 10 al.
ἐπιμελεῖσθαι 27, 21. 28, 2. 12.
 29, 14. 102, 27. *ἐπιμελητέον*
 10, 8.
ἐπιμένειν 125, 17.
ἐπιμιξία 101, 28.
ἐπίμονος 119, 5.
ἐπιμόνως 121, 21.
ἐπιξενούσθαι 119, 11.
ἐπίπεδον 38, 13.
ἐπιρρωννύναι 24, 19.
ἐπισκέπειν 106, 8.
ἐπισκέπτεσθαι. *ἐπεσκεμμέ-
 νος* 94, 23.
ἐπίσκεψις 115, 24.
ἐπισκοπεῖν 22, 3. 23, 12. *ἐπι-
 σκοπεῖσθαι* 20, 7. 125, 8.
ἐπισκοτεῖσθαι 13, 6.
ἐπισπᾶσθαι 117, 16.
ἐπίστασθαι 28, 9. 56, 19. 57,
 10. 94, 15.
ἐπιστήμη 7, 1. 19, 15. 16. 22, 7.
 23, 18 sqq. 24, 1. 27, 2. 28, 14.
 37, 7. 12. 38, 2. 6. 17. 39, 10. 19
 etc. (τῶν ἀνθρῳπίνων) 11, 16.
 τοῦτο δρᾷ κατ' ἐπιστήμην
 ἀπλῶς, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν
 μᾶλλον *ἐπιστήμην* 42, 23 sq.
ἐπιστημονικός 3, 14. 16, 12.
 111, 16. 114, 25. 118, 11. 120,
 24. 121, 2. 8. 123, 20. *ἐπιστη-
 μονικωτάταις* 24, 20.
ἐπιστημονικῶς 17, 4. 17. 20, 5.
ἐπιστήμων 9, 15. 110, 27.
ἐπιστρέφειν 112, 13. *ἐπιστρέ-
 φεσθαι* 107, 14. 112, 16. 113,
 10. 115, 1. 14.
ἐπιστροφή 112, 15. (129, 24).
ἐπισφαλῆς 9, 8.
ἐπισφραγίζεσθαι 114, 1.
ἐπιτακτικός 37, 21.
ἐπιτάττειν 37, 14. 18.
ἐπιτελεῖν 18, 3. 50, 3. *ἐπιτε-
 λείσθαι* 51, 20.
ἐπιτήδειος 6, 18. 95, 5.
ἐπιτηδεότης 116, 6.
ἐπιτηδεύειν 95, 8. 97, 3. (ἐπι-
 τηδεύσασθαι) 128, 6.

- ἐπιτήδευμα* 7, 5. 17. 10, 23.
 20, 11. 104, 25. 116, 20.
ἐπιτήδευσις 11, 1. 85, 29. 94,
 19. 115, 27.
ἐπιτιθέναι 23, 6.
ἐπιτροπία 104, 3.
ἐπιτυγχάνειν 10, 9.
ἐπιτυχής 36, 1.
ἐπιφέρεσθαι 102, 19.
ἐπιφλεγμα 121, 17.
ἐπιφοιτᾶν 119, 11.
ἐπιχαλρεῖν 123, 8.
ἐπιχαυνοῦσθαι. ἐπιχαυνοῦ
 121, 13.
ἐπιχειρεῖν 21, 7. 28, 16. 33,
 28. 122, 17.
 (*ἐπιχειρήμα*) 129, 16.
ἐπιχειρήσεις 118, 20.
ἐπιχρησθαι 96, 4.
ἐπομένως 4, 12. 72, 10.
ἐπονομάζειν 14, 3.
ἐραστής 15, 7.
ἐργάζεσθαι 114, 4.
ἐργασία 40, 26.
ἐργάσιμος 102, 3.
ἐργμός (*ἐργμός* Plat.) 68, 8. 11.
ἐργον 21, 10. 28, 17. 39, 25.
 42, 5. 15 sqq. etc. *λόγῳ τε καὶ*
ἔργῳ 11, 21.
ἐρίζειν 112, 28.
ἐρμηγεία 106, 2.
ἐρωθῆνός 108, 8 (cf. adn. et
 Add.). 124, 10.
ἐρωθριᾶν 124, 14.
ἔρχεσθαι 60, 14 al.
ἔρως 10, 25. 35, 22.
ἐρωτᾶν 52, 28. *ἐρωτᾶσθαι* 51,
 8, 11.
ἐρώτησις 51, 13.
ἐσθλῆιν 108, 6. 14. 123, 14. 125,
 12. 24.
ἐσοπτρίζεσθαι 107, 26. 120, 3.
 (*ἐσοπτρον*) 129, 19.
ἐσχάτως 43, 27.
ἔσωτερικός 16, 11.
ἔταιρα 9, 4.
ἔτερος 43, 10. 18. 28. 45, 17.
 52, 9. 17 sqq. al. *ἄλλαι μὲν . . .*
ἔτεραι δὲ 37, 14. *ἑτέρα ἐτέ-*
ρων 43, 10. *θάτερον* 42, 28.
 57, 8 al. *ὅταν δυοῖν δυοῖν*
θάτερον διὰ θάτερον αἰρετόν
ἦ 42, 26. *ἐπὶ θάτερα* 86, 16.
θατέρον (?) in loco Plat. 75, 20.
ἔτι τοίνυν 37, 11. 22. 41, 15.
 94, 14. 20 al. *ἔτι δέ* 38, 1. 6.
 39, 16. 40, 20 al.
ἔτοιμος 110, 5.
ἐτυμολογία 124, 11.
εὐαίσθησις 9, 16. 18.
εὐανάτρεπτος 118, 18.
εὐανγλία 120, 24.
εὐγλωσσία 95, 14. 97, 17.
 (*εὐγνωστος*) 127, 17.
εὐδαιμονεῖν 21, 4. 22, 15. 24,
 9. 30, 11. 46, 27. 59, 26. 83, 28 al.
εὐδαιμονία 4, 21. 11, 15. 18, 18.
 23, 26. 24, 4. 36, 6. 43, 13 sq.
 54, 20. 59, 20 sqq. al.
εὐδαιμόνως 41, 12. 46, 23.
εὐδαίμων 12, 19. 47, 22 al. *εὐ-*
δαιμονέστερος 77, 26.
εὐδόκιμος 5, 2.
εὐδοξία 97, 5.
εὐεργετεῖν 97, 28.
εὐζωία 36, 24.
εὐθός 54, 27. adv. 7, 5. 47, 22 al.
εὐθύς ἀρχόμενος 16, 18.
εὐκαταφρόνητος 88, 10.
 124, 2.
εὐκλεία 91, 23. 96, 20. 97, 13.
εὐκτός 9, 16.
εὐλαβεῖσθαι 99, 3. 103, 12.
εὐληπτος 17, 18.
εὐλογία 99, 27.
εὐλόγιστος. τὸ εὐλόγιστον
 36, 4.
εὐλόγως 96, 9.
εὐλύτος 109, 28. 110, 4.
εὐλύτως 11, 23.
εὐμαθής 17, 17.
εὐμετάβλητος 121, 11.

(εὐμετάπτωτος) 129, 11.
 εὐμηχάνως 24, 19.
 εὐνόητος 106, 3.
 εὐνομεῖσθαι 102, 20.
 εὐνομία 101, 2. 11 sqq. 102,
 1. 5 al.
 εὐολίσθητος 118, 18.
 εὐπαράκολούθητος 106, 4.
 εὐπιστος 102, 15.
 εὐποιοητικός 98, 6.
 εὐπραγία 111, 25.
 εὐπροσδόκητος 102, 16.
 εὐρίσκειν 7, 11. 24, 2. 47, 6. 54,
 12. 61, 2 al. pass. 54, 23. 100, 12.
 εὐσέβεια 108, 20.
 εὐσταθής 118, 25.
 εὐτόνειν 124, 9.
 εὐτονος. εὐτονωτάτης 119, 7.
 εὐτυχεῖν 101, 25. 27.
 εὐτυχία 103, 5. 121, 13.
 εὐφέγγεια 116, 9.
 εὐφραίνεσθαι 60, 23.
 εὐφροσύνη 59, 16.
 εὐχέσθαι 46, 27.
 εὐχή 14, 25.
 εὐώνυμος 107, 11. 114, 7.
 ἐφέλκεσθαι 108, 25.
 ἐφεξῆς 13, 13. 111, 29.
 ἐφίεσθαι 20, 4. 21, 2. 22, 14.
 23, 17.
 ἐφιστάναι. ἐπιστάς 125, 15.
 ἐφοδιάζειν 110, 11. ἐφοδια-
 ζομένη 116, 22.
 ἔφοδος 3, 14. 20, 4, 9. 24, 5,
 10. 25, 18. 20, 19, 11. 20, 15.
 22, 11. 24, 12. 27, 11. 34, 5,
 48, 23. 70, 9. 72, 8 al.
 ἐφόσον 9, 12.
 ἐχεμυθεῖσθαι 106, 17.
 ἐχεμυθία 106, 6.
 ἐχέσθαι 27, 17. 29, 15. 107, 29.
 109, 5. 111, 25. 121, 9.
 ἔως 23, 12 al.
 ζεῖν 113, 18.
 ζῆλος 99, 11.

ζηλοῦν 100, 3. τὰ ζηλούμενα
 47, 16.
 ζημία 99, 1 sq. 100, 14. (128, 15).
 ζῆν 8, 17. 9, 11. 21, 3. 28, 10.
 35, 21. 36, 22. 39, 22. 55, 26
 etc. τὸ . . ζῆν τῷ αἰσθάνε-
 σθαι διακρίνεται τοῦ μὴ ζῆν
 κτλ. 44, 9 sqq. τὸ τελέως εὖ
 ζῆν 60, 9.
 ζητεῖν 40, 10. 52, 16. 26. ζη-
 τητέα 116, 19.
 ζυγόν 107, 13. 114, 20.
 ζωειν (?) 45, 10.
 ζωή 4, 2. 28, 11, 21. 12, 9. 13,
 7. 10. 14, 2. 5 sqq. 15, 10. 16,
 16, 4 etc.
 ζῶον 36, 12. 49, 6. 50, 8. 27, 51,
 5 etc. ἀπλοῦν τι ζῶον ἔστιν
 ὁ ἄνθρωπος. 42, 13. τὰ ἅλλα ζῶα
 36, 7. 41, 28. 120, 11 al. τὰ
 λοιπὰ ζῶα 121, 25. sed 48, 16
 si τὰ ἅλλα intellegi debent
 ζῶα scribendum videtur τὰ
 ἄλογα. τὸ παραπεφυκὸς ἡμῖν
 ἀπὸ τῆς γενέσεως ἀλλότριον
 ζῶον 14, 1.
 ζωπυρεῖν 116, 22.
 ζωώδης 115, 20, 29.
 ζωώδεια 116, 8. 10. 117, 1.
 ἦ. ἦτοι μόνον . . ἦ μάλιστα 57,
 26 sq. 58, 3 sq. 59, 12. ἦτοι
 . . ἦ . . ἦ . . ἦ 59, 27 sq. al. ἦ
 γάρ τοι . . ἦ 60, 8 sq.
 ἦ γεῖσθαι 35, 1. 94, 10. 96, 12.
 100, 6. 103, 27 al. ἠγγεῖον
 105, 14.
 ἠγεμονικός 41, 28. 123, 15. 19.
 ἠγεμονικωτέρας 37, 15. ἠγε-
 μονικωτάτη 17, 6. 95, 25.
 ἠγεμών 15, 6. 23, 27. 6. 94, 20 al.
 ἠδεσθαι 60, 24. ἕτερόν ἐστι
 τὸ ἠδόμενον πίνειν καὶ τὸ
 ἠδέως πίνειν 58, 17 sqq.
 ἠδέως 56, 14. 58, 18. 23. 59, 1.
 12. 97, 8 al.

- ἡδη 36, 12. 52, 26. 58, 5 al. ἡδη
 πας 93, 27.
 ἡδονή 5, 19. 40, 23. 42, 28. 45, 9.
 46, 2. 59, 3. 5. 10 al.
 ἡδύς 9, 14. 42, 28. 58, 25. 28. 59,
 1. 2. 26 al. ἡδιον 37, 26. 60, 15.
 ἡδιστος 46, 1. 58, 17. 60, 5 al.
 ἡθός 94, 25. 97, 3. 10. 109, 8.
 ἡλίθιος 47, 18.
 ἡλίκος 3, 16.
 ἡλιος 17, 12. 46, 12. 51, 15. 107,
 16. 115, 19. 21. 125, 13. 16.
 ἡμεροειδής 123, 1.
 ἡπαρ 123, 21.
 ἡπερ 34, 8.
 ἡρεμαῖος 113, 6.
 ἡρεμεῖν 117, 2.
 ἡσσαν 99, 9 al.
 ἡχεῖν 113, 17.
 ἡχώ 107, 5. 112, 18.
 θᾶκος 107, 17. 116, 1. 10.
 θάλαττα 50, 26.
 θάλασσαι 113, 14.
 θάνατος 95, 7. 99, 4. 113, 4 al.
 θαρρεῖν 36, 19. θαρσητέον 9, 3.
 θάτερον cf. ἕτερος.
 θανμάσιος. θανμάσιον οἶον
 17, 8. θανμασιώτερα 11, 12.
 θανμασιώτατον 11, 22.
 θανμασίως 125, 21.
 θανμαστός 107, 27. 110, 8.
 121, 4.
 θανμαστῶς 13, 4. 114, 22.
 θέα 35, 25. 53, 19. 24.
 (θεαρεστος) 129, 18.
 θεᾶσθαι 51, 8. 13. 54, 3. 60,
 21. 23.
 θεατής 55, 14.
 θεῖν. θεόντας 40, 18. 54, 2.
 θεῖον (sulphur) 116, 4.
 θεῖος 11, 3 sq. 14, 18 etc. τὸν
 ἐν ἡμῖν θεῖον ἄνθρωπον (cf.
 Plat.) 31, 26. τὸ θεῖον 9, 14.
 19, 19. 35, 20. 55, 26 sq. al. ἡ
 θεία αἰτία 24, 8. θειότερος
 27, 19. 77, 25. θειοτάτων 18, 4.
 τὸ θειότατον 15, 4.
 θεῖως 47, 25.
 θεμιτός 35, 24.
 θεοειδής. θεοειδεστέρου 117, 4.
 θεολογία 115, 27.
 θεολογικός 16, 15. 19, 14.
 23, 6.
 θεός 11, 14. 16 et saepe. θεοῦ
 τινος (poet.) 48, 12.
 θεοσέβεια 94, 5.
 θεραπεῖα 109, 15. 18. 29. 112, 7.
 θεραπεύειν 109, 27. θεοσέ-
 βεια οὐκ ἂν παραγένοιτο, εἰ
 μή τις ἀφομοιώσειε τῷ θε-
 ραπευομένῳ τὸ θεραπεῦον
 94, 5 sq.
 θεωρεῖν 18, 2. 19, 13. 20, 24.
 21, 5. 12. 22, 3. 6. 27, 7. 35, 6.
 37, 18. 43, 21. 52, 7. 53, 7. 22.
 60, 24 al. θεωρεῖν ὑπ' αὐγὰς
 47, 6. θεωρεῖν ἢ θεωρεῖσθαι
 58, 21. ἐθεωρήθη 123, 22.
 θεωρητέον 35, 23.
 θεωρημα 9, 12. 114, 25.
 θεωρηματικός. (ἐπιστήμης)
 124, 6.
 θεωρητικός 20, 23. 23, 22 al.
 (φρόνησις) 4, 15. 54, 11. (σο-
 φία) 11, 5. 19, 13. 20, 3. 36, 10.
 (φιλοσοφία) 4, 1. 11, 13 sq. 21, 8.
 (ἐπιστήμη) 43, 18. 56, 2. 10.
 (νοῦς) 21, 12. (ἐνέργεια) 58,
 16. (μαθήματα) 119, 25.
 θεωρητικῶς 48, 24.
 θεωρία 12, 2. 17, 7. 23, 22. 35,
 8. 10. 42, 25. 53, 21. 25. 60, 21
 (ubi θεᾶς Plato) al.
 θεωρός 20, 1. 51, 9.
 θήγεσθαι. λόγον τεθηγμένον
 112, 27.
 θηρεῖσθαι 99, 15.
 θηρεύεσθαι 96, 17.
 θηρευτικός 27, 3.
 θηρίον 95, 2.
 θηριώδης 94, 29.

θυήσκειν. τεθνήσκειν 9, 11. (ἐν τοῖς τεθνεώσι 129, 2).

θυητός 14, 2. 99, 27 al. ὁ θυη-
τός αἰών (poet.) 48, 18.

θυρησκεῖα. θέλῃ 109, 1. θεῶν
111, 27. 112, 9.

θυρίξ 122, 8.

θύειν 106, 24. 107, 18. 109, 24.
116, 11.

θυμικός 113, 7.

θυμός 112, 26. 113, 1. 4. 11 sqq.

θύρα 106, 22. 109, 11.

θυσιὰ 108, 1. 121, 26. 122, 12.

λατρικός 42, 19. (τέχνη) 38, 17.
49, 18.

λατρός 54, 13. 15.

ιδίᾳ. καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ 101, 13.

ιδιάζειν 4, 1.

ιδίος 3, 20. 6, 6. 8, 6. 20, 20 al.
κατ' ἰδίαν 88, 5. 108, 17.

ιδίωμα 121, 23.

ιδίως 3, 18. 120, 17.

ιερὸν 10, 3. 106, 19. 21. 108, 21.
109, 10.

ιερὸς 5, 15. 84, 2. 109, 7.

ικανός 23, 14. 36, 5. 52, 10.

ικανῶς 40, 13. 43, 26. 54, 27.
110, 9. 116, 18.

ίος 8, 19.

ἴσος (in cod. ἴσος) 14, 4. 110,
22 al. ἴσον adv. 123, 20.

ἰσότης 114, 21.

ἰστάναι. ἑστῶτα 118, 10. ἱστα-
σθαι 23, 7. 52, 25.

ἰσχυρός 100, 18. κατὰ τὸ ἰσχυ-
ρὸν 96, 21.

ἰσχύς 36, 13. 47, 10. 97, 18.
100, 27. (130, 11).

ἴσως 52, 10. 55, 17. 57, 27. 60,
11. 100, 21 al.

ἰχνεύειν 30, 7.

ἰχνος 108, 9. 123, 2. 28. 124, 17.

καθαίρειν 115, 26.

καθαίρεισθαι 113, 22.

καθάπερ 8, 20 al. καθάπερ
... καὶ 9, 10. 10, 8 sq. κα-
θάπερ ἂν εἰ 55, 27. τὸ κατὰ

φύσιν βελτίονος ἔνεκεν ἀεὶ
συνίσταται ἢ καθάπερ τὸ διὰ
τέχνης 49, 27.

καθαρός 10, 3. 24, 2. 35, 19 al.
καθαρώτερον 3, 6. καθαρώ-
τατον 20, 7.

καθαρότης 16, 3.

κάθαρις 67, 17. 70, 12.

καθαρτικός 116, 2.

καθ' ἑδρά 58, 24.

καθ' ἐξέσθαι 107, 20. 116, 26.

καθ' ἐλκεσθαι 115, 14.

καθ' εὐδεῖν 45, 25. 46, 2 sqq.
57, 1. 3. 20. 59, 4. cf. ἐγγεῖρειν.

καθήκειν. τῶν κατὰ μέρος
καθηκόντων 36, 3 sq.

καθήσθαι 58, 21.

καθιεροῦσθαι 107, 19. 116, 12.

καθιστάναι 103, 11. 104, 12.
113, 15. καθίστασθαι 101, 1.

102, 12. 103, 23. 25. 124, 29.
καθ' ὁ 105, 12. 15.

καθολικός. καθολικωτέρων
22, 12.

καθόλου 20, 10. 22, 5.

καθορᾶν 13, 9. 23, 24. 47, 17.
κατοψόμεθα 15, 12. 111, 8.

κατιδεῖν 21, 10 al.

καθόσον 44, 6. 45, 21 al.

καίεσθαι 9, 10.

καίπερ c. partic. 48, 14.

καίρός 119, 12.

καίτοι 57, 17. 110, 19 al.

κακία 9, 5. 10, 2. 13, 18. 98,
3. 7. 100, 9 al.

κακοδαιμονία 54, 21.

κακός 5, 5. 12, 14. 13, 9. 14.
15, 8. 30, 7. 38, 8. 39, 20 etc.

κακιστον 97, 20. 101, 14. κα-
κιον 99, 23. (κακωτέρα 127, 21).

κακουχεῖν 119, 17.

κακῶς 9, 8 al. (127, 18).

καλεῖν 46, 17. 38, 14 al.

- κάλλος* 47, 10 sq.
κάλλωπίζεσθαι 96, 18.
καλός 7, 2 sq. 10. 10, 22. 25. 12, 20. 20, 8. 22, 10 al. *κάλλιστος* 55, 5. *κάλλιστα* adv. 28, 15. 42, 6.
καλώς 8, 18. 46, 26. 47, 8. 50, 16. 18. 52, 6. 58, 3 al.
κάμνειν 45, 14.
κᾶν (= καὶ ἄν) cum conjunct. 34, 27. 46, 1. 28. 52, 22. 54, 8. 56, 18. 60, 6. 101, 8. *κᾶν εἰ* cum indic. 55, 17. (= καὶ ἄν) 44, 4. 58, 12. 60, 3.
κανών 54, 25. 55, 15. figurate 39, 17.
καρδία 108, 5. 123, 3. 21.
καρπός 10, 6. 10.
καρτερεῖν 95, 7.
κατά. *κατά μέρος* 6, 16. 36, 3. 43, 6. *κατά γένος* 7, 16. *κατά γένη* 22, 3. *κατά τρόπον* 10, 1. *κατ' ἀνάγκην* 12, 6. *κατά σμικρόν* 96, 13. *κατά τὸ ἰσχυρόν* 96, 21. *κατά βραχὺ* 7, 8. *κατά φύσιν* saep. in Excerpt. Arist. καθ' ἓνα ζῆν 100, 10. *τῆς κατά ἓνα διαίτης* 100, 15.
καταβάλλειν 49, 20.
κατάγειν 23, 15.
καταγέλαστος 47, 1.
καταγίνεσθαι 119, 26.
καταγωννίξεσθαι 95, 1.
καταδεής. *καταδεστέρον* 27, 20.
κατάδηλος 83, 22. 106, 14.
καταδουλοῦσθαι 35, 25.
κατακιρνᾶν 116, 8.
κατακόρως 118, 15.
καταλαμβάνειν 120, 1.
καταλείπεσθαι 53, 6.
κατάληψις 35, 12. 115, 12. 17. 120, 22. 121, 3.
καταλύειν 104, 7.
καταμανθάνειν 11, 21. 12, 4.
κατανάλισκειν 95, 28.
κατανοεῖν 50, 21.
καταπαύειν 126, 5.
καταπλήξ 124, 13.
καταπτύειν 108, 7. 124, 2. 7. 125, 4.
καταργεῖν. *καταργητέον* 35, 18.
κατάρχειν 5, 8.
κατασκευάζειν 59, 21.
κατάστασις 14, 19.
καταστροφὴ 102, 19.
κατάφορος 124, 25.
καταφρονεῖν 95, 7. 124, 6.
καταφρόνησις 100, 1.
καταχρησθαι 97, 19. 23.
καταψεύδεσθαι 96, 10.
κατεργάζεσθαι 95, 16. 97, 3. 16.
κατέχεσθαι 110, 2.
κατηγορεῖσθαι c. gen. 57, 17. (*κατοπτρίζεσθαι* c. acc.) 129, 20.
κατορθοῦν 114, 4.
κάτωθεν 8, 6. 105, 23.
κεῖσθαι. νόμος *κάλλιστος ὁ μάλιστα κατά φύσιν κείμενος* 55, 5 sq.
κελεύειν 41, 31. 123, 24.
κηλῖς 10, 3.
κινδυνεύειν 40, 5.
κινδυνος 95, 3.
κινεῖν 3, 8.
κίνησις 57, 5. 58, 24. 112, 28.
κλέος 96, 7.
κλίμαξ 8, 5. 105, 23.
κοινῇ 6, 1. 22, 1. 30, 8. 101, 13. 123, 10.
κοινός 4, 5. 6, 5. 15. 7, 12. 17. 22. 20, 21. 21, 14. 22, 2. 27, 18 etc. αἱ *κοιναὶ ἐννοιαὶ* 8, 13. 17, 14. 45, 4. 18. 48, 22. *κοινοτέρων* 22, 12.
κοινοῦσθαι 103, 2.
κοινωνεῖν 48, 14. *κοινωνητέον* 117, 23.
κοινωνία 9, 2.

κοινωνικός 117, 8. 20. 123, 6.
13.

κοινῶς 3, 9. 7, 15. 10, 12. 108, 16.

κόλασις 48, 1.

κολούρωσις 122, 3.

κομιδῇ 50, 26.

κομίζειν 53, 4. κομιζόμεθα
53, 14.

κομψός 54, 13.

κόνις 124, 21.

κορυφαῖος. τῶν κορυφαίων
ἐν φιλοσοφίᾳ ἀνδρῶν 72, 9 sq.

κοσμεῖσθαι 5, 17. κοσμητέον
10, 3

κοσμίως 109, 25.

κόσμος 5, 21. 13, 14. 52, 9. 99,
14 al.

κρατεῖν 107, 4. 112, 11. 113, 5.
121, 9. κρατεῖται 11, 25.

κράτος 101, 4 sq. τὸ ἐπὶ τῇ
πλεονεξίᾳ κράτος 100, 6. 22.

κρατύνειν 96, 24. 100, 26. κρα-
τύνεσθαι 103, 7. 120, 8.

κρεάγγρα 117, 15.

κρίνειν 18, 3. 27, 7. 37, 16.
41, 21. 54, 26. 55, 3 al. κρί-
νεσθαι 43, 3.

κρίσις 36, 5. 39, 26.

κρήνηριον 20, 4. (129, 30).

κρύπτεσθαι. τὸ κρυπτόμενον
ἐν ᾧ φανεῖ 17, 18.

κτᾶσθαι 20, 24. 21, 4. 8. 24, 1.
28, 4. 13. 33, 29. 37, 7. 38, 18.

41, 4. 47, 3. 56, 12. 21 al.

(κτηνηδότης) 129, 13.

κτήσεις 3, 23. 9, 7. 11, 4. 34, 1.
37, 25. 40, 2. 14. 46, 23.

(κτητικὸς) 127, 25.

κύαμος 108, 13. 125, 9.

κυβερνᾶσθαι 101, 25.

κυβερνήτης 42, 19.

κυκλοῦσθαι. ἐὰν καὶ ὀλίγα
ἢ (τὰ χρήματα) ἐξαρκεῖ ὅμως
κυκλοῦμενα 101, 21.

κυλινδριον 13, 15.

κύριος 35, 4. 39, 15 al. κυριώ-

τερος 23, 23. 44, 24. κυριώ-
τατος 5, 26. 7, 25. 14, 5. 15, 5.

16, 14. 39, 26. 41, 24. 42, 8.
22. 25. 43, 2. 59, 8. 105, 16 al.

κυριώτατα adv. 58, 12.

κυρίως 37, 15. 42, 12. 49, 19.
52, 23. 56, 24. 57, 3.

καλύειν 41, 31. 50, 23. 58, 18.
καλύεται 11, 25.

καλυσισεργός 119, 27.

καλυτικός 116, 7.

λαλεῖν 107, 12. 114, 13.

λαμβάνειν 19, 15. 20, 2. 22, 14.
38, 3 etc. ληφθέντων 54, 26.
(εἰληπται 130, 4).

λαμπρός. λαμπροτάτη 120, 24.

λανθάνειν 17, 13. 104, 14.

λάχανον 125, 19.

λέβης 113, 13.

λέγειν 12, 16. 37, 3 etc. λέγε-
σθαι 42, 6. 29. 43, 6 al. λεκ-
τέον 42, 7. 52, 22.

λεῖος 54, 27.

λείπεσθαι 36, 13. 99, 27 (?).

λεληθότως 8, 2. 105, 19.

λέξις 106, 2.

λεωφόρος 107, 1. 111, 18.

λήξις 71, 3.

λήρος 48, 21. 106, 12. (128, 33).

λίθος 125, 20.

λογίζεσθαι 28, 18. 41, 10. 58, 5.
83, 24. 103, 26. (128, 34).

λογικός 121, 24. 123, 13. λογι-
κῆς φιλοσοφίας 19, 22.

λογισμός 55, 8. 113, 12. 18. λο-
γισμῷ λαβεῖν 22, 14.

λογιστικὸς. διὰ τοῦ καθαροῦ
τοῦ λογιστικοῦ 123, 22. (τὸ
λογιστικὸν ἡμῶν 128, 8).

λόγος. οἱ παλαιοὶ λόγοι 5, 15.
84, 1. κατὰ λόγον 21, 2. 42,

14 al. τῆς ψυχῆς . . . τὸ μὲν
ἦν ἔχον λόγον τὸ δ' οὐκ ἔχον

34, 13 sqq.

λοιπός 47, 16 al. τὸ λοιπὸν

- 6, 14. 8, 10 al. λοιπόν adv.
16, 11. 24, 14. 122, 24.
λυπεῖσθαι 58, 25. 27.
λύπη 61, 1.
λυπηρός 58, 25.
λύσις 70, 11 al.
λυχνοειδής 120, 22.
λύχνος 107, 26. 120, 19.
- μάθημα 6, 19. 10, 4. 22. 20, 10.
110, 27 sq. al.
μάθησις 6, 15. 16, 16. 58, 24 al.
μαθητεύειν. οἱ μαθητεύσαν-
τες τῷ Πιθαγόρᾳ 106, 1.
μαλινεσθαι 9, 9. 45, 9.
μάκαρα. μακάρων νήσοι 53, 4.
9 sq. 15.
μακάριος 5, 27. 15, 10. 47, 22.
μακαριότατος 15, 14. 72, 6.
48, 9. 60, 17. 70, 15
μακρός 47, 19 al. διὰ μακροῦ
96, 24.
μαλθακός 113, 24.
μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν μᾶλλον
ἐπιστήμην 42, 24. τῷ φρο-
νοῦντι ἢ τῷ ἄφρονι μᾶλλον
59, 4 sq. τὰ μάλιστα ὄντα
59, 14. τὰ μάλιστα καὶ κυ-
ριώτατα καὶ τιμιώτατα 41, 24.
μανθάνειν 20, 11. 52, 5 al.
μαντική θεία 125, 11.
μαρτυρεῖν 43, 26. 45, 17.
μάρτυς 112, 29.
μάτην 50, 21. 91, 15.
μάχαιρα 9, 9. μαχαίρη (sic)
107, 6. 112, 24.
μάχεσθαι 54, 2. θυμῷ μά-
χεσθαι χαλεπόν (Heraclit.)
113, 1.
μεγαλόψυχος. τὸ μεγαλόψυ-
χον 9, 14.
μέγας. μεγάλων μυστηρίων
10, 5. τὰ μέγιστα 7, 9. μεγάλα
ᾠφελεῖν 101, 17. cf. 109, 3.
μέγιστος 40, 3. 41, 3 al.
μέγεθος 37, 25. 40, 12. 47, 10.
- μεγεθύνειν 116, 23.
μεθεκτικός 116, 3.
μεθιέναι. ἐκτὸς μεθίησι (opp.
προσείληφε) 14, 12.
μεθιστάναι. μεταστῆναι 16, 2.
100, 17.
μέθοδος 16, 8. 94, 3. (μέση)
7, 19.
μεθύειν 45, 24.
μελάνουρος 107, 3. 111, 29.
μελετᾶν. μελετητέον 35, 21.
μελέτη 10, 24. cf. 13, 11. 100, 1.
115, 5.
μέλλειν 12, 6. 43, 24. c. fut.
inf. 24, 9. 37, 10. 53, 20 al.
μέλος 48, 9.
μεμπτός 53, 11.
μέμφεσθαι 96, 10.
μένειν ἐν τῷ νῶ 35, 17.
μέντοι 43, 12. 45, 8. 49, 22.
120, 22 al.
μερίζειν (?) 113, 14.
μεριμνᾶν 102, 9.
μεριστός 20, 26. 42, 10.
μέρος 6, 2. 42, 2. 43, 11. 48, 6. 13.
50, 20. 59, 19. 94, 2 al. ὡσανεὶ
τινος τῶν ἐπὶ μέρους ζώων
120, 14. κατὰ μέρος 6, 16. 36, 3.
μέσος 105, 3 al. μέση τιμὴ με-
θόδῳ 7, 18. ζώῃ . . . τέλος καὶ
μέσον ὁμοῦ συνέχονσα 24, 7.
τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς 110,
16.
μεστός 106, 12.
μεταβαίνειν 5, 22. 86, 3. με-
ταβησόμεθα 8, 3.
μεταβάλλειν 5, 18. 57, 4.
μεταβάσις τῆς διανοίας 5, 22.
μεταβιβάζειν τὴν διάνοιαν
125, 17.
μεταβολή 118, 23. 120, 28. 121,
14.
μεταδιδόναι 117, 14. 28.
μεταδιώκειν 19, 17. 98, 22.
111, 21.
μεταδοτικός 117, 8.

- μεταθεῖν 18, 17. 20, 5.
 μεταλαγχάνειν 71, 5. 95, 12.
 μεταλαμβάνειν 18, 18. 97, 14.
 98, 17. 122, 20. μεταληπτέον
 117, 24.
 μεταλλαγῇ 102, 12.
 μεταλλάττειν... τὴν ἀνθρω-
 πίνην φύσιν εἰς τὴν τῶν θεῶν
 καθαρότητα 16, 2.
 μετάνοια 115, 16. 18.
 μεταξὺ 106, 19. 108, 22.
 μετάστασις 15, 15. 115, 8.
 μεταφνυτεύειν 125, 12 sqq.
 μετεῖναι 36, 11.
 (μετεμψύχως) 129, 34.
 μετέρχεσθαι 107, 15. 111, 14.
 115, 1.
 μετέχειν 7, 3. 111, 9.
 μετεῖναι 121, 5. μετώμεν 86,
 16. μέτιθι 119, 23. 125, 3.
 μετονομάζειν 115, 18.
 μετουσία 110, 5.
 μετρεῖσθαι 117, 6.
 μετρητός 117, 2.
 μέτριος 5, 17.
 μετριότης 114, 21.
 μετρίως 109, 25.
 μέτρι 120, 8. 121, 17.
 μηδέπω 8, 12.
 μηθέν 107, 27.
 μηκέτι 124, 8.
 μήκος 38, 13.
 μηχανύεσθαι. τῷ βίῳ μηχανυ-
 μένῳ 99, 23.
 μῆν. οὐ μὴν ἀλλά 49, 23. καὶ
 μῆν 41, 11 sq. 24. ἡ μῆν 40, 6.
 οὐδὲ μὴν 43, 8. τό γε μὴν θεω-
 ρῆσαι (praecedat τὸ μὲν γὰρ
 κτήσασθαι) 21, 11. ἀλλὰ μὴν
 11, 5. 44, 9. 49, 8. 26. 58, 15 al.
 μῆνῃ 107, 18. 116, 12.
 μηνύειν 96, 10. μηνύεται 121,
 16.
 μήτε. μήτε... μήτε... μήτε
 ... μηδὲ μὴν 111, 10 sq. cf.
 62, 23. μήτε... τε 40, 15 sqq.
 μήτηρ 46, 14.
 μηχανᾶσθαι. ἐμηχανήθη 105,
 25.
 μιάνειν 116, 4.
 μiasμός 116, 5.
 μίγνυσθαι 6, 1. 14, 25.
 μικρός 36, 9 al. (μυστήρια) 10, 5.
 μικρότης 110, 15.
 μιμεῖσθαι 49, 28. 50, 12. 54, 1.
 55, 19. μιμητέον 117, 21.
 μίμημα 55, 14. 22. φύσεως αἰ-
 τέχναι... μιμήματα 34, 8 sq.
 μίμησις 55, 13. 105, 26. 121, 22.
 μιμνήσκειν. μέμνησο 115, 22.
 μίσγειν 116, 7.
 μισθός 40, 15. 53, 11.
 μνήμη 103, 17. 123, 2.
 μόγισ 122, 21.
 μοῖρα 11, 24. 36, 28. 109, 20.
 μόλις 50, 4. 60, 12.
 μολόχη 108, 14. 125, 12. 23.
 μολύνειν 116, 6.
 μολυσμός 116, 7.
 μοναρχεῖν 104, 12.
 μοναρχία 104, 5.
 μοναχῶς 118, 6.
 μόνιμος 56, 1. 121, 1. 11. (129,
 10).
 μονίμως 59, 15.
 μόνος. μόνον adv. 6, 6. 19, 24.
 34, 21. 46, 25. 28 etc.
 μόνως 94, 12.
 μόριον 10, 7. 42, 4. 23. 43, 12.
 μορφή 120, 9.
 μοχθηρία 51, 4.
 μοχθηρός 9, 9. 11.
 μύειν 56, 18.
 μῦθος. ἱεροὶ μῦθοι 5, 15. 84, 2.
 μυρίοι. μυρία 56, 10.
 μυστήριον 10, 5. 106, 7.
 (μυστικός) 127, 5.
 μωρός 103, 28.
 νεανικός. τὰς νεανικωτάτας
 ἡδονάς 45, 9.
 νεῖκος 113, 6.

- νεκρός 48, 6.
 νέκταρ 9, 13.
 νέμειν 98, 6.
 νέος 96, 3 al. *οἱ νεώτεροι* (cf. Sch.) 118, 14 sq.
νηνεμία. *χρηὴ οὖν ἐν νηνεμίᾳ καθίστασθαι τὴν ψυχὴν* 118, 15.
νοεῖν 17, 24, 123, 19, 25 al. *νοεῖσθαι* 3, 10, 21, 6, 124, 16. (129, 33) al. *τὰ νοούμενα* 18, 12 al.
νοερός 13, 7, 14, 8, 16, 15, 18, 11, 20, 27, 112, 4.
νόημα 19, 25, 120, 26.
νόησις 18, 2, 34, 17, 19, 59, 14.
νοητικός 120, 24, 124, 7.
νοητός 18, 4, 34, 18, 115, 6, 118, 21, 119, 25, 120, 16, 122, 24, 124, 20.
νομίξειν 40, 13, 100, 22, 105, 9 al. *νομιστέον* 8, 19.
νόμιμος 97, 19.
νομοθετεῖσθαι. *νενομοθετημένην* 106, 6.
νομοθέτης 54, 17, 55, 21.
νόμος 39, 15, 55, 18, 25 etc. *νόμος κάλλιστος ὁ μάλιστα κατὰ φύσιν κείμενος* 55, 5.
νοσεῖν (129, 3). *νοσῶν τῷ φρονεῖν* 45, 19.
νόσημα 86, 9.
νοσοκομία 120, 1.
νόσος 9, 6, 49, 19, 86, 10, 12, 99, 1 al.
νοῦς. *ὁ ἐν ἡμῖν πρακτικὸς νοῦς* 9, 17. *ἡ κατὰ νοῦν σοφία* 3, 22 sq. *ἡ κατὰ νοῦν ζωὴ* 4, 2, 14, 16 sq. *ὁ κατὰ νοῦν βίος* 4, 19, 56, 13 al.
νυκτοειδής 122, 26.

ξυνοικεῖν 30, 8.
ξύνοικος in loco Plat. 31, 8.

ὁ ἡ τό. *de τοὺς δέ* (om. τοῦς μέν) *cf. ad* 54, 2, 57, 14.
δγκος 110, 15.

ὄδε. *τόδε τι* 43, 28.
ὀδός 60, 19, 106, 21, 107, 1, 22, 109, 9, 111, 18, 118, 4 sq. 27.
ὀδῶ προῖεναι 7, 12.
ὀθεν 47, 8, 60, 14.
οἷεσθαι 40, 2, 42, 3, 43, 23 etc. *ὡς ἐγῶμαι* 95, 6.
οἰκεῖν 53, 10, 71, 2. *ἡ οἰκουμένη* 41, 1.
οἰκεῖος 7, 26, 12, 13, 22, 9, 39, 21, 41, 23, 85, 26, 103, 8, 104, 17, 105, 17. *οἰκειότερον* 27, 20. *οἰκειότατον* 27, 16. *οἰκειότατα* 13, 4.
οἰκειότης 122, 14.
οἰκειοῦν 86, 7, 105, 21. *οἰκειωσόμεθα* 8, 4.
οἰκεῖω 35, 14.
οἰκέτης 99, 4.
οἰκία 43, 11 sq. 49, 4, 107, 14, 23, 114, 29, 119, 4.
οἰκοδόμημα 55, 17.
οἰκοδομικός. (*τέχνη*) 43, 11, 49, 19.
οἰκοδόμος 55, 14.
οἰκονομεῖσθαι 48, 15.
οἶκος 104, 20.
οἶον 9, 17.
οἶος. *τῶν ἀφαιρεθῆναι οἶον τε* 36, 21. *θανυμάσιον οἶον ἀγαθὸν παρέχεται* 17, 8. *τὸ μὲν χρῆται τὸ δ' ἐστὶ τοιοῦτον οἶον ᾧ (?) χρῆται* 27, 14 sq. *οἶον αὐτίκα* 50, 5. *τοιοῦτός ἐστιν οἶος (?) ἐκείνος πάσχειν ἢ ποιεῖν* 57, 22 sq.
οἰόσπερ. *οἶαπερ* 5, 7.
οἷχεσθαι. *εἰς ἀπειρον οἷχεται* 52, 25.
ὄκνος 114, 3.
ὄλεθρος 14, 10.
ὀλίγος 96, 25, 28, 97, 5 sq. al.
ὀλιγοσιτία 9, 5.
ὀλιγοχρονίως 97, 1.
ὀλος 4, 27, 5, 13, 20, 13, 27, 22, 2, 37, 17, 90, 15 al.

ὁλοσχερῶς 7, 21. 105, 5.
 ὧλως 11, 20. 35, 26. 56, 12.
 ὁμαλῶς 96, 4. 123, 11.
 ὁμιλεῖν 114, 2. ὁμιλητέον 94, 21.
 ὁμιλία 125, 10.
 ὄμμα 50, 22. (130, 1). πᾶν τὸ τῆς προσοχῆς ὄμμα 35, 22. τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα 120, 25.
 ὁμματοφυγός 111, 7.
 ὁμογενής 125, 18 sq.
 ὁμοιοπαθής 123, 9.
 ὁμοιος 5, 28. 11, 16. 12, 3. 44, 5 sq. 104, 10 al. εἰ γὰρ ὁμολῶ τὸ ὅμοιον φίλον τὲ ἐστι καὶ προσήγορον 109, 12.
 ὁμοιότης 15, 24. 94, 7. 97, 10. 112, 21.
 ὁμοιοῦσθαι 30, 4. 35, 17.
 ὁμολώμα 3, 7. 10, 11.
 ὁμοίως 38, 22. 39, 23. 41, 1. 46, 21. 55, 1 al. ὥσπερ... ὁμοίως ἴσως κτλ. 55, 17.
 ὁμολώσις 10, 16.
 ὁμολογεῖν 39, 13. 54, 14.
 ὁμολογία 20, 25.
 ὁμολογουμένως 29, 11.
 ὁμονοητικός 28, 13.
 ὁμόνοια 28, 14.
 ὁμοῦ 5, 12. 16, 14. 20, 27. 24, 7.
 ὁμως 40, 18. 48, 15. 56, 10 al. (ὄνειδίξειν) 129, 5.
 ὁνομα 19, 21. 124, 11. τῶν τῶ ὀνόματα τιθεμένων 117, 25.
 ὀνομάζειν 117, 26. 121, 15.
 ὀνομαζομένων 38, 14.
 ὄντως 36, 14. 22. 70, 12 sqq. al.
 ὁ ὄντως ἄνθρωπος 4, 3. 18, 21.
 ὄνυξ 117, 15. 122, 8. 11.
 ὄνυχίξεισθαι 108, 1. 121, 26.
 ὀξύς 107, 7. 113, 8.
 ὀξύς. βλέπειν ὀξύ 47, 13. τὸ ὀξύ τῆς ψυχῆς ὥπερ θυμὸν καλοῦμεν 113, 11 sq. ὀξύτάτην 17, 11.
 ὀπη... τῆς οἰκουμένης 40, 26.

ὀπισθεν 73, 9. cf. Plat.
 ὀποῖος 15, 11. 50, 6 al.
 ὀπότε 83, 20.
 ὀπιζομένοις vox corrupta (Archyt.) 19, 7.
 ὀπως 10, 9. 47, 3. 50, 22 al.
 ὀρᾶν 8, 18 sq. 34, 18. 43, 25. 47, 12. 14 etc. ἰδεῖν 46, 12. 15.
 ὀρᾶσθαι 18, 12. ἰδοι... ἄν τις 41, 6. 50, 19 al.
 ὄρασις 34, 17.
 ὀρατικός. τοῦ ὀρατικοῦ ἐνέργεια ὀρᾶν τὰ ὀρατά 34, 18.
 ὀρατός 22, 5. 34, 18. 56, 6.
 ὄργανον 19, 24. 20, 1. 37, 4. 40, 26. 41, 18 sq. 54, 24. 55, 4. 8. 16. 123, 16. 21. 25.
 ὀρέγειν 122, 16 sq. ὀρέγεσθαι 37, 7. 97, 16. 25. 99, 8.
 ὀρεκτός 4, 6.
 ὀρθός 55, 25. 95, 25. 104, 17. 121, 12. (127, 20).
 ὀρθότης 37, 16.
 ὀρθῶς 28, 9. 11. 37, 10. 50, 14. 16. 58, 1. 6 al.
 ὀρλίζειν 114, 15. ὀρλίζεισθαι 23, 10. 38, 5. 7. 121, 19. ὀριστεόν (i. αἰρετέον) 60, 7.
 ὀριστικός 23, 21.
 ὀρμᾶν 7, 4. 16, 12. 100, 5. cf. ad 56, 2. ὀρμᾶσθαι 20, 14. 116, 27. 125, 24. ὀρμητέον 9, 1.
 ὀρμεῖν. ὀρμεῖ 56, 2 (cod. ὀρμᾶ).
 ὀρμή 36, 12. ad 20, 8.
 ὄρος 39, 17. 55, 1.
 ὄς. δι' ἣν μὲν — δι' ἣν δέ 9, 18. τὸ ὄν, ἡ ὄν 20, 3. cf. 57, 17 al.
 ὄσος 3, 16. 5, 1. 7, 3. 11, 24. 15, 10. 16, 13. 20, 8 sqq. 34, 23. 39, 18 etc. ὅσον ἐπ' αυτοῖς 118, 23.
 ὄσπερ. ἥπερ 115, 13. ἥπερ 124, 25. ἥνπερ 16, 6. ὥπερ 14, 1. 23, 22. 34, 14. 41, 20. 124, 18. 27 al.
 ὄστις 6, 16. 13, 11. 28, 15. 37

18. 42, 1 etc. ὁ τι μάλιστα
 59, 9 al. ὁσισοῦν 7, 14.
 ὅταν 41, 24. 57, 24. 26 al.
 ὅτε. οὐκ ἔστιν ὅτε οὐχί ἑαυτοῖς
 ὁμοίαν διατελούντων (= ἀεὶ
 ἑαυτοῖς ὁμ. διατ.) 119, 1.
 ὅτι... καὶ διότι 41, 3.
 ὅτιπερ 44, 20.
 οὐδαμῇ 100, 17.
 οὐδαμῶς 36, 15.
 οὐδεῖς 17, 13. 40, 23. 43, 6 al.
 οὐδέποτε 28, 13.
 οὐθέν 34, 6. 113, 14.
 οὐθέτερος 121, 14.
 οὐκέτι 10, 15. 24, 5.
 οὐκοῦν 41, 2. 29. 43, 1. 14 etc.
 οὖν. κατὰ δὴ ταύτην οὖν τὴν
 μέθοδον 94, 3.
 οὐράνιος 60, 18. 112, 4. 115,
 24.
 οὐρανός 51, 9. 13. 115, 21. τὴν
 περὶ τὸν οὐρανὸν θεωρίαν
 12, 2.
 οὐρεῖν 107, 16. 115, 19.
 οὕς 122, 4. ἡ ἀνοή τοῦ ψόφου
 αἰσθάνεται διὰ τῶν ὧτων
 44, 17.
 οὐσία 8, 12. 11, 3. 15, 5. 16, 14.
 38, 12. 42, 11. 14. 45, 8. 46, 22.
 109, 14. 112, 20.
 οὕτε... οὕτε... ἀλλ' οὐδέ 7,
 19 sq. οὕτε... οὕτε... οὐδέ
 71, 22 sq.
 οὕτος. τοῦτο μὲν... τοῦτο
 δὲ... τοῦτο δ' αὖ 17, 21 sqq.
 ἐν ταύτῃ 7, 21. ἐν τούτῳ
 23, 27.
 οὕτως 14, 16. 23, 11. 28, 6. 30,
 12 al. οὕτω 18, 22. 20, 12.
 23, 14. 24, 9. 30, 1 etc. οὐ-
 τωσί(ν) 21, 10. 49, 3.
 οὐχί 36, 27. 118, 7. 119, 1. cf.
 ad 54, 17.
 ὄφελος 45, 20. 52, 27. 53, 5.
 106, 14. 114, 24. (129, 6).
 ὄφθαλμός 8, 18. 18, 11.

ὄχνηροῦν. ὠχρωμένα 111, 1.
 ὄψ' ἀρξαμένῳ 96, 29.
 ὄψις 17, 10. 18, 4. 22, 4. 43, 25.
 44, 14. 22. 45, 1 etc.

πάγκακος 97, 24.
 πάθος 35, 19. 86, 8. 99, 17.
 110, 2. 113, 18 al.
 (παιδαγωγός) 128, 7.
 παιδεία 3, 2. 5, 4. 8. 10. 6, 15.
 7, 2. 10, 6. 28, 12 etc.
 παιδεύεσθαι 5, 11.
 παίδενμα 122, 13.
 παιδίον 45, 24.
 πάλαι 36, 21. 44, 20.
 παλαιός. παλ. λόγοι 5, 15. 84, 1.
 οἱ παλαιότατοι 105, 27.
 πάλιν 20, 3. 21, 25. 35, 11 al.
 παναληθής. παναληθέστατον
 23, 18.
 παντάπασι 7, 19. 52, 18. 95, 10.
 105, 3. 114, 11 al.
 πανταχόθεν 41, 1.
 πανταχοῦ 34, 25.
 παντελῶς 36, 11. 50, 4. 52, 26.
 56, 8. •
 πάντῃ 110, 20.
 παντοῖος 111, 1.
 πάνυ 24, 15. 48, 2.
 παρὰ βάλλιν 55, 17. παρὰ-
 βέβληται 116, 9.
 παρὰβολή 10, 15.
 παρὰγγέλλειν 14, 6. 95, 1.
 109, 30. 110, 25. 111, 3. 20.
 112, 3. 114, 9 al.
 παράγγελμα 118, 26. 121, 20.
 (127, 7).
 παραγλύνεσθαι 28, 16. 41, 10.
 15. 44, 3. 94, 5. 13. 19. 28. 97,
 11. 114, 5. 122, 8.
 παράδειγμα 30, 5.
 παραδεικνύναι 105, 7. παρα-
 δεικτέον(?) 37, 23.
 παρὰ δ' ἡλοῦν 17, 15. cfr.
 Iambl. ap. Stob. Ecl. vol. II
 p. 19, 9 Wachsm.

- παραδιδόναι 98, 15. παρα-
 δοτέον 10, 5.
 παραινέειν 111, 6. 116, 4. 123, 6.
 παραινέσεις 97, 15.
 παραισθάνεσθαι 9, 19.
 παραιτεῖσθαι 114, 3.
 παρακαλεῖν 3, 13. 11, 6. 13, 7.
 14, 20. 16, 17 etc.
 παρακλῦεσθαι 86, 6. 109,
 6. 113, 11. 114, 21.
 παράκλησις 3, 19. 4, 1. 5, 28.
 12, 2. 9, 14, 24. 20, 14. 36,
 26 al.
 παρακλητικός 108, 20. 112,
 25. 114, 13.
 παραλαμβάνειν 10, 17. παρ-
 ελήφθη 124, 22.
 παραλείπειν 106, 17. τὰ πα-
 ραλείπομενα τῆς φύσεως 50,
 1 sq.
 παραλλάττειν 3, 18.
 παραλογίζεσθαι 9, 19.
 παραμείλειν 122, 13.
 παραμονή 9, 2.
 παραμυθεῖσθαι 4, 5.
 παραπλήσιος 12, 22. 27, 22.
 35, 15.
 παραπλήσιως 50, 8.
 παραποδισμός 110, 18.
 παρασκευάζειν 6, 17. 10, 2.
 12, 19. 36, 6 al. παρασκευασ-
 μένος 72, 6.
 παρασκευαστικός 27, 3.
 παρασκευή 6, 16.
 παρατηρεῖν 125, 14.
 παρατήρησις 125, 25.
 παρατίθεται 10, 12. παρα-
 θετέον 10, 19.
 παρατρέφειν 107, 21. 117, 7.
 παραφρονεῖν. ἐνιοι τῶν πα-
 ραφρονούτων 45, 10.
 παραφύειν. τὸ παραπφυκδὸς
 ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως ἁλλό-
 τριον ζῶον 13, 24 sq.
 παραφρήμα 101, 14.
 παραψυχή 102, 23.
 παρεῖναι 15, 10. 17, 24. 41,
 2 etc.
 παρενοχλεῖν 32, 19.
 παρέπεσθαι 115, 16.
 πάρεργον. ὁδοῦ πάρεργον
 106, 21. 109, 9 sq.
 παρέργως 114, 24. 125, 3.
 παρέρχεσθαι 40, 18. 51, 10.
 παρέχειν 3, 15. 11, 17. 14, 10.
 16, 13. 18, 16. 50, 23 al. παρ-
 ἔχεσθαι 4, 14. 17, 9. 54, 11.
 παριέναι. παριῶν 106, 23.
 109, 12.
 παριστάναι 13, 19.
 παρομαρτεῖν 124, 9.
 παρορᾶν 28, 15. (immo πε-
 ριορᾶν) 116, 13.
 παρορμᾶν 7, 13. 21, 7. παρορ-
 μᾶσθαι 11, 13.
 παρόρμησις 7, 22. 24, 18.
 παρουσία 44, 10. 58, 28.
 πᾶς. ἐκ παντὸς τρόπου 37,
 19 sq. cf. τρόπος.
 πάσχειν 92, 11. 98, 23. 102, 11.
 112, 29. (opp. ποιεῖν) 57, 8.
 22. (opp. πράττειν) 9, 18.
 πατήρ 46, 14.
 πατράδελφος 122, 6.
 παῦλα 15, 8.
 πείθεσθαι 40, 15. 99, 19.
 πειρᾶσθαι 106, 4.
 πέλας 123, 8.
 πένης 98, 4.
 πενία 9, 4.
 πενταετής. πενταετοῦς ὡς-
 πῆς 122, 20.
 περαινέσθαι 51, 20 (cf. adn.).
 περὶ. περὶ πᾶν τὸ ὄν . . . ἐφίε-
 σθαι 20, 3. 7. τῆς εὐδαίμονος
 ζωῆς περί 90, 15.
 περιάγειν . . . ἐπὶ τὴν θείαν
 οὐσίαν 11, 3 sqq. περιάγει . .
 ὡς περ ἐκ σκότου εἰς φῶς
 114, 15. περιάγεσθαι πρὸς
 τὴν αὐλον καὶ καθαρὰν ζωὴν
 112, 6. cf. περιαγωγή.

- περιαγωγή ἐπὶ τὸ ὄν 70, 11.
 περιαιρεῖν 83, 22.
 περιγίγνεσθαι 101, 3. 8.
 περιέχειν 22, 6. 36, 14. 37, 21.
 περιῤῥεῖναι. περιούσα 12, 4 (cf. adn.).
 περισταῖναι. περισταίη 104, 5.
 περικείσθαι 99, 5. 14. 119, 16. 21.
 περιλαμβάνειν 17, 25. 106, 11.
 περιόδος. μετὰ θεῶν περιόδον 16, 6.
 περιπατεῖν 44, 1.
 (περιπετής) 128, 14.
 περιπλέκειν 119, 9.
 περιποιεῖν 11, 20. 99, 26.
 περιπορεύεσθαι 71, 2.
 περισπούδαστος 3, 17. 65, 20. 82, 8.
 περιτίθεσθαι 114, 9.
 περιφορά 12, 4.
 περιφύειν. κατέχεσθαι... τῆς περιπεφυκυίας ἐξῶθεν ἡμῖν γενέσεως 110, 3 sq.
 πη. ἄλλη πη 21, 3.
 πηγὴ 123, 24.
 πιέζειν 113, 18.
 πιθανῶς 5, 23.
 πίμπλασθαι. πλησθεῖσα 71, 4.
 πίνειν 58, 18 sqq.
 πιστεύεσθαι 96, 7. πιστευτέον (ubi ἀπιστητέον Cobet) 9, 4.
 πίστις 96, 20. 101, 17. 28.
 πιστοῦσθαι 24, 20.
 πλατύνειν 24, 2.
 πλεῖν. οὐδὲ δεῖ χρημάτων μὲν ἔνεκα πλεῖν ἐφ' Ἡρακλείους στηλᾶς κτλ. 40, 4.
 πλεονάζειν. τὸ πλεονάζον 118, 2.
 πλεονασμός 110, 17.
 πλεονέκτημα 12, 15. 37, 12.
 πλεονεξία 100, 5 sq. 22. 103, 28.
 πληθοποιεῖν 125, 25.
 πληθός 23, 14 sqq. 101, 2. 104, 2. 6. 9.
 πληθώρα 119, 29.
 πλημμελεῖν 32, 12.
 πλημμελῶς ἔχειν 86, 15.
 πλῆν 43, 17. 46, 5. 48, 10 al. c. gen. 114, 27 al.
 πλήρης 105, 9. 112, 26. πληρέστατα adv. 120, 18.
 πληροῦσθαι 85, 26. ἀπὸ (?) τῶν μάλιστα ὄντων πληρουμένη 59, 14.
 πλησιάζειν 108, 10. 124, 23. 28.
 πλησίον 23, 11. 97, 28. 124, 29.
 πλοῦτον 49, 4. 50, 25.
 πλούσιος 97, 7. 98, 4.
 πλοῦτος 9, 5. 99, 8.
 πνεῖν 107, 5. 112, 18.
 ποδόνιπτρον 107, 11. 114, 7.
 ποθεῖν 98, 25.
 ποιεῖν. τὸ ποιούμενον τέλος ἀεὶ κρείττον ἐστὶ τῆς ποιούσης ἐπιστήμης 43, 7 sq. (opp. πάσχειν) 57, 8. 23. ποιεῖσθαι προτροπὴν, παράκλησιν sim. saepissime; περὶ πολλοῦ 94, 8. 111, 23 al.
 ποίησις. ἀδύνατον ποίησιν εἶναι τὸ τέλος 43, 20.
 ποιητής. οἱ σοφοὶ τῶν ποιητῶν 53, 13.
 ποιητικός 42, 29. 43, 10. 15. 56, 4. τὸ ποιητικόν 57, 16.
 ποιητ. ἄρετή 21, 9.
 ποικιλία 110, 15.
 ποικίλος 119, 8. ποικιλωτάται 118, 19.
 ποιότης 118, 16.
 πολέμιος 101, 1.
 πόλεμος 102, 18. 103, 8.
 πόλις 55, 18. 104, 19.
 πολιτεία 55, 19.
 πολιτεύεσθαι 37, 10.
 πολιτικός 37, 2. 55, 1. (128, 20). πολιτ. ἄρετή 3, 22.
 πολλάκις 48, 4. 112, 28. 114, 2 al.

πολλοστός. ἀπὸ τῶν δευτέ-
ρων καὶ τρίτων καὶ πολλο-
στῶν 55, 10 sq.
πολυσχιδής 118, 5. 28.
πολύτροπος 125, 21.
πολυφαγία 9, 6.
πολύχους 125, 21.
πολυχρόνιος 47, 19.
πόμα 58, 19.
πονεῖν 37, 26. 40, 6. 23. cf. ad
27, 2.
πονηρός 97, 24. 99, 25. πονη-
ροτάτη 100, 7.
πόνος 10, 23. 95, 26. 102, 15.
113, 21. πόνω πᾶν χρῆμα
ἀλώσιμον 113, 25. πόνον ὑπο-
μένειν (πονεῖν Rose) 27, 2.
πορεία 24, 3. 112, 4.
πορεύεσθαι 54, 3.
πορίζειν 102, 18.
πόρω. πορρωτέρω 23, 11.
πορρωτάτω 17, 24.
ποσαχῶς 6, 7.
πόσος. πόσῳ δὴ πλεόν 95, 25.
ποταμός 125, 20.
που. πάντως που 17, 28. δῆ-
λόν που 18, 10.
πούς 107, 10. 114, 6.
πράγμα 11, 18. 49, 9 etc. πράγ-
ματα (opp. ἔργα) 102, 2. 6. 27.
πραγματεία 6, 7. (127, 19).
πρακτικός. ὁ ἐν ἡμῖν πρακ-
τικός νοῦς 9, 17. (βίον) 37, 2.
(ἀρετή) 3, 21. 21, 9. (127, 13).
(φιλοσοφίαν) 21, 7 sq. (φρο-
νησιν) 114, 8 al.
πράξεις 7, 2. 12, 12. 28, 16. 34,
27. 35, 4. 9. 23 etc.
πράττειν 9, 19. 28, 2. 17 etc.
εὐ πράττειν 34, 4. πράττειν
πράξεις 55, 18. πρακτέον 97, 14.
πρέπειν 19, 18. 105, 8.
πρέσβευεσθαι 7, 17. 125, 5.
πρέσβυς. πρεσβυτέρῳ ζωῇ 14, 6.
πρεσβυτάτην σοφίαν 16, 16.
πρίν c. inf. 7, 7. 16, 7 al.

προάγειν 4, 7. 14, 16.
προαιρεῖσθαι 29, 14. 93, 24.
προαίρεσις 86, 5.
προαιρετικός 12, 8.
πρόδηλος 17, 12. 45, 6.
προεπιεῖν 96, 19. τὰ προει-
ρημένα 99, 9. 103, 19.
προευντρεπίζειν 7, 6.
προέχειν 5, 1. 88, 1. 8.
προηγείσθαι 109, 15. 17.
προηγούμενως 27, 25. 125, 8.
προθυμείσθαι c. infin. futur.
23, 8.
προθυμία 3, 8. 6, 19. 8, 14.
10, 25. 95, 28.
προθύμως 18, 17. 20, 12. 41, 5.
95, 3.
προῖναι 3, 6. 5, 24. 7, 9. 12.
18, 20. 23, 14. 52, 25.
προῖναι. προεμένους 40, 17.
προϋστάναι 15, 23. 104, 16.
προϋστασθαι 114, 17.
προκεισθαι 82, 5. 105, 21. τὸ
προκειμένον 4, 4. 45, 5. 88, 6.
125, 4.
προκρίνειν 121, 24. προκρι-
νομένης 7, 15.
προλαμβάνειν 17, 14. ταῦτα
.. μηδέπω προεληφότα τὴν
οὐσίαν τῆς ἀρετῆς 8, 12.
προλέγειν 115, 3. προλέγε-
σθαι 105, 26. 120, 4.
προνοεῖσθαι 117, 4.
προπαρέχειν 107, 10.
πρός. τοῦ τὴν φύσιν ἀπλοῦ
καὶ μὴ πρὸς τὴν οὐσίαν
ἔχοντος 42, 11. (πάντα πρὸς
τι ποιεῖν 128, 11).
προσάγειν 105, 20. 122, 13.
προσαγορεύειν 13, 12.
προσαρμόττειν 48, 7.
προσαρτᾶσθαι 117, 18.
προσβάλλειν 80, 3. προσβ. τὴν
ὄψιν 56, 19. 57, 11 sq.
προσγίγνεσθαι 98, 8. 97, 5.
98, 3.

- προσδεῖν. προσδεδέσθαι* (Cod. *προσδέχεσθαι*) 120, 10.
προσδεῖσθαι 50, 7. 54, 22.
προσδεσμεύειν 48, 5.
προσδέχεσθαι 102, 13.
προσδοκᾶν 12, 5.
προσεδρεῖα 40, 23.
προσέτι 98, 8.
προσέχειν 105, 25.
προσεχής. προσεχέστατον 123, 25.
προσήγορος 109, 13.
προσήκειν 20, 12. 53, 18. 61, 4. 71, 5 al.
προσηκόντως 37, 8.
πρόσθεν 103, 9. 113, 14.
προσθήκη 109, 21. (128, 30).
πρόσκαιρος 110, 14.
προσκεῖσθαι 110, 25. 125, 14.
προσκολλᾶσθαι 48, 8. cf. 68, 8 (Plat.).
προσκυνεῖν 106, 19. 24. 107, 5. 108, 21. 109, 24. 112, 18. *προσκυνητέον* 106, 22. 109, 10.
προσλαμβάνειν 14, 14. 21, 11. (127, 14). *προσλαμβάνου* 108, 8. 124, 10.
προσοικειοῦν 108, 19. *προσοικειοῦσθαι* 118, 29. 122, 5. 25.
προσοχή 35, 21. *συνεχής καὶ εὐτονωτάτη* 119, 7.
πρόσοψις 120, 15.
προσπίπτειν 50, 23.
προσποιεῖσθαι 54, 21.
προστάττειν 104, 18.
προστιθέναι 53, 23. cf. adn.
προστρέχειν 120, 20.
προσφέρειν 109, 4. *προσφερόμενον* 58, 19.
πρόσφορος. προσφορώτατα adv. 101, 25.
προσφύειν 117, 21.
προσφυῶς ἔχειν 119, 18.
προσχρῆσθαι 24, 15.
πρόσωπον 121, 17.
- πρότερος. γνωριμώτερα τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων* 38, 3 sq. cf. 38, 11.
προτιλέσθαι 15, 13.
προτιμᾶν 114, 21. 28. 124, 5. 125, 6. *προτιμαμένων* 125, 5.
προτιμητέον 53, 26.
προτρέπειν 5, 10. 6, 19 pas sim. *προτραπήναι* 7, 4.
προτρεπτικός 3, 7. 11. 6, 6. 10. 7, 18 etc.
προτροπή 3, 14. 21. 4, 7 sqq. 5, 4 sqq. 6, 1. 4 etc.
προχειρίζεσθαι. προχειρισάμεθα 16, 12.
πρόχειρος 36, 28.
προχωρεῖν 49, 2.
προχώρησις 118, 21.
πρωλ. πρωιαίτατα 95, 19.
πρωτίστος. πρ. θεοῖς 112, 7 sq.
πρωτός 8, 11. 18, 14 al. *πρωτον μὲν . . . ὕστερον δέ* 51, 21 sq. ellipt. *νῦν τοσοῦτον ἱκανὸν τὴν πρώτην ἡμῖν* 52, 10.
πρωτογενός 14, 12.
πρώτως 4, 6.
πτοεῖν 103, 16.
πυνθάνεσθαι 4, 11. 96, 26.
πῦρ 113, 7. 13. 114, 2. 116, 4.
πυρκαϊά 99, 4.
πως. ὡδέ πως 8, 16. 20, 16. 22, 17.
- ῥάδιος* 38, 3. 41, 4. 58, 6. *ῥᾶον* 60, 15. *τὰ ῥᾶ πάντες ἡδίων νοουόμεν* 37, 26. *ῥάστη* 40, 14.
ῥαδίως 11, 26. 54, 12. 108, 2. 117, 13. 122, 15 sq.
ῥαθυμία 113, 24. 119, 9.
ῥαθυμος 119, 5.
ῥαστώνη 40, 20.
ῥέπειν 14, 9.
ῥῆμα 19, 21. *ῥήματ(α)* (Cod. *χεῖματ*) 106, 13.

(δῆτωρ) 130, 2.
 δίζα 125, 23.
 δίζωμα. τὸ κυριώτατον δίζωμα
 τῶν Πυθαγορικῶν δογμάτων
 120, 6.
 ῥοπή 82, 9.
 ῥύσις 120, 28.

σάρκινος 104, 10.
 σάρεξ 119, 28.
 σαφής 46, 20. 97, 12. σαφε-
 στάτη 44, 14.
 σαφῶς 23, 5. 46, 18.
 σβέννυσθαι 113, 6.
 σεβαστικός 110, 9.
 σεβειν 112, 23. σέβεισθαι 10, 1.
 46, 13. 123, 23.
 σελήνη 51, 14.
 σεμνός 88, 10.
 σημαίνειν 109, 25. 123, 3. 124,
 18. σημαίνεσθαι 19, 23. 113,
 21.
 σημαντικός 125, 23.
 σημασία 19, 21.
 σημειῖον 40, 19.
 (σήπείσθαι) 129, 2.
 σθένος. παντὶ σθένει 86, 6.
 (σκαίος) 129, 5.
 σκαλεύειν 107, 6. 112, 24.
 σκέπτεσθαι 111, 8. σκεπτέον
 52, 10. 97, 25.
 σκιαγραφία 47, 8.
 σκοπεῖν 60, 12.
 σκοπιά 23, 24.
 (σκοπός) 127, 17.
 σκότος (δ) 114, 16. (τὸ) 122, 26.
 σκοτώδης 46, 10.
 (σκόληξ) 129, 2.
 σμικρός. κατὰ σμικρόν 96, 13.
 σοφία 3, 16. 23, 9. 12, 16. 17.
 17, 5 sqq. 18, 11. 19, 19. 14,
 20. 3, 24 etc. Ἀρχύτας . . ἐν
 τῷ Περὶ σοφίας 16, 17 sq.
 (σοφιστήs) 130, 2.
 σοφός 35, 12. 97, 7 al. σοφώ-
 τατος 19, 12. 23, 18. (130, 17).

οἱ σοφοὶ τῶν ποιητῶν 53, 13.
 οἱ σοφοί (cf. Sch.) 90, 7 Plat.
 σπάνιος 103, 3.
 σπέρμα 50, 6.
 σποδός 108, 9. 124, 17. 21.
 σπουδάζειν 47, 18. 98, 21.
 σπουδὴν σπουδάζειν 47, 2 sq.
 σπουδαστέον 23, 27. 70, 14.
 σπουδαῖος 36, 17. 55, 21. 59,
 23. 114, 8. (128, 25). σπου-
 δαιότατος 39, 14. 61, 3.
 σπουδαστός 9, 16.
 σπουδῇ 18, 17. 47, 2. 48, 10.
 54, 3. 112, 23. 119, 23.
 στάθμη 54, 24.
 στασιάζειν 86, 15. .
 στάσις 103, 9.
 στέγειν 59, 15.
 στερεός. στερεὰ 38, 13.
 στερείσκεσθαι 56, 9. 96, 12.
 103, 24. 113, 13.
 στήλη. Ἡρακλέους στήλαι 40, 5.
 στίχος 105, 11.
 στοιχεῖον 38, 14. 23. 39, 8.
 στοχάζεσθαι 28, 1.
 (στρατηγός) 130, 3.
 στρώμα 108, 3. 122, 22.
 συγγενής 5, 11. 86, 1. 111, 29.
 122, 9. 123, 9. 125, 28.
 συγγίνεσθαι 124, 28.
 συγγνώμη 46, 26. 99, 21.
 (σύγγραμμα) 130, 17.
 συγγραφή 106, 9.
 συγκαθαίρειν 107, 9. 113, 19.
 συγκαίεσθαι. καὶ χωρὶς καὶ
 συγκαίμενον 43, 4.
 συγκεραυνύναι. συνεκράσεν
 20, 21.
 συγκαταλαλοῦσθαι 24, 12.
 48, 23.
 συγκληροῦσθαι 15, 1.
 σύγκρισις 110, 12.
 συγχεῖν 123, 27 (συνέχειν
 Cod.).
 συγχρονεῖν. οἱ παλαιότεροι
 καὶ αὐτῷ συγχρονήσαντες καὶ

- μαθητεύσαντες τῷ Πυθαγόρᾳ 105, 27 sqq.
 συγχροονίζειν. συγχρονησθὲν μὲν γὰρ ἕκαστον τούτων καὶ αὐτίκα τε ἀρξάμενον καὶ συναυξηθὲν εἰς τέλος 96, 5 sq. cf. ad p. 105, 27.
 σύγχυσις 124, 18.
 συγχωρεῖν 36, 14.
 σύζευξις 48, 2.
 συλᾶν 104, 9.
 συλλαβή 38, 14. 39, 7.
 συλλαμβάνειν 24, 7.
 συλλέγειν 97, 29.
 συλλήβδην 7, 14.
 συλλογίζεσθαι 4, 12. 58, 5. 59, 20.
 συμβαίνειν 12, 6. 22, 10. 43, 28. 45, 17. 49, 22. 58, 20. 25. 59, 1. 98, 12. 101, 9. 103, 10. κατὰ συμβεβηκός 42, 6. 49, 18.
 συμβάλλεσθαι 61, 2. 99, 12. 103, 22. 109, 3. 124, 11.
 συμβολικός 6, 4. (127, 6).
 σύμβολον 6, 5. 104, 27. 105, 6. 106, 8 etc. ἐν τῷ Περι Συμβόλων 112, 2.
 συμβουλεύειν 116, 12. 117, 8. 118, 26. 119, 4. 120, 20. 125, 9.
 συμμαρτυρεῖν 113, 8.
 συμμαχεῖν 100, 26.
 σύμμετρος. τὰ σύμμετρα 6, 13.
 συμμικρύνειν 7, 24. 37, 1. 109, 7.
 σύμμικτος 3, 21. 20, 15. 20.
 σύμμιξις 21, 6.
 συμπάθεια 116, 15. 125, 16.
 συμπαθής 123, 12.
 σύμπας 95, 15. 97, 25. 101, 18.
 συμπεραίνεσθαι 124, 22.
 συμπεληρωτικός 114, 23.
 σύμπνοια 116, 15. 123, 4. 125, 22.
 συμφέρειν. τὸ συμφέρον 35, 1. 38, 1. 55, 3. 104, 6. 8.
 συμφορά 99, 5. 121, 13.
 συμφύειν. συμπεφυκέναι 13, 3. κακῶν παῦλα τῶν συμπεφυκῶτων ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως 15, 8. συμπεφυκός 42, 17.
 σύμφυτος 124, 8.
 συμφωνία 20, 21. (129, 22).
 σύμφωνος 112, 22. (129, 19).
 συναγειν 23, 20. 24, 21. 98, 1.
 συναγωγή 98, 3.
 συναίτιος 52, 22. 53, 2.
 συνακολουθεῖν 14, 5. 112, 17.
 συναμφοτέρος. τὰ συναμφοτέρω 24, 6.
 συναναγκασμός 111, 1.
 συνανατιθέναι 113, 19.
 συνάπτειν 24, 4. 35, 22. 108, 24.
 συνάπτεσθαι 36, 24. 112, 5.
 συναριθμεῖσθαι 23, 13.
 συναρμόζειν 94, 27.
 συναρτᾶσθαι. συνηρτημένων 27, 16. συνήρτῃται 93, 22. τῶν τῷ σώματι συνηρτημένων φύσεων 15, 17 sq.
 συναύξεσθαι. συναυξηθὲν 96, 6. συναυξηθῆναι 97, 2.
 συνδιατελεῖν 95, 20.
 συνεγγίζειν 93, 27 (cf. adn.). 124, 29.
 συνεῖναι 96, 23. 102, 5.
 συνελίσσειν 108, 3. 122, 22.
 συνεπαίρειν 107, 8.
 συνέπεσθαι 14, 11. 19. 93, 23.
 συνεπιλαμβάνειν (?) 25, 3.
 συνεπισπᾶν 122, 27.
 συνέρχεσθαι 100, 11.
 συνετός 106, 3.
 συνεχεῖν 24, 8. cf. ad 123, 27. τὸ συνοικίζον καὶ τὸ συνεχὸν 98, 11.
 συνεχής 94, 2. 119, 7. 120, 28.
 συνεχῶς 51, 20. 60, 24.
 συνήθεια 98, 26. 99, 25.
 συνήθης 46, 16.
 σύνθετος 23, 13. 42, 9.
 συνιστάναι 23, 13. 34, 9. 22. 47, 15. 23. 52, 8. συνίστασθαι

- 39, 3. 49, 27. 96, 29. 111, 10. 120, 25.
συνοικίζειν. τὸ *συνοικίζον* 98, 11.
σύνοικος 35, 13. form. ξύν. in loco Plat. 31, 8.
σύνολος. τὸ *σύνολον* 123, 26.
συννοπαδός 14, 5.
συνταπεινοῦσθαι 121, 13.
συντάττειν 8, 7. (128, 27). *συντακτέον* 36, 3. *συντάττειται* 41, 19.
συντείνειν 111, 17. (*συντείνεσθαι*) 129, 25.
συντόνως 40, 16.
συντρέπεσθαι 125, 13.
συντρέφεισθαι 97, 1. 98, 26.
συνφδός 109, 9.
συνεκέπτεισθαι. *συνεσκεμμένα* 123, 19.
σύστασις 11, 20.
συστέλλειν 14, 15.
σύστημα 19, 20.
συστοιχία 23, 25.
συστορνύναι. *συνστόρνυε* (sic) 108, 4. 122, 23.
σφαιρικός 115, 28.
σχεδόν 54, 14. 55, 10. 56, 8. 120, 7.
σχῆμα 108, 11. 125, 1.
σχίζειν 107, 22. 118, 4. 10.
σχολάζειν 40, 21.
σῶξαι 60, 14. 100, 28. 101, 6.
σῶμα 5, 20. 15, 17. 16, 1. 27, 13. 24. 28, 2 sqq. etc.
σωματικός 110, 13. 115, 11 sqq. 118, 14. 28. 119, 24. 120, 9. 27. 122, 27. 124, 18. 25. 27.
σωματοποιεῖν 116, 13.
σωματοτής 117, 1. 120, 13.
σωτηρία 14, 10. 42, 20. 50, 10.
σωφροσύνη 88, 2.
σώφρων 5, 17. 9, 3.
τάξις 3, 5. 12, 18. 14, 4. 15, 22. 18, 14. 109, 18 sqq.
ταπεινοῦσθαι 124, 14.
ταπεινόφρων 115, 23.
ταράττειν 112, 29.
τάττειν 7, 22. *τάττεσθαι* 38, 5. 8. 42, 14. 88, 1.
ταχύς. *θάπτον* 44, 4. *ταχίστου* 116, 3. *τάχιστα* adv. 117, 13. 16.
(ταχυτής) 130, 12.
τείνειν. *ἐφοδοὶ εἰς προτορπήν τείνουσαι* 3, 14. *καταπαύομεν τοὺς εἰς παράκλησιν τείνοντας λόγους* 126, 5 sq.
τεκμαίρεσθαι 110, 12.
τεκμήριον 40, 22. 116, 16.
τέκνον 122, 2.
τεκνοποιία 108, 10. 124, 24.
τεκτονικός. (*τέχνη*) 54, 24.
τέλειος 11, 15. 58, 15. 67, 16.
τέλεος 27, 4. 88, 7. *τελειότερος* 3, 22. 22, 12. *τελεώτερος* 20, 27. 21, 16. *τελειότατος* 7, 6. 18, 5. 24, 16. 36, 25. 98, 17. 114, 22. *τελεώτατος* 7, 10. 14, 13. 24, 4.
τελειότης 14, 18. 30, 4. 59, 15. 86, 14.
τελειοῦν 112, 16. *τελειοῦται* 41, 11. *τελεώσασθαι* 104, 23. *τελεοῦσθαι* 112, 14.
τελείως 97, 12. *τέλειος* 4, 21. 30, 12. 58, 9. 60, 9. 97, 22. 24. 104, 23.
(τελείωσις) 128, 5.
τελετή. *οἱ τὰς τελετὰς λέγοντες* 47, 23.
τελευταῖος 24, 5. 51, 25. 104, 26.
τέλος 4, 17. 5, 10. 15, 13. 21, 10 etc. *τὸ ποιούμενον τέλος* 43, 7. *παιδίον οὐδ' ἂν εἰς ἡμῶν ὑπομείνειεν εἶναι διὰ τέλους τὸν βίον* 45, 24 sq. *ἐπὶ τῷ τέλει* 7, 10. 8, 6. *ἐπὶ τέλει* 15, 15.
τέμενος 8, 20.

- τέμνεσθαι 122, 7.
 τερατολογεῖσθαι 111, 12.
 τέρψις 111, 24.
 τετραπόους 99, 4.
 τέχνη 38, 16. 20. 49, 4 sqq. etc.
 διὰ τέχνης 49, 6. 28. διὰ τέχ-
 νην 49, 9. κατὰ τέχνην 49, 21.
 τέχνημα 100, 12.
 τεχνολογεῖσθαι 8, 4. 105, 22.
 120, 18.
 τηρεῖν 108, 23.
 τιθέναι 38, 18. 40, 26. 42, 3.
 49, 19. 50, 15. 104, 26. τί-
 θεσθαι 55, 18. 59, 27. 105, 18.
 106, 5. 109, 16. 20 al. εὖ θη-
 σόμεθα 37, 9. οἱ τὰ ὀνόματα
 τιθέμενοι 117, 25. θετέον
 42, 8.
 τιμᾶν 44, 28. 46, 13. 96, 12.
 112, 23.
 τιμῇ 12, 20. 47, 16. 125, 28.
 τίμιος 18, 19. 35, 12. 44, 23.
 54, 8. 83, 22. 88, 10. 109, 19.
 τιμιώτερος 35, 6. 124, 3. τι-
 μιώτατος 17, 11. 41, 25. 51,
 2. 4. 94, 4. 101, 10. (128, 18).
 δι' αὐτὰς δὲ τίμιοι αἱ θεω-
 ραί 35, 7 sq.
 τιμωρεῖα 47, 24. 48, 1.
 τις. τῶν δοκούντων τι λέγειν
 118, 19. πρὸς τι 42, 11. (128,
 11).
 τοίνυν 16, 17. 17, 19. 21, 6 sqq.
 22, 16. 37, 11 etc.
 τοίχος 47, 14.
 τοπαράπαν 40, 11. 51, 1. 106,
 22. 109, 11.
 τόπος 40, 26.
 τόρνος 54, 25.
 τρέπεσθαι 103, 29. 107, 16.
 115, 19. 26.
 τρέφειν 107, 18. 116, 11. τρέ-
 φόμενον 36, 23.
 τρέτος 27, 25. 55, 11. 105, 2.
 τριχῇ 3, 5. 27, 23.
 τριῶβολον 108, 12. 125, 2.
 τρόπος 4, 16. 7, 18. 30, 10 etc.
 πάντα τρόπον 47, 1. τὸν θεὸν
 σεβόμεθα κατὰ τρόπον 10, 1.
 τρόπον τινὰ ad v. 3, 8. ἐκ παν-
 τὸς τρόπου 37, 20. ἐξ ὅπαν-
 τος τρόπου 30, 10. 86, 8. 88, 2.
 τροφή 9, 7. 50, 12. 117, 2. 5.
 119, 28.
 τροχάζειν 44, 2.
 τρογείν 108, 5. 123, 3.
 τυγχάνειν. ἀνάγων εἰς τὴν
 τῆς ἀρετῆς ἐπιτήδευσιν οὐχ
 ἀπλῶς τῆς τυχοῦσης 11, 1 sq.
 θεωρίαις οὐ ταῖς τυχοῦσαις
 35, 11. ὧ οὐκ ἦν τι τυχόν καὶ
 οὐ μεγάλην ἔχον ἀξίαν 36, 8.
 ἄλγημα οὐ τὸ τυχόν 122, 3 etc.
 τύπος 10, 14. 107, 25. 108, 4.
 120, 3. 122, 23. 126, 2.
 τύραννος 103, 23 sqq.
 τύχη 9, 3. 12, 18. 35, 3. 36, 17.
 49, 11 sqq. etc. ὅσα... μήτε
 διὰ τέχνην μήτε διὰ φύσιν
 μήτ' ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι, τὰ
 πολλὰ τούτων διὰ τύχην γί-
 νεσθαι φαμεν 49, 9 sqq.
 τυχηρός 36, 16. (128, 26).
 ὕβρις 9, 1.
 ὕγεια 9, 6. 28, 12. 42, 19. 28.
 49, 18. 57, 15.
 ὕγιαίνειν 28, 10. 45, 15.
 ὕγεινός 42, 29. 44, 2. 57, 15.
 ὕγιής 115, 17.
 ὕγιῶς 118, 6.
 ὕδωρ 54, 25.
 ὕλικός 120, 10 sq.
 ὑπάγασθαι ἀνθρώπους 96, 18.
 ὑπακούειν 100, 7.
 ὑπάρχειν 4, 20. 8, 9. 13, 4.
 20, 1. 21, 12. 37, 15. 24, 41, 9.
 43, 29 etc.
 (ὕπεικνεν) 128, 25.
 ὑπεκχωρεῖν 121, 23.
 ὑπέρ (= ἀντὶ) 121, 15.
 ὑπερβαίνειν 107, 13. 114, 20.

ὑπερβάλλειν 119, 28. ὑπερ-
 βάλλεσθαι 101, 3.
 ὑπερβαλλόντως (Cod. ὑπερ-
 βαλόντως) 45, 1. 46, 13.
 ὑπερβολή 124, 14.
 ὑπερεπικλίνω 117, 17.
 ὑπερέχειν 17, 13. 18, 1. 88, 9.
 109, 26. 111, 27.
 ὑπέρογκος. ὑπέρογκον φρο-
 νούντες 77, 18.
 ὑπερορᾶν 95, 10. 111, 22.
 ὑπεροχή 57, 13. 110, 10.
 ὑπερετίθεσθαι 6, 8.
 ὑπερφωτής 100, 20.
 (ὑπεύθυνος) 128, 15.
 ὑπηρεσία. ἐπὶ τὴν τῆς ψυ-
 χῆς ὑπηρεσίαν 28, 4 (cf. adn.).
 ὑπηρετεῖν 103, 5. ὑπηρετεῖ-
 σθαι 34, 12. 37, 14.
 ὕπνος 46, 3. 102, 8. 103, 15.
 122, 26. 123, 1.
 ὕπνωδία 110, 16.
 ὑπό. θεωρεῖν ὑπ' αὐγὰς 47, 6.
 ὑποβάλλειν 35, 1.
 ὑποδεής. ὑποδεεστέραν 37, 25.
 ὑποδέικνυσθαι 4, 16.
 ὑπόδεις (immo ὑπόδεις)
 107, 10. 114, 6.
 ὑποδοχή 103, 15.
 ὑποδύνειν. τῷ νόμῳ μὴ ὑπο-
 δύνοντα (?) 100, 23.
 ὑπόθεις 4, 25. (καθ' ὑπόθε-
 σιν) 130, 1.
 ὑποθήκη 6, 1. 72, 11. 93, 27.
 ὑποκατασκευή 7, 7.
 ὑποκείσθαι 35, 14. 37, 3. 5.
 41, 17. 110, 14. 118, 24. 123, 10.
 ὑποκριτής 53, 23.
 ὑπολαμβάνειν. ὑποληπτέον
 9, 5.
 ὑπολογίσεσθαι 121, 14.
 ὑπομένειν 45, 24. 47, 1. 95, 4.
 121, 3. πόνον ὑπομένειν (πο-
 νεῖν Rose) 47, 2.
 ὑπομιμνήσκειν 18, 21. 45, 5.
 84, 3. 110, 11. 121, 12.

ὑπόμνησις 4, 5. 15, 5. 16, 17, 9.
 ὑπόπνος. cf. ξμπνος.
 ὑπόστασις 14, 11. 120, 10.
 ὑποτάττειν 36, 16.
 ὑποτίθεσθαι med. 46, 1.
 ὑποτρέφειν 116, 13.
 ὑπουργία 27, 17.
 ὑποχείριος 36, 17.
 ὕστερίζειν 51, 23.
 ὕστερος 38, 4. 11. 39, 1. 50, 11al.
 ὕστατον 51, 19. 25. cf. πρό-
 τερος.
 ὑφήγησις 93, 28.
 ὑφίεναι. μήτε μελέτην ὑφιέ-
 ναι μηδεμίαν 10, 24.
 ὑφίστασθαι πόνονος 95, 27.
 ὕψος 8, 6. 105, 23.

φαίνειν. πέφηνεν ἄρα cum
 particip. 16, 7. φαίνεσθαι 5,
 20. 8, 11. 45, 2. 6. 16. 47, 21al.
 φάναι 20, 19. 22, 1 sqq. 23,
 18al. φατέον 43, 19. 57, 3al.
 φανερὸς 39, 25. 46, 11. 126, 1al.
 φανερώς 39, 4.
 φαντασία 120, 21.
 φάντασμα 46, 3.
 φάσκειν 51, 9. 93, 20.
 φαῦλος 38, 9. 50, 18. 59, 23.
 (opp. σπουδαῖος) 114, 10.
 φείδεσθαι 10, 23. 98, 25.
 99, 22.
 φέρειν 4, 21. 72, 5al. εἰς ταὐτὸ
 φέρεi 34, 5. 114, 29. φέρε-
 σθαι (?) καρπὸν 10, 10. τὸ
 ... εἰκὴ φερόμενον 13, 17.
 φερεπονία 119, 8.
 φεύγειν 14, 7. 30, 7. 40, 1. 45,
 12. 46, 8 sq. 56, 11. φευκτός
 45, 13 sq. 86, 9.
 φημιλεῖν 113, 26.
 φθαρτικός 125, 10.
 φθαρτός 110, 14. (129, 11).
 φθόγγος 19, 24.
 φθόνος 36, 8. 22.
 φθορά 51, 4. 118, 23.

